

نقص

تا آیه ها
زندگی
ما می کنیم

روزی
ب
نهض
م
زندگ
ب
آیه ه



عهد برائت

آیات نصر و مقاومت

سال‌ها از عشق حسین علیه‌السلام گفتیم؛ از شوق دیدار، از اشک زیارت، از لبیک گفتن به کاروان سرخ شهادت، اما این روزها که تصویر عطش غزه نرخ رایج اخبار شده و آه مظلوم عیان و ظلم مستکبر عریان به چشم می‌آید، چشم باید گرداند و آن سوی عرصه کرپلا را باید دید. اربعین، تنها موسم عشق نیست؛ بلکه میدان بیزاری است و صحنه‌ی فریاد پرستیم مغناطیس اربعین، همان گاه که ما را به حسین علیه‌السلام نزدیک می‌کند، از یزید دور می‌سازد. این مغناطیس، دوسویه دارد: «حب مشترک، بغض مشترک»

نه سازش! نه تسلیم!

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ

حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ﴿١٢٠﴾ بقره

ما پیروزیم، ناامیدی و غم ممنوع!

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٣﴾ آل عمران

از کثرت دشمن نترس، چون خدا با ما است!

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً

كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ ﴿٢٤٩﴾ بقره

کمک کن دلمان نلرزد

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا

وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ بقره

پیروزی، پاداش استقامت

وَالَّذِينَ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ

لَأَسْقِيَنَّهُمْ مَاءً غَدَقًا ﴿٦١﴾ جن

هدایت و نصرت الهی با مجاهدان

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا

لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ﴿٦٢﴾ عنکبوت



زندگی با آیه‌ها

شرکت در پویش با ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲



برای شرکت در

پویش عدد ۱

را به ۳۰۰۰۲۱۲

ارسال کنید

زندگی با آیه‌ها

۳۰ آیه قرآن

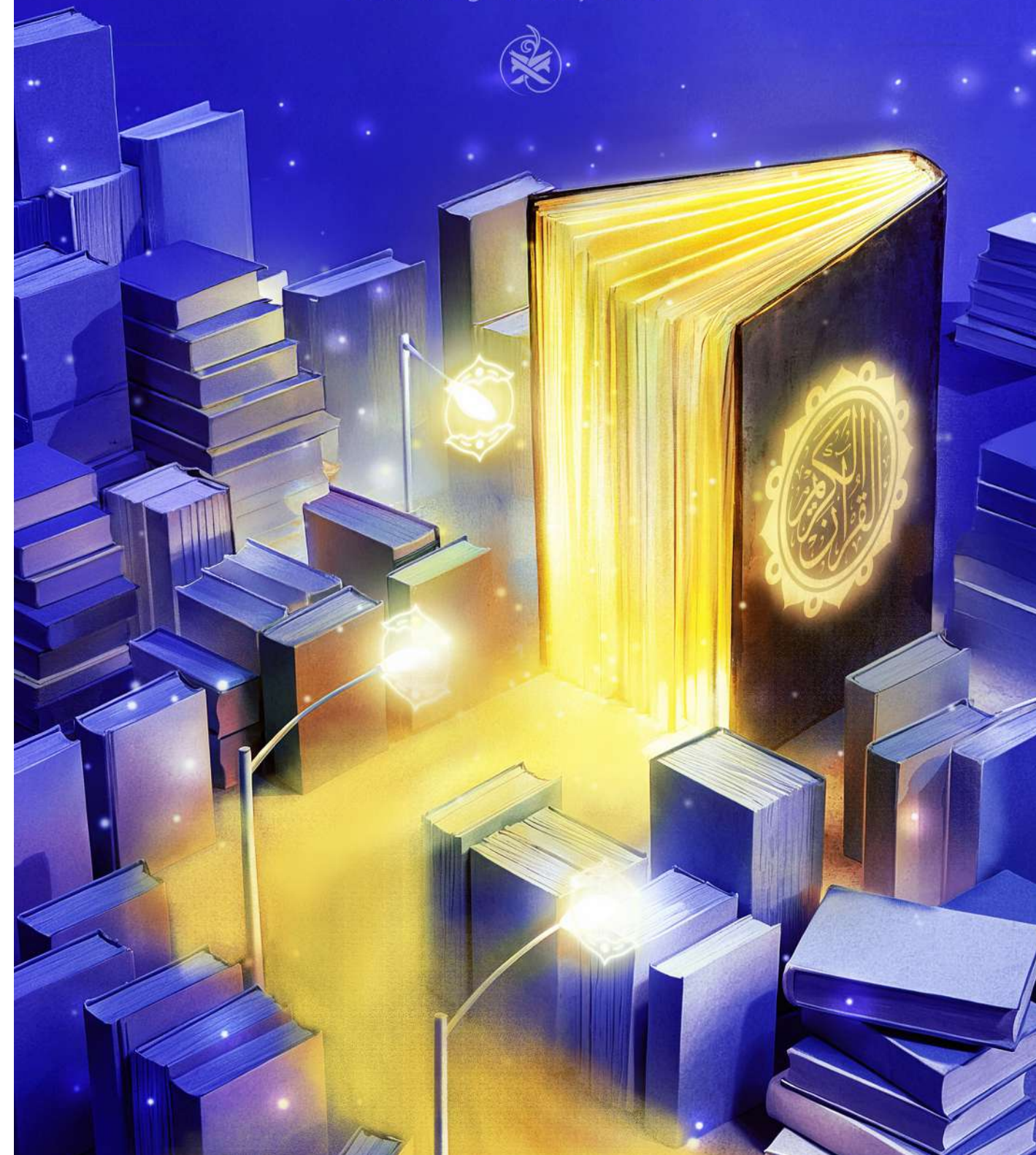
را بخوانیم

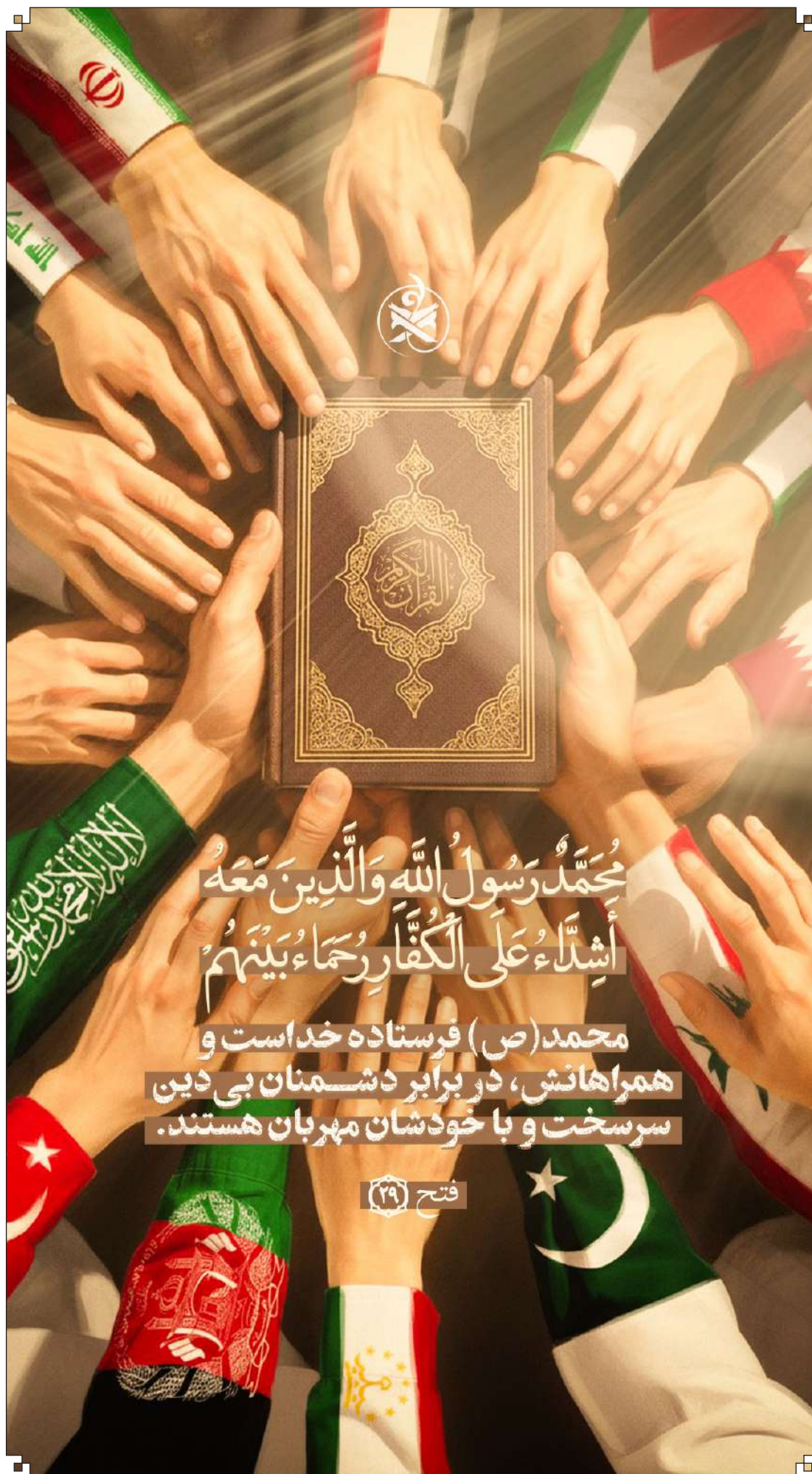
حفظ و

زندگی کنیم

پویش انس با ۳۰ آیه قرآن کریم

zendegibaayeha.ir





مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ
أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

محمد (ص) فرستاده خداست و
همراهانش، در برابر دشمنان بی دین
سرسخت و با خودشان مهربان هستند.

فتح (۲۹)

الحمد لله الرحمن الرحيم

نگاهات

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

صاحب امتیاز: سازمان تبلیغات اسلامی

جانشین مدیرمسئول: امین رضا لطفعلی زاده

سر دبیر: علی مرادخانی

دبیر تحریریه: علی عمادی

تحریریه: هدی سادات پاک‌نهاد، عطیه کشاورز

وفاطمه یزدانی خرم

عکس: محمد علی سعادت فیینی، حمید وکیلی

طراح گرافیک و صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

اصلاح عکس: محمد قاسمی

با سپاس از: جواد عزیزی، حامد فرحبخش، رسول اسمعیلی،

مجید معافی، امیرحسین نوروزی، نیلوفر افسانه،

مینا نورمحمدی، مهدیه عسگری، مائده باقرزاده

و مبینا افراخته

باتشکر از: حجت الاسلام رضا عزت زمانی

حجت الاسلام علی تقی زاده و امیرحسین قزل ایاغ

باتقدیر از همراهی: حجت الاسلام محمد قمی

حجت الاسلام روح الله حریرزای و محمد مهدی دادمان

تلاشی از روابط عمومی سازمان تبلیغات اسلامی

نشانی: تهران میدان فلسطین، سازمان تبلیغات اسلامی

شماره تماس: ۶۶۴۶۸۴۴۰



مارا در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید

@sazmantablighaat

۳۷

حفظ موضوعی پیش
زمینه شروع حرکت
زندگی با آیه‌ها
پیش از آغاز

۴۵

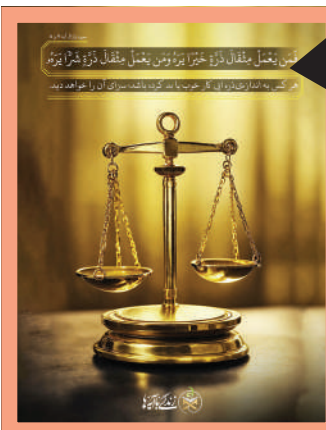
نگاهی به فعالیت‌های
زندگی با آیه‌ها
از روزهای رمضانی
۱۴۴۵ تا ماه رمضان بعد
گام‌مقدماتی

۶۱

مشارکت در پیشبرد
بزرگترین پویش قرآنی
کشور
در ماه رمضان
چشمگیر بود
بهار زندگی با آیه‌ها

۸۵

مروری بر فعالیت
زندگی با آیه‌ها از غدیر
تا امروز و فردا
قرآن، چراغ راه
روزهای مقاومت و
حماسه



زندگی با آیه‌ها



پرونده/واکاوی

- قرآن از کنج کتابخانه‌های بیرون آمد..... ۴
- باقرآن زندگی کنیم..... ۶
- مسیر روشنی..... ۱۰
- قرآن در زندگی‌ها جریان یابد..... ۱۶
- راز موفقیت زندگی با آیه‌ها..... ۱۸
- آیه‌های قرآنی برای آگاهی مردم..... ۲۰
- خادمان قرآن..... ۲۲
- قرآن کریم در متن زندگی مردم..... ۳۲
- چشم‌انداز یک حرکت قرآنی..... ۳۴

پرونده/پیش از مقدمه

- «مستورا»؛ گام قلق‌گیری..... ۳۸
- روایت صاحب‌نظران..... ۴۰

پرونده/مرحله مقدماتی

- گامی بلند برای قرآنی‌تر شدن جامعه..... ۴۶
- آموزش قرآن و بازی..... ۵۰
- قرآن به وقت نوجوانی..... ۵۲
- در دل میدان..... ۵۴
- تمجید از گام نخست..... ۵۶

پرونده/گام اول

- تبدیل مخاطبان به کنشگران فعال..... ۶۲
- زندگی با آیه‌ها در قاب سیما..... ۶۶
- ۳۰ روز زندگی با آیه‌ها..... ۷۰
- کلام خدا بر دل هانشست..... ۷۲
- همه با هم زندگی با آیه‌ها..... ۷۴
- مهمانی آیه‌ها..... ۷۶
- زندگی دوباره با آیه‌ها..... ۷۸
- نیاز امروز روایت هنرمندانه آیات الهی..... ۸۰

پرونده/پیروزی و مقاومت

- زمزمه کلام خدا در خدایی‌ترین روزها..... ۸۶
- وحدت در سایه قرآن..... ۹۲
- تجربه قرآنی نسل جدید با اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها»..... ۹۴
- هوش مصنوعی در خدمت کلام الهی..... ۹۸
- بازگویی کلام وحی بالحن امروزی..... ۱۰۰





نظر چهره‌های شاخص فرهنگی و مذهبی درباره حرکت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها»

قرآن از کنج کتابخانه‌ها بیرون آمد

حرکت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» در ماه مبارک رمضان گام جدیدی برداشت و توانست میلیون‌ها مخاطب جذب کند. این حرکت قرآنی، افزون بر تمجیدرهم معظم انقلاب توانست نظر مثبت بسیاری از اهالی فرهنگ و قرآن‌دوستان و چهره‌های سرشناس مذهبی را جلب کند. در ادامه برخی از اظهارنظرهای این چهره‌ها حضورتان تقدیم می‌شود.



این تغییر سبک زندگی، مقدمه‌ای برای تحقق تمدن نوین و عظیم اسلامی خواهد بود. نهضت «زندگی با آیه‌ها» گامی مؤثر در جهت نهادینه‌سازی ارزش‌های قرآنی بوده و این نهضت گامی بسیار مؤثر در نهادینه‌سازی قرآن در زندگی فردی و اجتماعی است. یکی از ویژگی‌های مهم این طرح، متناسب‌سازی آیات منتخب قرآن با نیازهای امروز جامعه اسلامی، به‌ویژه برای نوجوانان و جوانان، است که به صورت کاربردی و تأثیرگذار تبیین شده است. تداوم اجرای طرح نهضت زندگی با آیه‌ها به عنوان یک حرکت ارزشمند می‌تواند زمینه‌ساز ترویج آموزه‌های قرآنی در جامعه باشد و امید است که خداوند متعال دنیا و آخرتمان را با قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت (ع) محصور کند. امیدواریم مسئولین امر در سال‌های بعدی این طرح را گسترش دهند.

نیازمندی به عزم ملی و حمایت‌های همه‌جانبه

حجت الاسلام عبدالحسین خسروپناه
دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی

طرح «زندگی با آیه‌ها» یکی از ابتکارات ارزشمند و تأثیرگذار در حوزه ترویج فرهنگ قرآنی است که توانسته میلیون‌ها نفر را با کلام وحی مانوس کند و زیبایی‌های زندگی با قرآن را به آنان بچشاند. این طرح، که با همت و تلاش سازمان تبلیغات اسلامی به اجرا درآمده، نه تنها گامی بلند در جهت گسترش معارف قرآنی است، بلکه نشان‌دهنده عزمی جدی برای نهادینه کردن مفاهیم نورانی قرآن در زندگی روزمره مردم است. امسال نیز با برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر، نظم بیشتر و فعالیت‌های گسترده‌تر، شاهد استقبال چشمگیری از این طرح بودیم. این استقبال پرشور، حاکی از آن است که مردم ایران بیش از پیش به سمت قرآن گرایش پیدا کرده‌اند و اشتیاق خود را برای بهره‌گیری از این سرچشمه هدایت و معنویت نشان می‌دهند. بی‌تردید، ترویج فرهنگ قرآنی و انس مردم با کلام خدا، نیازمند عزمی ملی و حمایت‌های همه‌جانبه است. از این رو، قدردان تلاش‌های همه دست‌اندرکاران این عرصه، به‌ویژه سازمان تبلیغات اسلامی، هستیم و ضمن خدافتوت برای آنان از درگاه خداوند متعال، توفیق روزافزون مسئلت می‌کنیم.



مقدمه‌ای برای تحقق تمدن نوین اسلامی حجت الاسلام علیرضا اعرافی / مدیر حوزه‌های علمیه



نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» حرکتی مردمی با حمایت دستگاه‌های مختلف بود که با بهره‌گیری از ظرفیت‌های رسانه‌ای و فناوری، زمینه انس عمیق با قرآن را برای میلیون‌ها ایرانی فراهم ساخت. این نهضت با راه‌اندازی هزاران محفل قرآنی، صدور میلیون‌ها گواهی حفظ و فهم آیات منتخب، تولید محصولات متنوع آموزشی و رسانه‌ای و خلق ابزارهای هوشمند تبلیغ قرآنی، گامی مؤثر در جهت قرآنی‌سازی فضای عمومی کشور برداشت و الگویی نوین از تعاون ملی در خدمت به قرآن کریم را به نمایش گذاشت. خوشبختانه این اتفاقات فاخر با برنامه تلویزیونی محفل و نهضت زندگی با آیه‌ها به گواه بسیاری از اهل نظر، از برنامه‌های قرآنی سال‌های اخیر است که مورد عنایت و تحسین مقام معظم رهبری قرار گرفته، در کشورهای اسلامی بینندگان بسیاری یافته، موجی از انس با قرآن پدید آورده و حتی دغدغه حفظ قرآن را در سطح جامعه زنده ساخته است. رجای واثق دارم استمرار برنامه‌های قرآنی موفق چون «محفل» و تقویت نهضت‌های مردمی همچون «زندگی با آیه‌ها»، با دعای خیر اهل قرآن و همراهی مستمر مدیران انقلابی سازمان، مقدمه‌ای برای تحقق تمدن نوین اسلامی بر پایه معارف نورانی قرآن کریم باشد.

متناسب‌سازی با نیازهای جامعه

حجت الاسلام سیدمهدی قریشی / نماینده ولی فقیه در
آذربایجان غربی



امروزه نیاز جامعه ما این است که آیات الهی و قرآنی به ادبیات زندگی ما تبدیل شود. وقتی قرآن و مفاهیم آن در تار و پود زندگی ماساری و جاری شود، سبک زندگی مانیز به سبک زندگی اسلامی و قرآنی تبدیل خواهد شد و



طرح موفق زندگی با آیه‌ها فرصتی بی‌نظیر برای انس بیشتر با قرآن و تدبیر در آیات این کلام الهی است و می‌تواند به عنوان الگوی مناسبی برای زندگی بهتر مطرح شود. برای بهره‌برداری حداکثری از این فرصت باید تلاش شود تا با تقویت چنین طرح‌هایی جامعه را به سمت آیات نورانی قرآن هدایت کنیم. نقاط قوت باید تقویت شده و هرگونه نقص برطرف شود تا این طرح به شکل مؤثرتری ادامه یابد. سازمان‌های فرهنگی و نهادهای

با حمایت مستمر ادامه یابد

حجت الاسلام عبدالرضا پورذهبی / نماینده ولی فقیه در کردستان

ویژه نامه زندگی با آیه ها



۳۰ آیه را بخوانیم
حفظ و زندگی کنیم.

عهد کنیم که عمل کنیم آیت الله سید محمد مهدی میرباقری استاد حوزه علمیه



برنامه ریزی عزیزان و اساتید در سازمان تبلیغات اسلامی بر محور فرمایش حضرت آقا باشد که دستور دادند به توجه بیشتر در تبلیغ به قرآن. بر این اساس آیاتی با دلالت و ارشاد بعضی از اساتید معتبر انتخاب شده اند که مخاطبان هر روز با یکی از این آیات مأنوس باشند. ما هم می توانیم منبرمان را مزین کنیم به این آیات و آیه را بخوانیم و تبیین کنیم اگر نکته ای برای تطبیق بر زندگی فردی و جمعی مخاطبان ماست متناسب با شرایط زندگیشان توضیح دهیم و بعد هم تقاضا کنیم از مخاطبان ما که عهد ببندند برای اینکه به این آیه عمل کنند به این دستور الهی در زندگی خودشان و آن را سرلوحه و سرمشق قرار بدهند. این کار بسیار زیبایی است و اگر همه بتوانند این کار را انجام بدهند که بسیار خوب است. اگر بشود از سر فصل های تبلیغ خودمان را در هر دوره ای و در هر موضوعی بر محور آیات قرآن قرار دهیم بسیار عالی خواهد بود و این کار شدنی است.

مخاطب را به خوبی درگیر کرد

حجت الاسلام مرتضی آقا تهران
رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی



همانطور که قرآن کریم به همه مکاتب و افکار و سیره ها برتری دارد هر نوع کاری که در خصوص قرآن انجام می شود باید بهترین باشد؛ مثل طرح زندگی با آیه ها که به صورت ملی در حال انجام است. با این حال باید کار کنیم و شبانه روز فعالیت کنیم تا به مقصود خود برسیم. طرح زندگی با آیه ها تاکنون بسیار عالی اجرا شده و به جهت اینکه فراگیری دارد و سازمان تبلیغات اسلامی، رسانه و حرم ها و شبکه های مختلف صدا و سیما فعالیت گسترده ای درباره آن انجام دادند، بسیار خوب

توانسته مخاطب خود را درگیر کند. اما اگر می خواهیم نتیجه اش را ببینیم باید در کف خیابان نتایج آن را احصا کنیم. ما نباید به واسطه اجرای چنین طرح هایی که اتفاقاً خوب است سر خودمان را کلاه بگذاریم. باید نتیجه را در دانشگاه، مدارس و کف خیابان ببینیم. باید طوری کار شود که با توانمندی بالا و قدرتمند بتوانیم قشر وسیعی از جامعه را درگیر فعالیت های قرآنی کنیم.

کمک به غنای معنوی و فرهنگی

حجت الاسلام سید عبدالفتاح نواب
نماینده ولی فقیه در سازمان حج و زیارت



از سازمان تبلیغات اسلامی و شخص حجت الاسلام محمد قمی تشکر و قدر دانی می کنیم که طرح ارزشمند «زندگی با آیه ها» را راه اندازی کرده و با تلاش های خود، گام مهمی در ترویج فرهنگ قرآنی و توسعه محافل معنوی برداشته است. کار ایشان نه تنها به غنای فضای معنوی و فرهنگی جامعه کمک کرده، بلکه محافل متعددی را برای انس با قرآن و آشنایی بیشتر با معارف آن فراهم نموده است. تلاش ایشان برای برگزاری برنامه هایی که به پیوند قلب ها با آیات الهی می انجامد، قابل ستایش است و امیدواریم این حرکت مؤثر ادامه پیدا کند و توفیقات بیشتری را برای ایشان به ارمغان آورد. زندگی با آیه ها، ایمان انسان را تقویت می کند و او را به خداوند نزدیک تر می سازد. قرآن کریم، منبع بی پایانی از معارف الهی است که با تعمق در آن، درهای معنویت به روی انسان گشوده می شود. این طرح، اخلاق و رفتار را بهبود می بخشد. قرآن کریم، کتاب اخلاق است و با عمل به دستورات آن می توان اخلاق و رفتار خود را بهبود بخشید. آیه های قرآن، انسان را به راستی، درستی، عدالت، احسان، و دیگر فضائل اخلاقی دعوت می کند. زندگی با آیه ها، به حل مشکلات و موفقیت در زندگی کمک می کند. قرآن کریم، راهنمای جامعی برای حل مشکلات و موفقیت در زندگی است. آیه های قرآن، اصول و قواعدی را بیان می کنند که با رعایت آن ها، می توان در تمام عرصه های زندگی به موفقیت رسید.

مختلف می توانند با حمایت های مالی و محتوایی خود به پویایی این طرح در دوره های بعدی کمک کنند. هدف نهایی این برنامه ایجاد بستری مناسب برای رشد فرهنگی و معنوی جامعه است و طرح «زندگی با آیه های قرآن» به عنوان یک الگوی موفق در ترویج فرهنگ قرآنی، نه تنها در استان کردستان بلکه در سراسر کشور مورد توجه قرار گرفته و امید می رود که با حمایت های مستمر، این روند ادامه یابد.

ورود قرآن به قلب خانه ها

سید عباس صالحی / وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی



طرح «زندگی با آیه ها» با هدف ایجاد ارتباطی عمیق و کاربردی بین مردم و قرآن کریم طراحی شده است. این طرح، با تمرکز بر آیاتی که به آسانی قابل حفظ کردن و در عین حال دارای کاربردهای عملی در زندگی روزمره هستند، سعی دارد تا قرآن را به بخشی جدایی ناپذیر از زندگی مردم تبدیل کند. یکی از ویژگی های برجسته این طرح، همکاری و هماهنگی بین سازمان تبلیغات اسلامی و سایر نهادهای مرتبط است. این همکاری باعث شده است تا طرح با استقبال خوبی مواجه شود و تعداد زیادی از افراد جامعه به آن جذب شوند. «زندگی با آیه ها» صرفاً به دنبال ترویج تلاوت قرآن نیست؛ بلکه می خواهد قرآن را به یک راهنمای عملی برای زندگی تبدیل کند. این طرح به مردم می آموزد که چگونه با تدبر در آیات الهی، می توانند پاسخ سوالات خود را بیابند، در برابر مشکلات ایستادگی کنند و به آرامش و سعادت دست یابند. «زندگی با آیه ها» می خواهد قرآن را از کنج کتابخانه ها بیرون آورده و به قلب خانه ها و ذهن افراد وارد کند. بر اساس بازخوردهایی که از اجرای این طرح به دست آمده، مشخص شده است که «زندگی با آیه ها» توانسته است تأثیر مثبتی بر جامعه بگذارد و مردم را به ارتباط بیشتر با قرآن ترغیب کند. به همین دلیل، امید است که با ادامه و گسترش این طرح، نه تنها در ماه رمضان، بلکه در طول سال، فرصت های بیشتری برای انس با قرآن و بهره گیری از آن در زندگی فراهم شود.



مرور مسیر حرکت نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» به روایت دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی کشور



باقرآن زندگی کنیم



حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی در خطبه اول نماز عید سعید فطر، ماه رمضان امسال را موقعیتی سرشار از معنویت دانستند و مواردی از مصادیق آن را ذکر کردند: «امسال بحمدالله ماه رمضان غنی و سرشار از معنویت داشتیم؛ در این ماه رمضان رواج قرآن به طور روشنی محسوس بود؛ تلاوت قرآن، جزء خوانی قرآن، تأمل در آیات قرآن؛ رواج انفاق و سفره‌های افطار در مساجد، در حریم‌ها، در خیابان‌ها، در مراکز عمومی؛ حضور در مجالس دعا، حضور پرشور، حضور متراکم؛ بخصوص جوان‌ها در مجالس دعا و مناجات و تضرع و توسل، امسال بحمدالله در ماه رمضان که گذشت کاملاً محسوس بود؛ همه‌ی قشرها با همه‌ی ظواهر در این مراسم شرکت کردند، بهره بردند، دعا کردند، با خدای متعال حرف زدند، از خدا خواستند، به خدای متعال توکل کردند، بهره‌ی زیادی بردند؛ «هنیئاً لارباب النعیم نعیمهم». در کنار برنامه‌های متنوع قرآنی در کشور، بارزترین حرکت، نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» بود که همراه با برنامه موفق و پرمخاطب «محفل»، بسیار دیده شدند. حجت الاسلام سیدمصطفی حسینی، دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی کشور و نماینده ولی فقیه در استان زنجان، به همین مناسبت در یادداشتی که در اختیار دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای گذاشته شد، به تشریح ابعاد گوناگون این نهضت هم‌افزای ملی پرداخت که برای بهره‌گیری بیشتر، بخش‌هایی از مهم‌ترین قسمت‌های آن را مرور می‌کنیم.

زندگی با آیه‌ها از کجا آمد؟

نَهضت «زندگی با آیه‌ها» ریشه در یک حرکت پژوهشی در بهار ۱۴۰۲ دارد؛ جایی که یک تیم پژوهشی حوزوی و دانشگاهی با پایش کامل قرآن و بالهام از دیدگاه‌های امام خمینی (ره)، رهبر انقلاب و اندیشمندان بزرگی چون علامه طباطبائی، تلاش کرد چارچوبی برای انتخاب آیات کاربردی گفت‌وگو ساز طراحی کند. این کار پژوهشی بعد از رمضان ۱۴۰۳، با تقویت تیم و بهره‌گیری از آراء شهید مطهری، شهید بهشتی، علامه مصباح و آیت الله جوادی، به ستون فکری انتخاب آیات بدل شد.

مرحله مقدماتی؛ نگاهی نو به زندگی

گام مقدماتی نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» با هم‌افزایی دستگاه‌ها و مجموعه‌های مردمی قرآنی در ماه رمضان ۱۴۰۳ با عنوان «نگاهی نو به زندگی» و با محوریت ۳۰ آیه از قرآن کریم برگزار شد؛ آیه‌هایی که در کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» نیز مورد اشاره رهبر انقلاب قرار گرفته بودند. این حرکت، به لطف الهی و با همراهی گسترده نهادهای مردمی و حکومتی، خیلی زود به یک جریان فراگیر فرهنگی در کشور تبدیل شد و مورد تأیید و تحسین رهبر معظم انقلاب نیز قرار گرفت.

پس از استقبال گسترده از گام اول در رمضان ۱۴۰۳ و ابراز لطف رهبر معظم انقلاب به خادمان این حرکت قرآنی، ایشان با تأکید فرمودند: «کار قرآنی در شمار مبارک‌ترین کارهای اسلامی و جهادی است. مراقب باشید در نیمه راه راه نشود. پیگیری نکردن کارها و روز آمد نکردن برنامه‌ریزی‌ها، آفت بزرگ سرفصل‌های شوق انگیز است.»

نَهضت ملی زندگی با آیه‌ها چیست؟

نَهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» تلاشی است برای پاسخ به مطالبه بلند رهبر انقلاب که مورد تأیید و تمجید ایشان نیز قرار گرفته است؛ آنجا که ایشان در دیدار با جامعه قرآنی کشور تأکید فرمودند: «باید کاری بکنیم که مفاهیم قرآنی در جامعه اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک و گفتمان‌های عمومی بین همه قشرهای مردم.» (۱۷ دی‌ماه ۱۳۹۶) و در دیدار رضائی امسال با قرآنی‌ها نیز فرمودند: «هزاران عنوان و مطلب و سرفصل در قرآن وجود دارد که این‌ها می‌تواند تبدیل بشود به معارف فکری عامه مردم... [آن وقت] سواد قرآنی مردم بالایی رود و آن جوری فکر می‌کنند که قرآن دستور داده.» (۱۲ اسفند ۱۴۰۳) هدف نهضت این است که با همدلی، همفکری و همکاری همه ظرفیت‌های مردمی و حاکمیتی، آیات منتخب ناظر به موضوعات کاربردی و مورد نیاز امروز نهضت اسلامی، برای عموم افراد جامعه، خصوصاً نوجوانان و جوانان، متناسب با نیاز و سلیقه ایشان به صورت گسترده و مؤثر تبیین گردد، تا آن‌ها را بخوانند، حفظ کنند، بفهمند و در زندگی خود به کار گیرند. به لطف الهی و با همکاری نهادهای مختلف، این حرکت به یک جریان مردمی و ملی تبدیل شده و توانسته است تأثیر قابل توجهی در فضای فرهنگی جامعه بگذارد.

“

گام مقدماتی
نهضت ملی
«زندگی با آیه‌ها»
با هم‌افزایی
دستگاه‌ها و
مجموعه‌های
مردمی قرآنی در
ماه رمضان ۱۴۰۳
با عنوان «نگاهی
نو به زندگی» و با
محوریت ۳۰ آیه از
قرآن کریم برگزار
شد. این حرکت،
خیلی زود به یک
جریان فراگیر
تبدیل شد

ویژنه‌نامه زندگی با آیه‌ها



نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» تلاشی است برای پاسخ به مطالبه بلند رهبر انقلاب که مورد تأیید و تمجید ایشان نیز قرار گرفته است؛ آنجا که ایشان در دیدار با جامعه قرآنی کشور تأکید فرمودند: «باید کاری بکنیم که مفاهیم قرآنی در جامعه اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک و گفتمان‌های عمومی بین همه قشرهای مردم.» و در دیدار رضوانی با قرآنی‌ها نیز فرمودند: «هزاران عنوان و مطلب و سرفصل در قرآن وجود دارد که این‌ها می‌تواند تبدیل بشود به معارف فکری عامه مردم... [آن وقت] سواد قرآنی مردم بالا می‌رود و آن‌جوری فکر می‌کنند که قرآن دستور داده.»

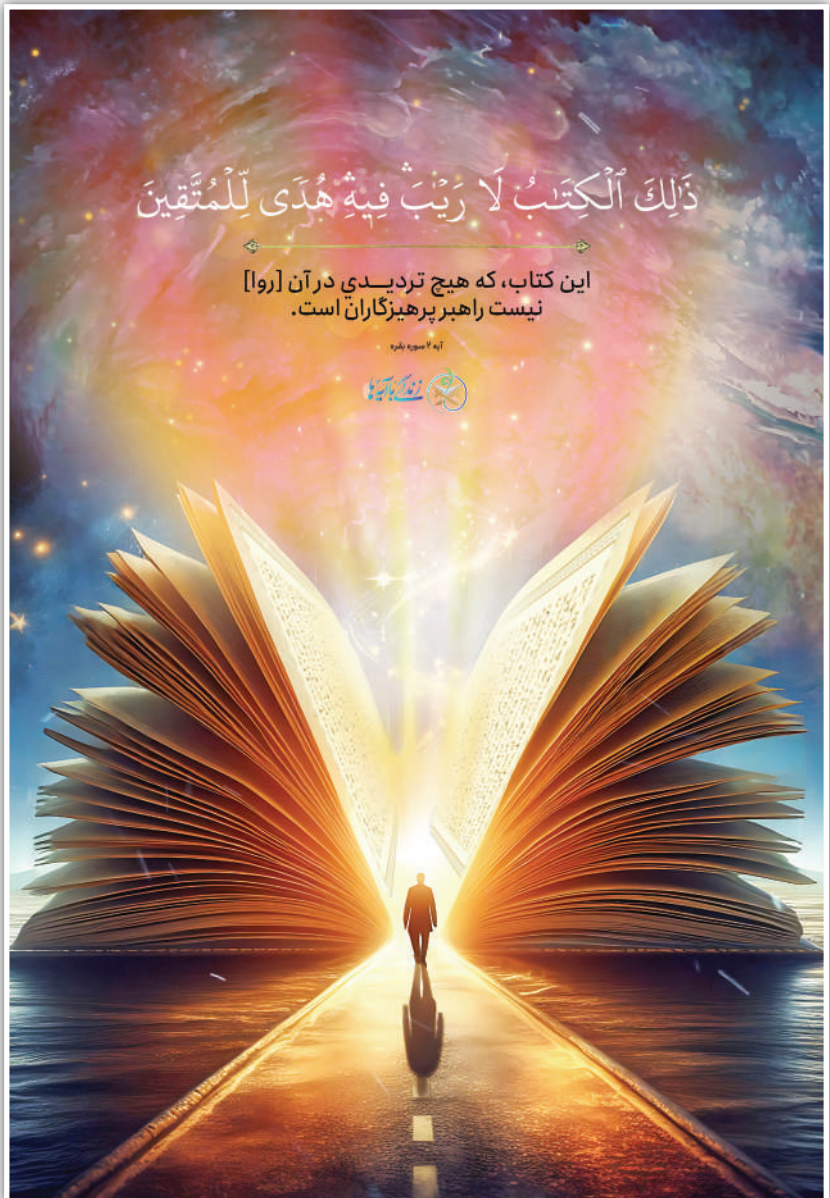
عید غدیر خم، دهه اول محرم، اربعین حضرت سیدالشهداء علیه السلام، هفته وحدت، شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها، نیمه شعبان، شهادت شهید رئیسی رضوان الله تعالی علیه.

۳ نوآوری و بهره‌گیری از فناوری‌های نو

طراحی و تولید محتوا و ایجاد بسترهای نوین با کمک فناوری‌های جدید در قالب بازی‌وارسازی به ویژه مخصوص دانش‌آموزان (بازی آلیگ) «در طراحی محتوایی این کارویژه، از آیات محوری کتب درسی پایه‌های تحصیلی استفاده شد.»

گام اول؛ امت پیروز

گام اول نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با محوریت ۳۰ فراز از ۳۰ جزء قرآن کریم با عنوان «امت پیروز» اجرا شد. این آیات، بر سبک زندگی جامعه‌ای مبارز، مقاوم و پیشرو تمرکز داشتند. وقتی بین مؤمنان ولایت قرآنی شکل بگیرد و این پیوند و پیوستگی با عمل به وظایف و رعایت حقوق متقابل محکم شود، ساختار درونی جامعه مستحکم شده و به امتی متحد و قوی تبدیل می‌شوند. آن وقت می‌توانند در مسیر تحقق آرمان‌های بلند قرآنی، ولی خدا را در مبارزه با مستکبران عالم یاری کنند و با استقامت در این مسیر مشمول نصرت الهی شوند و به سعادت دنیا و آخرت برسند. این ۳۰ آیه محور تولیدات مکتوب و رسانه‌ای و فعالیت‌های قرآنی ماه مبارک به خصوص جزء خوانی‌ها و مسابقات و فعالیت‌های رسانه‌ای همچون شبکه‌های مختلف صداوسیما و برنامه‌های تلویزیونی پرمخاطبی همچون محفل و... قرار گرفت.



۱ چکش‌کاری گام اول

بر اساس رهنمود رهبر انقلاب، بدون وقفه و با پشتیبانی تجربه اجرای گام اول، با رویکرد رفع نواقص و ضعفها و تقویت نقاط قوت، بعد از ماه مبارک رمضان، این نهضت قرآنی ادامه پیدا کرد و برای اعتلای گام‌های بعدی اقدامات ذیل صورت گرفت.

۱ تقویت و تکمیل فرآیند پژوهشی

تعمیق فعالیتهای پژوهشی در انتخاب آیات؛ در قالب ۱۱ کارگروه با ۷۰ نفر پژوهشگر از طلاب و فضلاء جوان حوزه علمیه و راهنمایی ۲۵ نفر از اساتید تحت نظارت و اشراف علمی حجت‌الاسلام محمدرضا عابدینی.

۲ تداوم تولید محتوا در مناسبت‌های ملی و مذهبی

استمرار طرح و بروررسانی طراحی‌ها و تولید محتوای زندگی با آیه‌ها در مناسبت‌های مختلف همچون،



“

طراحی، تولید محتوا و ایجاد بسترهای نوین با کمک فناوریهای جدید در قالب بازویار سازی مخصوص کودکان و نوجوانان از جمله نرم افزارهای «آلیگ» و «قطار قرآنی» و مسابقات و رویدادهای دانش آموزی متعدد همچون «زندگی با آیه‌ها»، «نورا»، «معمای نجات» و «مسیر» از اقدامات شاخص زندگی با آیه‌هاست

با تجربه به دست آمده در گام‌های ابتدایی این حرکت پر خیر و برکت و آسیب‌شناسی به عمل آمده در ماه مبارک دوم سعی شد چند نکته بیشتر مورد نظر و تأکید قرار گیرد:

- توجه بیشتر به وجه زندگی ساز آیه‌های قرآن کریم
- ایجاد یک جریان مستمر و پایدار مردمی

■ راهبرد تبدیل مخاطبان زندگی با آیه‌ها به مجریان آن

تبدیل مخاطبان به کنشگران فعال در عرصه تبلیغ و ترویج معارف قرآنی، راهبردی شد برای تبدیل نهضت ملی زندگی با آیه‌ها از یک پوشش مقطعی به یک جریان پایدار مردمی. در این راستا، دو مفهوم کلیدی تعریف شد:

■ مفهوم کلیدی اول، محفل زندگی با آیه‌ها؛ یک چارچوب انعطاف پذیر و آسان برای برگزاری محافل قرآنی که شامل پنج بخش اصلی «تبیین، تطبیق، عهد، تلاوت و هم خوانی» است. این محافل در هر جمع و دورهمی، از جلسات خانوادگی گرفته تا مساجد و مدارس، قابل برگزاری است. محفل زندگی با آیه‌ها جلسات قرآن را از یک محفل صرفاً تلاوتی، به بستری برای تدبیر و عمل به آیات الهی تبدیل کند. این محفل شامل پنج مرحله کلیدی است؛

- تبیین معارف آیات متناسب با مخاطب برای درک بهتر مفاهیم قرآنی.
- تطبیق آیات با موقعیت‌های روزمره زندگی افراد برای ایجاد ارتباط عملی.
- عهد جمعی برای عمل به مفاهیم آیات تا انس با قرآن به تغییر رفتار منجر شود.
- تلاوت زیبایی آیه برای تثبیت آن در ذهن و قلب افراد.
- هم خوانی و تکرار آیه برای حفظ آسان تر و عمیق تر مفاهیم قرآنی.

■ مفهوم کلیدی دوم، سفیران آیه‌ها؛ افرادی که از مخاطب صرف فراتر رفته و نقش مجری، تسهیل گر و مبلغ آیات قرآن را ایفا می کنند. هر سفیر آیه‌ها می تواند در فضای خود، اعم از محیط های خانوادگی، اجتماعی و مجازی، جریان قرآنی ایجاد کند. بیش از ۱۳۰ هزار محفل قرآنی توسط بیش از ۸۰ هزار نفر (به عنوان



مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَأَنْ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَيْسَتْ الْعَنْكَبُوتُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

مثل حال آنان که خدا را فراموش کرده و غیر خدا را به دوستی و سرپرستی برگزیدند (در سستی و بی بنیادی) حکایت خانه‌ای است که عنکبوت بنیاد کند و اگر بدانند سست ترین بنا خانه عنکبوت است.

آیه ۴۱ سوره عنکبوت



سفیران آیه‌ها) در اقصی نقاط کشور به ثبت رسیده است. حدود ۸۰٪ از این محافل به صورت روزانه برگزار شدند. ۴۳٪ محافل در مساجد و ۲۸٪ در خانه‌ها تشکیل شده‌اند. امید است که حدود ۸۰٪ از این محافل در طی سال، عمدتاً به صورت هفتگی، استمرار یابند.

یکی از زیرساخت‌های مؤثر در تسهیل برگزاری محافل، «سامانه سفیران آیه‌ها» است؛ یک دستیار هوشمند تولید محتوا که امکان شخصی سازی محتوا را متناسب با ویژگی‌های مخاطبان فراهم می کند. بیش از ۹۵ هزار محتوای شخصی سازی شده توسط سفیران آیه‌ها در این سامانه تولید شده و این محتواها بیش از ۲۴۶ هزار بازدید داشته است.

همچنین، در سامانه آموزشی مدرسه شمع با برگزاری دوره‌های متنوع توسط اساتید برجسته‌ای همچون حجج اسلام عابدینی، حاج ابوالقاسم، قاسمیان و صالح پرور، گام‌های مؤثری در توانمندسازی مبلغین برداشته شد. علاوه بر این، هزاران محصول چندرسانه‌ای و مکتوب از طریق سایت محصولات زندگی با آیه‌ها و کانال سفیران آیه‌ها در اختیار کنشگران این نهضت قرار گرفت.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



بیش از ۱۳۰ هزار محفل قرآنی توسط بیش از ۸۰ هزار نفر (به‌عنوان سفیران آیه‌ها) در اقصی نقاط کشور به ثبت رسیده است. حدود ۸۰٪ از این محافل به صورت روزانه برگزار شدند. ۴۳٪ محافل در مساجد و ۲۸٪ در خانه‌ها تشکیل شده‌اند. امید است که حدود ۸۰٪ از این محافل در طی سال، عمدتاً به صورت هفتگی، استمرار یابند

■ طراحی، تولید محتوا و ایجاد بسترهای نوین با کمک فناوریهای جدید در قالب باز یوار سازی مخصوص کودکان و نوجوانان از جمله نرم‌افزارهای «آیلیگ» و «قطار قرآنی» و مسابقات و رویدادهای دانش آموزی متعدد همچون «زندگی با آیه‌ها»، «خدا میگه»، «تورا»، «معمای نجات» و «مسیر».

■ برگزاری مسابقات متعدد و متنوع روزانه در ماه مبارک رمضان برای نوجوانان و بزرگسالان همراه با جوایز متنوع از جمله سفر حج عمره، کر بلای معلی، مشهد مقدس و ... از جمله مسابقات زنده تلویزیونی، مسابقات گروهی، مسابقات لحظه‌ای، مسابقات فضای مجازی و مسابقات پیامکی

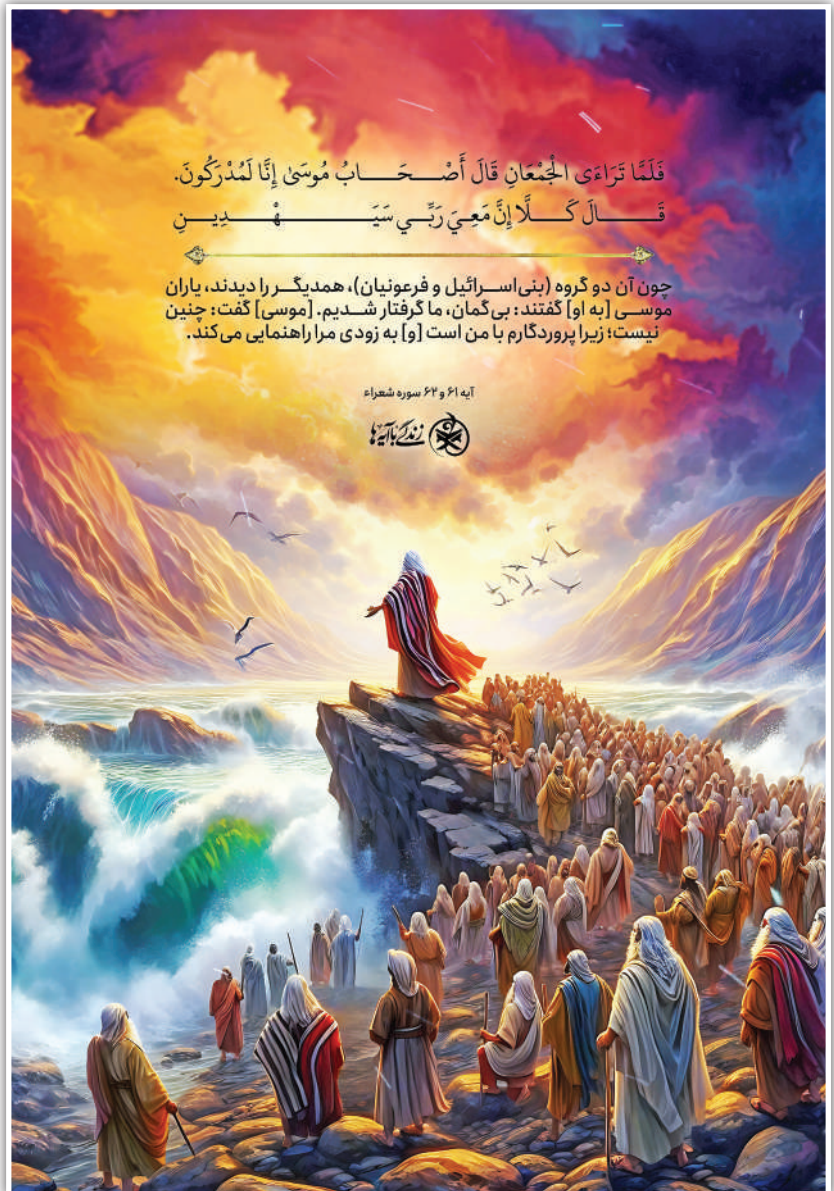
■ همراهی و همکاری برنامه‌های صداوسیما از قبیل اکثر برنامه‌های سحر و افطار همچون برنامه محفل و مسابقات زنده

■ تقویت بعد بین‌المللی برنامه محفل و موفقیت در ساخت تصویری قرآنی از جمهوری اسلامی در جهان اسلام

زندگی با آیه‌ها؛ پس از ماه مبارک رمضان ۱۴۰۴

با پایان یافتن ماه مبارک رمضان، نهضت ملی زندگی با آیه‌ها همچنان با قدرت ادامه دارد و در ماه شوال نیز محوریت قرآنی خود را حفظ کرده است. در این راستا، چهار آیه منتخب برای این ماه معرفی شده است؛ آیه ۱۶ سوره مبارکه جن، «وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِينَهُمْ مَاءً غَدَقًا»، آیه ۱۳۹ سوره آل عمران، «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»، آیه ۴۶ سوره سبأ، «قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بَوَاحِدَةً أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى» و آیه ۲۹ سوره فتح، «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ».

امید داریم بعد از ماه مبارک رمضان و به ویژه در ایام تابستان، ۱۰۰ آیه مأنوس با ذهن آحاد جامعه را محور قرار دهیم تا گام مؤثر دیگری برای هدف ۳ ساله خود برداریم؛ اینکه حدود ۵ میلیون نفر با ۲۰۰ آیه منتخب، در قالب بسته‌های مختلف کاربردی در مناسبت‌ها و فرصت‌های مختلف، از طریق ابزارهای نوین و جذاب انس بگیرند، این آیات را بفهمند، حفظ کنند و در زندگی روزمره خود به کار گیرند. همه این تلاش‌ها و اقدامات، بهانه‌ای برای قرآنی شدن زندگی‌هاست؛ قله‌ای که همواره خواسته عمیق و راهبردی رهبر انقلاب بوده است.



آیه ۶۱ و ۶۲ سوره شعراء



برخی از دستاوردهای کلیدی و اقدامات شاخص

- مشارکت بیش از ۱۰ میلیون نفر در مسیر حفظ و فهم آیات
- امکان دریافت گواهی حفظ و فهم ۳۰ آیه توسط بیش از ۳ میلیون نفر
- برگزاری بیش از ۳ میلیون جلسه در قالب ۱۳۰ هزار محفل روزانه، هفتگی و مناسبتی قرآن به همت ۸۰ هزار سفیر آیه‌ها
- توسعه مخاطبان فعالیت‌های قرآنی در فضای مجازی از جمله اینستاگرام
- تلاش در ایجاد حرکت هم‌افزای ملی با مشارکت حدود ۳۰ دستگاه و هزاران مجموعه و فعال مردمی
- تولید محصولات متنوع از جمله تدوین بیش از ۱۰ کتاب و تولید بیش از ۱۰۰۰ محصول رسانه‌ای و گرافیکی از جمله پویانمایی، مدرسه حفظ، کلیپ صوتی و تصویری تلاوت و تبیین آیات، بریده فیلم، عکس‌نویس و پوستر.
- ایجاد زیرساخت‌های فنی از جمله اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها، دستیار هوشمند تولید محتوا و اطلس محافل و شکل‌های قرآنی.



مروری بر پویش زندگی با آیه ها از ابتدا تا امروز

مسیرروشنی

نهضت هم افزای ملی زندگی با آیه ها که توانسته مخاطب میلیونی پیدا کند، از ابتدا تا امروز مسیری طولانی و پرکار را پشت سر گذاشته است. این طرح در شروع برای حفظ موضوعی قرآن صاحب عنوانی دیگر بود و رفته رفته با پیشنهادها و نظرات سازنده کارشناسان به پویش زندگی با آیه ها رسید. درخشش آیات نورانی قرآن مسلما چراغ این راه بود که در ماه رمضان های دو سال متوالی پیگیری شد و در ادامه و در مقاطع دیگری در طول سال تداوم یافت. آنچه در ادامه می آید، مروری سریع است بر یک راه رفته؛ راهی که آیات قرآن را به مسیر زندگی مردمان بازگرداند.



چراغ اول با مراسم رونمایی از کتاب و پوستر طرح ملی حفظ موضوعی قرآن کریم با عنوان «مستورا» در سالن جلسات سازمان تبلیغات اسلامی روشن شد.

۲۷ آبان ۱۴۰۲

در نشستی با حضور حجت الاسلام محمد قمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، مشاور رئیس جمهور و رئیس مرکز ارتباطات دولت و روحانیت، معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نمایندگان ارشد دستگاه ها و نهادهای فرهنگی در مجموعه فرهنگی شهدای هفتم تیر (سرچشمه) در خصوص کم و کیف طرح های قرآنی ماه مبارک رمضان و تمرکز بر حفظ موضوعی قرآن کریم بحث و تبادل نظر شد.

۲۵ دی ۱۴۰۲

نشست چهاره های قرآنی در مجموعه شهدای انقلاب اسلامی با حضور حجت الاسلام محمد قمی، رئیس شورای توسعه فرهنگ قرآنی و چهره ها و پیشکسوتان قرآنی برگزار شد.

۱۸ بهمن ۱۴۰۲



حجت الاسلام سید ابراهیم ریسی در جلسه «شورای توسعه فرهنگ قرآنی» هم افزایی و همفکری برای استفاده از همه ظرفیت ها در جهت توسعه فرهنگ قرآنی در کشور را از مهمترین وظایف این شورا برشمرد و بر توجه بیش از پیش به نقش مساجد، مدارس و دانشگاه ها به عنوان مراکز مهم برای آموزش و نشر معارف قرآنی تاکید کرد.

۱۰ اسفند ۱۴۰۲

نشست خبری همایش خادمان قرآنی عملیات هم افزای ماه مبارک رمضان با حضور مسئولان، در وزارت آموزش و پرورش برگزار شد.

۱۴ اسفند ۱۴۰۲

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



گردهمایی حلقه‌های حفظ موضوعی قرآن کریم در قالب افتتاحیه طرح «زندگی با آیه‌ها» ویژه تهران صبح جمعه با حضور جمعی از استادان حفظ قرآن کریم، چهره‌های بین‌المللی قرائت قرآن و بیش از هزار و ۵۰۰ قرآن‌آموز در حرم مطهر امام خمینی (ره) برگزار شد.

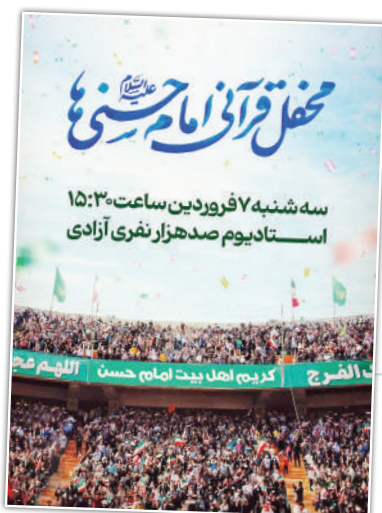
۱۸ اسفند ۱۴۰۲

همزمان با آغاز ماه مبارک رمضان، نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با هدف تبیین ۳۰ آیه زندگی ساز قرآن کریم آغاز شد. در این پویش که توسط جمعی از اندیشمندان قرآنی کشور طراحی شده، ۳۰ آیه محوری قرآن کریم انتخاب شده‌اند که تسلط به آنها می‌تواند مبانی اعتقادی مخاطبین را مستحکم‌تر کند. بر همین اساس حجت‌الاسلام محمد قمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در خصوص این پویش گفت: نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» فرصتی برای ترویج و تبیین آموزه‌های قرآن کریم در جامعه است.

۲۱ اسفند ۱۴۰۲

پویش ملی زندگی با آیه‌ها که در آستانه ماه مبارک رمضان آغاز به کار کرد، در نخستین هفته با استقبال علاقه‌مندان قرآن کریم روبرو شد و ۲ میلیون مخاطب کسب کرد.

۱ فروردین ۱۴۰۳



محفل بزرگ قرآنی امام حسینی‌ها با حضور گسترده اقشار مختلف در محل ورزشگاه یک صد هزار نفری آزادی تهران با برنامه‌های بسیار متنوعی برگزار شد. حاضران در محفل قرآنی امام حسینی‌ها با بلند کردن مصحف شریف قرآن بر دستان خود، ضمن اعلام انزجار از ظلم رژیم صهیونیستی و سکوت مجامع جهانی برای آزادی مردم فلسطین و غزه مظلوم دعا و ادای احترام کردند.

۷ فروردین ۱۴۰۳

میثم لطیفی معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور اعلام کرد: طرح زندگی با آیه‌ها برای کارکنان دولت تحت عنوان طرح بهار در بهار اعلام شده است و از ابتدای ماه مبارک رمضان برای همه دستگاه‌های دولت و کارکنان اجرایی آن را رقم زدیم.

۱۵ فروردین ۱۴۰۳



رہبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رضائی خود با دانشجویان و نمایندگان تشکل‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و علمی دانشگاه‌ها، در خصوص فضای قرآنی کشور فرمودند: «امسال بحمدالله ماه رمضان، ماه رمضان خوبی بود، بخصوص رواج قرآن، تلاوت قرآن، برای بنده خیلی خرسندکننده بود. اینکه در شهرهای مختلف، افراد متعددی، گاهی حتی نوجوان‌هایی به این خوبی، به این روانی، گاهی از حفظ، قرآن تلاوت می‌کنند این یکی از آرزوهای بزرگ بنده بود که بحمدالله می‌بینم دارد تحقق پیدا می‌کند و تحقق پیدا کرده بارها خدا را شکر گزاری می‌کنم.»

۱۹ فروردین ۱۴۰۳

پویش «زندگی با آیه‌ها» با استقبال گسترده هم‌وطنانمان روبه‌رو شد و توانست با عبور از مرز ۱۰ میلیون مخاطب، یکی از بزرگترین پویش‌های قرآنی کشور را رقم بزند.

۲۱ فروردین



آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای در خطبه اول نماز عید فطر فرمودند: «یکی از نقطه‌های برجسته‌ی ماه رمضان امسال بحمدالله شیوع تلاوت قرآن در بین اقشار مختلف مردم در سراسر کشور بود که از همیشه درخشان‌تر و زیباتر جلوه کرد و رسانه‌ی ملی هم در ارائه‌ی این پیشرفت بزرگ، نقش ایفا کرد. خدای متعال را باید شکرگزار باشیم که روزبه‌روز جلوه‌ی قرآن و انس با قرآن در کشور افزایش پیدا میکند.»

۲۲ فروردین ۱۴۰۳

آزمون نهایی پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» با اعطای گواهی معتبر حفظ و اهدای جوایز نفیس برگزار شد. این آزمون ۲۰ دقیقه زمان داشت و شامل ۳۰ سوال از حفظ و ترجمه آیاتی بود که در طرح ویژه ماه مبارک رمضان پویش ملی زندگی با آیه‌ها، مرور شدند.

۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۳

حجت‌الاسلام علی تقی زاده، رئیس سازمان دارالقرآن الکریم در زمینه حفظ موضوعی جریان حفظ زندگی با آیه‌ها که با هم افزایی دستگاه‌های فرهنگی مختلف علی‌الخصوص آموزش و پرورش اجرا شد، اعلام کرد: ۱۱ میلیون نفر در این طرح شرکت کردند که بالغ بر ۲ میلیون نفر در امتحان نهایی شرکت کردند و بیش از یک میلیون نفر حائز دریافت گواهی حفظ و فهم آیه‌ها شدند.

۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳

همزمان با میزبانی استان گیلان از عوامل برنامه محفل در شب عید غدیر، ۱۰۰ هزار نفر در طرح ملی «زندگی با آیه‌ها» در این استان شرکت کردند. هدایای گام نخست مسابقات طرح زندگی با آیه‌ها که طی ماه مبارک رمضان در بسترهای مختلف برگزار شده بود کامل پرداخت شد.

۲۲ تیر ۱۴۰۳

اپلیکیشن «آیه کوئیز» محصول جدید طرح ملی زندگی با آیه‌ها با هدف ایجاد رقابت قرآنی جذاب و متفاوت با رویکرد آموزشی و سرگرمی تولید شد.

۱۱ تیر ۱۴۰۳

نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با توجه به ظرفیت مجالس عزاداری برای بیان مفاهیم و تفسیر قرآن، ۱۰ آیه با محور محتوایی «مقاومت و پیشرفت» ویژه دهه اول ماه محرم را اعلام کرد. تولید کتاب، نقاشی شن و توجیه مبلغان از دیگر اقدامات تدارک دیده شده برای این ایام بود.

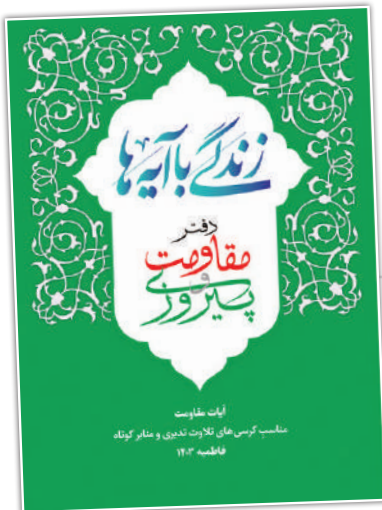
۱۴ تیر ۱۴۰۳

فعالیت‌های قرآنی مردمی در مسیر نجف به کربلا در راهپیمایی اربعین در عمود ۱۱۲۲ با برپایی خیمه قرآنی دنبال شد. محوریت محتوایی این خیمه زندگی با آیه‌ها، غزه و شعار سال یعنی «طریق الاقصی» بود. همچنین عوامل محفل ۵ روز در این خیمه حضور داشته و به اجرای برنامه‌های قرآنی پرداختند.

۱۳ مرداد ۱۴۰۳



ویژنه‌نامه زندگی با آیه‌ها



حجت‌الاسلام علی تقی‌زاده، رئیس سازمان دارالقرآن الکریم از فعالان قرآنی سراسر کشور دعوت کرد در انتخاب ۱۰۰ آیه پرکاربرد در میان مردم برای مرحله جدید پوشش ملی زندگی با آیه‌ها مشارکت کنند. وی همچنین اعلام کرد در مرحله نخست پوشش ملی زندگی با آیه‌ها که از ماه مبارک رمضان به طور جدی وارد فاز اجرایی و عملیاتی شد، بیش از ۲۰ میلیون نفر از مردم در پوشش شرکت کرده و ۱۱ میلیون نفر هم در چالش‌ها و پوشش‌های این طرح مشارکت داشتند. ۲ میلیون نفر نیز در آزمون نهایی پوشش ملی زندگی با آیه‌ها شرکت کردند.

۳ شهریور ۱۴۰۳

کتاب زندگی با آیه‌ها ویژه فاطمیه سال ۱۴۰۳ با عنوان دفتر «مقاومت و پیروزی» از سوی سازمان دارالقرآن الکریم منتشر شد.

۲۶ آبان ۱۴۰۳

آیین رونمایی از کاربرد حفظ موضوعی قرآن کریم و بازی آیلگ، باحضور علیرضا کاظمی، وزیر آموزش و پرورش و حجت‌الاسلام محمد قمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در سالن جلسات وزارت آموزش و پرورش برگزار شد.

۵ آذر ۱۴۰۳



نشست هم‌اندیشی مرحله دوم نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با موضوع اصلی و محوری در خصوص فرآیند برنامه‌ها در ماه مبارک رمضان با شعار امت پیروز برگزار شد. حجت‌الاسلام محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در این نشست گفت: امسال طرح زندگی با آیه‌ها باید گستره بیشتری را دربرگیرد. لذا دبیرخانه تعطیلی ندارد و پای کار است. اما از ابتدا عهد اخلاقی این بوده که پیرامون موارد مباحثه انجام شود.

۶ آذر ۱۴۰۳

در سننامه زندگی با آیه‌ها ویژه مریبان جلسات قرآن با محتوایی متناسب با نیازهای جلسه خانگی قرآن کریم برای بهره‌مندی طی ماه مبارک رمضان منتشر شد.

۲ بهمن ۱۴۰۳



نشست هم‌اندیشی و هم‌افزایی دستگاه‌های حاکمیتی و مجموعه‌های قرآنی پیرامون نهضت زندگی با آیه‌ها در مجموعه سرچشمه برگزار شد. در این جلسه فعالان قرآنی و نماینده‌های دستگاه‌های حاکمیتی به ارائه گزارشی از روند اجرایی فعالیت زندگی با آیه‌ها پرداختند. اتفاق دیدنی در این نشست، حرکت نمادینی در خصوص همبستگی و هم‌افزایی دستگاه‌های مرتبط پیرامون طرح زندگی با آیه‌ها بود. در این حرکت همه فعالان قرآنی دست در دست همدیگر آیه ۲ سوره مائده را بر مبنای همکاری و اخوت در به ثمر نشستن این طرح قرائت کردند. «تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ».

۳۰ بهمن ۱۴۰۳

دور جدید نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» امسال از دستیار هوشمند تولید محتوای خود رونمایی کرد. این دستیار هوشمند امکان تولید محتوای جدید برای هر آیه را در کمتر از یک دقیقه متناسب با مخاطبین فراهم می‌کند. محتوای تولید شده توسط دستیار ذیل سه عنوان تبیین، تطبیق و عهد جمعی پیشنهادی نمایش داده می‌شود.

۵ اسفند ۱۴۰۳



آیت الله علیرضا اعرافی، مدیر حوزه های علمیه کشور، طی نامه ای، اجرای طرح ملی زندگی با آیه ها را به عنوان طرح محوری ماه مبارک رمضان به حوزه های علمیه سراسر کشور ابلاغ کرد.

۱۴۰۳ اسفند ۱۶

نشست بانوان تأثیرگذار حول نهضت زندگی با آیه ها، به همت مرکز راهبری بانوان سازمان تبلیغات اسلامی، برگزار شد. در این نشست «پرده ستاره های زمینی» با محوریت طرح زندگی با آیه ها، نیز رونمایی شد. این پرده که با محوریت ۱۲ آیه از آیات سسی گانه زندگی با آیه ها طراحی شده، با تیزر و فایل های آموزشی در سامانه مبشران و سایت زندگی با آیه ها قابل بهره برداری است.

۱۴۰۳ اسفند ۱۷

علی زینی وند، معاون سیاسی وزیر کشور طی نامه ای به همه استانداران از آنان خواست دستور مساعدت برای اجرای هر چه بهتر طرح ملی «زندگی با آیه ها» را صادر کنند.

۱۴۰۳ اسفند ۱۴



در راستای اهداف ترویج فرهنگ قرآنی در میان نسل جوان و ایجاد فضایی برای شکوفایی استعداد های نوجوانان، سایت بارگذاری آثار قرآنی با عنوان «زندگی با آیه ها به وقت نوجوانی» به طور رسمی آغاز به کار کرد. این سایت که با همت بنیاد ملی نوجوان طراحی و راه اندازی شده است، بستری مناسب برای ارائه و به اشتراک گذاری آثار قرآنی نوجوانان در قالب های مختلفی همچون ثبت محافل قرآنی، باز نشر فعالیت های قرآنی و... فراهم آورده است.

۱۴۰۳ اسفند ۱۹

مصادف با میلاد کریم اهل بیت علیه السلام در سراسر کشور، ۳۰ هزار محفل دانش آموزی انس با قرآن کریم همزمان برگزار شد.

۱۴۰۳ اسفند ۲۶

همزمان با آخرین روز نمایشگاه قرآن، حجت الاسلام محمد قمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی ضمن بازدید از غرفه پویش ملی زندگی با آیه ها از بازی خانوادگی این پویش رونمایی کرد.

۱۴۰۳ اسفند ۲۷



۵۵۷۰ محفل قرآنی نوجوانی در سراسر کشور ثبت شد.

۱۴۰۴ فروردین ۹

آیات منتخب نهضت ملی «زندگی با آیه ها» در دهه کرامت اعلام شد.

۱۴۰۴ اردیبهشت ۱۲

حجت الاسلام علی تقی زاده، رئیس سازمان دارالقرآن الکریم، در نشست بررسی ابعاد طرح ملی «زندگی با آیه ها»، با تشریح اهداف و دستاوردهای این طرح گفت: در گام های مقدماتی و نخست این طرح، ۶۰ آیه عرضه شد و گام دوم نیز از جمعه ۲۶ اردیبهشت با محوریت ۱۰۰ آیه منتخب و مأنوس نزد مردم آغاز خواهد شد.

۱۴۰۴ اردیبهشت ۲۴

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



با حضور عوامل برنامه قرآنی محفل، محفل خادم الرضاع) در بیرجند برگزار شد. یکی از بخش‌های مهم این مراسم، آغاز گام دوم طرح «زندگی با آیه‌ها» با عنوان ۱۰۰ آیه آشنا بود.

۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

مراسم اختتامیه «زندگی با آیه‌ها» با تقدیر از برگزیدگان طرح و با حضور جمعی از مسئولان و مهمانان ویژه به صورت زنده از شبکه‌های دو، سه، افق، قرآن و تهران پخش شد.

۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴

آیه‌های منتخب طرح زندگی با آیه‌ها در ایام «قربان تا غدیر» اعلام شد.

۱۳ خرداد ۱۴۰۴



نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با توجه به ظرفیت مجالس عزاداری برای بیان مفاهیم و تفسیر قرآن، ۱۰ آیه با محور محتوایی «روایت پیروزی» ویژه دهه اول ماه محرم را اعلام کرد.

۱۰ تیر ۱۴۰۴

در آستانه فرارسیدن ایام اربعین حسینی، فراخوانی با عنوان «سفیران زندگی با آیه‌ها» برای شناسایی و جذب نیروهای فعال قرآنی و داوطلبان سفر اربعین (اعم از زائران طریق و جاماندگان) منتشر شد. این فراخوان با هدف بهره‌گیری از ظرفیت‌های قرآنی در ترویج فرهنگ اهل بیت (ع) و خدمت‌رسانی به زائران اربعین حسینی صورت گرفت.

۲۸ تیر ۱۴۰۴

جلسه هماهنگی برنامه‌های عملیات اربعین با حضور مسئولان سازمان تبلیغات اسلامی و نهضت زندگی با آیه‌ها برگزار شد. هماهنگی برنامه‌های تبلیغی و فرهنگی سفیران آیه‌ها در مسیر پیاده‌روی اربعین و استان‌های مختلف از جمله موضوعات مورد بحث در این نشست بود.

۶ مرداد ۱۴۰۴

گام تازه پویش ملی زندگی با آیه‌ها در آستانه اربعین حسینی با عنوان «عهد برائت» آغاز شد.

۱۱ مرداد ۱۴۰۴

با آغاز هفته وحدت و برگزاری جشن‌های «امت احمد»، آیه محوری زندگی با آیه‌ها در این مراسم اعلام شد.

۱۴ شهریور ۱۴۰۴

طرح زندگی با آیه‌ها برای زمان خاصی تعریف نشده و تا ایام رجب و شعبان پیش رو با آیات نصر که شامل ۱۲ آیه می‌شود، به کار خود همچنان ادامه خواهد داد.

۲۰ شهریور ۱۴۰۴



راهبردهای نهضت زندگی با آیه‌ها
از نگاه حجت الاسلام محمد قمی



قرآن در زندگی‌ها جریان یابد



زندگی با آیه‌ها کلان پروژه‌ای است که در یک حرکت هم‌افزا و با مشارکت نهادها و سازمان‌های مختلف برای اعتلای فرهنگ قرآنی و ورود کتاب خدا به متن زندگی مردم دنبال می‌شود. حجت الاسلام محمد قمی، ته تنها از منظر رئیس سازمان تبلیغات اسلامی که نقش محوری در این حرکت را ایفا می‌کند، بلکه در جایگاه رئیس شورای توسعه فرهنگ قرآنی چندی پیش در یک نشست با مدیران و دست‌اندرکاران اجرای طرح زندگی با آیه‌ها به تبیین راهبردهای این نهضت ملی پرداخت. آنچه در ادامه می‌آید گزیده‌ای از مهم‌ترین سخنان ایشان در این نشست است که با هم‌آن‌را مرور می‌کنیم.

کنیم و دستگیره‌ای برای ارتباط داشته باشیم، حس و انگیزه در افراد ایجاد کنیم، از «حفظ» سخن می‌گوییم؛ اما واقعیت ماجرا این است که مسئله اصلی ما «افکار عمومی» است. تمام کارهایی که انجام می‌شود در نهایت باید افکار عمومی را هدف بگیرد؛ مثال روشن آن اربعین است.

رهبر انقلاب فرمودند: «بروید روی اربعین ۲۰ میلیونی کار کنید»، یعنی تصویرسازی از جامعه‌ای که ۲۰ میلیون نفر پای پیاده از خانه بیرون می‌آیند؛ نه کسی که فقط پشت تلویزیون اشک می‌ریزد.

پس حفظ آیات قرآن اگر چه اهمیت دارد ولی مسئله اول ما نیست؛ نباید گول بخوریم؛ مسئله اصلی، بهره‌مندی از معارف اسلام ناب است. حکم ما جهاد تبیین است. این تبیین می‌تواند زندگی‌ساز باشد، می‌تواند ناظر بر زندگی و پیشرفت باشد و به افق‌هایی که رهبر انقلاب ترسیم کرده‌اند پیوند بخورد.

در این میان باید نگاه مخاطب‌شناسانه هم داشته باشیم. برداشت من این است که جامعه ما نسبت به قرآن گارد ندارد. نظر سنجی‌ها هم همین را می‌گوید. مردم ایران به طور معنادار و بسیار گسترده‌ای به قرآن کریم اعتقاد دارند. البته ما هم باید زبان متناسب هنری و رسانه‌ای را برای برقراری ارتباط بهتر با اقشار مختلف مردم بکار بگیریم. شک نکنید که اگر این کار را درست انجام دهیم، مردم اقبال کم نظیری خواهند داشت. نمونه روشن آن استقبال گسترده از برنامه «محفل» است که نشان داد جامعه به کار قرآنی هنرمندانه، واکنش مثبت دارد. پس نگاه ما به زندگی با آیه‌ها مبتنی بر جهاد تبیین است. هدف اصلی، عرضه معارف اسلام ناب و تلاش برای اثرگذاری بر افکار عمومی است؛

■ بازگشت به متن قرآن

زندگی با آیه‌ها پروژه نیست، فرآیند است. فرآیندی که قرار است با آن چند اتفاق مهم رقم بخورد؛ مهم‌تر از همه، بازگشت به متن قرآن. مرور مفاهیم نورانی قرآن کریم و مرور معنای کلام خدا در پس متن آیات نورانی قرآن کریم. اگر به طور معمول تصویر ما از ارتباط با قرآن کریم در بسیاری موارد محدود و منحصر به تلاوت و حفظ آیات قرآن کریم می‌شد، در زندگی با آیه‌ها می‌خواستیم به سوی فهم معنا و مفهوم آیات حرکت کنیم. برای این که معانی و مفاهیم آیات شریفه قرآن کریم مورد توجه مردم قرار گیرد و به حافظه جمعی ما سپرده شود. چیزی که ما به نام «تلاوت تدبری» آن را می‌شناسیم.

برای رسیدن به این منظور هم باید آیات قرآن کریم را بر اساس مناسبت‌ها یا اتفاقات مهم روز به جامعه منتقل می‌کردیم. مثلاً در همین جنگ تحمیلی اخیر مرور آیات مربوط به مقاومت را در دستور کار قرار دادیم تا در این گام از نهضت ملی زندگی با آیه‌ها، بتوانیم به سراغ آنها برویم و از پر تو این مفاهیم، مردمی که در کوران جنگ قرار داشتند را مخاطب قرار دهیم.

■ زاویه دید؛ جهاد تبیین

زاویه دید ما جهاد تبیین است. برای اینکه بتوانیم جامعه را درگیر

“

برداشت من این است که جامعه ما نسبت به قرآن گارد ندارد. نظر سنجی‌ها هم همین را می‌گوید. مردم ایران به طور معنادار به قرآن کریم اعتقاد دارند. البته ما هم باید زبان متناسب هنری و رسانه‌ای را برای برقراری ارتباط بهتر با اقشار مختلف مردم بکار بگیریم

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

چقدر مهم بوده و تکلیف ما در این موضوع چقدر روشن است. البته از طرفی هم باید بدانیم با تمام تغییرات اجتماعی که در یکی دو دهه اخیر شکل گرفته ولی همچنان مردم ما هم اعتماد بالایی به قرآن دارند و هم دانش قرآنی بسیاری از مردم، نسبتاً خوب است. کافی است ببینیم چند آیه قرآن را حفظ هستیم. مثلاً ببینید چند نفر از افراد معمولی، آیه‌هایی مثل آیت الکرسی یا آیات آشنایی مانند «واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا» را حفظ هستند. راستش را بخواهید ما تصور دقیقی از میزان قرآنی بودن مردم‌مان در همین دوره و زمانه نداریم. یعنی اینطور نیست که مردم کاملاً با قرآن بیگانه باشند؛ بلکه برداشت‌مان از واقعیت جامعه این طور است. هرچند که طبیعتاً کافی هم نیست. ما باید به سمتی حرکت کنیم که مردم ۲۰۰ آیه قرآن کریم را طوری فهم کرده باشند و به معنا و مفهوم آن مسلط باشند که مانند ضرب‌المثل از آنها در زندگی روزمره استفاده کنند.

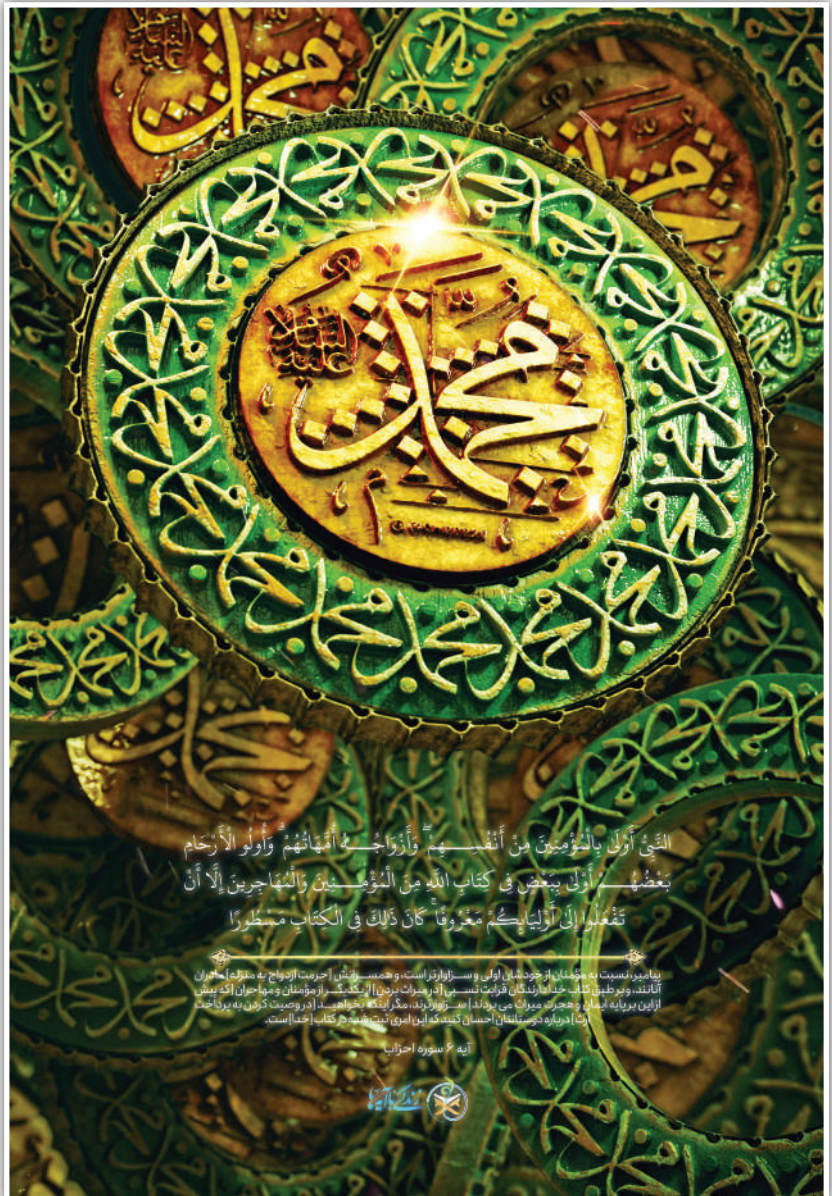
■ کلان پروژه جبهه فرهنگی انقلاب

فراتر از تلاش‌های ستودنی کنونی، باید کاری کنیم که زندگی با آیه‌ها به کلان پروژه جبهه فرهنگی انقلاب تبدیل شود. یعنی آیه در پیام‌های کلان و پروژه‌های مشترک و مختلف مثل «امت احمد» گنجانده شده و این حرکت، پروژه امت حزب‌الله و کل جبهه فرهنگی انقلاب محسوب شود. در این صورت، هر دستگاهی می‌تواند خود را متولی بداند؛ آموزش و پرورش آن را از خود بداند، یا صداوسیما برنامه‌ای تولید کند و بگوید که متعلق به آنهاست. همه باید تلاش کنیم تا پروژه «زندگی با قرآن» واقعا کلان پروژه ملی باشد، نه اینکه مثل سایر پروژه‌ها با آن برخورد شود. تجربه این چند سال نشان داده که هرچا این طور در کنار هم قرار گرفته‌ایم خداوند به این دست‌های بهم فشرد برکت داده و کار شکل تاریخ‌سازی گرفته است. در زندگی با آیه‌ها نیز باید همگی در کنار هم قدم برداریم. باید تلاش کنیم زندگی با آیه‌ها در تمام سال و در عرض تمام برنامه‌هایمان تعریف شود و ادامه یابد.

■ استمرار در طول سال

زندگی با آیه‌ها باید در کل سال جاری باشد، نه فقط در یک مقطع خاص. ما تا امروز بیشتر بر مبنای ایام‌الله و مناسبت محوری جلو رفته‌ایم؛ مثل اربعین، میلاد پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله، ایام فاطمیه یا دهه فجر. این مناسبت‌ها فرصتی فراهم می‌کنند که پویش جلو برود، اما نباید محدود به این مقاطع باشد. هدف این است که زندگی با آیه‌ها استمرار بیابد؛ یعنی ۳۶۵ روز سال جریان داشته باشد. البته در برخی مقاطع به طور طبیعی به اوج می‌رسد؛ مثل ماه رمضان که هیچ وقت با سایر ایام قابل مقایسه نیست. با این حال، امسال نسبت به سال گذشته، زندگی با آیه‌ها فراتر از ماه رمضان جریان پیدا کرد.

برخی دلسوزان می‌گفتند: «خدا پدر و مادران را بیمارزد، غیر از ماه رمضان هم دارید درباره قرآن حرف می‌زنید؟» این برایشان جذاب و شیرین بود. به همین ترتیب، توسعه فصل بندگی از ماه رمضان به رجب و شعبان نیز نعمتی است. باید این دو ماه را فرصتی برای آماده شدن برای رمضان دانست.



هرچند ابزارهایی مانند حفظ قرآن در آن برجسته شده باشد. انتخاب قرآن نیز از دو جهت بوده است؛ اول آن که در قبال قرآن تکلیف داریم و باید معارف آن را تبیین کنیم؛ و قرآن خود، مهم‌ترین منبع تبیین است و دیگر این که جامعه قرآن را می‌پذیرد و به آن اعتقاد، اعتماد، اقبال و تمایل مثبت دارد.

■ یک تکلیف، فراتر از امور معمول سازمانی

زندگی با آیه‌ها هرچند در ابتدا یک برنامه مهم در سبد کاری ما بود، اما از مقطعی به بعد، به تکلیف تبدیل شد. فرمان رهبر انقلاب به ما، ادامه این کار و رسیدن به حفظ ۲۰۰ آیه قرآن کریم از سوی ۱۰ میلیون نفر از مردم کشور بود. حضرت آقا چنین توقعی از ما دارند، لذا حتماً موضوع زندگی با آیه‌ها حالا فراتر از امور معمول و مرسوم سازمان تبلیغات اسلامی و برنامه‌های دیگر ما قرار دارد؛ چراکه به نوعی تکلیف رهبر انقلاب است برای ما، رهبری به طور خاص پیگیر این نهضت هستند و حتی از برنامه‌های آتی هم پرس‌وجو می‌کنند. این نشان می‌دهد کار



روایتی از یک هم‌افزایی بی‌نظیر با محوریت قرآن کریم
در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام تقی‌زاده

راز موفقیت زندگی با آیه‌ها



نَهضت «زندگی با آیه‌ها» توانست در مدتی کوتاه به یک جریان فراگیر ملی تبدیل شود و دستاوردهای بزرگی را رقم بزند. این نهضت نشان داد که چگونه می‌توان با محوریت قرآن کریم، یک حرکت عظیم ملی ایجاد کرد که در مأموریت جهاد تبیین، نتایجی شگفت‌انگیز به همراه داشته باشد. در همین راستا، با حجت‌الاسلام علی تقی‌زاده، رئیس سازمان دارالقرآن الکریم به گفت‌وگو نشستیم تا ابعاد این الگوی موفق را بررسی کنیم.

■ راز موفقیت نهضت زندگی با آیه‌ها

شاید مهم‌ترین سؤال این باشد که چگونه نهضت «زندگی با آیه‌ها» توانست به چنین دستاوردهای بزرگی دست یابد؟ پاسخ در ۲ نکته کلیدی نهفته است؛ «محوریت و ظرفیت بالای قرآن کریم» و «هم‌افزایی». راز موفقیت این بود که نهضت متعلق به یک سازمان خاص نبود؛ همه خود را صاحب آن می‌دانستند. آرمان‌ها جای آرما را گرفتند؛ از صداوسیما و آموزش و پرورش گرفته تا حدود ۳۰ دستگاه دیگر و هزاران مجموعه و فعال مردمی، هر کس گوشه‌ای از کار را گرفت و آن را متعلق به خود دانست. این حرکت جبهه‌ای، یک انتخاب نبود؛ بلکه تنها راه ممکن برای موفقیت در یک مأموریت ملی محسوب می‌شد.

این حرکت جبهه‌ای دو بال داشت؛ از یک سو، همراهی و هم‌افزایی حدود ۳۰ دستگاه حاکمیتی و دولتی را داشتیم که هر کدام با تمام ظرفیت پای کار آمدند. و از سوی دیگر بال دوم که اهمیتی کمتر از اولی نداشت، میدان‌داری مجموعه‌های مردمی بود. یکی از قله‌های این طرح، تبدیل مردم از «شرکت‌کننده» صرف به «کنشگر» فعال بود. ما نمی‌خواستیم مردم فقط مصرف‌کننده محتوا باشند؛ می‌خواستیم خودشان مروج و برگزارکننده باشند. جلوه شکوهمند این اتفاق، شکل‌گیری بیش از ۱۷۰ هزار محفل خانگی و مردمی در مساجد، منازل، مدارس و هیئات بود که توسط خود مردم و کنشگران قرآنی اداره می‌شد. این یعنی نهضت توانسته در بطن جامعه ریشه بدواند. ثمرات این نگاه وحدت‌بخش، خود‌گویی نکته‌های بسیاری است؛

“

نخستین عامل استمرار همراهی مخاطبان با طرح «زندگی با آیه‌ها» این است که آنان احساس می‌کنند این حرکت برایشان مفید است و می‌تواند پاسخگوی نیازهای واقعی آنان از قرآن کریم باشد. تمام تلاش ما این بوده که به فراخور حوادث و اتفاقات روز جامعه، آیاتی را پیشنهاد دهیم

انفجار تولید محتوا؛ به برکت این همکاری، شاهد تولید بیش از ۲۵ عنوان کتاب و بالغ بر ۱۰۰۰ محصول چندرسانه‌ای و گرافیکی متنوع بودیم.

ایجاد زیرساخت‌های فناورانه؛ این حرکت جبهه‌ای امکان توسعه ابزارهای کلیدی مانند اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» و دستیار هوشمند تولید محتوا را فراهم آورد.

ورود تخصصی به حوزه کودک و نوجوان؛ با بهره‌گیری از ظرفیت‌های تخصصی، نرم‌افزارهای موفق چون «آی‌لیگ» و رویدادهای جذابی مانند «خدا میگه» و «نورا» طراحی و اجرا شد.

حضور حداکثری در رسانه ملی؛ همراهی بیش از ۸ شبکه ملی و اکثر شبکه‌های استانی، به ویژه در برنامه‌های پرمخاطبی چون «محفل»، باعث شد پیام نهضت به میلیون‌ها نفر برسد.

در یک کلام، اگر این حس مالکیت جمعی و کار جبهه‌ای نبود، دستیابی به استقبال ۱۱ میلیونی مخاطبان، رشد ۴ برابری دریافت‌کنندگان گواهی (از یک میلیون به چهار میلیون نفر) و ایجاد یک برند قرآنی زنده و پویا، هرگز ممکن نبود.

■ استمرار یک همراهی بزرگ

پس از چنین بسیج ملی، راز استمرار همراهی مخاطبان چیست؟ نخستین عامل این است که مردم احساس می‌کنند این حرکت برایشان مفید است و به نیازهای واقعی آن‌ها از قرآن کریم پاسخ می‌دهد. اما این حس خوب باید با برنامه‌ریزی حفظ شود. برای حفظ مخاطبان قدیمی، تلاش کرده‌ایم در زیرساخت فنی اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها برنامه‌های مستمر داشته باشیم و متناسب با حوادث روز، کمپین‌ها و پوشش‌های جدیدی طراحی کنیم. همچنین برای جذب مخاطبان جدید، از ظرفیت‌های گسترده اجتماعی مانند اربعین حسینی بهره گرفتیم. طراحی راهبرد

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

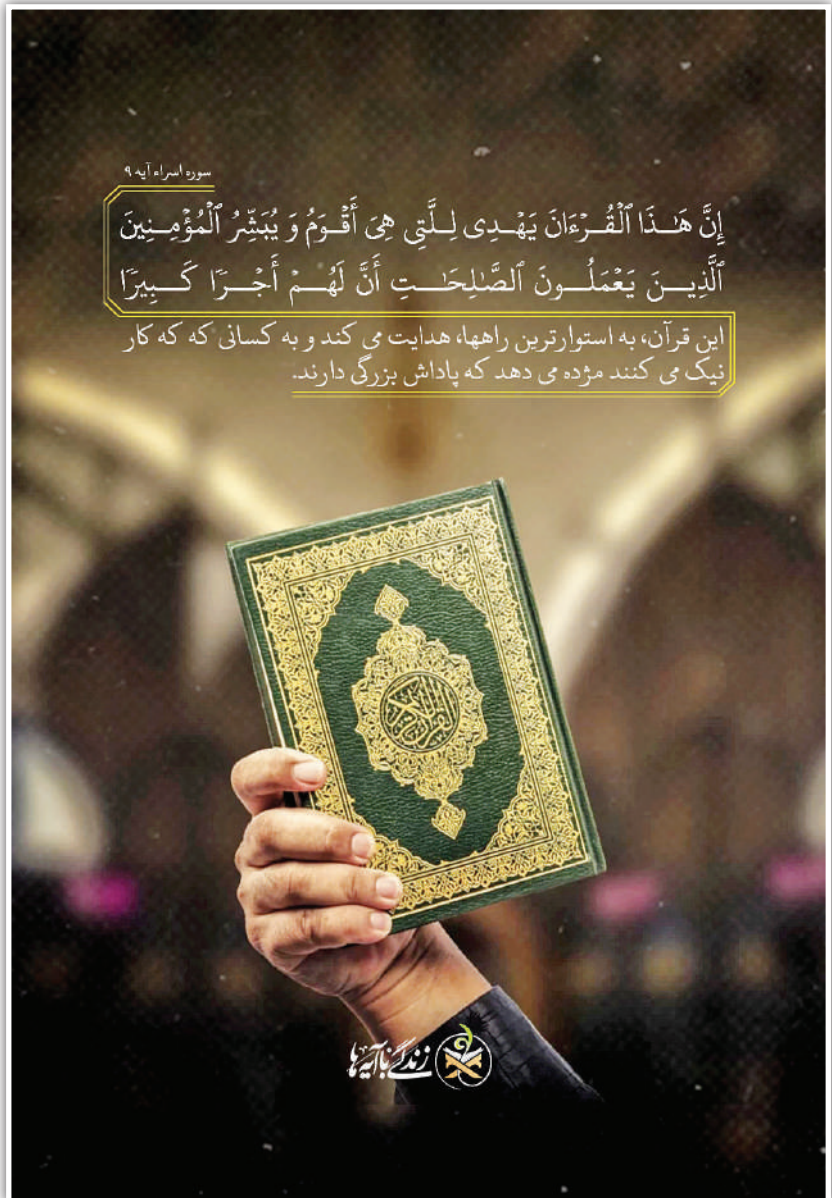


ما برای جذب مخاطبان جدید نیز از ظرفیت‌های گسترده اجتماعی بهره گرفته‌ایم. به عنوان نمونه، در اربعین حسینی، چه در عراق و چه در پیاده‌روی جاماندگان، بسیاری از افراد، حتی کسانی که حضور پررنگی در مؤسسات قرآنی یا مساجد ندارند، با این طرح آشنا شدند و به جمع مخاطبان افزوده شدند. افزون بر این، طراحی راهبرد «فصل بندگی» در سه ماه رجب، شعبان و رمضان نیز از برنامه‌های ما برای استمرار همراهی مردم است.

ما وظیفه داریم در برابر جنگ روایت‌ها، آیات قرآن را محور قرار دهیم و با هم‌افزایی نهادها و مردم، مسیر گفتمان‌سازی قرآنی را تقویت کنیم تا نسل جوان بانس بیشتر با آیات الهی، در برابر چالش‌های فرهنگی و فکری مصون بماند.

■ قرآن، سلاح اصلی در جنگ روایت‌ها

در هر تقابل و نزاعی، پیش از آنکه ابزارهای نظامی تعیین‌کننده باشند، توانایی یک ملت در انتقال درست پیام و تصویرسازی از واقعیت‌هاست که سرنوشت را رقم می‌زند. شهید آوینی نمونه بارزی از این جریان بود که توانست حقیقت میدان و انگیزه‌های نهفته در دل‌ها را با بیانی مؤثر روایت کند. قرآن کریم در آیاتی از سوره انفال و آل عمران، تصویر روشنی از جبهه حق و باطل و وعده نصرت الهی ارائه می‌دهد. این نگاه، به ما نشان می‌دهد که داشتن ذهن قرآنی و روایت قرآنی از حوادث، شرط موفقیت در همه عرصه‌هاست. از سال گذشته سند راهبردی سازمان دارالقرآن در هیئت امنای سازمان تصویب و مقرر شد بیش از گذشته به فرهنگ‌سازی و تولید گفتمان قرآنی در سطح کشور بپردازیم. ما وظیفه داریم در برابر جنگ روایت‌ها، آیات قرآن را محور قرار دهیم و هر ظرفیتی که در اختیار داریم با فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای پیوند بزنیم. بسیاری از شبهات و سوالات امروز جامعه تنها با بیان قرآن کریم قابل پاسخ‌گویی است. اجرای موفق محفل آیه‌ها به عنوان پایگاه جهاد تبیین قرآنی، طراحی و تولید انیمیشن قرآنی ویژه کودک و نوجوان با محوریت داستان جنگ بدر، راه‌اندازی بازی‌های رومیزی قرآنی و پلتفرم «آی‌لیگ» و مانند اینها، همگی گام‌هایی در همین مسیر هستند. امیدوارم که با هم‌افزایی نهادها و اصحاب رسانه، مسیر گفتمان‌سازی قرآنی در کشور بیش از پیش تقویت شود و نسل جوان بانس بیشتر با آیات قرآن، در برابر چالش‌های فرهنگی و فکری مصون بماند.



سوره اسراء آیه ۹

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

این قرآن، به استوارترین راهها، هدایت می‌کند و به کسانی که کار نیک می‌کنند مژده می‌دهد که پاداش بزرگی دارند.

«فصل بندگی» در سه ماه رجب، شعبان و رمضان نیز از برنامه‌های ما برای استمرار همراهی مردم است. شاید گویاترین شاهد این ارتباط قلبی، بخش «داستان من و زندگی با آیه‌ها» در سامانه طرح باشد که بیش از ۱۵ هزار روایت الهام‌بخش از تحول افراد در آن ثبت شده است. این داستان‌ها صرفاً یک کامنت نیستند، بلکه سندی زنده از تأثیر‌گذاری عمیق طرح‌اند. یک دختر جوان نوشته بود که هیچ‌گاه با قرآن ارتباطی نداشته و از تلاش‌های خانواده‌اش سر باز می‌زده، اما از طریق رسانه ملی با پیام‌های طرح آشنا شده و آن چنان دگرگون شده که امروز خود را در مسیر حفظ کل قرآن می‌بیند. خانمی دیگر که پس از فوت پدر، دچار افسردگی شدید شده، نوشته بود که با پیام‌های «زندگی با آیه‌ها» آرامش یافته و اکنون همراه خانواده‌اش که تقید مذهبی زیادی نداشتند، مقید به نماز و قرآن شده‌اند. یکی دیگر از مخاطبان نوشته بود که در شرایط دشوار مالی و در حالی که همسرش ۵ ماه حقوق نگرفته بود، با باور به آیات قرآن، سال نور در دل ماه رمضان با امید و آرامش آغاز کردند و این تجربه شیرین را با هم جشن گرفتند. این روایت‌ها نشان می‌دهد وقتی قرآن با پاسخگوی نیازهای درونی انسان باشد، این ارتباط خودبه‌خود مستمر خواهد شد.



روایت احاطه رسانه‌ای يك نهضت قرآنی در گفت‌وگو با رضا صیادی

آگهی قرآنی برای آگاهی مردم



يك پویش فرهنگی برای آن‌که بتواند مشارکت بیشتری میان مخاطبان خود داشته باشد باید شناخته‌شده شود. با اجرای نهضت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» همه تلاش دست‌اندرکاران بر آن بود تا محتوای قرآنی این پویش بتواند جامعه مخاطبی چند میلیونی داشته باشد. برای این حرکت نیاز به فعالیت و تبلیغات گسترده بود که با ایجاد يك کمپین ۳۶۰ درجه تا حد زیادی حاصل شد. این جنس فعالیت تبلیغاتی، همان‌طور که از نامش پیداست یک فعالیت کامل، جامع و یکپارچه است که تمام رسانه‌ها و ابزارهای تبلیغاتی را به کار می‌گیرد تا هدفی واحد با پیامی مشخص به بهترین شکل محقق شود و به طیف وسیعی از مخاطبان برسد. در این حالت مخاطب «زندگی با آیه‌ها» هر جا بود و از هر رسانه‌ای که استفاده می‌کرد، پیام‌های این پویش را می‌دید و مثلاً در طول ماه رمضان، به‌طور دائم با این محتوا ارتباط داشت؛ حتی افرادی که به‌ظاهر مخاطب زندگی با آیه‌ها نبودند نیز در معرض این تبلیغات قرار داشتند چرا که در این کمپین از تمام رسانه‌ها و ابزارهای تبلیغاتی استفاده شد تا بتواند طیف گسترده‌تری از مخاطبان را در بر بگیرد. از تلویزیون گرفته تا فضای مجازی؛ از پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی گرفته تا تبلیغات شهری و بیلبوردها، همگی مزین به کلام الهی در حال تبلیغ «زندگی با آیه‌ها» بودند. برای آشنایی بیشتر با این حرکت، با رضا صیادی، مسئول کمپین‌های رسانه‌ای «زندگی با آیه‌ها» به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

۱ دستیابی به مخاطب میلیونی؛ این راهبرد باعث شد در هر دو سال اخیر، هر بار حدود ۴۰ تا ۴۵ میلیون نفر در معرض پیام نهضت قرار بگیرند. البته نه به این معنا که تمام محتوا را شنیده‌اند بلکه در معرض پیام‌ها بوده‌اند؛ مانند سرنشینان خودرویی که از زیر بیلبورد عبور می‌کنند و یا پیامکی که در تلفن همراه افراد بیاید و آنها ممکن است به آن دقت نکنند. لذا در معرض بودن یعنی امکان مواجهه با زندگی با آیه‌ها برای این تعداد افراد فراهم شد. در نتیجه بیش از ۲۰ میلیون نفر این پیام را شنیدند و از این میان، بیش از ۱۱ میلیون نفر اقدام به حداقل یک کنش مشخص در این کمپین کردند که در نوع خود یک دستاورد بزرگ است.

۲ استمرار و بازگشت مخاطب؛ بسیاری از کمپین‌ها تنها یک نقطه شروع دارند اما نمی‌توانند مخاطب را حفظ کنند. استراتژی ۳۶۰ درجه با یادآوری‌های مکرر از کانال‌های مختلف، نرخ بازگشت و استمرار همراهی مخاطب با طرح را به شکل چشمگیری افزایش می‌دهد.

۳ تعمیق و نفوذ پیام؛ وقتی یک فرد، یک آیه مشخص را صرفاً یک بار از یک خطیب در مسجد می‌شنود، ممکن است آن را فراموش کند. اما تصور کنید همین فرد، شب در یک مسابقه تلویزیونی همان آیه را می‌بیند، پیامکی مرتبط دریافت می‌کند و فردا در شبکه‌های اجتماعی نیز با آن مواجه می‌شود. این تکرار هوشمندانه، اولاً حس شگفتی و اهمیت موضوع را در او ایجاد می‌کند و اقبالش را بالا می‌برد؛ ثانیاً باعث نفوذ عمیق‌تر پیام در جان او و ماندگاری آن می‌شود.

■ نقش‌های کلیدی کمپین ۳۶۰ درجه

موفقیت هر نهضت فرهنگی در گروی توانایی آن برای رساندن پیام به عموم جامعه است. نهضت «زندگی با آیه‌ها» با استفاده از یک کمپین ۳۶۰ درجه، توانست به دستاوردی کم‌نظیر در جذب مخاطب میلیونی دست یابد. منظور از کمپین ۳۶۰ درجه، یک استراتژی «احاطه رسانه‌ای» است؛ یعنی پیام به نحوی در فضای عمومی توزیع شود که مخاطب هدف، از هر مسیری که حرکت می‌کند با آن مواجه شود. به‌طور مثال، یک نوجوان باید پیام ما را هم در فضای مجازی که جست‌وجو می‌کند، هم در بیلبوردهای شهری که قدم می‌زند، هم در تلویزیون و هم از طریق پیامک دریافت کند.

هدف این است که در یک بازه زمانی مشخص، توجه عموم جامعه به سمت «زندگی با آیه‌ها» جلب شود. البته این مواجهه لزوماً باید با محتوایی جذاب، گیرا و عمیق همراه باشد. استفاده از این کمپین چند نقش کلیدی ایفا کرد؛



ما برای جذب مخاطبان جدید نیز از ظرفیت‌های گسترده اجتماعی بهره گرفته‌ایم. به عنوان نمونه، در اربعین حسینی، چه در عراق و چه در پیاده‌روی جاماندگان، بسیاری از افراد، حتی کسانی که حضور پررنگی در مؤسسات قرآنی یا مساجد ندارند، با این طرح آشنا شدند و به جمع مخاطبان افزوده شدند. افزون بر این، طراحی راهبرد «فصل بندگی» در سه ماه رجب، شعبان و رمضان نیز از برنامه‌های ما برای استمرار همراهی مردم است

پیام داشته‌اند. نمی‌توان نقش یکی را برتر از دیگری دانست؛ زیرا هر کدام بخشی از پازل را تکمیل می‌کردند. برخی در توسعه مخاطب مؤثر بودند و برخی در تعمیق باور در دل مخاطبان فعلی. این یک اکوسیستم یکپارچه بود که موفقیتش در گروی عملکرد هماهنگ همه اجزا بود.

■ نوآوری‌های انجام شده در کمپین ۳۶۰ درجه

طراحی و فرآوری رسانه‌ای محتوا برای چنین کمپینی نیازمند خلاقیت و جذابیت در ایده‌هاست که حاصل اتاق فکرهای متعدد است. به‌طور مثال، در اکران شهری، ایده بیلبوردها و عرشه پل‌ها به استفاده از فیلم‌های سینمای ایران گره خورد. مثلاً یک فریم از فیلم «لیلی با من است» را قرار دادیم و در کنارش یکی از آیات کمپین را مستقر کردیم. مخاطب برای فهم آن آیه، از سابقه فکری آن فیلم استفاده می‌کند و آیه را بهتر درک می‌کند و به عمق جانش می‌نشیند. عملاً کاربرد آیه در زندگی را هم می‌بیند. اینگونه مفهوم آیه در ذهنش نقش می‌بندد و یکی از مصادیق آیه را نیز مشاهده می‌کند؛ یا در مثال دیگر، توجه به استارتاپ‌ها و پلتفرم‌های پر مخاطب بود که در دیگر کمپین‌ها چندان مورد توجه و استفاده قرار نمی‌گیرند ولی در کمپین زندگی با آیه‌ها به صورت ویژه‌ای مورد توجه قرار گرفتند. مانند اسنپ، باسلام، لنز و مانند اینها. هر چند این اپلیکیشن‌ها در حال خدمات دهی به مردم هستند ولی مخاطبان زیادی دارند که می‌توانند در پیشبرد یک کمپین ظرفیت مناسبی به حساب آیند. لذا ما از ابزار رسانه‌ای استارتاپ‌ها در جهت تکمیل تبلیغات کمپین استفاده می‌کنیم. مورد بعدی استفاده از مسابقات و بازی‌ها بود. تنوع بازی‌ها و مسابقات و رقابت در کمپین از یک سو و ایجاد همراهی با بازی‌هایی مانند کوئیز آف کینگز و مشابهش، از دیگر سو، مخاطب را در جهت ورود به کمپین ترغیب می‌کرد.



لیلی با من است / کمال تجریزی



شرکت درپوش با ارسال عدد ۳۰۰۰۲۱۲ به

وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ
و شاید چیزی را خوش نداشتید و آن
برای شما خوب است و شاید چیزی را
دوست بداشتید و برای شما بد است!

■ ابزارهای کاربردی در کمپین ۳۶۰ درجه

در این کمپین سعی کردیم از تمام ابزارهای ممکن استفاده کنیم؛ از شبکه‌های اجتماعی داخلی و خارجی گرفته تا ظرفیت‌های گسترده اکران شهری، پیامک‌های انبوه، «انسان رسانه‌ها» و چهره‌های شناخته‌شده و البته مهم‌تر از همه، صداوسیما. در هر کدام از این بسترها نیز به دنبال نوآوری بودیم. مثلاً در طرح اکران شهری، پیوند دادن آیات با تصاویری از فیلم‌های سینمایی ماندگار که معنای آن آیه را تداعی می‌کرد، بازخورد فوق‌العاده‌ای داشت. در صداوسیما نیز با تنوع بخشی به فعالیت‌ها، از تولید آگهی‌های تلویزیونی و حمایت از برنامه‌های افطار و سحر گرفته تا حضور پررنگ در برنامه «محفل» و برگزاری مسابقات سراسری، تلاش کردیم طیف‌های مختلف مخاطبان را درگیر کنیم. در مورد تأثیر هر رسانه، باید بگوییم که بر اساس نظرسنجی‌ها، صداوسیما اصلی‌ترین دروازه ورود و جذب اولیه مخاطب بوده است. اما رسانه‌هایی مانند اکران شهری و پیامک، نقش فوق‌العاده‌ای برای «در معرض قرار دادن» و «یادآوری»

همراه با دست‌اندرکاران اجرای پویش «زندگی با آیه‌ها»



خادمان قرآن

اجرای طرح هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» یک حرکت جمعی، فارغ از نام‌ها و نشان‌هاست و از این‌روست که توانسته در قلوب مخاطبان جای باز کند و کلام خدا را به صدر بنشانند. شاید این‌گونه تصور شود که صرفاً سازمان تبلیغات اسلامی و دارالقرآن الکریم طراح و متولی برگزاری این طرح هستند اما باید تاکید کرد که این حرکت یک طرح ملی و فراسازمانی است. توفیق این طرح یک عزم ملی می‌خواهد. بر همین اساس برای آشنایی بیشتر با زوایای مختلف این طرح پای صحبت افرادی نشستیم که در این حرکت دستی بر آتش دارند و پای این کار قرآنی در جایگاه خادمان قرآن قرار گرفته‌اند.



داشت که به انتخاب هوشمندانه آیات مربوط می‌شد. آیاتی انتخاب شده بودند که مخاطب با آن‌ها ارتباط برقرار می‌کرد و به قول معروف، حال می‌کرد. این حس خوب و پیوند عاطفی با آیات، انگیزه اصلی برای ادامه مسیر بود. زندگی با آیه‌ها درسهایی برای آینده هم دارد و این تجربه موفق می‌تواند راهبردهایی برای کل کشور داشته باشد؛ متأسفانه چندصدایی در حوزه فعالیت‌های قرآنی، هم به ما به عنوان یک مجموعه و هم در سطح کلان، آسیب می‌زند. تجربه «زندگی با آیه‌ها» ثابت کرد که اگر بتوانیم بر روی یک کار و یک عملیات واحد متمرکز شویم، می‌توانیم نتایجی شگفت‌انگیز خلق کنیم. این وحدت رویه، کلید موفقیت‌های بزرگ‌تر در آینده است.

تغییر دست فرمان

حجت‌الاسلام مهدی متقی‌فر
معاون فرهنگی کمیته امداد امام خمینی (ره)



وقتی یک طرح فرهنگی بتواند در بدنه یک خانواده ۵ میلیون نفری، یک تغییر مسیر و به تعبیر مسئولان آن «تغییر دست فرمان» ایجاد کند، باید در آن عمیق شد. این اتفاقی است که نهضت «زندگی با آیه‌ها» در کمیته امداد امام خمینی (ره) رقم زده است؛ جهشی

که حتی هیئت امنای این نهاد را شگفت زده کرد.

یک میلیون و ۳۵ هزار نفر از خانواده بزرگ کمیته امداد در این طرح مشارکت کردند. نکته جالب‌تر اینکه نیمی از این عزیزان، فرآیند را تا انتها دنبال کرده و درخواست مدرک داده‌اند. با این حال شگفتی اصلی در تحلیل جمعیت‌شناختی این آمار نهفته است؛ ۷۰ درصد شرکت‌کنندگان در بازه سنی ۱۰ تا ۳۰ سال قرار داشتند. این یعنی طرح زندگی با آیه‌ها توانست با نسل جوان و نوجوان ارتباطی عمیق برقرار کند.

رمز موفقیت را باید در این نکته جست که این راهبردی شبکه‌ای بود که محتوایی جذاب داشت. عملکرد کلونی‌وار و شبکه‌ای زندگی با آیه‌ها توانست سهمی مهم در این موفقیت کسب کند. به جای تبلیغات پراکنده، روی شبکه‌های مؤثر خود متمرکز شدیم. این سرشبکه‌ها بودند که توانستند این حرکت عظیم را در زیر مجموعه‌های خود راه بیندازند. البته با طراحی نظام تشویقی، این شبکه‌ها را فعال و زنده نگه داشتیم. به عنوان مثال، ما سرشبکه‌ای داریم که با دعوت دیگران به این طرح، به تنهایی ۴۰ هزار امتیاز کسب کرده است. از سوی دیگر این طرح محتوایی دلنشین

هم‌پیمانی راهبردی، از کلاس درس تا خانه

دکتر میکائیل باقری
مدیر کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش



وزارت آموزش و پرورش به عنوان متولی اصلی تعلیم و تربیت نسل آینده، نقشی کلیدی در فراگیری نهضت «زندگی با آیه‌ها» در میان میلیون‌ها دانش‌آموز و فرهنگی ایفا کرده است. با نگاهی به این تجربه موفق، می‌توان چنین برداشت کرد که این حرکت، بر سه محور اساسی تأکید می‌کند: ابزارهای اجرا، یافته‌های راهبردی و ضرورت استمرار.

■ بسیج تمام ظرفیت‌ها برای یک هدف

چگونه می‌توان پیام قرآن را به صورت یکپارچه به میلیون‌ها دانش‌آموز و معلم در سراسر کشور رساند؟ پاسخ آموزش و پرورش، استفاده هوشمندانه از تمام ظرفیت‌های موجود بود. از ابزارهای مختلفی برای دسترسی حداکثری استفاده شد؛ از شبکه آموزشی دانش‌آموز (شاد) و سامانه جامع فعالیت‌های پرورشی (نورینو) برای ارتباط مستقیم با دانش‌آموزان، تا برگزاری دوره‌های ضمن خدمت برای جامعه بزرگ فرهنگیان کشور.

این رویکرد یکپارچه، نتیجه‌ای شگفت‌انگیز به همراه داشت؛ مشارکت بیش از ۴۶۰ هزار معلم در طرح «زندگی با آیه‌ها»، که خود به معنای ایجاد یک شبکه عظیم از مروجان قرآنی در کلاس‌های درس است.

■ یک یافته کلیدی: حلقه مفقوده، مادران هستند

یکی از یافته‌های راهبردی آموزش و پرورش در تحلیل نتایج، توجه به نقش بی‌بدیل مادران بود؛ از طریق نظرسنجی‌ها به این

ویژنه‌نامه زندگی با آیه‌ها

معجزه انس با قرآن

تحلیلی بر بیانات حجت الاسلام حاج علی اکبری

در دورانی که تهاجم فرهنگی، بنیان‌های فکری و ایمانی جامعه را هدف گرفته است، تنها یک پناهگاه مستحکم وجود دارد؛ قرآن کریم. این شاهبیت سخنان راهبردی حجت الاسلام محمدجواد حاج علی اکبری، مسئول شورای سیاست گذاری ائمه جمعه کشور، در دیدار با دست‌اندرکاران نهضت «زندگی با آیه‌ها» بود. ایشان ضمن تقدیر از دستاوردهای «ما فوق انتظار» این طرح، دو حجت بزرگ را برای فعالان فرهنگی کشور تبیین کردند؛ یکی حجت درونی و دیگری، حجتی جهانی.

■ حجت درونی؛ زمینه وجود دارد، پس می‌شود

نهضت «زندگی با آیه‌ها» یک کارکرد مهم داشت و ثابت کرد که برخلاف تصور برخی، زمینه برای حرکت‌های بزرگ قرآنی در جامعه کاملاً مهیاست و مردم مشتاقانه استقبال می‌کنند. این موفقیت، در عین حال که بشارت‌بخش است، مسئولیت نیز می‌آورد. ایشان با اشاره به استقبال و اشتیاق خوبی که در این نهضت مشاهده شد، بیان کردند: «اگر ما به وظایف خود عمل می‌کردیم، بسیاری از قله‌هایی که رهبر معظم انقلاب ترسیم می‌کنند؛ از قرآنی شدن ذهن عموم مردم با معارف قرآن و اهل انس و تدبیر شدن مردم و... محقق می‌شد. قله‌هایی که آرزوهای دست‌نیافتنی نیستند، بلکه مبتنی بر ظرفیت‌های واقعی جامعه‌اند. اگر اتفاقی نیفتاده، از آن است که نخواستیم، نه اینکه نمی‌توانستیم.»

■ حجت جهانی؛ معجزه مقاومت غزه

تکان دهنده‌ترین بخش سخنان ایشان، پیوند میان مقاومت بی‌نظیر مردم غزه و انس عمیق آنان با قرآن بود. در پاسخ به این سؤال که «چه عاملی باعث این مقاومت عجیب شده است؟»، ایشان به ارتباط وثیق مردم غزه با قرآن، حفظ گسترده آیات و محوریت مساجد در فرآیندهای تربیتی اشاره کردند. برخلاف تصور، غزه یک جامعه بسته و ایزوله نیست؛ آن‌ها نیز با ابزارهای ارتباطی مدرن و تهاجم فرهنگی مواجه‌اند، اما در دل این میدان نبرد دائمی، «قرآن واقعا پناه مردم شده است». این مقاومت، یک معجزه نظامی صرف نیست؛ بلکه «معجزه قرآن است» و حجتی است برای همه ما که اگر به وظایف خود در قبال قرآن عمل کنیم، جامعه در برابر سخت‌ترین فشارها بیمه خواهد شد.

■ مسجد، شبکه، قرارگاه؛ کلید جهش بزرگ

ایشان با اشاره به تجربه موفق ائمه جمعه در ماه مبارک رمضان و همراهی گسترده آنان با نهضت، بر کلیدواژه‌های «مسجد»، «شبکه» و «قرارگاه» تأکید کردند. اتصال شبکه مردمی نهضت به ظرفیت بی‌بدیل مساجد و نمایندگان ولی فقیه، می‌تواند یک تحول بنیادین و جهشی بزرگ در فضای قرآنی کشور رقم بزند؛ جهشی که ما را به قله جامعه‌ای قرآنی، نزدیک‌تر خواهد کرد.

نگاهی به آیه ۱۶ سوره جن

در این مسیر استوار باش



تنگه ابو قریب / بهرام توکلی



شرکت در پویش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۱۲۳

وَأَلِّ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِينَهُمْ مَاءً غَدَقًا

اگر در راه درست استقامت نکنند، حتما
آنان را با آبی گوارا و فراوان سیراب می‌کنیم.

نتیجه قطعی رسیده‌ایم که پشت موفقیت دانش آموزان، به ویژه در حوزه‌های تربیتی، اثرگذاری مستقیم مادر وجود دارد. ما نباید این قشر عظیم و تأثیرگذار جامعه را نادیده بگیریم. این یافته، یک پیشنهاد مشخص هم به دنبال داشت؛ باید برای مادران، نیز برنامه‌های ویژه‌ای طراحی شود تا پیوند میان خانه و مدرسه در مسیر تربیت قرآنی مستحکم‌تر شود.

■ یک هشدار جدی؛ تنور را داغ نگه داریم

مهم‌ترین دغدغه پس از یک عملیات موفق، حفظ دستاوردهای آن است. آفت بزرگ را باید موسمی عمل کردن دانست. ما نباید در یک ماه تنور را داغ کنیم و سپس آن را تا ۱۱ ماه بعد رها سازیم، چرا که داغ کردن مجدد این تنور، بسیار دشوار خواهد بود. دانش آموزان بیش از ۱۳۰ مدرسه به صورت کامل در این نهضت مشارکت داشتند و بیشترین مشارکت برای استان قزوین بود.

مهندسی یک انگاره‌سازی بزرگ

حجت الاسلام حمیدرضا محمودخانی

مسئول کمیته محتوای دبیرخانه «زندگی با آیه‌ها»

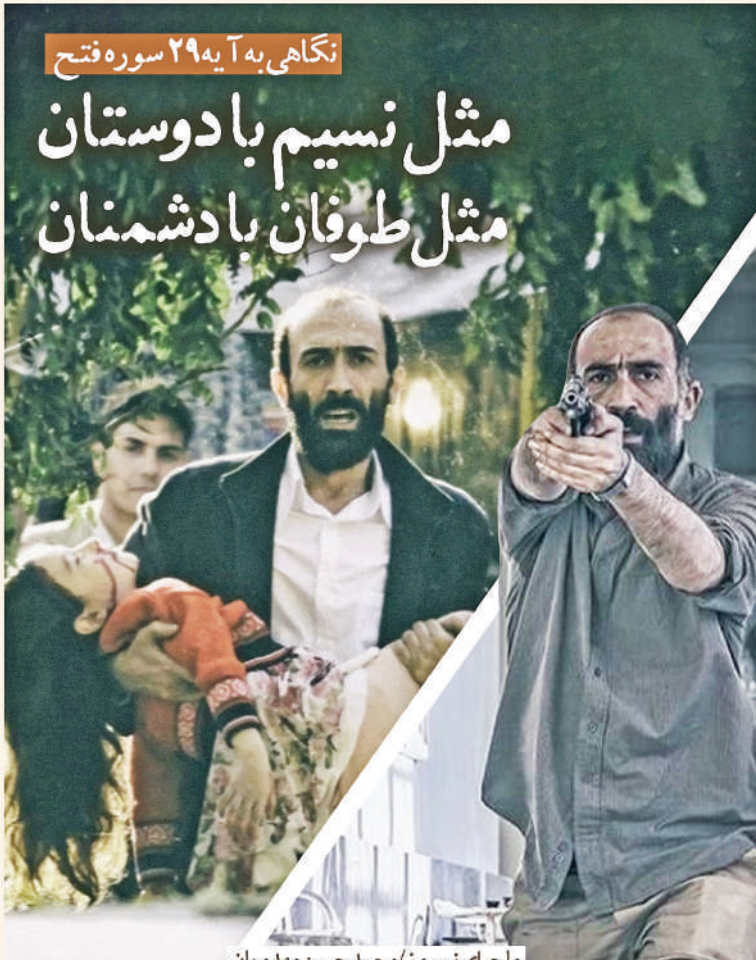


■ در هر حرکت فرهنگی بزرگ، محصولات مکتوب نقشی منحصر به فرد دارند؛ آن‌ها قلب تپنده، تثبیت‌کننده گفت‌وگو و نقشه راه حرکت هستند. در نهضت «زندگی با آیه‌ها»، صرفاً به دنبال تولید چند کتاب یا تأمین محتوای منبر نیستیم؛ ما در حال مشارکت در یک «نهضت» و مهندسی یک «انگاره‌سازی» بزرگ در سطح ملی هستیم. برای سال‌ها، انگاره غالب در ذهن بخشی از جامعه این بود که قرآن، کتابی است برای مجالس ترحیم، برای بالای طاقچه و برای استخاره.

رسالت اصلی و روح حاکم بر نهضت «زندگی با آیه‌ها» این است که این انگاره را تغییر دهد و این باور را در عمق جان جامعه بنشانند که «قرآن، کتاب زندگی است»؛ نقشه راهی است برای حل مسائل امروز، از اقتصاد و سیاست گرفته تا خانواده و سبک زندگی. بحمدلله، این دیگر یک آرزو نیست؛ یک واقعیت در حال شکل‌گیری است که تأثیرش را می‌توان در برگزاری بیش از ۱۷۰ هزار محفل مردمی دید.

■ راز این موفقیت در دو نکته نهفته است: «هم‌افزایی» و «تمرکز». برای اولین بار، یک حرکت ملی شکل گرفته که در آن هزاران مبلغ، معلم و فعال فرهنگی در سراسر کشور، به صورت همزمان، روی آیات مشخص و با یک خط محتوایی واحد متمرکز شده‌اند. این تمرکز، قطره‌های پراکنده را تبدیل به یک موج قدرتمند کرده که می‌تواند گفتمان‌سازی کند و فضای فکری جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. کتاب‌ها و محصولات مکتوب در این میان، نقش لنگرگاه و منبع تغذیه فکری این موج را ایفا می‌کنند. تاکنون تلاش کرده‌ایم با تنوع بخشی به محصولات، نیاز اقشار مختلف را پوشش دهیم. به عنوان مثال، برای راهبران محتوایی، محصولاتی چون «درسنامه مربیان جلسات قرآن» و «منبر مکتوب» طراحی شد. همزمان، با نگاهی تخصصی‌تر، «منبر ویژه نوجوان» و «منبر ویژه بانوان» را تولید کردیم. برای سنین پایین‌تر، «طرح درس کودک و نوجوان» و «پیک کودک» طراحی شد و برای عموم مردم نیز محصولات خلاقانه‌ای مانند «مجله جیبی» شامل کاریکاتور و بخش عهد با آیه و «کتاب همراه حفظ» انتشار یافت. ■ نکته بسیار مهم این است که این تنوع، محصول یک کار ستادی صرف نبود. مادر تولید بسیاری از این محصولات، از مشارکت و ظرفیت تیم‌های مردمی فعال در این حوزه از جمله مجموعه هم‌قلم، انتشارات ابراهیم هادی و ... کمک گرفتیم و به معنای واقعی کلمه، شاهد «اجتماع همم مؤمنانه» در عرصه تولید محتوا بودیم.

این خود بخشی از همان روح هم‌افزایی نهضت است. اما مهم‌تر، نگاه رو به آینده است. برای ماه مبارک رمضان آینده، حدود ۱۵ عنوان کتاب جدید در دست تولید داریم که در آن‌ها نوآوری و تنوع، حرف اول را می‌زند. محصولاتی مانند «مصحف ویژه زندگی با آیه‌ها»، «پلنر (دفتر برنامه‌ریزی) زندگی با آیه‌ها»، و دو نسخه کتاب خاطرات شهدا با



ماجرای تیمروز / محمدحسین مهدویان



شرکت در پویش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ
أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

محمد، فرستاده خداست و کسانی
که با او هستند بر کافران سرسخت و
در میان خودشان با یکدیگر مهربانند

محوریت آیات (ویژه پسران و دختران) از جمله این موارد هستند.

■ ما تلاش کرده‌ایم تا جای ممکن ۶ اصل کلیدی را در تولیدات جدید محقق کنیم؛

■ تبیین امروزی؛ ارائه شرحی کاربردی از آیات بر اساس خط محتوایی کلان امسال، یعنی دوگانه استقلال و تسلیم.

■ محوریت لفظ آیه؛ تلاش برای اینکه مخاطب با خود الفاظ نورانی قرآن ارتباط برقرار کند.

■ توجه به مخاطب؛ تولید محصولات تخصصی و تفکیک‌شده برای اقشار مختلف.

■ زبان مصداق؛ هنر تبیین کاربردی با استفاده از مثال‌های ملموس از زندگی روزمره مخاطب.

■ خلق اتصال به زندگی؛ تعریف اقدام عملی مشخص برای هر آیه تا از ذهن به عمل منتقل شود.

■ پیوند با مسائل کلان؛ اتصال پیام آیه به مصادیق و چالش‌های بزرگ سیاسی و اجتماعی روز.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

می‌فرمایند: «ما از قرآن دوریم... باید کاری بکنیم که این مفاهیم در جامعه‌ی اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک بین همه‌ی قشرهای مردم... آن قدر تکرار بشود... آن قدر بنویسند، آن قدر شعرا و هنرمندان درباره‌ی آن کار هنری بکنند که اینها بشود جزو وضاحت و بینات جامعه اسلامی... اگر اهل دل و اهل دین همت بکنند، این کارها خیلی زود تحقق پیدا می‌کند. باید این جور دنبال قرآن رفت.»

با این نگاه، هدف ما صرفاً یک گردآوری نبود، بلکه تلاش برای شناسایی علمی آیاتی بود که قابلیت تبدیل شدن به گفتمان عمومی را داشته باشند. این پروژه با مشارکت حدوداً ۷۰ پژوهشگر، تحت راهنمایی ۲۵ استاد و در قالب ۱۱ کارگروه تخصصی طی یک دوره ۹ ماهه به انجام رسید. پس از بررسی پیشینه فعالیت‌های مشابه که پس از انقلاب انجام شده بود، ما یک فرآیند ۵ مرحله‌ای را برای استخراج آیات طراحی کردیم؛

۱ تمام خوانی قرآن کریم؛ مطالعه کامل قرآن با نگاه یافتن آیات کاربردی، مبتلا به، کلیدی، خوشخوان و آشنا.

۲ بررسی کمی و کیفی روایات اهل بیت (ع)؛ شناسایی آیاتی که در کلام معصومین مورد تأکید قرار گرفته‌اند.

۳ بررسی کمی و کیفی نظرات اندیشمندان قرآنی؛ مطالعه آثار و نظرات مرحوم امام خمینی، مقام معظم رهبری، علامه طباطبائی، شهید مطهری، شهید بهشتی، علامه جوادی آملی و مصباح یزدی.

۴ آیات بازتاب یافته در ادب فارسی؛ رصد آیاتی که در شعر و ادبیات کلاسیک و معاصر ما جریان داشته‌اند.

۵ آیات مأنوس در اذهان جامعه؛ شناسایی فرازهایی از قرآن که در فرهنگ عمومی و حافظه مردم جایگاه ویژه‌ای دارند. ■ پس از جمع‌آوری این حجم عظیم از داده‌ها، فرآیند پالایش و رسیدن به گنجینه نهایی، ما به یک فهرست اولیه شامل ۲۳۰۰ آیه رسیدیم. از اینجا فرآیند دقیق امتیازدهی آغاز شد. هر آیه بر اساس ۳ مؤلفه کلیدی «کاربردی بودن»، «خوشخوان بودن» و «مأنوس بودن» توسط کارشناسان امتیازدهی شد. سپس، به هر کدام از منابع پژوهشی ما یک ضریب اختصاص داده شد؛ برای مثال، پژوهش‌های کیفی و تحلیلی ضریب بالاتری نسبت به پژوهش‌های صرفاً آماری داشتند.

در نهایت، با استفاده از فرمول‌های دقیق ریاضی، تمام ۲۳۰۰ آیه از منظرهای مختلف رتبه‌بندی شدند و ما به یک گنجینه ارزشمند با حدود ۴۵۰ آیه دست یافتیم. این ۴۵۰ آیه، اولویت‌های اصلی ما در مسیر نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» برای تبیین و گفتمان‌سازی در سال‌های پیش رو هستند. امیدواریم با یاری خداوند بتوانیم گامی مؤثر برای تبدیل قرآن کریم از یک کتاب صرفاً مقدس، به کتابی برای زندگی برداریم.

نگاهی به آیه ۱۱۲ سوره هود

فرمان: ایستادگی کن



آژانس شیشه‌ای / ابراهیم حاتمی کیا



شرکت درپویش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۱۲

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ
پس همان گونه که دستور
یافته‌ای ایستادگی کن

روایتی از یک پژوهش عظیم ۹ ماهه

حجت الاسلام امیر حسین صفاریان

مسئول فرآیند پژوهشی گزینش آیات منتخب

■ موفقیت نهضت «زندگی با آیه‌ها» به انتخاب هوشمندانه آیاتی بستگی دارد که هم برای عموم مردم قابل فهم بوده و هم بتواند گرهی از مسائل امروز زندگی آنان باز کند. این پژوهش، درحقیقت پاسخ به یک مطالبه راهبردی و پرتکرار مقام معظم رهبری در سال‌های متمادی بود. ایشان همواره بر این نکته تأکید داشته‌اند که مفاهیم قرآنی باید به بینات و مسلمات فکری جامعه تبدیل شوند. به عنوان نمونه، ایشان



از موج رسانه‌ای تا جریان سازی میدانی

ساسان زارع
رئیس سازمان اوج



نهضت «زندگی با آیه‌ها» یک وجهه رسانه‌ای عظیم و موفق ایجاد کرده است، اما سؤال راهبردی این که چگونه می توان این موج را به یک جریان پایدار و ماندگار در بطن جامعه تبدیل کرد؟ با نگاهی میدانی، سه پیشنهاد کلیدی برای تحقق

این هدف می توان مطرح کرد؛

۱ مهم ترین اتفاق میدان، احیای محافل قرآنی است. ثمردهی این نهضت بزرگ، باید در شکل گیری و تقویت جلسات و محافل قرآنی باشد. این جلسات، بهترین گزینه برای یک اتفاق راهبردی هستند. چرا؟ چون هم آمارپذیر و قابل رصد هستند، هم قابلیت استمرار دارند و از همه مهم تر، بستری فراهم می کنند که اقشار مختلف مردم بتوانند در آن نقش آفرین و فعال شوند. این محافل، کانون هایی هستند که می توانند انرژی ایجاد شده در فضای رسانه را به یک حرکت اجتماعی مستمر تبدیل کنند.

۲ چگونه «زندگی با آیه‌ها» را ملموس کنیم؟ مفهوم «زندگی با آیه‌ها» ممکن است برای بسیاری، کلی و انتزاعی باشد. اما یک راهکار عملی برای ملموس کردن آن می توان پیشنهاد داد؛ «نشان دادن دو راهی ها». باید نشان دهیم که اگر سر یک دو راهی در زندگی، قرآنی عمل کنیم چه اتفاقی می افتد و اگر غیر قرآنی عمل کنیم، چه نتیجه ای دارد. اگر بتوانیم ۳۰ تا ۴۰ نمونه عینی از این دوراهی ها تولید کنیم، مفهوم زندگی با آیه‌ها برای عموم جا می افتد. این روش که «ضرب قرآن در زندگی» را به وضوح نشان می دهد، حتی از حفظ کردن آیات نیز مهم تر است.

۳ مخاطب مؤثر فراموش نشود؛ چرا «زندگی با آیه‌های مادران» نداشته باشیم؟ یک پویش عمومی زمانی به اوج اثربخشی می رسد که در کنار فراگیری، یک مخاطب مؤثر را شناسایی کرده و برای او «یک بازی پرشورتری» طراحی کند. پیشنهاد مشخص برای این نقش، «مادران» هستند. چرا یک بخش ویژه با عنوان زندگی با آیه‌های مادران نداشته باشیم؟ مادران، به ویژه در دوران بارداری یا وقتی فرزند کوچکی دارند، حاضرند هر کاری برای فرزندشان انجام دهند. وقتی می شنوند اگر قرآن بخوانی، بچه زیبا می شود یا آرامش می گیرد، با انگیزه ای قوی سراغ قرآن می روند. این رویکرد، منطق انتخاب آیات را نیز تغییر می دهد؛ باید نیازها و کمبودهای واقعی زندگی یک مادر، منطق انتخاب آیات باشد. آن وقت است که او با دیدن آیه و تفسیرش می گوید: «چه جالب! دقیقاً مسئله من است» و طرح برایش شیرین و کاربردی می شود. این یعنی عبور از کلیات و رسیدن به نسخه های اختصاصی و مؤثر برای تأثیر گذارترین قشر جامعه.

همراهی دو پدیده فرهنگی

سیدحسن غفوری
مسئول پیوند نهضت «زندگی با آیه‌ها»
و برنامه تلویزیونی «محفل»



اکنون برنامه تلویزیونی «محفل» به یک پدیده فرهنگی در کشور تبدیل شده و توانسته میلیون ها نفر را در ماه مبارک رمضان با حال و هوای قرآن همراه کند؛ برنامه ای که یک پیوند راهبردی با نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» داشت.

در همکاری نهضت «زندگی با آیه‌ها» و برنامه «محفل» از ابتدا، نگاه به یک همکاری سطحی یا صرفاً تبلیغاتی محدود نشد بلکه بنا بر این بود که یک اتحاد راهبردی شکل بگیرد.

«محفل» یک ظرفیت رسانه ای فوق العاده داشت و «زندگی با آیه‌ها» از عمق محتوایی و یک شبکه عظیم مردمی برخوردار بود. هدف مشترک، حرکت به سمت انگاره سازی «قرآن، کتاب زندگی» بود؛ همانطور که «محفل» بستری برای نمایش تأثیر قرآن در زندگی واقعی فراهم می کرد.

این پیوند راهبردی در چند حوزه کلیدی عملیاتی شد؛

■ همکاری های محتوایی و معرفی سوژه: یکی از مهم ترین همکاری های ما با برنامه، پرداختن به همین نگاه «زندگی محور» بود. همکاری در یافتن سوژه های جذاب و ناب که داستان زندگی شان با یک آیه یا مفهوم قرآنی گره خورده و متحول شده بود، در کنار زحمات تیم های سوژه یابی برنامه ی «محفل»، از مصادیق این هم افزایی محسوب می شد.

■ تبدیل شدن به پویش رسمی برنامه: شاید کلیدی ترین نقطه اتصال، قرار گرفتن نهضت «زندگی با آیه‌ها» به عنوان پویش رسمی برنامه «محفل» بود. این اقدام، انرژی و احساسات میلیونی مخاطبان برنامه را به یکی از مسیرهای عملی و مشخص هدایت کرد که همان نهضت «زندگی با آیه‌ها» است. مخاطب می تواند بلافاصله به یک نهضت ملی بپیوندد و کنشگر شود.

■ هم فکری در طراحی: تیم محتوایی نهضت «زندگی با آیه‌ها» به عنوان یک بازوی مشورتی در کنار طراحان اصلی برنامه حضور داشت و در طراحی و جهت گیری های محتوایی و تقویت جنبه های گفتمانی و ارتباط با زندگی مردم همکاری می کرد. این پیوند موفق نشان داد که چگونه می توان یک حرکت عمیق فرهنگی را به یک پدیده فراگیر رسانه ای تبدیل کرد.

از ایده تاسنت

حجت الاسلام سید محمدعلی جلالی
از اعضای تیم ایده پردازی نهضت «زندگی با آیه‌ها»



«محفل آیه‌ها» یک اجتماع مومنانه برای «فهم کاربردی»، «اتصال به عمل» و «تلاوت» آیات قرآن است. رسالت ما، تبدیل قرآن از یک کتاب متبرک صرفاً قابل تلاوت، به یک کتاب زنده و راهنمای عملی برای پاسخ به دغدغه های امروز مردم است. ما معتقدیم حس عدم ارتباط قرآن با نیازهای روز، بزرگترین چالش مردم با کلام وحی است و محفل آیه‌ها پاسخی مستقیم به این نیاز است. برای آن که ایده «راهنمای عملی بودن» در ساختار جلسه پیاده شود، نیاز به اجرای یک الگو دارد. الگوی ما حاوی یک «هسته سخت» و یک «پوسته نرم» است. پوسته نرم، به انعطاف پذیری جلسه بازمی گردد اما «هسته سخت» که شرط اصلی است، سه بخش دارد؛

۱ تبیین (فهم امروزی)؛ جلسه با طرح یک دغدغه یا نیاز واقعی مخاطب شروع می شود و سپس پیام آیه به زبانی امروزی تبیین می شود.

۲ اتصال به عمل؛ در این بخش، ابتدا پیام آیه، کاربردی شده و سپس به یک عمل، از قبیل «اقدام کوچک عملی» یا «قرار» یا «عهد» جمعی تبدیل می شود.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

نهایت «انتقال سینه به سینه» ختم می‌شود.

در حال حاضر ما مرحله «طراحی» را به لطف خدا به پایان رسانده‌ایم و اکنون با تمام قوا وارد مرحله «فعال‌سازی پیشروها» و «رشد اجتماعی» شده‌ایم. استراتژی اصلی ما، یک رویکرد «کلونی محور» است. یعنی به جای تبلیغات عمومی، بر کلونی‌های آماده و تأثیرگذار جامعه مانند جلسات خانگی قرآن، قاریان، ائمه جماعات و فعالان مدارس متمرکز شده‌ایم. بدین ترتیب حتی گروه‌های کوچک و خانوادگی هم می‌توانند یک «محفل آیه‌ها» برگزار کنند. رویکرد ما «تمرافزاری» است. این الگو مثل یک نرم‌افزار است که می‌تواند روی سخت‌افزارهای موجود، از یک مهمانی خانوادگی گرفته تا یک دورهمی در محیط کار، نصب شود.

هر فرد دغدغه‌مندی می‌تواند یک «سفیر آیه‌ها» باشد. ما در حال توسعه یک زیرساخت آنلاین هستیم تا تمام ابزارهای لازم را در اختیار این سفیران عزیز قرار دهیم. هدف غایی ما این است که هر اجتماع مومنانه‌ای، پتانسیل تبدیل شدن به یک «محفل آیه‌ها» را داشته باشد. ان شاءالله که همه ما از عاملان به قرآن باشیم.

روایت شکل‌گیری یک شبکه عظیم مردمی

حجت‌الاسلام مجتبی شغلی

مسئول کمیته مشارکت‌های مردمی دبیرخانه نهضت «زندگی با آیه‌ها»

■ موفقیت هر نهضت ملی، بیش از آنکه در ستادها رقم بخورد، در میدان و با همراهی مجموعه‌های مردمی معنا پیدا می‌کند. به همین دلیل اساس کار ما، فعال‌سازی و هم‌افزایی با ظرفیت‌های موجود در کشور بود. عملیات ما چند



لایه داشت؛

۱ ارتباط و توجیه اولیه؛ ما با استفاده از ظرفیت‌هایی مانند خانه‌ها و مؤسسات قرآنی، از طریق تماس‌های مرکز تلفن (کال سنتر) و ارسال پیامک به افراد اصلی، در دو مرحله (یک بار پیش از ماه رمضان و یک بار نزدیک به ماه مبارک) به صورت کامل، نهضت را تبیین و توجیه کردیم.

۲ ایجاد هیجان در استان‌ها؛ با سفر به بیش از ۱۲ استان کشور، جلسات حضوری برگزار کردیم تا ضمن ایجاد شور و هیجان، ظرفیت‌های مردمی هر استان را شناسایی و برای یک حرکت هماهنگ دور هم جمع کنیم.

۳ تمرکز بر مجموعه‌های راهبردی؛ ما با رصد میدان، بیش از ۵۰ مجموعه بزرگ مردمی را که هر کدام دارای شبکه‌های گسترده در سطح شهرستان و استان بودند، شناسایی کردیم. با تک‌تک این مجموعه‌ها ارتباط مستقیم و فردی برقرار شد و تفاهم‌نامه‌های



نگاهی به آیه ۲۹ سوره فتح

مثل نسیم بادوستان
مثل طوفان بادشمنان

چ / ابراهیم حاتمی کیا



شرکت‌دربیش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ
أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

محمد، فرستاده خداست و کسانی
که با او هستند بر کافران سرسخت و
در میان خودشان با یکدیگر مهربانند

۳ تلاوت؛ در نهایت، پس از آنکه ذهن و قلب مخاطب با معنای آیه گره خورد، آیات محوری به زیبایی تلاوت می‌شوند تا این فهم، با تلاوت صوت قرآن در جان بنشیند. در واقع، تلاوت نقطه اوج و تثبیت‌کننده حس معنوی است، نه نقطه شروع.

شاید احساس شود که استفاده از کلیدواژه «سنت‌سازی» یک ادعای بزرگ باشد و به راحتی نتوان می‌توان یک مدل جدید را به یک سنت حسنه مردمی و ماندگار تبدیل کرد. با این حال معتقدیم یک الگو برای تبدیل شدن به سنت، باید ساده، منعطف و دارای اثرگذاری ملموس باشد. بر همین اساس، یک نقشه راه ۵ مرحله‌ای طراحی کرده‌ایم که از «طراحی الگو» شروع شده و به «فعال‌سازی پیشروها»، «رشد اجتماعی»، «تهادینه‌سازی» و در

- ۱ نقش آموزشی و تربیتی بانوان به عنوان مادر، مربی و معلم، نخستین حلقه انتقال مفاهیم قرآنی به نسل جدید هستند
- ۲ نقش فرهنگی و اجتماعی بانوان با حضور فعال در مؤسسات قرآنی، همایش‌ها و پویش‌های فرهنگی، به گسترش دامنه این طرح کمک می‌کنند.
- ۳ همایش‌هایی مانند «زن، زندگی، آیه‌ها» به طور خاص بر نقش محوری زنان در خانواده و جامعه تأکید دارند.
- ۴ نقش الگوسازی زنان قرآنی با سبک زندگی الهام گرفته از آیات، الگوهایی زنده برای دیگران می‌سازند.
- ۵ نمونه‌هایی مانند حضرت مریم (ع) در قرآن، نشان‌دهنده ظرفیت زن برای تعالی معنوی و اجتماعی هستند در مجموع، زنان نه تنها مخاطب این طرح‌اند، بلکه از مهم‌ترین عاملان تحقق آن نیز به شمار می‌روند. حضور آنان در این مسیر، طرح زندگی با آیه‌ها را از یک برنامه فرهنگی به یک جریان اجتماعی-ایمانی تبدیل می‌کند. مرکز راهبری و هم‌آهنگی بانوان در پویش «زندگی با آیه‌ها» با درک اهمیت نقش بانوان در فرهنگ‌سازی قرآنی، اقدامات متعددی را برای مشارکت فعال‌تر آنان طراحی و اجرا کرده است:
- ۱ برگزاری محفل‌های خانگی قرآنی؛ این محافل با محوریت بانوان در ماه رمضان و سایر مناسبت‌ها برگزار شده‌اند تا فضای خانه با نور آیات الهی روشن شود.
- ۲ تولید محتوا با محوریت زنان و خانواده؛ تولید موشن گرافی‌ها، پرده‌خوانی‌ها و روایت‌های تصویری با تمرکز بر نقش زنان در سبک زندگی قرآنی انجام شده است.
- ۳ همکاری با نهادهای بانوان؛ نشست‌های مشترک با معاونت بانوان قرارگاه فرهنگی خاتم‌الاولیاء و سازمان تبلیغات اسلامی برای هم‌افزایی در اجرای طرح برگزار شده‌اند.
- ۴ آموزش مجازی پرده‌خوانی ویژه بانوان؛ دوره‌هایی برای آموزش پرده‌خوانی با هدف جذب مخاطب و ارتقای معنویت عمومی طراحی شده‌اند.
- ۵ تمرکز بر آیات مرتبط با خانواده و تربیت فرزند؛ انتخاب ۳۰ آیه با موضوعات سبک زندگی، خانواده، رعایت حقوق دیگران و... برای تبیین نقش زنان در زیست قرآنی.
- ۶ با توجه به آنچه گفته شد در طی اجرای طرح زندگی با آیه‌ها، طرح‌های زیر در سراسر کشور و بخشی بصورت بین‌المللی در حوزه زنان جبهه مقاومت با تمرکز بر کشور لبنان در سطح گسترده‌ای اجرا شد:
- ۱ تشکیل محافل قرآنی ویژه بانوان
- ۲ عملیات امت پیروز (امت منتصره)، ارتباط محافل قرآنی بانوان ایران و لبنان
- ۳ پرده خوانی با محوریت آیات قرآن (پرده خوانی از کتیبه‌های، سستاره‌های زمینی، روایت انقلاب و زنان عاشورایی مقاوم)
- ۴ پانوق گفت و گوی قرآنی با محوریت ۳۰ آیه
- ۵ آیه نگار در قالب رویداد هنری رسانه‌ای
- ۶ تولید محتوای قرآنی به صورت کلیپ‌های ۵ دقیقه‌ای از اساتید بانوی قرآنی برجسته کشور که شامل بیش از ۴۰۰ فایل می‌شود
- ۷ ترجمه کتاب امت پیروز برای طرح امت منتصره
- ۸ برگزاری رویداد مادران مقاومت با محوریت آیات قرآن
- ۹ برپایی رویداد هنری محافل شعر مقاومت بانوان با محوریت آیات برگزیده قرآن کریم
- ۱۰ تولیدات محتوایی قرآنی ویژه بانوان
- ۱۱ برگزاری همایش «زن، زندگی، آیه‌ها».

بر اساس گزارش‌های رسمی و نشست‌های تخصصی مرتبط با این طرح، چند محور کلیدی برای گسترش نقش بانوان در گام‌های بعدی مطرح شده‌اند. برنامه‌های آینده برای ارتقای مشارکت بانوان در طرح «زندگی با آیه‌ها» را می‌توان چنین برشمرد؛

- ۱ استفاده از ظرفیت‌های هنری و روایت‌گری بانوان
- طراحی پرده‌خوانی‌های ویژه با محوریت آیات مرتبط با زنان، خانواده و سبک زندگی قرآنی
- تولید محتواهای هنری مانند موشن گرافی، نمایش‌های خیابانی و روایت‌های تصویری با مشارکت بانوان هنرمند.

همکاری منعقد گردید تا بتوانیم نبض میدان را در دست بگیریم.

۴ ارتباط با شبکه مویرگی؛ در کنار مجموعه‌های بزرگ، از طریق ارتباطات تلفنی و میدانی، با تعداد بی‌شماری از مجموعه‌های کوچک‌تر نیز ارتباط گرفتیم تا آنها هم به صورت کامل با پویش همراه شوند.

۵ هم‌افزایی و توانمندسازی؛ این ۵۰ مجموعه کلیدی را در یک جلسه متمرکز گرد هم آوردیم، توجیهات تکمیلی را ارائه دادیم و از نظر محتوایی آنها را به صورت کامل تجهیز کردیم تا با قدرت وارد میدان شوند.

■ بازخوردی که از میدان گرفتیم، فوق‌العاده انگیزه‌بخش بود. سفرها و ارتباطات نزدیک به ما نشان داد که عطش بسیار زیادی در میان فعالان فرهنگی برای دستیابی به یک محتوای غنی و دارای کلان‌نگری وجود دارد؛ به خصوص وقتی این محتوا با تولیدات رسانه‌ای جذاب و محصولات مکتوب متنوع همراه شده و در بستر یک طرح ملی عرضه می‌شود. این اتفاق چند نتیجه ملموس در میدان داشت؛

- ۱ افزایش مخاطب مجموعه‌ها؛ بسیاری از مؤسسات و گروه‌های مردمی گزارش دادند که به واسطه پیوستن به نهضت، شاهد رشد مخاطب در برنامه‌های خودشان بوده‌اند.
- ۲ ایجاد مطالبه برای تمام سال؛ این حرکت باعث شد مجموعه‌ها برای تداوم فعالیت‌هایشان در طول سال نیز از ما طلب محتوا کنند تا بتوانند به محیط‌های خود عمق و تازگی ببخشند.
- ۳ همراهی حداکثری؛ در تماس‌هایی که مرکز تلفن ما با نزدیک به ۷ هزار مؤسسه و خانه قرآنی داشت، قریب به اتفاق آنها اعلام کردند که پای کار «زندگی با آیه‌ها» بوده‌اند و در ادامه مسیر نیز با قوت همراه خواهند بود. آنها این طرح را یک حرکت بزرگ و موفق ارزیابی کردند و ما اطمینان داریم که ان شاء الله در گام‌های بعدی، این استقبال مردمی گسترده‌تر نیز خواهد شد.

تحول آفرینی زنان در حوزه قرآن

سارا طالبی

مدیر مرکز راهبری و هماهنگی امور بانوان



طرح زندگی با آیه‌ها یک حرکت فرهنگی-قرآنی است که با هدف بازتعریف رابطه انسان با قرآن، تلاش می‌کند تا آیات الهی را از سطح قرائت صرف به عمق زندگی روزمره وارد کند. نقش زنان در فراگیری و توسعه طرح زندگی با آیه‌ها علاوه بر مکمل بودن، محوری و تحول‌آفرین است. ارزیابی این نقش را می‌توان در چند محور بررسی کرد؛

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

■ طراحی بسته‌های آموزشی و تفسیری ویژه بانوان با زبان ساده و قابل اجرا در زندگی روزمره.

۴ ایجاد شبکه‌های بانوان فعال در محلات و مساجد

■ تشکیل گروه‌های محلی بانوان برای اجرای طرح در سطح محله، مدرسه و مسجد.

■ آموزش تسهیل‌گران زن برای هدایت جلسات قرآنی و فعالیت‌های فرهنگی مرتبط.

۵ پایش و ارزیابی مستمر مشارکت بانوان

■ برگزاری جلسات آسیب‌شناسی و تحلیل عملکرد بانوان در طرح برای بهبود روند اجرایی.

■ دریافت بازخورد از مخاطبان زن برای اصلاح و ارتقای محتوا و شیوه‌های اجرا.

روایت سنجش اثر واقعی نهضت «زندگی با آیه‌ها»

سجاد یاهک

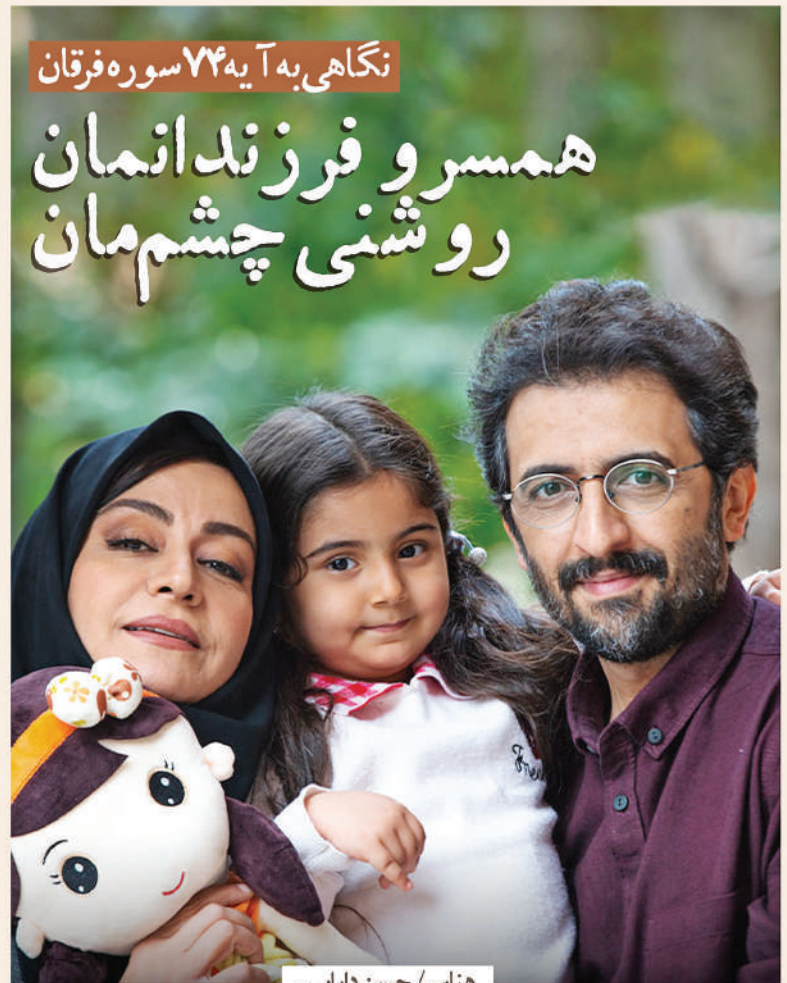
مسئول نظرسنجی و اثرسنجی نهضت «زندگی با آیه‌ها»

■ برای سنجش دقیق استقبال مخاطبان از «زندگی با آیه‌ها»، تاکنون چهار پیمایش ملی انجام داده‌ایم؛ قبل و بعد از ماه رمضان ۱۴۰۲ و قبل و بعد از ماه رمضان ۱۴۰۳. این نظرسنجی‌ها کل جامعه آماری ایران (بالای ۱۵ سال) را با نمونه‌گیری علمی پوشش داده‌اند. نتایج نشان می‌دهد استقبال، بسیار خوب بوده است. به عنوان یک شاخص کلیدی، در نظرسنجی‌ای که یک ماه پس از ماه مبارک رمضان (یعنی پس از فروکش کردن تب اولیه) انجام شد، بیش از ۳۲ درصد مردم با لفظ «زندگی با آیه‌ها» آشنایی داشتند. این آمار بسیار قابل توجه است، زیرا می‌دانیم بسیاری از افراد ممکن است محتوای طرح را دیده یا در مسابقات آن شرکت کرده باشند اما نام دقیق پویش در ذهنشان نمانده باشد؛ لذا قطعاً درصد همراهی واقعی از این هم بالاتر بوده است.



■ برای سنجش تأثیر این پویش در قرآنی‌تر شدن جامعه از سازوکارهای مشخصی استفاده شد چون این کار پیچیدگی‌های خاص خود را دارد. اول باید هدف اصلی کمپین را در نظر گرفت که «بلاغ مبین» یا رساندن شفاف و قابل فهم آیات به مردم بوده است. باور ما این است که وقتی پیام قرآن به درستی به جان‌ها برسد، خود قرآن زندگی‌ها را اصلاح می‌کند. با این حال، برای اثرسنجی دو روش علمی وجود دارد؛

۱ روش قبل و بعد: یک نمونه آماری مشخص را قبل از پویش شناسایی کرده و میزان آشنایی و انس آن‌ها با مفاهیم را می‌سنجیم. سپس بعد از پایان طرح، مجدداً با همان افراد مصاحبه می‌کنیم تا میزان



هناس / حسین دارابی



شرکت در پویش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا
فُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمَنْتَقِينَ إِمَامًا
خدایا، کاری کن که همسران و بچه‌هایمان
چشم‌وپراغ و مایه عزت ما باشند و ما را
الگوی خودمراقبان کن

۲ برگزاری نشست‌های تخصصی و بین‌المللی

■ جلسات مجازی با بانوان فعال قرآنی از کشورهای مختلف برای تبادل تجربه و گسترش دامنه پویش.

■ برگزاری نشست‌های جهاد روایت‌گری با حضور بانوان پیشکسوت و تأثیرگذار در حوزه فرهنگ و تبلیغ.

۳ افزایش تنوع محتوایی متناسب با نیازهای بانوان

■ انتخاب آیات کاربردی‌تر برای بانوان در حوزه‌هایی مانند تربیت فرزند، مدیریت خانواده، صبر، عفاف و مشارکت اجتماعی.

“

آقای زاده: شاید اگر روز اول به کسی می‌گفتید بیا ۲۰۰ آیه قرآن را حفظ کن، گارد می‌گرفت. اما در این طرح، مخاطب با مفاهیم آشنا می‌شود، آیات راز مژه می‌کند و در پایان می‌بیند که بدون آنکه متوجه شود، با ده‌ها آیه کلیدی قرآن و مفهوم آن مانوس شده است

تغییر و تأثیرپذیری را به دقت ارزیابی کنیم.

۲ روش سنجش در حین اجرا؛ در طول ماه رمضان، از جامعه می‌پرسیم که آیا مفاهیم قرآنی مطرح‌شده در زندگی روزمره‌شان وارد شده و تأثیری بر رفتار یا نگرش‌شان داشته است یا خیر. البته باید تأکید کرد که سنجش تغییرات اجتماعی عمیق، نیازمند مطالعات بلندمدت است و نمی‌توان در بازه‌های کوتاه به نتایج قطعی رسید. این نظرسنجی‌ها که توسط مرکز رصد «بینا» وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی انجام شده، گام‌های نخست در این مسیر است.

■ **در میان انبوه داده‌های این نظر سنجی‌ها، چند مورد واقعاً تامل‌برانگیز بود**

■ **جهش آشنایی با آیات؛** شگفت‌انگیزترین نتیجه، جهش پله‌ای و شدید آشنایی مردم با برخی آیات خاص مثل آیه «ولاتهنوا ولا تحزنوا وانتم الاعلون ان کنتم مؤمنین» بود. این فقط آشنایی شنیداری نبود؛ مادرک محتوایی مخاطب را هم می‌سنجیدیم، حتی گاهی با طراحی گزینه‌های انحرافی در سوالات. اینکه مردم با این سرعت یک آیه و مفهوم آن را فرا می‌گرفتند، برای ما بسیار جالب بود.

■ **حسرت حفظ قرآن؛** یکی دیگر از نتایج تکان‌دهنده این بود که حدود ۷۵ درصد مردم، نسبت به اینکه حافظ قرآن نیستند، حسرت می‌خورند. این آمار نشان‌دهنده یک عطش و علاقه عمیق درونی در جامعه است که اگر زیرساختش فراهم شود، به یک حرکت عظیم تبدیل خواهد شد.

■ **اقبال به آموزش قرآنی؛** حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد مخاطبان، حاضر بودند برای آموزش قرآن هزینه کنند. این نشان می‌دهد قرآن در سبد ارزشی خانواده‌های ایرانی جایگاه والایی دارد.

■ **تمام اقشار با این پوشش ارتباط گرفتند و** ولی همانطور که انتظار می‌رفت، طیف متدین جامعه ارتباط بسیار خوبی برقرار کردند. اما نکته جالب توجه، اقبال بالا از سوی بخشی از عموم مردم بود که شاید «طیف خاکستری» نامیده می‌شوند. ما این راز تحلیل داده‌های کاربران

رسانه ملی، قرارگاه عملیاتی نهضت

محمدحسین کشکولی

رئیس شبکه قرآن و معارف سیما و

دبیر شورای معارف سازمان صدا و سیما



■ در نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها»، رسانه ملی نقش یک «قرارگاه» را ایفا کرد. ما از مرحله طراحی تا اجرای عملیات‌های رسانه‌ای، حضور کامل داشتیم. نکته متمایز این بود که فرماندهی این عملیات بزرگ رسانه‌ای را شخصاً رئیس سازمان صداوسیما، آقای دکتر پیمان جبلی، برعهده داشتند. این از معدود عملیات‌های رسانه‌ای بود که ایشان مستقیماً مسئولیت فرماندهی آن را پذیرفتند. به دستور ایشان، تمام بخش‌های سازمان صداوسیما، از سیما و صدا گرفته تا مراکز استانی و بخش‌های خبری، برای خدمت به قرآن کریم به خط شدند. ایده محوری همه ما این بود که چگونه این آیات زندگی‌ساز را به متن زندگی مردم ببریم و مخاطب رادر سراسر کشور درگیر پیام قرآن کنیم.

تمام بخش‌های سازمان که به نوعی می‌توانستند مخاطب رادرگیر کنند، به دستور دکتر جبلی و با حمایت ویژه آقای دکتر جلیلی (قائم‌مقام رئیس سازمان) به میدان آمدند و فضا برای ما کاملاً باز شد. در شورای معارف سیما، تمام مدیران شبکه‌های تلویزیونی، شبکه‌های رادیویی و مدیران کل استانی، به معنای واقعی کلمه «خادم قرآن» شده بودند. همه دوستان در سطوح مختلف سازمان، دغدغه‌مند پای کار آمدند و الحمدلله نتیجه آن را در باز خورد میلیونی مردم عزیز شاهد بودیم

■ **مهم‌ترین ویژگی‌ها و دستاوردهای این عملیات رسانه‌ای بزرگ را می‌توان در چند ویژگی بر جسته و کم‌نظیر بررسی کرد؛**

۱ **اتصال کامل آنتن به میدان؛** مهم‌ترین اتفاق این بود که آنتن تلویزیون مستقیماً به میدان مردم وصل شد. فعالان قرآنی، حتی کسانی که در دورافتاده‌ترین روستاها، از سواحل خلیج همیشه فارس تا نقاط مرزی کشور، فعالیت می‌کردند، خودشان و فعالیت‌هایشان را در قالب تلویزیون ملی دیدند. این حس تعلق و دیده شدن، بی‌نظیر بود.

۲ **تنوع بی‌سابقه در فرم برنامه‌سازی؛** شاید بتوان گفت این اولین نهضتی بود که تلویزیون در این حجم و با این تنوع شکلی برایش برنامه ساخت. از برنامه‌های تخصصی کودک و نوجوان، برنامه‌های سحر و افطار، تا مسابقات جذاب، آرم آگهی‌های خلاقانه و... این حرکت برکت بسیار عجیبی داشت.

۳ **تنوع مخاطبی فراگیر؛** این شاید تنها پوششی بود که از کودک خردسال تا دختران و بانوان، و تا نخبگان و اساتید قرآنی، برای هر کدام برنامه و محتوای متناسب تولید شد.

۴ **به میدان آوردن نخبگان قرآنی؛** از دیگر ویژگی‌های خوب این نهضت، حضور پرنسب نخبگان قرآنی در حوزه‌های تفسیر، تدبر و تلاوت در رسانه ملی بود که به غنای محتوایی کار کمک شایانی کرد.

■ باید از همه عزیزان تشکر کنم. این یک کار واقعاً شبانه‌روزی بود. از حمایت‌های بی‌دریغ آقایان دکتر جبلی، دکتر جلیلی و دکتر برمهانی (معاون سیما) تا همراهی کامل سایر معاونت‌های سازمان همچون آقایان عابدینی و کی‌خواه و مدیران همه شبکه‌های ملی و استانی. این زنجیره خدمت تا بچه‌های زحمتکش پشت صحنه، در اتاق‌های رژی، عوامل خدماتی، تصویربرداران و همه کسانی که جهادگونه پای کار ایستادند، ادامه داشت. این موفقیت مرهون این همدلی و کار تیمی بود.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

مشخصی داشتیم. مخاطبان خاص ما، سفیران و کنشگران قرآنی بودند؛ یعنی مبلغین، معلمین و سرشبهه‌هایی که خودشان به جمعی از مردم دسترسی دارند. برای این عزیزان، کانال ویژه‌ای با نام «سفیران آیه‌ها» راه‌اندازی کردیم. این کانال محلی برای ارتباط مستقیم، پشتیبانی، ارائه محتوای آماده و شنیدن تجربیات اجرایی آنها بود. در واقع، اینجا اتاق فرماندهی و تغذیه محتوایی فعالان میدانی ما بود. اما برای مخاطبان عام، استراتژی ما حضور گسترده و متناسب با هر پلتفرم بود. ما در پیام‌رسان‌های داخلی مانند ایتا، روبیکا و بله و همچنین پلتفرم‌های بین‌المللی مانند اینستاگرام و تلگرام فعال شدیم تا بتوانیم سلاقی و قشرهای مختلف را پوشش دهیم.

■ مشارکت مردم در فضای مجازی خیلی خوب بود. ما در ماه مبارک رمضان یک کانال ۱۵۰ هزار نفری در ایتا داشتیم. کانال سفیران ما به ۳۰ هزار عضو رسید. در روبیکا ۱۶۰ هزار نفر و در بله ۲۵ هزار نفر و اینستاگرام نیز ۷۰ هزار نفر ما را دنبال می‌کردند. اما مهم‌ترین شاخص، شکل‌گیری یک «هم‌افزایی» مردمی بود. یک ماه پس از پایان ماه رمضان، ما رصد کردیم و دیدیم که بیش از ۱۵۰۰ کانال در پیام‌رسان ایتا، حداقل یک بار از هشتگ «#زندگی با آیه‌ها» استفاده کرده‌اند. همچنین بیش از ۱۰۰ چهره شناخته‌شده و مجموعه‌های فرهنگی معروف محتوای ما را در اینستاگرام بازنشر می‌دادند و برخی از مجموعه‌ها نیز تولید محتوا انجام می‌دادند. این یعنی یک جریان‌سازی موفق شکل گرفته و مردم خودشان به ترویج‌کنندگان این حرکت تبدیل شده‌اند.

■ اگر بخواهیم فعالیت‌های نهضت را بر اساس تعداد کاربران فعال رتبه‌بندی کنیم، به ترتیب شاد، روبیکا، و ایتا و اینستاگرام و بله در صدر قرار می‌گیرند. در پیام‌رسان شاد به دلیل بستر تخصصی دانش‌آموزی، اتفاقات بزرگی رقم خورد و ما یک کانال ۴.۵ میلیون نفری و یک کانال ۲۰۰ هزار نفری فعال داریم. اما با خود پلتفرم‌ها نیز تعامل داشتیم. در ایتا نزدیک به ۱۰ بار «پین میلیونی» شدیم، در پیام‌رسان بله به مدت ۳۰ روز در ویرترین اصلی حضور داشتیم و در روبیکا نیز بارها در معرض دید کاربران میلیونی قرار گرفتیم. این تعاملات به قلاب کردن و جذب مخاطب اولیه کمک شایانی کرد.

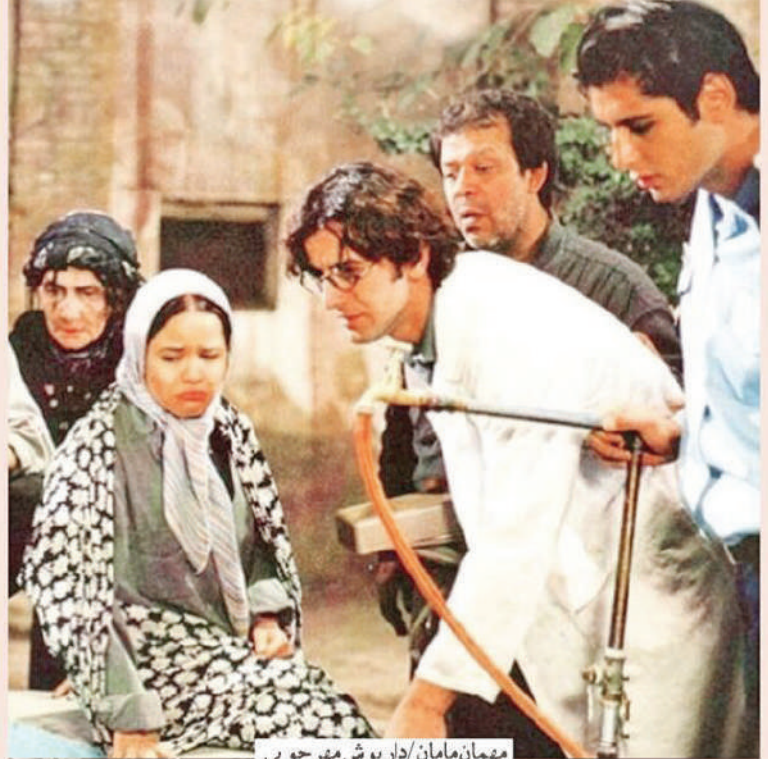
■ مهم‌ترین اتفاق در این فرایند این بود که معلوم شد گارد مخاطبان نسبت به قرآن باز است. خلاقیت در ارائه محتوا باعث شد مردم ببینند که انس با قرآن چقدر می‌تواند راحت و جذاب باشد. وقتی ما یک بریده از یک فیلم سینمایی معروف را در کنار آیه مرتبط با آن قرار می‌دهیم و در فضای مجازی یا اکران شهری منتشر می‌کنیم، این جذابیت بصری، مخاطب را به راحتی با مفهوم آیه پیوند می‌دهد.

شاید اگر روز اول به کسی می‌گفتید بیا ۲۰۰ آیه قرآن را حفظ کن، گارد می‌گرفت. اما در این طرح، مخاطب با مفاهیم آشنا می‌شود، آیات را زمزمه می‌کند و در پایان می‌بیند که بدون آنکه متوجه شود، با ده‌ها آیه کلیدی قرآن و مفهوم آن مأنوس شده است.

■ برای آینده مهم‌ترین دغدغه و برنامه ما، تقویت همین روحیه هم‌افزایی و رفتن به دل مردم است. استراتژی ما این است که سراغ کانال دارها، سرشبهه‌ها و فعالان مردمی برویم و به آنها بگوییم «زندگی با آیه‌ها» یک طرح ارگانی نیست؛ بلکه یک پرچم و یک شعار برای کار قرآنی همگانی است. ما وظیفه خود می‌دانیم که از لحاظ محتوایی، آنها را غنی کنیم و در مقابل، از آنها می‌خواهیم که پای کار قرآن بایانند.

نگاهی به آیه ۹۲ سوره آل عمران

از دوست داشتنی‌ها تا ببخش



مهمان مامان / داریوش مهرجویی



شرکت داریوش با
ارسال عدد ۱۵۱ به ۳۰۰۰۳۱۲

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا حُبَبْتُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مِنْهُ
هَرَكَةً بَعِيدَةً
داریوش مهرجویی: آنچه دوست
دارید اتفاق کنید؛ و آنچه از هر چیزی انفاق
می‌کنید یقیناً خدا به آن داناست.

طنین دیجیتال ایمان

ایمان آقایی‌زاده، مسئول فضای مجازی دبیرخانه نهضت «زندگی با آیه‌ها»

■ فضای مجازی بستری است که مخاطب در طول روز بارها به آن مراجعه می‌کند و همیشه همراه اوست؛ این بهترین فرصت را برای برقراری ارتباط مستمر ایجاد می‌کند. یکی از گام‌های مؤثر نهضت، فعالیت جدی در همین عرصه بود. آمارها نشان می‌دهد که حدود ۱۸ درصد از کل مخاطبان طرح، از بستر فضای مجازی جذب شده‌اند که این عدد، خود گویای تأثیرگذاری بالای این حوزه است. ما برای این کار، مخاطبان را به دو دسته تقسیم کردیم و برای هر کدام برنامه





پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» را بهتر بشناسیم

قرآن کریم در متن زندگی مردم

«وقال الرسول يا رب ان قومي اتخذوا هذا القرآن مهجورا»

و پیامبر گفت: پروردگارا، قوم من این قرآن را مهجور گذاشتند و به آن بی اعتنا شدند (سوره مبارکه فرقان/آیه شریفه ۳۰)

تصویری که خداوند در این فراز تکانه‌دهنده در مصحف شریف خود ترسیم کرده صحنه‌ای در روز واپسین است که پیامبر رحمت و مهربانی در پیشگاه حضرت باری تعالی ایستاده و در حالی که قرآن نیز حضور دارد، به آن اشاره می‌فرماید و از مامسلمانان که امت اویم به رب‌الارباب شکایت می‌کنند که «قوم من، این قرآن را رها کردند».

فراتر از تفاسیر گوناگونی که اهل حدیث بر این آیه داشته‌اند، مشخص است که بی‌اعتنایی مسلمانان نسبت به قرآن، نه تنها وجود نازنین محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم) را ناخرسند می‌سازد که این شکایت را به خداوند نیز عرضه می‌دارد؛ آن هم پیامبر رحمت للعالمین که شفیع امت خود خواهد بود. با این حساب معلوم می‌شود که نه تنها در زندگی فردی ما باید جایگاه قرآن روز به روز بالاتر رود و افزون بر تلاوت، عمل به آیات آن سرلوحه معیشت مان شود، که هر آنچه برای قرآن و اعتلای آن در جامعه اسلامی تلاش کنیم، باز هم گوشه‌ای از وظیفه خود را به انجام نرسانده ایم.

برای همین است که در سال‌های اخیر پویشی به همت سازمان تبلیغات اسلامی و همراهی نهادهای متعددی با نام «زندگی با آیه‌ها» راه‌اندازی شده تا قرآن را به متن زندگی مردم بیاورد و آیات الهی را چراغ راه امروز و فردای جامعه اسلامی کند. این حرکت جمعی، فرصتی است تا با تلاوت، حفظ و عمل به آیات منتخب قرآن کریم، در پیچه‌ای تازه به سوی درک عمیق‌تر مفاهیم الهی باز کنیم و این کتاب آسمانی را نه تنها در سینه‌ها، بلکه در جان و رفتارمان جاری سازیم.

آنچه در ادامه می‌خوانید افزون بر مرور فعالیت‌های گذشته، یک معرفی اجمالی از حرکتی جمعی است که تلاش دارد کتاب هدایت و نورانقشه‌راهی برای زندگی سرشار از معنویت و آرامش سازد.

■ رسالت پویش زندگی با آیه‌ها

برای جمعی از مسلمانان، قرآن کتابی است برای سفره عقد و مراسم ختم؛ در بهترین وضعیت بر طاقچه جای دارد و احیاناً در دورترین قفسه کتابخانه؛ در حالی که قرآن راهنمای عملی برای تمام لحظه‌های زندگی است. در سال‌هایی که از طلوع انقلاب اسلامی گذشته، طرح‌های متعددی برای انس بیشتر جامعه با قرآن کریم به اجرا رسیده است. دانش آموزان سال‌های دور به یاد دارند که برنامه هفتگی «درس‌هایی از قرآن» حجت‌الاسلام محسن قرائتی در شبکه یک سیما مبنای مسابقاتی بود که مدارس آن را برگزار می‌کردند یا شبکه قرآن تلویزیون، چندین سال مجری برنامه‌ها و مسابقاتی بود که جمعی گسترده از مخاطبان را در برمی‌گرفت. با این وجود در این نوع حرکت‌ها تمرکز بر همان انس‌گیری بیشتر جامعه با قرآن بود و در نتیجه هیچ‌کدام توفیق چندانی در بازگشت مفاهیمی قرآنی به متن زندگی مردم و جامعه نداشتند.

پویش «زندگی با آیه‌ها» می‌کوشد با انتخاب آیات کلیدی که مفاهیم اخلاقی، اجتماعی و فردی را پوشش می‌دهند، مشارکت‌کنندگان را

به گام‌های کوچک و مؤثر دعوت کند؛ گام‌هایی که می‌توان آنها را چنین برشمرد؛

- خواندن آیات به صورت روزانه
- حفظ کردن آنها به منظور نهادینه‌سازی مفاهیم
- عمل کردن به آموزه‌های قرآنی در تعاملات روزمره.

■ ساختار پویش زندگی با آیه‌ها

- پویش زندگی با آیه‌ها در سه مرحله طراحی شده است؛
- خوانش آگاهانه؛ در این مرحله، شرکت‌کنندگان هر روز یک آیه را با ترجمه و تفسیر مختصر مطالعه می‌کنند تا درک روشنی از پیام آن پیدا کنند.
- حفظ معنادار؛ حفظ آیات نه به عنوان تکلیفی سخت، بلکه به منظور درونی‌سازی مفاهیم انجام می‌شود. ابزارهای کمک آموزشی مانند فایل‌های صوتی و تمرین‌های تعاملی، این فرآیند را تسهیل می‌کنند.
- تجربه عملی؛ هر آیه با چالش عملی همراه است؛ مثلاً آیه درباره صدقه، با تشویق به کمک به نیازمندان، یا آیه درباره صبر، با تمرین مدیریت خشم در زندگی روزانه پیوند می‌خورد.

■ مخاطبان پویش

این حرکت فراتر از هر مرز سنی، تحصیلی یا مذهبی است. خانواده‌ها، مدارس، محیط‌های کاری و حتی شبکه‌های

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

۱۵ سال پیش آیت‌الله خامنه‌ای (حفظه‌الله) ابراز امیدواری کردند که کشورمان ۱۰ میلیون نفر حافظ قرآن داشته باشد. با همه تلاش‌های صورت گرفته متأسفانه این خواسته رهبری هنوز محقق نشده است. با این حال برای آن که قرآن به زندگی آحاد جامعه وارد شود، طرحی تازه مطرح شد؛ حفظ موضوعی قرآن یکی از طرح‌های مغفول در ساختار مصوبی دستگاه‌های کشور بود که به همت سازمان دارالقرآن الکریم وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی در چند گام طراحی شد. آبان ماه سال ۱۴۰۲ برای تست اولیه حفظ موضوعی قرآن، طرحی با عنوان «مستورا» به اجرا رسید که در آن ۱۲ فراز درباره عفاف و حجاب انتخاب شد. بازخوردهای فراوانی از این طرح بدست آمد. براساس همان بازخوردها در یک گستره فراتر، طرحی برای ماه مبارک رمضان آماده شده و محتوای آن بر اساس مسیر کتاب «طرح کلی اندیشه اسلام» انتخاب شده که این مجموعه براساس آرا و نظرات آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای گردآوری شده است. کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن مجموعه‌ای منسجم از ۲۸ جلسه سخنرانی آیت‌الله سیدعلی حسینی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است که در رمضان سال ۱۳۵۳ شمسی در مسجد امام حسن مجتبی علیه‌السلام مشهد برگزار شد و به همت نشر صهبا تدوین و منتشر شده است. این اثر گران‌بها در زمانی ارایه شد که فضای فکری جامعه ایرانی در آستانه انقلاب اسلامی جست‌وجوی چارچوبی همه‌جانبه برای ساختن نظام اجتماعی مبتنی بر آموزه‌های دین را دنبال می‌کرد.

فرایند انتخاب و ترویج آیات

برای مراحل مقدماتی بر اساس کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی که ۳۰ آیه از ۳۰ جز قرآن انتخاب شد. این آیات از جنبه‌های مختلف بررسی شدند تا هم جنبه سهیل بودن برای عموم مردم در نظر گرفته شود و هم بتوان برای آنها محصولات متعدد رسانه‌ای در فضای رسانه ملی و فضای مجازی تولید کرد. در گام بعدی، با استفاده از کتاب و درس‌های ضبط شده محتوای دروس توسط اساتید توضیح داده شد. موشن و کلیپ‌ها از محصولات دیگر این طرح بود که به‌منظور جذب مخاطب جوان و دانش‌آموزان طراحی شد و این قابلیت را داشت که در فضای مجازی منتشر شود.

مرحله مقدماتی طرح زندگی با آیه‌ها از اسفند ۱۴۰۲ و همزمان با آغاز ماه مبارک رمضان شروع شد. این طرح در مساجد، اعتاب مقدسه، امامزادگان، مجالس جزء خوانی حرم حضرت معصومه (س) یا حرم امام رضا (ع) و هر جایی که جزء خوانی قرآن صورت می‌گرفت، دنبال شد. افزون بر آن شبکه‌های مختلف صداوسیما هم آن را به‌خوبی پوشش می‌دادند.

گام‌های بعدی

نتیجه عملیات پویش زندگی با آیه‌ها در ماه مبارک رمضان باز خوردی چشمگیر داشت: ۴۵ میلیون نفر در معرض محتوا قرار گرفتند و ۳۰ میلیون نفر محتوای تولیدشده برای این پویش را دیدند. در این میان ۲۰ میلیون نفر در پویش حضور پیدا کردند و ۱۱ میلیون نفر در مسابقه آن شرکت کردند. همچنین ۲ میلیون نفر در آزمون حفظ و فهم ۳۰ سوال نهایی مشارکت کرده و حدود یک میلیون نفر حائز دریافت گواهی حضور در پویش زندگی با آیه‌ها شدند. توفیق مرحله مقدماتی زمینه‌ساز ادامه فعالیت‌های پویش زندگی با



اجتماعی می‌توانند به بستری برای گسترش این پویش تبدیل شوند. تغییر جامعه از تغییر فرد آغاز می‌شود؛ لذا هر شرکت‌کننده، مانند قطره آبی که بر سطح آب می‌افتد، دایره تأثیر خود را به اطراف گسترش خواهد داد.

برای همراهی بهتر شرکت‌کنندگان، وب‌سایت پویش زندگی با آیه‌ها به ابزارهایی مجهز شده است؛

- آموزش؛ دوره‌های کوتاه ویدئویی برای درک مفاهیم هر آیه.
- بازخورد آنلاین؛ فضایی برای به اشتراک‌گذاری تجربه‌ها و چالش‌های شخصی.
- مسابقات ماهانه؛ با محوریت خلاقیت در اجرای آیات (مانند داستان نویسی، نقاشی یا برنامه‌های عملی).
- همکاری با مراکز مذهبی؛ مساجد و مؤسسات قرآنی به عنوان پایگاه‌های محلی پویش فعالیت می‌کنند.

پیش از شروع

موتور این حرکت ملی را نیز، مانند بسیاری از حرکت‌های خیر در جامعه، رهبر معظم انقلاب روشن کردند. حدود



در سراسر کشور در جریان بود و تک‌تک استان‌های ایران میزبان این پویش بزرگ قرآنی بودند. در ماه مبارک رمضان حدود ۲٫۵ میلیون محفل قرآنی در کشور برگزار شد که از این میان ۶۶۸۰ محفل برای نوجوانان بود. تولیدات گرافیکی «زندگی با آیه‌ها» علاوه بر شبکه‌های تلویزیونی، روی بیلبوردهای شهری و دیوارنگارها نقش بست. همچنین این پویش در بیش از ۲۰ برنامه تلویزیونی، میان‌برنامه و آیتم تصویری مطرح شد. تولید محصولات متنوع از جمله تدوین بیش از ۱۰ کتاب و تولید بیش از ۱۰۰۰ محصول رسانه‌ای و گرافیکی از جمله پویانمایی، مدرسه حفظ، کلیپ صوتی و تصویری تلاوت و تبیین آیات، بریده فیلم، عکس نوشت و پوستر از دیگر دستاوردهای این پویش بود. علاوه بر تمام این آمار و ارقام که نمایشی از حضور و همراهی مردم با این پویش بزرگ قرآنی بود، حدوداً ۳۰ دستگاه و هزاران مجموعه فعال مردمی نیز در این پویش مشارکت داشتند.

تداوم حرکت

پویش زندگی با آیه‌ها یک حرکت موقت نیست، بلکه آغاز جریانی است که امید می‌رود به ایجاد «نسل قرآنی» بیانجامد؛ نسلی که آیات قرآن را نه در حافظه، که در منش و سبک زندگی خود جستجو می‌کند. پس از پایان هر دوره، شرکت‌کنندگان به شبکه بزرگی از حامیان می‌پیوندند تا تجربه‌های خود را به دیگران انتقال دهند و چرخه نیکی را تداوم بخشند. برای تداوم حرکت زندگی با آیه‌ها در طول سال، مناسبت‌هایی که مردم مشارکت جدی در برگزاری آنها دارند، تعیین و آیات منتخب برای این طرح اعلام می‌شوند. خرداد ۱۴۰۴ در حالی که همه فعالیت‌ها برای برپایی جشن غدیر و اجرای طرح زندگی با آیه‌ها در آن مهیا می‌شد، حمله ددمنشانه رژیم صهیونیستی به کشورمان و شهادت جمعی از بهترین فرزندان این آب و خاک پیش آمد. با این حال حرکت زندگی با آیه‌ها متوقف نشد و برای محرم و صفر که رنگ حماسه و خون گرفته بود، آیات مقاومت و پیروزی انتخاب شدند و با استقبال مردم و هیئات عزاداری به خوبی پیش رفت. روندی که به هفته وحدت نیز رسید و تجلی آن در راه پیمایی‌های «امت احمد» به خوبی دیده شد. حرکت زندگی با آیه‌ها در این گام نیز متوقف نشده و به یاری خداوند همچنان تداوم خواهد داشت. آنچه در صفحات آینده خواهید خواند؛ توضیحات مبسوط راجع به همین مسیر طی شده است که امید می‌رود با عنایت الهی بتواند سرمنشا تحول و قرآنی‌تر شدن جامعه ایرانی شود. ان شاء الله.

آیه‌ها در مناسبت‌های دیگر بود. برای طول سال و رسیدن ماه رضائی دیگر، پویش زندگی با آیه‌ها اوقات فراغت و مناسبت‌هایی از جمله عید غدیر، محرم، صفر و ربیعین، ۱۷ ربیع‌الاول و هفته وحدت را در نظر گرفت. این مناسبت‌های مهم، بستر مناسبی برای انتقال پیام‌های برخی آیات و تأکید و انس با برخی آیات بودند و بر همین اساس، با در نظر گرفتن مناسبت‌ها، آثاری برای ارتباط مخاطبین با قرآن کریم انتخاب شدند.

گام نخست

با طی شدن همه این مراحل، زمینه فراهم شد تا گام نخست طرح زندگی با آیه‌ها در ماه رضائی که گذشت، به مرحله اجرا برسد. برای انتخاب آیات در مرحله جدید پویش تلاش شد آثاری از قرآن کریم را که عمده مردم آنها را حفظ هستند و از آنها در زندگی روزمره استفاده می‌کنند، شناسایی شوند. دبیرخانه پویش ۲۰۰ آیه پر استفاده را انتخاب کرد و در تابستان ۱۴۰۳ و چند ماه پیش از شروع ماه رمضان از اهالی فرهنگ و فعالان قرآنی خواست که نظر خود را درباره این آیات برای انتخاب ۱۰۰ آیه ارائه دهند تا طراحی‌های لازم جهت ادامه مسیر پویش ملی زندگی با آیه‌ها از این طریق میسر شود. برای این انتخاب، بیش از ۳۸۰۰ نفر از فعالان فرهنگی و قرآنی کشور مشارکت کردند. زندگی با آیه‌ها در این گام توانست بیش از ۱۱ میلیون نفر را به صورت مستقیم با خود همراه سازد و علاوه بر این حدود ۴ میلیون نفر آیات زندگی با آیه‌ها را حفظ کردند و مدرک معتبر گرفتند. زندگی با آیه‌ها



نگاهی به طرح بلندمدت نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها»

چشم‌انداز یک حرکت قرآنی

«زندگی با آیه‌ها» نهضتی ملی و فراگیر است که با هم‌افزایی، مشارکت و هم‌فکری تمامی ظرفیت‌های مردمی و حاکمیتی، تحقق جامعه قرآنی را به عنوان آرمان‌گایی خود دنبال می‌کند. این نهضت بر این باور بنیادین استوار است که قرآن کریم، نه کتابی صرفاً برای تلاوت، بلکه منشور جامع زندگی در تمامی عرصه‌های فردی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است. نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» یک طرح راهبردی بلندمدت است که با هدف تعمیق و گسترش فرهنگ قرآنی در متن زندگی عموم جامعه، طراحی و تدوین شده است. این طرح که برآمده از تجربیات موفق دوسال گذشته دارد، اکنون وارد مرحله جدیدی از بلوغ و توسعه ساختاری خود می‌شود. این توفیقات، که هم‌زمان با برنامه‌های اثرگذار دیگری همچون برنامه تلویزیونی «محفل» به افزایش اقبال عمومی به ساحت قرآن کریم انجامید، انگیزه‌ای ملی برای تدوین یک نقشه راه جامع و بلندمدت ایجاد کرد. آنچه در ادامه می‌خوانید چارچوب‌های کلان و راهبردی نهضت «زندگی با آیه‌ها» برای حرکت در افق‌های پیش‌روست که چشم‌انداز، اهداف، راهبردها و ساختار اجرایی این حرکت ملی را خلاصه و تیتروار بازگو می‌کند.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

اهداف اصلی و کلان

با توجه به گستره مخاطبان این نهضت که عموم مردم جامعه هستند، هدف اصلی، تحقق «جهاد تبیین» از طریق اصلاح و ارتقاء انگاره‌های ذهنی جامعه بر اساس مفاهیم بنیادین قرآن کریم است. این تحول انگاره باید حداقل ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور را پوشش دهد. این هدف در راستای تحقق مطالبه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در دیدار جامعه قرآنی کشور (۱۳۹۶) تعریف شده است که فرمودند: «باید کاری بکنیم که مفاهیم قرآنی در جامعه اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک و گفتمان‌های عمومی بین همه قشرهای مردم.» بر این اساس قرار است انگاره «قرآن کتابی زنده و برای زندگی است»، به عنوان روایت و گفتمان کلانی معرفی شود که هدف کلی این حرکت ملی را می‌سازد.

اهداف میانی

برای دستیابی به هدف کلان، سه هدف واسطه، مکمل و هم‌راستا در یک افق سه‌ساله تعریف شده‌اند؛

■ انس، فهم و حفظ موضوعی ۲۰۰ آیه منتخب

در یک بازه زمانی سه‌ساله، زمینه‌سازی برای انس، فهم و حفظ موضوعی ۲۰۰ آیه منتخب و کاربردی برای ۵ الی ۷ میلیون نفر از مخاطبان هدف گذاری می‌شود. این مهم از طریق ارائه بسته‌های محتوایی جذاب، بهره‌گیری از ابزارهای نوین و متناسب با مناسبت‌های مختلف فرهنگی و مذهبی محقق خواهد شد.

انتخاب «حفظ موضوعی آیات منتخب» به دو دلیل راهبردی حائز اهمیت است؛

۱ شاخص کمی قابل سنجش؛ به عنوان یک معیار دقیق برای ارزیابی پیشرفت طرح عمل می‌کند.

۲ تسهیل‌گری در اجرا؛ فرآیند راهبری، پیگیری و ارزیابی عملکرد کنشگران و فعالان میدانی را تسهیل می‌نماید.

ایجاد و استقرار ۱۰۰ هزار محفل «زندگی با آیه‌ها»

این هدف بر ایجاد زیرساخت اجتماعی و میدانی نهضت تمرکز دارد. شکل‌گیری این شبکه گسترده از محافل، بستر اصلی و سلول بنیادین برای اجرای راهبرد تبیین، اتصال مفاهیم به عمل و اتصال رسانه به میدان در سراسر کشور خواهد بود و تحقق هدف کلان را ممکن می‌سازد.

توانمندسازی و فعال‌سازی ۱۰۰۰ عنصر مؤثر میدان

این هدف بر ایجاد و تقویت سرمایه انسانی و هسته راهبری میدانی نهضت متمرکز است. این کنشگران ویژه، مسئولیت راهبری، شبکه‌سازی ظرفیت‌ها، و تضمین کیفیت اجرای طرح در سطوح استانی و منطقه‌ای را بر عهده خواهند داشت و به عنوان بازوان اصلی تکثیر و تعمیق نهضت عمل خواهند کرد. این عناصر مؤثر می‌توانند در مجموعه‌های حاکمیتی یا تشکلهای مردمی فعال باشند.

مخاطبان نهضت

برای تحقق اهداف نهضت، دو لایه از مخاطبان تعریف می‌شود؛

الف) مخاطبان نهایی (عموم جامعه)

از آنجا که رسالت قرآن کریم فراگیر است، مخاطب نهایی این نهضت عموم مردم جامعه، در تمامی اقشار و سنین هستند. با این حال، برای اثربخشی حداکثری و تمرکز در اجرا، اولویت‌بندی راهبردی مخاطبان



دستاوردها در گام‌های مقدماتی

■ ایجاد هم‌افزایی ملی؛ شکل‌گیری یک جبهه مشترک با مشارکت بیش از ۳۰ دستگاه حاکمیتی و هزاران مجموعه و فعال مردمی.

■ تثبیت اقبال عمومی؛ دستیابی به مشارکت ۱۱ میلیونی مخاطبان در هر دوره و ایجاد یک موج امیدآفرین و تحرک‌بخش در میدان قرآنی کشور.

■ شکل‌گیری زیرساخت‌های ویژه؛ بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و بازی‌وارسازی برای تقویت زیست‌بوم فرهنگ قرآنی.

■ تولید محتوای غنی و متنوع برای مخاطبین مختلف؛ تدوین بیش از ۲۵ عنوان کتاب و تولید بالغ بر ۱۰۰۰ محصول چندرسانه‌ای و گرافیکی.



چنین خواهد بود؛

- گروه های اولویت دار؛ در فازهای نخست، تمرکز اصلی بر دو گروه کلیدی نوجوانان و زنان به عنوان اقشار محوری و تأثیرگذار در خانواده و جامعه خواهد بود.
- گروه های نیازمند طراحی ویژه؛ برای دو گروه سنی کودکان زیر ۷ سال و کودکان ۷ تا ۱۲ سال، به دلیل تفاوت های شناختی و تربیتی، مسیرها و فرآیندهای کاملاً مجزا و متناسب طراحی خواهد شد.

ب) مخاطبان واسط (کنشگران و سفیران)

علاوه بر مخاطبان نهایی، کنشگران فرهنگی و قرآنی، ائمه جماعات، معلمان و فعالان مردمی، مخاطبان واسط نهضت محسوب می شوند. این گروه، هدف اصلی برنامه های توانمندسازی، شبکه سازی و فعال سازی نهضت هستند تا به عنوان سفیران و مجریان اصلی «محافل زندگی با آیه ها»، پیام نهضت را در سراسر کشور گسترش دهند.

■ عملیات های رسانه ای

برای ایجاد توجه عمومی و جلوگیری از گم شدن پیام نهضت در فضای متراکم رسانه ای، یک کمپین یکپارچه و ۳۶۰ درجه طراحی و اجرا می شود. این کمپین تمامی ابزارهای رسانه ای، از رسانه ملی و تبلیغات محیطی تا فضای مجازی و تولیدات هنری را در بر می گیرد. اپلیکیشن «زندگی با آیه ها» همچون ابزاری فناورانه برای راهبری و پیشبری طرح و مسابقات مرتبط با آن، یکی از ابزارهای محوری در این راهبرد خواهد بود. برای امتداد عملیات در طول سال و جلوگیری از فاصله افتادن میان قله های عملیاتی، بسته محتوایی «۱۰۰ آیه آشنا و زندگی ساز» به عنوان مبنای اصلی تولیدات و فعالیت های رسانه ای مستمر در ایام سال تعریف می شود. این رویکرد، خوراک محتوایی منظم و هدفمندی را برای کل سال فراهم می آورد. همچنین مسابقات به عنوان ابزاری برای ایجاد انگیزه، جذب و درگیری اولیه مخاطب نگریسته شوند و نه هدف غایی. طراحی مسابقات باید به گونه ای باشد که به هدف اصلی نهضت، یعنی «فهم و عمل به آیات در زندگی»، خدمت کند و آن را تحت الشعاع قرار ندهد.

■ فاز اول؛ ایجاد توجه و آگاهی بخشی

پیش از آغاز هر دوره اصلی (مانند قله ماه مبارک رمضان یا بسته آیات نصر)، با استفاده از تیزرهای مفهومی، تولیدات رسانه ای کوتاه و جذاب، و فعال سازی چهره های مرجع، فضای ذهنی جامعه برای دریافت پیام اصلی آماده می شود.

■ فاز دوم؛ آغاز و درگیر سازی فراگیر

در نقطه اوج کمپین، تمامی ظرفیت های رسانه ای (صدا و سیما، فضاسازی شهری و تبلیغات محیطی، پلتفرم های آنلاین، شبکه های اجتماعی و خبرگزاری ها) به صورت یکپارچه برای ترویج آیات محوری و دعوت به مشارکت در مسابقات و محافل به کار گرفته می شوند. اپلیکیشن «زندگی با آیه ها» به عنوان ایده اصلی این کمپین عمل کرده و بستری برای ارائه محتوا، مسابقه سازی (گیمیفیکشن)، ارتباط مؤثر با مخاطب و ارزیابی مشارکت عمومی و میزان تحقق اهداف کمی فراهم می کند.

■ فاز سوم؛ تعمیق، استمرار و تثبیت فرهنگی

این فاز با هدف زنده نگه داشتن پیام نهضت در طول سال و تبدیل آن به یک جریان فرهنگی پایدار، بر دو محور اصلی استوار است؛
■ روایت گری و جریان سازی اجتماعی؛ تمرکز بر روایت نتایج کمپین،

بازنشر گسترده تولیدات مردمی و به اشتراک گذاری داستان های الهام بخش و موفقیت آمیز محافل.

- پیوند راهبردی با هنر: فعال سازی ظرفیت های هنری کشور برای انتقال مفاهیم قرآنی به زبان هنر. این امر از طریق ارتباط عمیق و پیوسته با اهالی هنر و قرآنی شدن این قشر و همچنین تولید و ترویج آثار در رشته های مختلف (فیلم کوتاه، موسیقی، شعر، داستان، هنرهای تجسمی و دیجیتال) محقق می شود تا پیام آیات به لایه های عمیق عاطفی و فرهنگی جامعه نفوذ کرده و در متن زندگی روزمره مردم تثبیت شود.

■ گسترش ۱۰۰ هزار «محفل زندگی با آیه ها»

ایده محوری برای تحقق اهداف نهضت در لایه عملیاتی و میدانی، شکل گیری و گسترش ۱۰۰ هزار «محفل زندگی با آیه ها» در سراسر کشور است.

محفل زندگی با آیه ها جلسه قرآنی مردمی و مستمر است که در آن، پیام آیات منتخب، کاربردی شده و به عرصه عمل و زندگی روزمره متصل می شود. این محافل بر سه رکن اساسی استوار هستند که وجه تمایز آن ها با جلسات سنتی قرآن است؛
۱ تبیین؛ سفیران نهضت (مربیان محافل)، پس از موقعیت سازی و ایجاد ارتباط مفهومی با دغدغه های روز، پیام آیه را با ادبیاتی جذاب و ناظر به نیاز و دغدغه مخاطب تبیین می کنند.

۲ عمل و زندگی با آیه؛ در این بخش، پیام تبیین شده به زندگی فرد گره می خورد و پیام به اقدامات عملی و قابل اجرا تبدیل می شود. این مرحله شامل ارائه پیشنهاد های عملی کوچک (قابل اجرا در جلسه)، تعریف قرار های جمعی (برای اجرا خارج از جلسه) و یا ایجاد عهده های معنوی برای التزام به مضامین آیه در زندگی است.

۳ تلاوت؛ تلاوت آیات محوری و آیات قبل و بعد آن (سیاق)، با هدف تثبیت فراز کلیدی در ذهن مخاطب انجام می شود. در جلساتی که تلاوت قرآن جزء برنامه های ثابت آن هاست، این بخش با همان برنامه تلفیق می شود. این الگوی سه بخشی به دلیل سادگی، انعطاف پذیری و تمرکز بر نتیجه عملی، قابلیت اجرا توسط طیف وسیعی از سفیران (از معلم مدرسه و امام جماعت مسجد تا اساتید متخصص) را داراست و می تواند متناسب با هر سطحی از مخاطب، در عمق و زمان متغیر باشد.

■ پایگاه مردمی و قرآنی جهاد تبیین

در نگاهی عمیق تر، «محفل زندگی با آیه ها» صرفاً یک جلسه نیست، بلکه سلول بنیادین و هسته اصلی یک نهاد اجتماعی برای جهاد تبیین است. نهادی که با تکیه بر قدرت بی بدیل قرآن کریم و با ارائه یک قرائت تحول آفرین و انقلابی، مردم را به عرصه کنشگری فعال وارد می کند.

رویکرد این نهضت، ایجاد ساختارهای موازی یا تأسیس نهادهای جدید نیست؛ بلکه «غنی سازی و ارتقاء» ظرفیت های موجود مردمی است. الگوی سه بخشی محفل، در حکم یک «افزونه راهبردی» عمل می کند که می تواند به کالبد جلسات سنتی و اصیل (مانند جلسات قرآن مساجد، جلسات خانگی، منابر هیئات، روضه های خانگی و حلقه های دانش آموزی، جلسات آموزشی مؤسسات و خانه های قرآن) افزوده شود. با این رویکرد، هر منبر یا جلسه خانگی که این افزونه را بپذیرد، به یک پایگاه عملیاتی برای جهاد تبیین و عضوی از شبکه بزرگ «زندگی با آیه ها» تبدیل می شود.

■ تبدیل «محفل» به یک سنت حسنه

هدف غایی، تبدیل «محفل زندگی با آیه ها» به یک سنت حسنه پایدار و مردمی است. برای تحقق این امر، الگوی محفل باید دارای ویژگی های خاصی باشد، از جمله سادگی، انعطاف پذیری، اثربخشی ملموس، ایجاد حس مشارکت و برخورداری از جاذبه عاطفی و معنوی.

فرآیند سنت سازی در چند مرحله و با ابزارهای پشتیبان که در ادامه می آید دنبال می شود؛

۱ طراحی، هویت بخشی و تسهیل گری؛ تدوین الگوی اولیه ساده و ایجاد هویت بصری و مفهومی یکپارچه. در این مرحله، تسهیل گری حداکثری برای برگزار کنندگان (سفیران) از طریق ارائه بسته کاملی از محصولات مکتوب و رسانه ای، راهنماهای اجرایی و بهره گیری از دستیار تولید محتوای هوش مصنوعی برای آماده سازی محتوای جلسات، صورت می پذیرد.

۲ ترویج، انگیزه دهی و شبکه سازی؛ تمرکز بر گروه های مرجع و تأثیرگذار برای پیاده سازی و ترویج اولیه الگو. این امر با ایجاد زیرساخت ارتباطی قوی با سفیران و انگیزه دهی مستمر به آن ها (از طریق تیم پشتیبان و کال سنتر) همراه خواهد بود تا ارتباطی پویا و دوطرفه شکل گیرد.

۳ نمایان سازی و آگاهی بخشی؛ استفاده از روایت گری، فعال سازی نمادها و ایجاد اثر شبکه ای برای دیده شدن و فراگیری اجتماعی. آگاهی بخشی از طریق تصویر سازی و ترویج بصری الگوی محفل در این مرحله نقشی کلیدی ایفا می کند تا تصویری روشن، جذاب و قابل فهم از آن در ذهن جامعه شکل گیرد.

۴ نهادینه سازی و استمرار؛ پیوند الگو با ساختارهای موجود فرهنگی و اجتماعی (مساجد، مدارس، هیئات و...) برای تضمین پایداری و انتقال سینه به سینه آن به نسل های آینده.



حفظ موضوعی پیش زمینه شروع حرکت زندگی با آیه‌ها

پیش از آغاز



اغْلَسُوا أَلْمَا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوَ وَزِينَةٌ وَقَالُوا خُذْ بِنِصْفِكَ الْآلُومَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَغُلٍّ غَيْرٍ غَلِبَ الْكُفْرَانُ نَبَاهُهُ ثُمَّ يَهْمُجُ فُتْرَةً مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكْشُرُونَ خُطْمَاتَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

بدانید که زندگی دنیا، در حقیقت، بازی و سرگرمی و آرایش و زینت و فریبکاری و تزیین است. شما را به نیکوگری و فروتنی و جویباری در امور و فرزندان است. [مطلوبه] چون مثل بارانی است که کشاورزان را سست می‌کند و آن [باران] به خشک شدن می‌انجامد. سپس [آن کشت] خشک شود و آن را زرد می‌کند، آنگاه خاموش شود. و در آخرت [دنیا پرستان را] عذاب سخت است و [مؤمنان را] از جانب خدا آموزش و خوشنودی است، و زندگی دنیا جز لذای فریبنده نیست.

آیه ۲۰ سوره حدید

در جامعه مرور و نهادینه شود. در واقع، سعی بر ترویج نوعی از سبک زندگی قرآنی بود. این آیات پاسخگوی مسائل و سؤالات نسل جوان در ارتباط با مبانی فرهنگی و اجتماعی قرآنی بوده لذا در پرتو این آیات، مسائل و مشکلات تبیین شده و ارزش‌های قرآنی بیان می‌شدند. این یکی از بهترین روش‌ها برای تحقق جهاد تبیین بود که رهبر انقلاب بر آن تأکید دارند.

از آبان ۱۴۰۲ حرکتی با عنوان «مستورا» آغاز شد که می‌خواست در هر گام عنوانی دیگر داشته باشد اما جمع‌بندی شرایط به این منجر شد که این حرکت با عنوان «زندگی با آیه‌ها» به فعالیت خود ادامه دهد. آنچه در ادامه می‌خوانید مروری است بر این حرکت، پیش از مرحله مقدماتی که از ماه رمضان سال ۱۴۰۲ کلید خورد. همچنین برای آشنایی بیشتر، نظرات برخی از چهره‌ها و صاحب‌نظران را جویا شدیم که درباره زندگی با آیه‌ها حرف‌هایی برای گفتن داشتند.

بعد از گذشت بیش از چهار دهه از انقلاب اسلامی که برافرازنده پرچم بازگشت به قرآن بود، وقت آن شد که با اهتمام و همت بیشتری به منویات مقام معظم رهبری برای قرآنی شدن واقعی جامعه پرداخته شود و با عبور از ظواهر قرآن به عمق کلام الهی و رهنمودهای قرآنی ورود کنیم. رهبر معظم انقلاب علاوه بر تأکید به ترویج سبک زندگی قرآنی، جهاد تبیین را به عنوان یکی از نیازهای ضروری جامعه می‌دانند؛ بر همین اساس، آیات منتخب در طرح حفظ موضوعی قرآن با توجه به فضای روز جامعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی انتخاب شد.

هدف از اجرای طرح حفظ موضوعی، ترویج برخی آموزه‌های مبانی اصولی قرآن بود که در قالب حفظ آیات منتخب مطرح می‌شد. طی بررسی‌های صورت گرفته در سازمان تبلیغات اسلامی بنا شد طرح حفظ موضوعی قرآن دنبال شود و در طول روزهای سال به فراخور ایام و مقتضیات، یک آیه که مرتبط با مبانی اصولی و ارزش‌های قرآنی است،



کوتاه درباره آنچه بر طرح حفظ موضوعی قرآن گذشت

«مستورا»؛ گام قلق‌گیری

قرآن، کتاب نور و هدایت است و همنشینی با کلام الله مجید، بهترین روش برای یافتن مسیر زندگی خواهد بود. یکی از رایج‌ترین شیوه‌های آن نیز حفظ آیات قرآن است که از همان زمان نزول بر پیامبر رحمت مورد تاکید ایشان قرار داشت و خاتم پیامبران مسلمانان را بر حفظ این آیات سراسر نور و معرفت توصیه می‌کرد. با این حال حفظ ترتیبی دشواری و تخصص خاص خود را دارد که شاید برای همگان در دسترس نباشد. روش به‌گزین، حفظ موضوعی آیات قرآن است که آسان‌تر و برای زندگی امروز کار بردی تر خواهد بود. طرح ملی حفظ موضوعی قرآن کریم برنامه‌ای بود که برای انس بیش از پیش افراد مختلف جامعه با قرآن از آبان ماه سال ۱۴۰۲ در سازمان دارالقرآن الکریم وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی رقم خورد؛ این طرح برای حفظ آیاتی از قرآن کریم با هدف جهاد تبیین برای موضوعات روز در حوزه معارف قرآنی و گفتمان‌سازی آیات قرآن در سطح جامعه و ترویج سبک زندگی قرآنی و همچنین حل مسائل جامعه با رویکرد قرآنی برنامه‌ریزی شد. این طرح با عنوان «مستورا» برگزار شد؛ در حقیقت این طرح يك قلق‌گیری برای آغاز حرکتی بود که بعدها به «زندگی با آیه‌ها» تغییر نام داد.

این دو مجلد حاوی آیات منتخب، یکی به‌طور خلاصه و دیگری مفصل، به شرح آنها می‌پرداخت. در روند آموزش این طرح تولیدات محتوایی از جمله ۱۰ موشن گرافیک و پوسترهای متعدد در قالب محصولات این دوره تولید و منتشر شد. همچنین ۶۹ ویدئوی آموزشی با حضور چهره‌های قرآنی از جمله هانی چیت‌چیان برای سطح نوجوان، حجت الاسلام محمد حاج ابوالقاسم برای عموم مردم و حجت الاسلام غلامرضا قاسمیان برای کنشگران و چند تن از دیگر استادان قرآنی در پیام‌رسان‌های شاد و روبیکا در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت.

استقبال گسترده

امیرحسین قزل ایباغ، مدیر مرکز رسانه و گفتمان‌سازی سازمان دارالقرآن الکریم ۱۷ آذر سال ۱۴۰۲ خبر داد که مسابقات روزانه پویش مستورا از روز ۲۷ آبان آغاز و تا ۱۲ آذر، در ۱۲ مرحله، در برنامه شاد برای نوجوانان و همچنین در پیام‌رسان‌های ایتا و روبیکا برای عموم برگزار شد، که هر شب از میان افرادی که پاسخ صحیح داده بودند، به قید قرعه به یک نفر گویی همراه هوشمند و به ۱۲ نفر دیگر جوایز نقدی تعلق گرفت.

آمار شرکت‌کنندگان در این پویش در بخش مسابقات روزانه نزدیک به ۲۵۰ هزار نفر بود که بیشترین درصد شرکت‌کنندگان را دختران و بانوان تشکیل می‌دادند که با توجه به این آمار می‌توان گفت این رویداد توانست با توجه به طرح موضوع عفاف و حجاب، به جامعه هدف خود دسترسی مناسب و اثرگذاری پیدا کند.

۱۲ آیه درباره حجاب و عفاف

«مستورا» برگرفته از آیه ۴۵ سوره اسرا بود که خداوند خطاب به رسول خود می‌فرماید: «وَإِذَا قُرَأَتِ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا» (هنگامیکه قرآن می‌خوانی، میان تو و آنها که آخرت را باور ندارند حجابی قرار می‌دهیم که آنها از فهم حقایق آن دور و مستور می‌مانند). پویش ملی مستورا با محوریت ۱۲ فراز نورانی قرآن کریم، با دغدغه حل قرآنی مسائل پیش روی جامعه اسلامی و کاهش آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی از یک سو و مواجهه مؤثر و هدفمند با جریانات معاند و منحرف در استفاده ابزاری و ناصواب از مفاهیم ارزشمندی چون «زن، زندگی و آزادی» از سوی دیگر، با مشارکت هیئت‌های اندیشه ورز بانوان قرآنی، خانه‌های قرآن، مؤسسات قرآنی، مساجد و... در بسترهای مختلف فضای مجازی برگزار شد. این طرح در سه سطح نوجوانان، عموم مردم و کنشگران از تاریخ ۲۷ آبان در یک بازه یک ماهه در سازمان دارالقرآن الکریم کار خود را آغاز کرد.

تولیدات رسانه‌ای

آغاز این طرح با رونمایی از یک کتاب و کتابچه با عنوان «مستورا» بود.

“

پویش ملی مستورا با محوریت ۱۲ فراز نورانی قرآن کریم، با دغدغه حل قرآنی مسائل پیش روی جامعه اسلامی و کاهش آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی از یک سو و مواجهه مؤثر و هدفمند با جریانات معاند و منحرف برگزار شد

ویژنه نامه زندگی با آیه ها



آمار شرکت کنندگان در این پویش در بخش مسابقات روزانه نزدیک به ۲۵۰ هزار نفر بود که بیشترین درصد شرکت کنندگان را دختران و بانوان تشکیل می دادند. این رویداد توانست به جامعه هدف خود دسترسی مناسب و اثر گذاری پیدا کند

اهداف کلان عملیات

۱ گفتمان سازی و تبدیل مفاهیم قرآنی مورد نیاز امروز جامعه به مسلمات فکری در راستای فریضه قطعی و فوری جهاد تبیین

۲ ایجاد جریان ملی هم افزای قرآنی با پرچمداری جریان های مردمی و حمایت جدی ظرفیت های حاکمیتی با شعار مشترک «زندگی با آیه ها» جهت تقویت جریان های مردمی و تبدیل اقدامات خرد به اقدامات موثر ملی

ماه مبارک رمضان همه نهادها و فعالان قرآنی دست به دست هم بدهند تا حال و هوای کشور را قرآنی تر کنند. بدین ترتیب زندگی با آیه ها، حلقه وصل همه فعالیت های قرآنی در ماه مبارک رمضان شد. این حرکت فراگیر با بهره گیری از رسانه در ابعاد و سطوح گوناگون و با توجه به ظرفیت ها و اقتضائات ماه مبارک رمضان که مقارن با تعطیلات نوروزی بود، ایجاد یک حرکت ملی با هم افزایی تمام ظرفیت های مردمی و رسمی را دنبال می کرد. همچنین در سایت طرح ملی مسطورا کتابچه حفظ، کتاب منبر برای عموم، منبرک برای نوجوانان، منبر برای بانوان، منبرهای روزانه برای تبیین ۳۰ فراز متشکل از مواد سخن آیه روایت داستان، با کیوارکد های متنوع متصل به سایت، کتاب طرح درس برای نوجوانان، کتاب طرح درس برای کودکان، پیک کودک قرار داده شد که علاقه مندان با مراجعه به وبگاه زندگی با آیه ها می توانستند از خدمات این طرح در ماه مبارک رمضان ۱۴۰۲ بهره مند شوند. در ادامه خواهید خواند که این طرح با عنوان کلی «زندگی با آیه ها» به موفقیت چشمگیری دست یافت.



جالب آن که بیش از ۷۰ درصد شرکت کنندگان نوجوان بودند. در برنامه کاربردی شاد که مختص به دانش آموزان است حدود ۳۲ درصد از شرکت کنندگان پسر و ۶۸ درصد دختر بودند که تهران با ۶۴ درصد بالاترین مشارکت و استان کهگیلویه و بویراحمد با ۰٫۴ درصد کمترین میزان مشارکت را در این پیام رسان داشته و ۳۵ درصد از شرکت کنندگان زیر ۱۲ سال بودند.

مسطورا؛ ترویج گفتمان «زندگی با آیه ها»

در برنامه ریزی های صورت گرفته قرار بود طرح ملی «مسطورا» با هدف ترویج گفتمان «زندگی با آیه ها»، در راستای اقامه جهاد تبیین قرآنی و گفتمان سازی و تبدیل مفاهیم منتخب قرآنی به رایج ترین افکار مشترک بین همه اقشار مردم و حفظ آیات کلیدی کتاب خدا، از ماه مبارک رمضان ۱۴۰۲ آغاز به کار کند. مقرر شد در

نظر کارشناسان و چهره‌ها درباره حفظ موضوعی و طرح زندگی با آیه‌ها



روایت صاحب نظران

پیش‌توانه اجرای یک طرح، استفاده از نظر کارشناسان و چهره‌های صاحب‌نام در آن عرصه است. حرکت هم‌افزایی زندگی با آیه‌ها که حالا توانسته مخاطب میلیونی داشته باشد و جامعه را قرآنی‌تر کند، با نظر و پیشنهادهای نخبگانی پیش‌رفت که آن را تایید کردند و برای بهتر اجرا شدن آن حرف‌ها و گفتنی‌های زیادی داشتند. از آنجاکه این طرح با اجرای حفظ موضوعی جلورفت و سپس به حکایت دلنشین زندگی با آیه‌ها رسید، نظر برخی از کارشناسان که در این مدت با پوییش زندگی با آیه‌ها همراه شده‌اند را گرد هم آورده‌ایم.

قرآنی که مورد انتظار مقام معظم رهبری است، ما باید از شیوه‌های دیگری هم استفاده کنیم و قطعاً تنها با «زندگی با آیه‌ها» به این هدف نخواهیم رسید. امام رضا (ع) می‌فرمایند: «اگر مردم محاسن صحبت‌های ما را بدانند حتماً تبعیت می‌کنند؛ لذا به هر اندازه که ما برنامه و طرح‌های خوبی ارائه دهیم به همان اندازه مردم استفاده بیشتر و بهتری می‌کنند. مردم آمادگی حفظ قرآن را دارند و این ما هستیم که با انتقال درست پیام‌ها و اجرای درست طرح و برنامه‌ها باید زمینه جذب مردم به قرآن را فراهم کنیم.

در ماه رمضان‌های گذشته، همه دستگاه‌ها و نهادها از جمله وزارت ارشاد، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، صداوسیما، سازمان اوقاف و... پشت این طرح ایستادند تا آیات قرآن را به نوعی به گوش مردم برسانند؛ امیدواریم این حرکت همچنان و در ایام دیگر سال نیز تداوم داشته باشد.

بهترین راه‌انس با قرآن

حجت‌الاسلام حمیدرضا لیمویی / مسئول دارالقرآن سازمان بسیج

سال‌ها پیش حضرت آقا فرمودند که ما باید ۱۰ میلیون حافظ قرآن تربیت کنیم و بعد فرمودند در صورت تحقق این امر ما به یک جامعه فولادین تبدیل می‌شویم؛ این به معنای این است که استحکام درونی با قرآن شکل می‌گیرد همانطور که قرآن می‌فرماید: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ»؛ این قرآن، به راهی که استوارترین راه‌هاست، هدایت می‌کند.



اگر بخواهیم جامعه ما، یک جامعه محکم و استوار باشد باید با قرآن مأنوس شویم؛ نمونه آن را در ماجرای فلسطین مشاهده می‌کنیم که افراد آن چنان با قرآن مأنوس هستند که حتی در بدترین شرایط قرآن را بر زبان جاری کرده و مقاوم‌ایستادگی می‌کنند. کسی که حافظ قرآن است برای به‌خاطر سپردن و عدم فراموشی آیات مدام باید آیات را تلاوت کند. تلاوت قرآن باعث فهم دقیق آیات شده و بعد عمل به قرآن برای این افراد آسان می‌شود.

خواه فردی حافظ کل قرآن باشد یا آیات پر کاربرد قرآن را حفظ باشد، قرآن او را به راه مستحکم و بهتر هدایت می‌کند. طرح زندگی با آیه‌ها برای همه احاد مردم مفید است و همه می‌توانند این آیات کوتاه و پر کاربرد را حفظ

اثرگذاری بلندمدت

احمد ابوالقاسمی / مجری برنامه محفل، قاری بین‌المللی قرآن کریم و مدیر اسبق رادیو قرآن



حفظ موضوعی قرآن مهم‌ترین کاری است که یک انسان در طول زندگی‌اش باید انجام دهد؛ چون اگر کسی بدون آگاهی و بدون قرآن بخواند زندگی‌اش چیزی از زندگی‌اش متوجه نخواهد شد. همان‌طور که امام محمدباقر (ع) می‌فرماید: «اگر مسلمان بخواند از غافلان و بی‌خبران نباشد

بایستی روزانه حداقل ۱۰ آیه از قرآن بخواند.» حفظ موضوعی قرآن کمک می‌کند تا افراد موضوعاتی که بیشتر با آن‌ها سروکار دارند را بیاموزند.

مهارت‌های سبک زندگی امروزی که خیلی مورد نیاز ما است در بعضی آیات مورد اشاره قرار گرفته و حفظ موضوعی باعث می‌شود تا این آیات به زندگی ما ورود پیدا کند. همچنین حفظ این آیات باعث می‌شود تا فرد سریع‌تر به نتیجه استفاده از مفهوم قرآن برسد. حفظ موضوعی برخلاف حفظ ترتیبی به نوعی باعث ایجاد انگیزه در افراد می‌شود. طرح مسطورا و پس از آن زندگی با آیه‌ها، یک هدف‌های کوتاه‌مدت داشتند که با چشاندن طعم شیرین حفظ قرآن توانستند اثرات بلندمدتی در مخاطبین داشته باشد.

طرح حفظ موضوعی قرآن ممکن است شروع خوبی برای تربیت حافظان بیشتری باشد؛ اما برای رسیدن به تربیت ۱۰ میلیون حافظ

ويژه نامه زندگي با آيه ها

شيريني حفظ قرآن بر كام مردم

حجت الاسلام حسين سليماني / مدير كل دبیر خانه
كميسيون توسعه فعاليت هاي تبليغي ترويجي قرآني
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي



زندگي با آيه ها طرحي قرآني است و قرآن كلام خداست؛ قطعاً هر كاري كه در اين حوزه انجام شود اثرگذاري خود را خواهد داشت. در اين طرح محتوای خوبی در نظر گرفته شده است. كارهاي رسانه اي خوبی براي اين حركت توليد شده و باتوجه به

هم افزايي بين دستگاه ها و فعالان تبليغي - ترويجي قرآني، اين طرح موافقي خواهد بود كه اثرات آن را تا مدت ها شاهد خواهيم بود.

حفظ قرآن مقدمه انس با قرآن است. ما قرآن را حفظ مي كنيم كه هميشه در ذهنمان باشد و در زندگي از آيات آن استفاده كنيم. طبيعيّاً اگر ۱۰ ميليون حافظ در كشور داشته باشيم از ميان هر ۸ نفر كه در خيابان مي بينيم يك نفر حافظ قرآن است. اين فرايند اثرات خيلي مثبتی در زندگي همه ما و فرهنگ عمومي جامعه خواهد داشت. حفظ موضوعي قرآن كمك مي كند تا افراد آيات مشخص و موضوعات خاص را در حافظه خود داشته باشند تا هر زمان كه نياز شد از اين آيات در سطر سطر زندگي خود استفاده كنند. حفظ موضوعي، شيريني حفظ قرآن را به كام مردم مي نساند؛ چنانچه حفظ ۳۰ آيه در طرح زندگي با آيه ها در ماه مبارك رمضان، افراد را به اين باور رساند كه حفظ قرآن سخت نيست و اين مقدمه اي براي حفظ كل قرآن است.

نياز به سرمايه گذاري

سيد محمود چاوشي / مدير عامل مؤسسه مهد قرآن



روش هاي مختلفي براي حفظ وجود دارد؛ حفظ ترتيبی، حفظ سوره اي و يكي از روش هايي كه در خصوص موضوعات و معنا و مفهوم حافظ را زودتر به نتيجه مي رساند، حفظ موضوعي است. باتوجه به گسترده گي موضوعات در قرآن كريم،

حفظ موضوعي مي تواند مخاطب را سريع تر به نتيجه برساند و شايد مقدمه اي براي حفظ ترتيبی و حفظ كل قرآن كريم باشد. مدتي است كه سازمان تبليغات حفظ موضوعي قرآن را به جد دنبال مي كند و كار بسيار ارزشمندی است، چون خيلي از مردم جامعه شايد نتوان و فرصت حفظ ترتيبی و حفظ سوره هاي منتخب را نداشته باشند؛ اما با حفظ موضوعي اين رغبّت در افراد ايجاد مي شود كه حفظ قرآن را دنبال كنند. استفاده از آيات قرآن در زندگي روزمره و مسائل فردي و اجتماعي بسيار كم رنگ است و معمولاً ما در مباحث اوليه مثل تلاوت، روخواني و روان خواني يك توقف جدي كرده ايم. تأكيد بر



نمايند؛ اين شيريني قرآن بر زبان كساني كه اقدام به حفظ آيات مي كند قطعاً جاري مي شود و مقدمه اي براي گرايش به حفظ ترتيبی قرآن خواهد شد.

حدود ۷۰۰۰ پايقاه مقاومت بسيج در كشور وجود دارد كه اكثر اينها در مساجد هستند و مساجد در ماه رمضان نيز شلوغ تر است. كار فرهنگي مساجد با پايقاه مقاومت است و ما هم پايقاه ها را به خط كرده ايم تا زندگي با آيه ها را در كنار جزء خواني ها، حلقه صالحين و گروه هاي جهادي لحاظ كنند و تلاش شود تا همه بسيجي ها اين آيات را حفظ كنند.

يكي از مطالبات مقام معظم رهبري در سال هاي اخير اين است كه مسجد به پايقاه قرآني تبديل شود. با توجه به اينكه طرح زندگي با آيه ها تربيت حافظان قرآن را پيگيري مي كند، اجرائي اين طرح در مساجد بسيار به تبديل شدن مساجد به پايقاه هاي قرآني كمك مي كند.



درونی می شویم و آشوب ها و رویدادها در دریای وجود ما موج ایجاد می کند، قرآن امن ترین و بهترین پناه است.

قرآن به ما جهت زندگی کردن را نشان می دهد. قرآن گره خورده با تمام لحظه های ماست به خصوص وقتی نماز می خوانیم، چرا که بخش قابل توجهی از نماز خواندن ما با قرآن همراه است و ما با خواندن سوره های قرآن در نماز راه را پیدا می کنیم. این نکته اساسی و کلیدی است که باید به قرآن توجه کرد؛ قرآن به ما جهت می دهد و مانع کج روی ها و انحراف ها در زندگی ما می شود.

● انس با قرآن از دوران کودکی

دوران کودکی بهترین زمان برای انس با قرآن است. معمولاً بزرگسالان زود فراموش می کنند و دچار عصیان می شوند؛ اما این کودکان هستند که وقتی با قرآن انس و الفت پیدا می کنند، قرآن کاملاً در جانشان رسوخ می کند و این زمینه ساز سلامت روانی و معنوی آنها می شود. اینکه مقام معظم رهبری هم بر اهمیت انس با قرآن تأکید می کنند به این سبب است.

● قرآن آرامش بخش است

قرآن خواندن، موسیقی و نغمه قرآن آرامش بخش است. ما در روزگاری زندگی می کنیم که دائم در تلاطم، آشفتگی و بحران های روحی است. عصر ما، عصر آسایش است ولی آرامش نیست. همه امکانات هستند برای آنکه ما بتوانیم آسایشی داشته باشیم. زندگی ها نسبت به گذشته راحت تر شده اما آرامش کم است. بر همین اساس خداوند در آیه ۲۸ سوره رعد می فرماید: «أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ»؛ بنابراین ما به قرآن نیاز داریم تا آرامش خودمان را در پرتو گوش دادن به قرآن فراهم آوریم.

● موثر در اصلاح رفتارها

پویش زندگی با آیه ها از شیوه های معمولی حفظ قرآن و توجه محض به آوای قرآن یک گام فراتر رفته است. آیات زندگی ساز در این پویش متناسب با تمام سنین است. گاهی اوقات ما به کودکانمان سوره هایی یاد می دهیم که این سوره ها نسبتی با جهان کودک پیدا نمی کنند. مثلاً برخی سوره ناس یا سوره های آخر قرآن را به کودکان یاد می دهند، در حالی که بعضی از این سوره ها مفاهیمی هستند که قابل تطبیق با ذهن و زبان کودک نیستند. چرا ما آیاتی را انتخاب نکنیم که قابل فهم برای کودکان باشد؛ مثل مفاهیمی که قرآن در باب طبیعت مطرح می کند یا آیاتی که وجه اخلاقی و اجتماعی دارند. فرض کنید وقتی ما در قرآن می خوانیم: «وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا»؛ با غرور روی زمین راه نروید، مغرورانه با دیگران برخورد نکنید و سعی کنید متواضع باشید؛ یا وقتی می خوانیم: «إِنَّ الْمَذْبُوحِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ»؛ اسراف کاران دوستان شیطان اند؛ اینها مفاهیمی است که برای زندگی کودک و نوجوان ما یک ضرورت است؛ لذا آیات انتخابی برای تدبیر و حفظ باید بامهارت های زندگی، رابطه ما با خود، رابطه ما با دیگران، رابطه ما با طبیعت و رابطه ما با خدا ارتباط داشته باشد. پویش زندگی با آیه ها با پرداختن به پنج مفهوم کلیدی زندگی ساز از جمله ایمان، توحید، نبوت، ولایت و معاد به اصلاح رفتارهای ما در این چهار رابطه کمک می کند. چند سال پیش بنده نزدیک به ۲۴۰ آیه را در حوزه های اجتماعی و اخلاقی انتخاب کردم و شیوه های مختلفی را برای پرداختن به این آیات پیشنهاد دادم. یکی از این شیوه ها این بود که از مفهوم آیات شعر بسازیم، مفهوم و محتوای آیه را تبدیل به سرود کنیم، از مفهوم آیه نمایش اجرا نماییم یا حتی مفهوم آیه را نقاشی کنیم.

● ضرورت استفاده از روانشناسان و هنرمندان

برای انتخاب آیات باید کسانی هم باشند که تکیه گاه و مبانی روانشناختی مخاطب را بدانند؛ یعنی اگر مخاطب ما کودک و نوجوان است بدانیم که آیا آیه و مفهوم آن با کودک تناسب دارد یا نه. یکی دیگر از راه های اثرگذاری پویش زندگی با آیه ها استفاده از ابزارهای هنری است. شاعران می توانند از مفهوم یک آیه قرآن برای کودکان و نوجوانان شعر بسرایند یا نقاشان مفهومی را نقاشی کنند؛ این کارها می تواند به تثبیت مفاهیم قرآنی کمک کند؛ یعنی ما صرفاً به حفظ، ترجمه و تفسیر اکتفا نکنیم بلکه با استفاده از ابزارهای هنری ظرفیت آیه را گسترش دهیم. پویش زندگی با آیه ها روش بسیار خوبی است و ان شاء الله در طول سال استقرار پیدا کند؛ البته خوب است در کنار کسانی که این آیات را استخراج می کنند حتماً از روانشناسان، مشاوران و هنرمندان هم بهره گیری و استفاده شود تا ان شاء الله کار دقیق تر و سنجیده تر باشد.

صحیح خوانی، قرآن خوانی و روان خوانی قرآن توسط مربیان، اساتید و کل جامعه قرآنی باعث شده که عموم مردم سراغ قرآن نروند؛ لذا تا زمانی که این شرایط تغییر پیدا نکند و ما این نگاه و این رویکرد را عوض نکنیم، مهبجوریت قرآن باقی خواهد ماند. خواندن قرآن لازم و خوبی است اما نباید به آن بسنده کرد. برای اینکه از قرآن در زندگی مان استفاده کنیم حتماً لازم نیست که قاری خوبی باشیم یا همه جا بتوانیم قرآن را صحیح تلاوت کنیم. ما می توانیم با استفاده از همین آیات موضوعی حجم کمتری از خواندن را به راحتی فراگیریم و به سراغ فهم و تدبیر و استفاده از آیات در زندگی برویم. حفظ موضوعی قرآن راهکار خوبی برای رفع مهبجوریت قرآن در بین مردم است. رفع فاصله عامه مردم با قرآن کریم در جامعه یک کار فرهنگی بلند مدتی است که باید اتفاق بیفتد و نگاه مردم به قرآن باید عوض شود. نزول قرآن برای ثواب نیست، ثواب هم داده می شود اما قرآن نازل شده تا ما بتوانیم از آن در زندگی استفاده کنیم و فراتر از آن، در مسائل دانشگاهی بتوانیم علوم پایه را با استفاده از معارف و تعالیم و دستورات قرآن کریم برای دانشجوهایمان تنظیم و استفاده کنیم. اگر برخی مسئولان درک این را داشتند که با حفظ قرآن چه اتفاقی در کشور می افتد، قطعاً در این مسئله سرمایه گذاری می کردند. متأسفانه در این زمینه فقط شعار داده می شود و در عمل اتفاقی نمی افتد؛ چون اصلاً نگاه زیربنایی و استراتژی به این موضوع وجود ندارد. ما آینده کشورمان را با استفاده از تعالیم و دستورات قرآن می سازیم. این نسل همان مدیران آینده هستند و حفظ قرآن توسط این نسل باعث می شود تا در آینده همه امور با استفاده از تعالیم قرآن انجام گیرد. قرآنی شدن جامعه در کاهش جرم و جنایت، اختلاس ها و انواع بزهکاری ها بسیار تأثیر دارد و حتی لازم است تا پژوهشی در این زمینه صورت گیرد که حفظ قرآن چه تأثیری در اخلاق و منش حافظان قرآن می گذارد و تسری این موضوع در جامعه چه آثار مثبتی دارد. حفظ موضوعی کار بسیار خوبی است که می تواند خلأ حفظ قرآن را پر کرده و مقدمه ای برای حفظ کل قرآن و تربیت حافظان قرآن شود. وقتی ما شیرینی و حلاوت انس با قرآن و حفظ قرآن را با آیات موضوعی به کام عامه مردم می چشانیم، به نوعی آنها را علاقه مند می کنیم تا وارد وادی حفظ کل قرآن شوند و این ارزشمند است. ان شاء الله حفظ موضوعی قرآن به خوبی انجام گیرد و مقطعی نباشد. این کار نیاز به یک برنامه ریزی میان مدت و بلندمدت دارد و باید روی آن سرمایه گذاری شود.

قرآن به ما جهت می دهد

محمدرضا سنگری

نویسنده، پژوهشگر و رئیس هیئت علمی اندیشکده هیأت



قرآن برای جامعه ما تنها یک کتاب آسمانی نیست؛ بلکه کتاب زندگی است و در کنار کتاب زندگی بودن، برای همه ما کتاب آرامش بخش است. در لحظه هایی که دچار بهم ریختگی



ویژه نامه زندگی با آیه ها



لیمویی: اگر بخواهیم جامعه ما، یک جامعه محکم و استوار باشد باید با قرآن مأنوس شویم؛ نمونه آن را در ماجرای فلسطین مشاهده می‌کنیم که افراد آن چنان با قرآن مأنوس هستند که حتی در بدترین شرایط قرآن را بر زبان جاری کرده و مقاوم ایستادگی می‌کنند

قرآنی است. در این پویش، قبل از اینکه مردم به صورت واقعی بخواهند با آیات، سوره‌ها و حفظ‌های ترتیبی و مسائلی از این دست آشنا شوند با قطعات قرآنی و تکه‌های قرآنی که حاوی پیام‌های مهم و اهم است، آشنا می‌شوند؛ به هر جهت همه پیام‌های قرآن مهم است ولی برخی از پیام‌های قرآن محوری است که ما به آنها «غیر آیات» می‌گوییم. این آیات باید در ذهن و زبان و دهان مردم جا بیفتند و در قلبشان یک چیزهایی را باور کنند. گاهی اوقات یک ضرب المثل را ولو غلط مردم هم می‌دانند، هم می‌فهمند و هم به آن عمل می‌کنند، مثل ضرب المثل «چراغی که به خانه رواست، به مسجد حرام است»؛ این ضرب المثل پایه خیلی از بحث‌های عدم انفاق ما در فرهنگ عمومی قرار می‌گیرد. آن چیزی که ما به آن احتیاج داریم تا به عنوان گفتمان یا فرهنگ عمومی از آن یاد شود، بحث خرده آیات و خرده فرهنگ‌هاست. مثل گفتمان عزت و ذلت که یک گفتمان عاشورایی است. اگر چند آیه محوری از این گفتمان در ذهن مردم باشد و توسط مبلغین و هیئات به این آیات پرداخته شود و توسط نوجوانان حفظ شود، رفته رفته جامعه قرآنی شده و قرآنی فکر می‌کند. هر کسی کار حفظ قرآن کرده باشد می‌داند که حفظ ترتیبی حفظ سختی است؛ لذا علاقه‌مندی به این حفظ نیاز به گفتمان فرهنگی دارد که این گفتمان با این پویش‌های قرآنی انجام می‌شود؛ به این معنا که فرد قطعاً را به صورت موضوعی حفظ کند.

با حفظ موضوعی فرد ضمن تسلط به آیات قرآن، می‌تواند در رابطه با یک موضوع خاص آیات متناسب با آن را به صورت نقطه زن بیان کند. موضوعاتی مثل عزت و ذلت در پیام‌های عاشورا، انفاق، ولایت، ارتباط با کفار، توبه، بحث‌های اخلاقی و مانند اینها؛ لذا اگر فرد بر روی تک تک آیات حفظ موضوعی داشته باشد طبیعتاً خیلی جلوتر است و ذهنش نقطه زن می‌شود.

هیئات، مساجد و مدارس نقاط اجتماعی، فرهنگ ساز و گفتمان ساز هستند؛ لذا معلمان و مدارس با تمرکز بر این پویش عملاً یک حرکت خیلی ویژه ایجاد می‌کنند. همچنین هیئات به خصوص هیئات بزرگ با شروع به تبلیغ این پویش طبیعتاً می‌توانند یک حرکت خیلی بزرگ انجام داده و رفته رفته در آن هیأت و مسجد مثل خواندن یک صفحه از قرآن که در مساجد جافاده، این پویش نیز جایگاه خودش را پیدا می‌کند.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

و هر که هموزن ذره‌ای خوبی کند [نتیجه] آن را خواهد دید.
و هر که هموزن ذره‌ای بدی کند [نتیجه] آن را خواهد دید.

آیه ۷ و ۸ سوره زلزال



گفتمان می‌سازد

حجت الاسلام غلامرضا قاسمیان
داور برنامه محفل

در دنیای پرشتاب و پرهیاهوی امروز، انسان‌ها بیش از هر زمان دیگری به معنویت و آرامش روحی نیاز دارند و پویش‌هایی مانند پویش زندگی با آیه‌ها می‌توانند در این مسیر نقش آفرین باشند و به نیازهای معنوی جامعه امروزی پاسخ دهند. نیاز جامعه به بحث قرآن و نیاز مبلغان برای بحث‌های «وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا» کاملاً مشخص است؛ لذا جهاد تبیین و جهاد کبیر با هیچ چیز دیگری غیر از قرآن نمی‌تواند اتفاق بیفتد. این ضرورت کار





“

احمدزاده: قطعا حرکتهایی مثل پویش زندگی با آیه‌ها می‌توانند تأثیر گذار باشند. اما برای این که این تأثیر به حد مطلوب برسد، برنامه‌سازان مذهبی و قرآنی باید به تمامی جنبه‌های فرمی و هنری کار خود اشراف داشته باشند

انس با قرآن باید به متن زندگی‌ها بیاید

سید کاظم احمدزاده

مجرى برنامه‌های مذهبی تلویزیون



قرآن ارتباط قلبی با افراد دارد. این کتاب الهی با یک اتفاق سیاسی پرننگ یا کمرنگ نمی‌شود؛ لذا احساس می‌کنم که انس مردم با قرآن ربطی به هیچ موضوعی ندارد. بلکه این انس و علاقه برمی‌گردد به تربیت خانوادگی، شیر مادر، محیط زندگی و تقیدات مذهبی افراد. یعنی فکر نمی‌کنم اگر هر اتفاقی در جامعه بیفتد، کسی بخواهد به قرآن بی‌احترامی کند. اما باید پرسید که چرا آموزه‌های قرآنی به‌ندرت در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی و اخلاقی ما دیده می‌شود؟ این موضوع به بحث فرهنگی و آموزشی ما برمی‌گردد. وقتی قرآن در زندگی افراد دیده نشود، می‌توان گفت که کمی از قرآن عقب‌ماندگی داریم و انس به قرآن در ما ظاهری است. اما چیزی که به نظر من اهمیت دارد این است که باید از این الفاظ پیچیده و سنگین بیرون بیاوریم. وقتی می‌گوییم انس با قرآن، نباید تصور شود که مردم باید صبح تا شب قرآن بخوانند. انس با قرآن یعنی اینکه تمام رفتارهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و خانوادگی‌مان بر اساس الگوی قرآنی باشد. مثلاً ما آیاتی در قرآن داریم که درباره طلاق توصیه‌های اخلاقی روشنی ارائه می‌دهد. قرآن می‌گوید وقتی می‌خواهی طلاق بگیری، موظفی تا شش ماه نفقه بدهی، لباس و مسکن تعیین کنی و سپس این کار را انجام دهی. اما متأسفانه گاهی مردان آن‌قدر زنان را تحت فشار قرار می‌دهند که زن می‌گوید «مهرم حلال و جانم آزاد!» لذا ما باید به‌جای تمرکز صرف بر حفظ و قرائت، به مفاهیم و عمل به قرآن کریم بیشتر توجه کنیم و این آموزه‌ها را در زندگی‌مان پیاده کنیم. یکی از عوامل کلیدی برای ترویج و تقویت ارتباط مردم با قرآن، تلویزیون است. رسانه ملی با قدرت تأثیرگذاری خود می‌تواند با تبلیغات و برنامه‌های متنوع، قرآن را بیشتر وارد زندگی مردم کند.

وقتی مردم هر روز در برنامه‌های تلویزیونی با مفاهیم قرآنی مواجه شوند، این آموزه‌ها به مرور در ذهن و دل آن‌ها جای خواهد گرفت. همچنین امروزه فضای مجازی به یکی از مهم‌ترین ابزارهای ارتباطی تبدیل شده است. از طریق این بستر می‌توان به سادگی فرهنگ قرآنی را در جامعه گسترش داد. باید از این فرصت بهره ببریم تا مفاهیم قرآنی را به شیوه‌ای جذاب و در دسترس به مردم ارائه کنیم.

مادر قرآن آیات زیادی داریم که می‌توانند به بهبود و انسجام خانواده‌ها کمک کنند، اما متأسفانه بسیاری از مردم از این آموزه‌ها بی‌اطلاع هستند. حتی اگر یک حافظ قرآن را بیاورید، شاید او هم از برخی از این آموزه‌ها خبر نداشته باشد. این به نظر من نشان‌دهنده کم‌کاری محافل قرآنی، رسانه‌ها، واعظین و نهادهای دینی است. باید با برنامه‌ریزی‌های دقیق و استفاده از ابزارهای مدرن، ارتباط مردم با قرآن را عمیق‌تر و عملی‌تر کرد تا این کتاب الهی نقش بیشتری در زندگی روزمره آن‌ها ایفا کند.

● هم‌فرم و هم‌محتوا

قطعا حرکتهایی مثل پویش زندگی با آیه‌ها می‌توانند تأثیر گذار باشند. اما برای این که این تأثیر به حد مطلوب برسد، برنامه‌سازان مذهبی و قرآنی باید به تمامی جنبه‌های فرمی و هنری کار خود اشراف داشته باشند. صرف اینکه فردی اهل قرآن یا حافظ قرآن باشد یا حتی ظاهر مذهبی داشته باشد، کافی نیست. باید این آموزه‌ها در قالبی خوش‌ساخت و جذاب ارائه شوند تا بتوانند توجه و علاقه مخاطب را جلب کنند متأسفانه در محتوای مذهبی ما شاهد ضعف‌های زیادی در زمینه فرم و ارائه هنری هستیم. برنامه‌ها، چه برای کودکان و چه برای بزرگسالان، غالباً فاقد جذابیت‌های هنری و تخصصی هستند. مفاهیم دینی مانند آیات قرآن و احادیث به صورت غیر هنری و بدون توجه به روان‌شناسی و جامعه‌شناسی ارائه می‌شوند که این می‌تواند تأثیر منفی داشته باشد. این مسئله نیازمند توجه ویژه است تا بتوانیم محتوای مذهبی را به‌طور مؤثرتر و جذاب‌تر به مخاطب ارائه دهیم؛ مثلاً در مشهد، زیارت جامعه کبیره را به صورت مختصر و با معنای تحت‌اللفظی در پل‌های عابر پیاده قرار داده‌اند. این اقدام نه تنها نشان‌دهنده توجه به هنر و زیبایی‌شناسی در ارائه مفاهیم دینی است، بلکه می‌تواند به ارتقاء درک عمومی از مفاهیم مذهبی نیز کمک کند. این نوع ارائه، باعث می‌شود که مفاهیم دینی به شکلی جذاب و قابل فهم در دسترس مردم قرار گیرد و در نتیجه تأثیر بیشتری بر جامعه بگذارد.

● نیاز به حضور در فضای مجازی

اگرچه پویش زندگی با آیه‌ها در رسانه‌ها و مکتوبات به جامعه عرضه شده، به نظر می‌رسد که در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی کمرنگ بوده است. برای افزایش تأثیر این پویش، ضروری است که در کانال‌های عمومی و پر مخاطب وایرال شود تا به دست تعداد بیشتری از مردم برسد. متأسفانه برنامه‌های قرآنی عمدتاً در شبکه‌های خاصی مانند شبکه قرآن پخش می‌شوند که مخاطب خاصی دارند و این محدودیت باعث کاهش دامنه تأثیرگذاری آنها می‌شود. استفاده از پلتفرم‌های عمومی‌تر می‌تواند به گسترش اثرات مثبت این پویش‌های قرآنی کمک کند و ارتباط بهتری با جامعه برقرار نماید. پویش زندگی با آیه‌ها به عنوان یک تلاش ارزشمند در راستای ترویج فرهنگ قرآنی، نتوانسته به طور کامل اهداف خود را محقق کند. یکی از مسائل اساسی، نگاه تک‌بعدی این پویش است. تصمیم‌گیرندگان به نظر می‌رسد که به‌جای تمرکز عمیق بر روی موضوعات خاص، سعی کرده‌اند در یک بازه زمانی کوتاه، آیاتی را معرفی کنند که این روش نتایج مطلوبی به همراه نخواهد داشت. تکرار مداوم و عمیق یک یا دو آیه در طول چند ماه می‌تواند به مراتب مؤثرتر از تلاش برای پوشش ۳۰ آیه در یک ماه یا ۱۰۰ آیه در یک سال باشد. این استراتژی متمرکز و تدریجی به ما کمک می‌کند تا آموزه‌های قرآنی به شکلی پایدارتر و تأثیرگذارتر در زندگی مردم نفوذ کنند.

● لزوم اولویت‌سنجی

برای اینکه پویش‌هایی مانند زندگی با آیه‌ها بتوانند تأثیر واقعی و پایدار در جامعه داشته باشند، باید به شناسایی دقیق اولویت‌ها و آسیب‌های اجتماعی توجه کنند. تشکیل کارگروه‌های تخصصی با حضور افراد مختلف و متخصص در زمینه‌های مرتبط و با تیپ‌های گوناگون، می‌تواند به ما کمک کند تا به‌طور اصولی و علمی به ترویج فرهنگ قرآنی بپردازیم. اگر ما از ابتدا با رویکردی علمی و اصولی به این موضوع پرداخته بودیم، امروز شاهد بسیاری از مشکلات اجتماعی نبودیم. امیدواریم که طرح‌های قرآنی مانند پویش زندگی با آیه‌ها بتوانند به سمت بهره‌برداری بهتر از آموزه‌های قرآن در جامعه حرکت کنند. این طرح‌ها باید به گونه‌ای طراحی و اجرا شوند که به اصلاح و بهبود وضعیت اجتماعی کمک کنند. با پیاده‌سازی مؤثر این پویش‌ها، می‌توانیم شاهد تغییرات مثبت و ملموس در زندگی فردی و اجتماعی مردم باشیم و در نهایت به تحقق اهداف بزرگ‌تر فرهنگی و اجتماعی دست بیاوریم.



نگاهی به فعالیت‌های زندگی با آیه‌ها
از روزهای رمضانی ۱۴۴۵ تا ماه رمضان بعد

گام‌مقدماتی



الرَّحْمَنُ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ لِيُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

الف، لام، راء. کتابی است که آن را به سوی تو فرود آوردیم
تا مردم را به اذن پروردگارشان از تاریکی‌ها به سوی روشنایی
ببرون آوریم؛ به سوی راه آن شکست‌ناپذیر ستوده.

ماه‌های بعد تا فرا رسیدن رمضان بعدی انجام و باعث گردید «زندگی با آیه‌ها» به صدر فعالیت‌های قرآنی کشور برسد و تمجید بزرگان را در پی داشته باشد؛ چنان که رهبر معظم انقلاب در پاسخ به نامه حجت الاسلام محمدقمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در خصوص جزئیات حرکت هم‌افزای ملی زندگی با آیه‌ها، چنین فرمودند:

«بسمه تعالی»

کار قرآنی در شمار مبارک‌ترین کارهای اسلامی و جهادی است. مراقب باشید در نیمه‌ی راه رها نشود. پیگیری نکردن کارها و روزآمد نکردن برنامه‌ریزی‌ها آفت بزرگ سرفصل‌های شوق‌انگیز است. در باب قرآن، کار لازم ابتدایی، فهم معانی کلام خداوند است و البته حفظ هم بسیار مهم است.»

پویش زندگی با آیه‌ها مرحله‌مقدماتی خود را در ماه رمضان ۱۴۴۵ قمری پشت سر گذاشت. این پویش باهدف ترویج و نهادینه‌سازی آموزه‌های قرآنی در زندگی روزمره مردم از اسفند سال ۱۴۰۲ شمسی آغاز شد و در نوروز ۱۴۰۳ به کار خود ادامه داد. در این مرحله، تلاش بر این بود تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های رسانه‌ای، فرهنگی و اجتماعی، آیات قرآن کریم به زبانی ساده و کاربردی برای عموم مردم ارائه شود. فعالیت‌های مختلفی مانند جلسات تفسیر قرآن، مسابقات قرآنی، برنامه‌های آموزشی و تبلیغات گسترده در فضای مجازی از جمله اقدامات این پویش در ماه رمضان بود که با استقبال گسترده مردم مواجه شد. پس از آن پویش زندگی با آیه‌ها در مناسبت‌های دیگر مانند عید غدیر، ماه محرم و اربعین هم تداوم یافت. آنچه در ادامه می‌خوانید گوشه‌ای از تلاشی جمعی است که در کل ماه رمضان ۱۴۴۵ و سپس در



گزارش

زندگی با آیه‌ها در رمضان ۱۴۴۵ مرحله مقدماتی را پشت سر گذاشت

گامی بلند برای قرآنی‌تر شدن جامعه

قرآن کریم کتاب زندگی است. به این معنی که ابعاد مختلف فردی، اجتماعی، سیاسی و نیازهای مختلف را پاسخ می‌دهد. فعالیت‌های مختلف قرآنی از تلاوت، قرائت و حفظ مقدمه‌ای برای انس با قرآن کریم است و انس خود مقدمه‌ای برای فهم و تدبر است و تدبر در قرآن نیز مقدمه‌ای برای عمل به آیات است.

هدف اصلی برگزاری تمامی فعالیت‌های قرآنی این است که بتوان مفاهیم اصلی قرآن را در زندگی جاری و ساری کرد؛ لذا طرح زندگی با آیه‌ها با این محوریت شکل گرفت تا تعدادی از آیات قرآن کریم که در بردارنده نیازهای واقعی امروز جامعه است، برای قشرهای مختلف از جمله کودکان، نوجوانان، بانوان و طیف‌های مختلف جامعه، آن‌هم با ادبیات خودشان توضیح داده شود و در پرتو آن، مفاهیم زندگی‌ساز قرآنی در فضای اجتماع جاری شود؛ زندگی با آیه‌ها با این هدف شکل گرفت.

در مسیر اجرای این طرح بر روی حفظ موضوعی تمرکز شد؛ تلاش بر این بود تا مخاطبان این طرح آیات قرآن را ابتدا بتوانند بخوانند، بعد آنها را بفهمند و در ادامه حفظ کنند تا در نهایت مقدمه بهتری برای عمل قرآنی شود.

زندگی با آیه‌ها طرحی بلند مدت است که چند گام ابتدایی داشت. مرحله مقدماتی پویش زندگی با آیه‌ها از اسفند سال ۱۴۰۲ و همزمان با آغاز ماه مبارک رمضان کلید خورد. این طرح با آن که نیمی از آن در تعطیلات نوروزی گذشت اما با استقبال خوبی مواجه شد و توانست جامعه‌ای میلیونی را با خود همراه کند. پس از ماه رمضان نیز این حرکت متوقف نشد و به مسیر خود ادامه داد. آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارشی است از این فعالیت‌ها، به روایت حجت الاسلام علی تقی‌زاده، دبیر نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» و رئیس سازمان دارالقرآن الکریم که تقدیم‌تان می‌شود.

علاقه مردم به قرآن

عزیز ایران، بدون تلاش‌های جهادی و شبانه‌روزی جریان‌های مردمی، دستگاه‌ها و نهادهای مختلف قرآنی و فرهنگی امکان‌پذیر نبود. با این حال قبل از اینکه طرح زندگی با آیه‌ها را شروع کنیم با استفاده از مراکز معتبر نظرسنجی و افکارسنجی یک بررسی دقیق بر روی نیازهای مخاطبان شروع کردیم. بر اساس این افکارسنجی‌ها آمارهای جالبی به دست آمد و گزاره‌هایی که ما پیوسته در ذهن داشتیم که مردم به قرآن اقبال و علاقه دارند، با این نظرسنجی‌ها دقیق شد.

در برخی از محورهای این نظرسنجی‌ها از سوی افرادی که به سوالات پاسخ داده بودند، بالغ بر ۷۵ درصد مردم جامعه از اینکه قرآن را حفظ نیستند، حسرت می‌خورند؛ و یا بالغ بر ۷۰ درصد مردم اعلام می‌کردند که حاضرند مبالغ قابل توجهی را برای آموزش و یادگیری قرآن هزینه کنند و همچنین بالغ بر ۹۲ درصد افرادی که در نظرسنجی‌ها شرکت کرده بودند، تمایل داشتند که فهم و تدبر در قرآن کریم را پیش ببرند. بر همین اساس این آمارها سرمایه‌ای شد که با بررسی دقیق آنها و در یک کار عمیق پژوهشی از بررسی صحبت‌های بزرگان، آياتی کلیدی مورد تاکید قرار گرفت که مقرر شد برای جامعه توضیح داده بشوند.

در ادامه و بعد از انتخاب این آیات با قشرهای مختلف از جمله تیم‌های رسانه‌ای، هنری، محتوایی و علمی گفت‌وگوهایی شد تا در نهایت ۱۵۰ آیه به دست آمد که نتیجه این مباحثات است. بعد به این جمع‌بندی رسیدیم، اگر خواهیم یک تصویر اولیه از محورهای مختلفی که در قرآن برای امروز جامعه مطرح است، ارائه کنیم باید حداقل تعدادی از این آیات قرآن کریم در جامعه عرضه شود.

در ماه مبارک رمضان، با مشارکت تحسین برانگیز فعالان مردمی و حمایت شایسته و مناسب ظرفیت‌های حاکمیتی و دولتی، شاهد شکل‌گیری یک جریان هم‌افزای ملی قرآنی با عنوان کوتاه ولی گویا و صمیمی «زندگی با آیه‌ها» بودیم. جریانی که بحمدالله مقام معظم رهبری (مدظله العالی) دو مرتبه، از جمله در خطبه‌های نماز عید سعید فطر، از برنامه‌های قرآنی امسال با تعبیری همچون «جلوه قرآن در سراسر این ماه، چشم‌گیر بود»، «از نقاط برجسته ماه مبارک امسال، برنامه‌ها و تفاوت‌های قرآنی بود» و «از همیشه درخشان‌تر و زیباتر جلوه کرد»، تعریف و تمجید نمودند که موجب خرسندی و امیدواری جامعه فرهنگی، قرآنی و اصحاب رسانه شده و خستگی ماه‌ها تلاش بی‌وقفه را از دل و جان تمامی خادمان قرآن زدود. بی‌تردید اجرای موفق این طرح هم‌افزا، با مشارکت میلیونی مردم

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

جریان حفظ و عمل و قرآنی شدن را دنبال کرد. لذا توجه ویژه‌ای به حفظ موضوعی داشتیم. ما با این نگاه، هدف از طرح زندگی با آیه‌ها را گفتمان سازی و تبیین معارف قرآنی نیاز جامعه در راستای فریضه جهاد تبیین با این طرح مورد توجه قرار دادیم.

زندگی با آیه‌ها دیده شد

در ماه مبارک رمضان تلاش کردیم که اضلاع مختلفی را در این پویای کنار هم قرار دهیم تا بتوانیم جامعه مخاطب خودمان را بیشتر از مفاهیم و معارف آیات قرآن کریم متأثر کنیم. به همین جهت از یک طرف تبلیغات محیطی گسترده‌ای داشتیم که بالغ بر ۵ هزار سازه تبلیغی در تهران و شهرستان‌های مختلف از بیلبورد و عرشه‌های پل تا امور دیگری بود که باعث می‌شد، آیات قرآن به چشم افراد بخورد و با آنها انس بگیرند.

از طرف دیگر در بحث فضای مجازی نیز از تمامی پلتفرم‌ها از جمله روبیکا، تلویژن، شاد، بله، باد صبا و مجموعه زیرساخت‌هایی که وجود داشت استفاده کردیم. در طول این مدت در فضای مجازی محصولات مختلفی که تولید شده بود بیش از ۷۰۰ میلیون بار دیده شدند و در مسابقه این طرح نیز بالغ بر ۱۰ میلیون نفر شرکت کردند.

صدا و سیما علاوه بر برنامه پربیننده «محفل» در دیگر برنامه‌های خود از این طرح به خوبی استقبال کرد و آن را پوشش داد. در برنامه محفل که امسال هم سعی کرد با بحث‌های محتوایی نشان بدهد قرآن زندگی‌ها را سامان می‌دهد، سرریزی هم به سمت نهضت زندگی با آیه‌ها داشت و بجز این برنامه قرآنی پربیننده، حدود ۱۸ برنامه تلویزیونی در شبکه‌های مختلف از جمله برنامه‌های افطار و سحر و ۴۵۰۰ دقیقه مسابقات تلویزیونی با عنوان زندگی با آیه‌ها در شبکه‌های مختلف برگزار شدند. این موضوع باعث شد تا حجم زیادی از مخاطبان با این حرکت و با این نهضت ارتباط بگیرند و در مسابقات مختلف آن شرکت کنند.

مردم پای کار زندگی با آیه‌ها بودند

یکی از ویژگی‌های متمایز طرح زندگی با آیه‌ها این بود که مردم به صورت خیلی جدی در آن میدان‌داری کردند. در زمینه محرم و مراسم عزاداری می‌بینیم که خود مردم همه جزئیات داستان از اینکه سخنران را هماهنگ کنند تا اینکه برای مراسم هزینه کنند خودشان دنبال می‌کنند تا در نهایت یک اتفاق ملی بزرگ رقم بخورد. در فضای قرآنی نیز اقشار مختلف مردمی که در روستاها بودند تا شهرستان‌ها و شهرهای بزرگ نشان دادند خودشان در این زمینه میدان‌داری کردند. در این حوزه برای ما حدود ۳۰ هزار محصول از سمت مردم آمد. میدان‌داری مردم و اقبشاری مانند مبلغین که برای اولین بار در شب‌های قدر به عنوان «ید بیضاء» قرآن در دست گرفتند و بر منابع سخنرانی قرآن را به مردم ارائه کردند اتفاقات متفاوتی بود که نشان می‌داد این بار مردم به صورت ویژه خودشان دارند یک اتفاق قرآنی را رقم می‌زنند.



چرا حفظ موضوعی؟

حفظ کل قرآن کریم و تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن که رهبر معظم انقلاب از آن به عنوان یک آرمان مطالبه کرده‌اند نیاز به طراحی گام‌هایی دارد. طرح نهضت زندگی با آیه‌ها تمرکز بر حفظ موضوعی دارد. ویژگی حفظ موضوعی این است که افراد، به دلیل اینکه با توجه به کاربرد و معنا، آیات قرآن کریم را حفظ می‌کنند و به راحتی از ذهن‌شان دور نمی‌شود، خلوت و شیرینی امتداد قرآن در زندگی را احساس می‌کنند. این اتفاق کمک می‌کند که ما بتوانیم گستره زیادی از اقشار مختلف، خصوصاً دانش‌آموزان و نوجوانان را به سمت انس و حفظ قرآن حرکت دهیم. در ادامه طبیعتاً امید داریم بتوانیم تعدادی از این مخاطبان را به اینکه حفظ قرآن را شروع کنند، سوق دهیم تا در راستای کمک به دغدغه مقام رهبری حرکت کنیم.

ما حفظ آیات موضوعی را به عنوان نقطه کلیدی مطرح کردیم که با نگاه کارشناسی به تمامی مراحل از تصحیح و



برپایی بزرگ‌ترین محفل قرآنی جهان اسلام

در محفل قرآنی امام حسنی‌ها که در ورزشگاه آزادی برگزار شد، بالغ بر ۱۸۰ هزار نفر تا حدود یک هفته مانده به برگزاری این محفل ثبت‌نام کردند که باعث شد ما لینک ثبت‌نام را ببندیم. در مجموع ۱۲۰ هزار نفر به ورزشگاه آزادی آمدند و یک اتفاق بزرگ و ویژه را که شاید بتوان آن را بزرگ‌ترین محفل قرآنی جهان اسلام دانست شکل دهند. این نشان می‌دهد که مردم علاقه و رغبت بسیار زیادی نسبت به انس با قرآن دارند و اساتید و فعالان قرآنی که میدان این اتفاق بودند حضور گسترده‌ای داشتند و در شهرها، محیط‌های مختلف همچون مؤسسات، خانه‌های قرآن، مساجد، جلسات خانگی و ... دارای‌هایی بودند که دست به دست هم نشان دادند اگر یک هم‌افزایی با یک ذهنیت و طرح اولیه‌ای از سوی بزرگان فضای قرآنی و فرهنگی کشور شکل بگیرد، مردم حاضرند میدان‌داری کنند و اتفاقات بزرگی رقم بخورد. این میدان‌داری برای ادامه مسیر سرمایه اصلی ما است.

نهضت ادامه یافت

«زندگی با آیه‌ها» در فصل تابستان و اوقات فراغت و مناسبت‌هایی از جمله عید غدیر، محرم، صفر و اربعین، ۱۷ ربیع الاول و هفته وحدت ادامه یافت؛ مناسبت‌های مهمی که بستر مناسبی برای انتقال پیام‌های برخی آیات و تأکید و انس با برخی آیات بودند؛ بر همین اساس، در دهه ولایت و عید غدیر آیه سوم سوره مائده، «الْيَوْمَ يَنْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ» محور قرار گرفت.

برای ماه محرم نیز آیه بیست و سوم سوره احزاب، «مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا بُدْيَلَا»، محور قرار گرفت که رویکرد محتوایی آن استقامت و مقاومت صادقانه، پای عهد با خداست. در ایام محرم با توجه به ظرفیت مجالس عزاداری، علاوه بر آیه ۲۳ سوره احزاب که برای کارهای گفتمانی و رسانه‌ای انتخاب شد، ۱۰ آیه با محور محتوایی «مقاومت و پیشرفت» انتخاب شدند. برای شب اول ماه محرم آیه ۲۳ احزاب، شب دوم آیه ۳۶ سوره مبارکه نحل، شب سوم آیه ۴۶ سوره مبارکه سبأ، شب چهارم ماه محرم آیه ۱۳۹ سوره مبارکه آل عمران، شب پنجم آیه ۷ سوره مبارکه محمد، شب ششم آیه ۲ سوره مبارکه عنکبوت، شب هفتم آیه ۴۶ سوره مبارکه انفال، شب هشتم ماه محرم آیه ۹۶ سوره مبارکه اعراف، شب نهم آیه ۱۷۸ سوره مبارکه آل عمران و برای شب دهم آیات ۱۶۹ و ۱۷۰ سوره مبارکه آل عمران در نظر گرفته شده است. بر اساس این آیات، کتاب منبر برای محتوای منبر قرآنی مجالس عزاداری تدوین و منتشر شد؛ لذا سخنران در ابتدا ۷ دقیقه صحبت می‌کرد، سپس قاری ۳ دقیقه فراز آیه که توسط منبری توضیح داده شده را قرائت می‌کرد.

تمایز این گام نسبت به گامی که در ماه رمضان برداشته شد، در این بود که مخاطب با تعداد زیادی از آیات برای حفظ روبرو نمی‌شد و



تعداد آیات کم شد. همچنین در این مرحله سعی شد آیات نقطه زن‌تر و متناسب با ذهن مخاطبین هدف طراحی و انتخاب شوند. نکته مهم این است که در این گام، مجموعه‌هایی خصوصاً سازمان بسیج و مساجدی که پایگاه قرآنی را دنبال می‌کنند، رنگ و بوی زندگی با آیه‌ها گرفتند. در ماه محرم بحث کرسی‌های تلاوتی و تدبیری و ایده قرآنی شدن هیئات جدی گرفته شدند. در این کرسی تلاش بر این بود سخنرانی‌ها اگر چه قرآنی نباشد؛ اما محتوای قرآنی داشته باشد.

اهداف زندگی با آیه‌ها در ماه رمضان

- سطح اول؛ گفت‌وگو سازی زندگی با آیه‌ها
- سطح دوم؛ انس با مفاهیم ۳۰ آیه (تبیین و تفهیم)
- سطح سوم؛ ایجاد انس با الفاظ ۳۰ آیه (حفظ)
- سطح چهارم؛ کنشگری با محوریت تعلیم و عمل به آیات

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

۲ میلیون نفر

در آزمون حفظ و فهم ۳۰ سوال نهایی حضور داشتند

۱ میلیون نفر

حائز دریافت گواهی حضور در پویش زندگی با آیه‌ها شدند

مخاطبان اینترنتی زندگی با آیه‌ها

۱۹,۸۰۰,۰۰۰ آی پی

منحصر بفرد مجموع مخاطبان اینترنتی زندگی با آیه‌ها بود

۱۴,۸۸۰,۰۰۰

از طریق سایت زندگی با آیه‌ها در پویش شرکت داشتند

۹,۶۵۵,۰۰۰ بازدید

تلویزیونی زندگی با آیه‌ها

۵,۳۸۲,۰۰۰ بازدید

و شرکت در مسابقه آنی زندگی با آیه‌ها

۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ بازدید

در پلتفرم‌های تلگرام، ایتا و بله

۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ بازدید

در اینستاگرام (ریلز، استوری و پست)

۱۰,۰۰۰ توییت

مرتبط با زندگی با آیه‌ها منتشر شد

مخاطبان موبایلی زندگی با آیه‌ها

۱۰,۵۶۰,۰۰۰ شماره تماس منحصر بفرد

۱۱,۸۴۰,۰۰۰ سامانه و مسابقه پیامکی

۸,۴۲۵,۰۰۰ مسابقه تلویزیونی و اینترنتی

۱,۶۱۳,۰۰۰ شرکت در مسابقه آنی

۶۰,۰۰۰,۰۰۰ پیامک به سیم‌کارت‌های همراه اول

ارسال شد

تبلیغات محیطی

۶۰۰۰ سازه تبلیغاتی

۴ دیوارنگاره

در میدان‌های فلسطین و انقلاب

۱۰۰ ابرپرچم

زندگی با آیه‌ها نصب شد

۱,۰۰۰,۰۰۰ ابرچسب

خودرویی توزیع شد



به روایت اعداد

۴۵ میلیون نفر

در معرض محتوای زندگی با آیه‌ها قرار گرفتند

۳۰ میلیون نفر

محتوای زندگی با آیه‌ها را دیدند

۲۰ میلیون نفر

در پویش زندگی با آیه‌ها مشارکت کردند

۱۱ میلیون نفر

در مسابقه زندگی با آیه‌ها شرکت کردند



گفت و گو با مدیر گروه تولید آیلیگ



آموزش قرآن و بازی



دنایای دیجیتال امروزه با بازی ها و سرگرمی های جذاب، تمام توجه کودکان و نوجوانان را به خود جلب کرده است و در چنین فضایی نیاز به یک راهکار خلاقانه و نوآورانه برای آموزش قرآن به نسل جدید بیش از پیش احساس می شود. پروژه هایی مانند آیه کوئیز، اولین گام ها را در این مسیر برداشته اند، اما حالا آیلیگ وارد میدان شده است تا با یک ایده بکر و جذاب، در این راه یک قدم بزرگ تر بردارد و مفاهیم قرآنی را در قالب بازی و رقابت به نسل امروز معرفی کند. این بازی هم اکنون از طریق سکوی مجازی قابل دانلود است. با حجت الاسلام محمد پرنیان، مدیر گروه تولید آیلیگ در باره این پروژه به گفت و گو نشستیم.



مثل گذشته نمی توانیم تنها با تخته و گچ یا روش های سنتی، پیام دین را منتقل کنیم. باید به زبان امروز با نسل جدید صحبت کنیم. آیلیگ از ابتدا با این دغدغه شکل گرفت که فضایی انگیزشی در حوزه مفاهیم دینی ایجاد کند؛ فضایی که بتواند در این ازدحام شدید محتواهای جذاب، پیام قرآن را به دل های نسل جدید برساند. آیلیگ تنها یک بازی نیست؛ بلکه پلی است برای آشنا کردن بچه ها با مفاهیم عمیق و زیبای قرآن. وقتی بتوانیم انگیزه اولیه را ایجاد کنیم، راه برای یادگیری های عمیق تر باز می شود. ما باید این قله ها را فتح کنیم، زیرا آینده فرهنگی کشور در گرو همین تلاش هاست.

نیاز به روش های امروزی

در دو دهه اخیر شاهد گرایش بسیار شدید نسل جوان به روش های جذاب تر در آموزش بوده ایم؛ روشی که اصطلاحاً به آن «گیمیفیکیشن» یا بازی سازی گفته می شود. این مفهوم یعنی استفاده از عناصر بازی برای ایجاد جذابیت و انگیزه در افراد. در فضای دینی، به ویژه در آموزش قرآن، ما به این نتیجه رسیدیم که روش های سنتی دیگر پاسخگو نیستند و نیازمند تحول هستیم. قرآن کتابی نورانی و عمیق است، اما فضای امروز با انواع سرگرمی های مجازی و حقیقی، جذابیت های آن را برای نسل جدید کم رنگ کرده است.

با توجه به گستردگی کاربران بازی های رایانه ای، به ویژه جوانان و نوجوانان، استفاده از این فضا برای انتقال پیام قرآن یک ضرورت است. براساس آمار بنیاد ملی بازی های رایانه ای، بیش از ۳۰ میلیون نفر در کشور ما حداقل هفته ای دو ساعت بازی می کنند. این یعنی یک فرصت بزرگ برای ورود به این عرصه. آیلیگ تلاش می کند تا با ایجاد یک فضای رقابتی جذاب، مفاهیم قرآنی و دینی را به گونه ای ارائه کند که بچه ها احساس کنند این بازی چیزی کمتر از سایر سرگرمی های موجود ندارد.

تحولی در آموزش مفاهیم قرآنی

اولین همکاری ما با سازمان دارالقرآن الکریم در قالب نرم افزار «آیه کوئیز» صورت گرفت. این نرم افزار به طور کامل در خدمت طرح زندگی با آیه ها بود و محتوای این طرح به شکل کامل در آن ارائه شد. استقبال بسیار خوبی از این نرم افزار صورت گرفت که نشان دهنده موفقیت طرح در جذب مخاطبان قرآنی بود. بعد از موفقیت آیه کوئیز، پیشنهاد ورود به فضای دانش آموزی و طراحی یک بازی اندرویدی مطرح شد. هدف این بود که با ایجاد تغییرات و به روزرسانی در روش ها، تجربه ای جذاب تر و فراگیر تر برای کاربران جوان ایجاد کنیم. به همین دلیل، آیلیگ طراحی و اجرا شد. این بازی چندین تفاوت عمده نسبت به آیه کوئیز دارد و اساساً می توان گفت زاینده طرح زندگی با آیه ها است. طرح زندگی با آیه ها از همان ابتدا الهام بخش آیلیگ بود. حتی در بخش های آغازین بازی، عنوان این طرح ذکر شده است تا تأکید کنیم که آیلیگ بخشی از این حرکت بزرگ قرآنی است. این پروژه در واقع تلاشی است برای گسترش دامنه دسترسی به مفاهیم قرآنی از طریق ابزارهای مدرن و فضای جذاب بازی های موبایلی. استقبال خوب مردم از طرح زندگی با آیه ها نشان داد که علاقه به یادگیری مفاهیم قرآنی همچنان وجود دارد، اما نیازمند ابزارهای نوین و جذاب است. ما امیدواریم با پروژه هایی مانند آیلیگ، بتوانیم گامی مؤثر در این راستا برداریم و نسل جدید را با زیبایی های قرآن بیشتر آشنا کنیم.



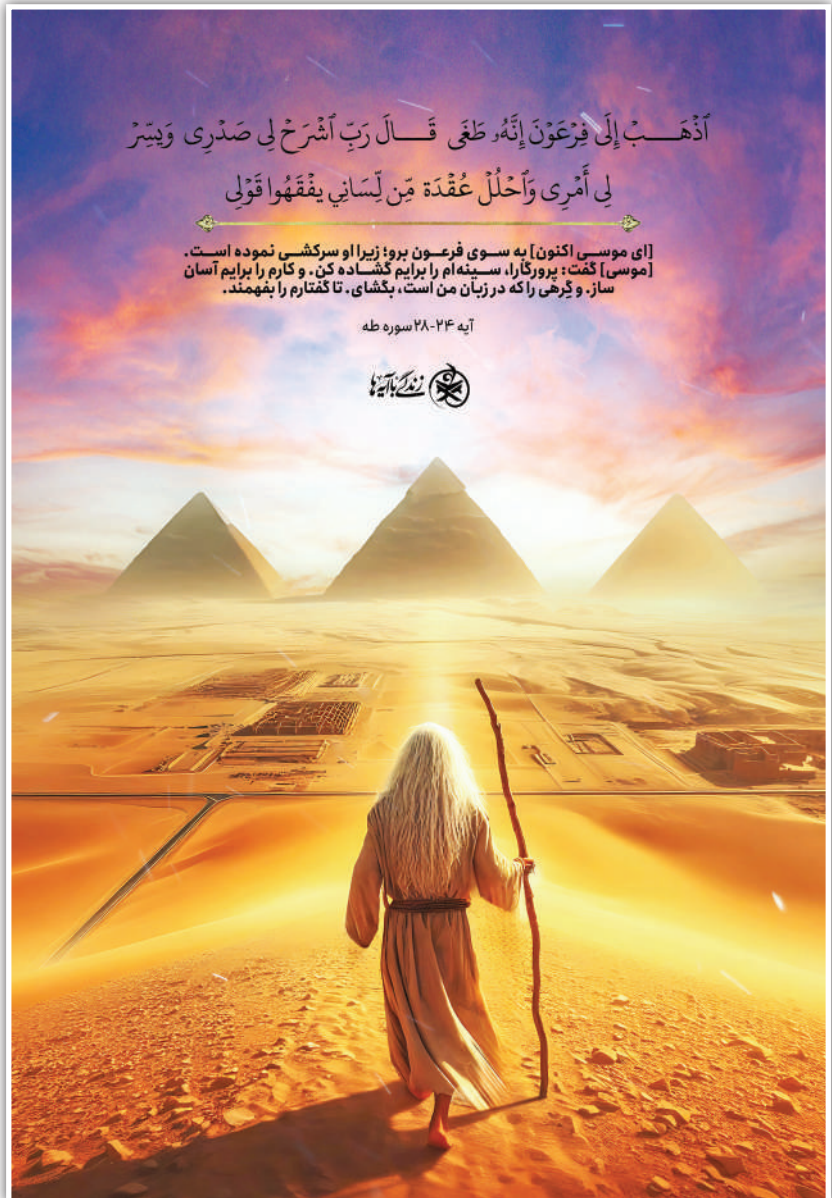


ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

تنهایی نمی‌کنند. آن‌ها می‌دانند که همزمان صدها نفر دیگر هم در حال بازی هستند، پیام می‌دهند، پاسخ می‌گیرند و تعامل دارند. این ارتباط زنده و انسانی، فضای بازی را پویا و پرنشاط می‌کند. یکی از بخش‌های کلیدی در طراحی آیلیگ، استفاده از سکه به عنوان ابزار مدیریت بازی است. ما بدون آن که به جنبه‌های مالی ورود کنیم، از مفهوم سکه به عنوان یک ابزار انگیزشی استفاده کرده‌ایم. کاربران برای استفاده از امکاناتی مانند حذف گزینه‌های اشتباه، افزایش زمان پاسخ‌دهی یا انتخاب گزینه‌های خاص، نیازمند سکه هستند. برای کسب این سکه‌ها، چندین راه وجود دارد، اما یکی از ساده‌ترین و مؤثرترین راه‌ها، تماشای محتوای ویدیویی مرتبط با مفاهیم قرآنی است. کاربران باید ویدیوها را به‌طور کامل تماشا کنند؛ نه می‌توانند جلو بزنند، نه سرعت آن را تغییر دهند. این محتوای ویدیویی می‌تواند شامل آیات قرآن، توضیحات معارفی، حفظ موضوعی و دیگر مباحث فرهنگی باشد. یکی از مزایای این بازی، آموزش تدریجی و غیرمستقیم است. کاربران ممکن است ابتدا تنها برای سرگرمی وارد بازی شوند، اما در طول زمان، بدون اینکه متوجه شوند، بخش‌های بزرگی از مفاهیم قرآنی را یاد می‌گیرند. به عنوان مثال، کسی که پیش‌تر تنها یک سوره از جزء سی قرآن را بلد بوده، پس از چند هفته بازی، ممکن است بیش از ۷۰ درصد این جزء را حفظ کند.

گامی نو در آموزش قرآنی

در این مسیر همکاری نزدیکی با سازمان آموزش و پرورش داریم. این سازمان، به عنوان نهادی رسمی و گسترده، ظرفیت‌های زیادی برای تبلیغ و معرفی آیلیگ در میان دانش‌آموزان دارد. شبکه دقیق و مدیریت‌شده‌ای که در سطح استان‌ها، شهرها، مناطق و مدارس وجود دارد، امکان تبلیغات گسترده را به شکلی هدفمند فراهم می‌کند. مدارس می‌توانند به‌طور مستقیم این بازی را معرفی کرده و دانش‌آموزان را برای نصب و استفاده از آن ترغیب کنند. آیلیگ به دلیل طراحی جذاب و تعاملی خود، نیازی به تبلیغات سنگین ندارد. کاربران پس از آشنایی اولیه با بازی، به‌طور خودکار در فضای آن باقی می‌مانند و به استفاده مداوم از آن علاقه‌مند می‌شوند. این جذابیت، باعث می‌شود دغدغه زیادی برای حفظ کاربران نداشته باشیم. با این حال برای معرفی بیشتر بازی، از روش‌های تبلیغاتی متنوعی استفاده کرده‌ایم. یکی از این اقدامات، تولید موشن گرافیک‌های زیبا و تأثیرگذار است که در نرم‌افزارهای آموزشی، فضای مجازی، و حتی در بسترهایی مانند شبکه شاد و پیام‌رسان‌های داخلی مانند ایتا منتشر می‌شوند. همچنین از ظرفیت‌های صداوسیما برای معرفی بازی بهره برده‌ایم. این روش‌ها به‌خصوص برای آشنایی والدین با بازی بسیار مؤثر است. چرا که آن‌ها وقتی می‌بینند فرزندشان همزمان با بازی، مفاهیم قرآنی را یاد می‌گیرد و حتی شانس برنده شدن در مسابقات را دارد، به نصب و استفاده از بازی علاقه‌مند می‌شوند. یکی از مهم‌ترین گروه‌های هدف ما والدین هستند. این بازی برای آن‌ها اطمینان‌بخش است، چرا که می‌بینند فرزندشان به فعالیتی سرگرم‌کننده و همزمان آموزنده مشغول است. والدین به راحتی می‌توانند این بازی را روی گوشی‌های خود نصب کنند و از آن حمایت کنند.



ترکیبی از رقابت، آموزش و جذابیت

یکی از اصول اساسی جذاب‌سازی مفاهیم آموزشی استفاده از تکنیک‌های گیمیفیکیشن است. ما در آیلیگ از چندین تکنیک بهره برده‌ایم تا کاربران را به‌طور مداوم درگیر بازی و یادگیری کنیم. مثلاً رقابت فردی و رده‌بندی (رنکینگ) یکی از این ابزارهاست. وقتی کاربران می‌بینند که در جدول رتبه‌بندی در کدام جایگاه قرار دارند و برای صعود نیازمند تلاش بیشتر هستند، انگیزه پیدا می‌کنند. علاوه بر این، مسابقات آنلاین و تن‌به‌تن حس رقابت را دوچندان می‌کند، چرا که به‌ویژه در جامعه ایرانی، رقابت یک محرک قوی است. بخش دیگری که جذابیت را افزایش می‌دهد، مسابقات تیمی است. همان‌طور که در فوتبال، موفقیت یا شکست تیم به عملکرد اعضای آن بستگی دارد، در آیلیگ نیز کاربران به صورت گروهی رقابت می‌کنند. این تعامل تیمی باعث می‌شود بازیکنان احساس تعلق بیشتری به بازی داشته باشند. ویژگی دیگر آیلیگ، برخط (آنلاین) بودن بازی است که تجربه متفاوتی را برای کاربران فراهم می‌کند. کاربران احساس



زندگی با آیه‌ها چگونه به مدارس راه پیدا کرد؟



قرآن به وقت نوجوانی



در نخستین ماه مبارک رمضان که طرح زندگی با آیه‌ها اجرا شد، «زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی» نیز با هدف گسترش فرهنگ قرآنی میان نوجوانان شکل گرفت. این طرح که با همکاری بنیاد نوجوان و سازمان دارالقرآن کریم طراحی شد، شامل سه برنامه اصلی بود: مسابقات آی لیگ، محفل قرآنی نوجوان محور، و نمایش قرآنی «معمای نجات». در این باره، حجت الاسلام حسین آقاجانی، معاون بنیاد نوجوان و مسئول این طرح، از اقدامات انجام شده و اهداف این برنامه‌ها توضیحات بیشتری ارائه کرد.



خود نوجوانان بود تا ضمن برگزاری این برنامه‌ها، مسئولیت‌پذیری آن‌ها نیز تقویت شود. سومین بخش این طرح، نمایش قرآنی «معمای نجات» بود که به روایت زندگی حضرت موسی (ع) می‌پرداخت. این نمایش بر اساس ۳۰ آیه‌ای که برای رمضان ۱۴۰۲ در نظر گرفته شده و مرتبط با روح مقاومت بود، طراحی شد. ما دو بخش از زندگی حضرت موسی (ع) را به صورت نمایشنامه آماده کردیم که گروه‌های مختلف، از مدارس گرفته تا محافل قرآنی، می‌توانستند آن را اجرا کنند. نمایش به گونه‌ای طراحی شده بود که نوجوانان ضمن تماشای آن، با مفاهیم قرآنی درگیر می‌شدند و در پایان، این مفاهیم به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شد.

گامی برای ترویج فرهنگ قرآنی در میان نوجوانان

محفل قرآنی نوجوان محور محدود به مدارس و هیئات نبود، بلکه در هر مکانی که نوجوانان حضور داشتند، قابلیت اجرا داشت. این محافل می‌توانستند در مدارس، مساجد، پارک‌ها، باشگاه‌های ورزشی و حتی در صف‌های صبحگاهی مدارس برگزار شوند. هدف از طراحی این محافل، ایجاد بستری برای ارتباط مستمر نوجوانان با آیات نورانی قرآن کریم بود. این محفل، یک برنامه کوتاه و ۱۰ دقیقه‌ای بود که در آن نوجوانان یک آیه را قرائت کرده، به تبیین آن پرداخته، هم‌خوانی می‌کردند و در نهایت، براساس مفاهیم آیه، هم‌عهدی انجام می‌شد. این برنامه نه تنها در محیط‌های آموزشی و فرهنگی، بلکه در فضای خانواده نیز قابلیت اجرا داشت. نوجوانان می‌توانستند در جمع‌های خانوادگی خود این محافل را برگزار کرده و ارتباط خود را با معارف قرآنی تقویت کنند. همچنین، گروه‌های تشکیل شده می‌توانستند فعالیت‌های خود را در سایت زندگی با آیه‌ها و در بخش به وقت نوجوانی ثبت نمایند تا ضمن مستندسازی اقدامات خود، با سایر گروه‌های فعال در سراسر کشور نیز در تعامل باشند. این رویکرد، زمینه‌ساز نهادینه شدن فرهنگ تدبر و انس با قرآن در میان نوجوانان بوده و توانست تأثیر بسزایی در رشد فکری و معنوی آنان داشته باشد.

رقابت در مسیر قرآن

در این برنامه، علاوه بر برگزاری محافل قرآنی نوجوان محور و نمایش‌های قرآنی، یک فرآیند مسابقه‌ای نیز در نظر گرفته شد. نوجوانان می‌توانستند بهترین و جذاب‌ترین محافل قرآنی خود را در قالب کلیپ تهیه

هم‌افزایی برای اجرای بهتر زندگی با آیه‌ها

طرح «زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی» با همکاری بنیاد نوجوان و سازمان دارالقرآن دنبال شد. ما جلساتی را قبل از آغاز ماه مبارک رمضان با دارالقرآن داشتیم و یک هم‌افزایی میان دو مجموعه انجام شد. برنامه‌هایی که دارالقرآن طراحی کرده بود اما اجرایی نشده بودند، با مشارکت ما به جریان افتاد. از جمله، مسابقات آی لیگ که قرار شد در مدارس برگزار شود. ما نیز از ظرفیت‌های خود مانند شبکه مدارس صدا و مدارسی که با طرح سفارخانه مقاومت مرتبط هستند، استفاده کردیم تا این مسابقات به بهترین نحو اجرا شود و در میان نوجوانان ترویج یابد.

سه برنامه محوری در طرح زندگی با آیه‌ها

ما یک طرح ملی مشترک برگزار کردیم به نام «زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی» که سه بخش اصلی داشت. بخش نخست، مسابقات آی لیگ بود که نوجوانان در آن از طریق یک برنامه کاربردی، مفاهیم قرآنی را در قالب بازی و رقابت می‌آموختند و در نهایت جوایزی دریافت می‌کردند. دومین بخش، محافل قرآنی نوجوان محور بود که الگوی آن از برنامه‌های مشابه در صداوسیما گرفته شده، اما با شیوه‌ای متناسب با فضای نوجوانان طراحی شده بود. ما شیوه‌نامه‌های این محافل را طراحی کرده و آن را به مدیران مدارس، معاونان پرورشی، دبیران قرآن و هیئت‌های نوجوانی ابلاغ کردیم. این محافل دارای سه پایه اصلی هستند؛ تبیین آیه محوری، تلاوت و هم‌خوانی قرآن و در نهایت هم‌عهدی نوجوانان با مفاهیم قرآنی. نکته مهم این است که اجرای این محافل برعهده

ویژه نامه زندگی با آیه ها



در حوزه نمایش های قرآنی، برای گروه های منتخب، نمایشنامه های قرآنی جدیدی ارسال شد تا آن ها بتوانند این مسیر را با توانمندی بیشتری ادامه دهند. همچنین، در بخش محافل قرآنی، نوجوانانی که مشارکت بیشتری داشتند و توانسته بودند محافل پربارتری برگزار کنند، به دارالقرآن های سطح شهرها و شهرستان ها و جمع های قرآنی متصل شدند

برگزار کنند، به دارالقرآن های سطح شهرها و شهرستان ها و جمع های قرآنی مرتبط با قاریان و حفاظ متصل شدند. این برنامه ها در راستای توانمندسازی نوجوانان، تقویت مهارت های قرآنی آن ها و رشد مستمرشان در این مسیر طراحی شد. بنیاد نوجوان، علاوه بر تداوم این طرح، راهبردهای مشخصی برای هدایت این گروه های قرآنی در نظر گرفته تا نوجوانان بتوانند ارتباط عمیق تر و مستمری با آیات قرآن برقرار کرده و مسیر زندگی خود را بر پایه آموزه های الهی تنظیم کنند.

مشارکت والدین و مربیان

برای تسهیل حضور والدین و مربیان در این طرح، مجموعه ای از شیوه نامه ها را تدوین کرده ایم که مخاطبان می توانند آن ها را مطالعه کنند. این شیوه نامه ها به زبان ساده، مختصر و کاربردی نوشته شده اند تا همه بتوانند به راحتی از آن ها بهره مند شوند. این شیوه نامه ها از ماه مبارک رمضان در سایت زندگی با آیه ها به وقت نوجوانی بارگذاری شد. همچنین، هم اکنون این محتواها در کانال های مختلف فضای مجازی، از جمله کانال ایتا زندگی با آیه ها به وقت نوجوانی در دسترس هستند. ما این شیوه نامه ها را برای سفیران آیه ها ارسال کرده ایم و از آن ها خواسته ایم که در کانال های خود منتشر کنند تا به دست علاقه مندان بیشتری برسد. این راهنماها برای مدیران شهرستانی و مدیران قرارگاه های نوجوانی ارسال شده و در فضاهای مجازی همچون شاد، بله و ایتا انعکاس یافته اند. علاوه بر این، در سایت بنیاد نوجوان نیز بارگذاری شده اند، تا والدین و معلمان بتوانند به راحتی آن ها را دریافت کرده و از این منابع برای نورانی کردن خانواده و محیط زندگی خود به آیات گرمی قرآن بهره ببرند. مشارکت والدین و مربیان، نقشی کلیدی در تقویت این طرح و تعمیق آموزه های قرآنی در زندگی نوجوانان دارد و دسترسی آسان به شیوه نامه های آموزشی، گامی مؤثر در این مسیر خواهد بود.



کرده و به سایت زندگی با آیه ها به وقت نوجوانی ارسال کنند. این آثار مورد داوری قرار گرفت و برگزیدگان آن معرفی شدند. علاوه بر آن، نمایش های قرآنی نیز داوری شده و بهترین اجراها انتخاب شدند. مسابقات آیلیگ نیز که به صورت برخط برگزار می شد، دارای فرآیند داوری مشخصی بود. تمام این رقابت ها با هدف تشویق نوجوانان به مشارکت فعال در برنامه های قرآنی طراحی شده بودند. در عین حال طرح «زندگی با آیه ها به وقت نوجوانی» محدود به ایام ماه مبارک رمضان نبود و برنامه ریزی های لازم برای استمرار آن در طول سال انجام شد. برای بعد از ماه مبارک، گروه های توانمندی را که در این زمینه استعداد و ظرفیت خود را نشان داده و برتر شده بودند، مورد حمایت قرار گرفتند. این گروه ها را تحت عنوان «نخبگان قرآنی» شناسایی کرده و مسیر ادامه فعالیت هایشان را مشخص کردیم. در حوزه نمایش های قرآنی، برای گروه های منتخب، نمایشنامه های قرآنی جدیدی ارسال شد تا آن ها بتوانند این مسیر را با توانمندی بیشتری ادامه دهند. همچنین، در بخش محافل قرآنی، نوجوانانی که مشارکت بیشتری داشتند و توانسته بودند محافل پربارتری

گفت‌وگو با معاون توسعه خانه‌های قرآنی مؤسسه دارالقران اهل بیت ۴



دردل میدان



«سخنی را به جان خریدم و با گذشتن از مادیات، به صورت جهادی همراه با زن و سه فرزند قدم در مسیر پر مشقت تربیت مربی در استان‌ها و روستاهای محروم گذاشتم تا قرآن راه نجاتی باشد برای توشه آخرتم. با اینکه کارشناس مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی بودم؛ در نهاد رهبری دانشگاه‌ها فعالیت داشتم و استاد حوزه علمیه هستم؛ اما مسیر تربیت مربیان قرآنی در مناطق محروم کشور را با جان و دل ادامه می‌دهم.» اینها را حجت الاسلام حمیدرضا قربانیان، معاون طرح توسعه خانه‌های قرآنی روستایی مؤسسه دارالقران اهل بیت (ع) می‌گوید؛ در شرایطی که متأسفانه فعالیت‌های قرآنی اغلب در مرکز استان صورت می‌گیرد و از روستاها غفلت می‌شود، او به فعالیت‌های فرهنگی و قرآنی در روستاها پرداخته است. او که سال‌ها مبلغ بین‌المللی بوده و به بیش از ۳۰ کشور سفر کرده، از سال ۷۰ تاکنون در مناطق مختلف کشور به خصوص روستاها به تربیت مربیان قرآنی می‌پردازد. یکی از فعالیت‌های فرهنگی حجت الاسلام قربانیان تأسیس پایگاه قرآنی است که از ذیل آن تاکنون حدود ۸۰ حافظ قرآن تربیت شده و تعدادی از این حافظان قرآن مربی شده‌اند. حجت الاسلام قربانیان که در مناطق محروم و دورافتاده‌ای همچون شهرستان سمیرم، مناطق دورافتاده خور و بیابانک، عسلیویه و مناطقی از این دست به تربیت مربی قرآن و تأسیس پایگاه قرآنی پرداخته، هدفش را تربیت مربیان قرآنی عنوان می‌کند؛ چرا که هر کدام از این مربیان یک مجموعه قرآنی متحرک هستند که در هر جایی می‌توانند منشأ خیر باشند. او یکی از ده‌ها نمونه فعالانی است که زندگی با آیه‌ها را به میان مردم برده و در دل میدان به جهاد تبیین مشغول است. صحبت‌های او خواندنی است.

تربیت مربیان قرآنی، منشأ خیر

افراد به خصوص کودکان و نوجوانان در مناطق کم‌تر برخوردار اغلب به‌خاطر نبود مربی و پایگاه‌های قرآنی ناامید شده‌اند؛ در حالی که این مناطق دارای استعدادهای فراوانی هستند. اگر قرار است ما کاری انجام دهیم که مثمر باشد باید نیروی انسانی مستعد تربیت کنیم. تاکنون توفیق یافته‌ایم تا بیش از ۳۰ پایگاه قرآنی در مناطق محروم غرب استان اصفهان راه‌اندازی کنیم. تنها در این پایگاه‌های قرآنی ۱۸۰۰ قرآن آموز شرکت می‌کنند و تاکنون ۱۰۰ مربی تربیت شده است. مربیان از ۱۸ سال تا ۵۰ سال هستند و تعداد قرآن آموزان متغیر است. تعداد قرآن آموزان به تناسب تعداد جمعیت روستا متفاوت است اما در هر پایگاه کمتر از ۲۰ تا ۳۰ نفر حضور ندارند. با هماهنگی‌های به‌عمل آمده با سازمان دارالقرآن بنا بر این است که از مربیان قرآنی در مناطق مختلف از جمله روستاها آزمونی اخذ شده و سپس مدرکی به آنها داده شود.



ویژه نامه زندگی با آیه ها

بر گزار می شود.

بابت تمام فعالیت های قرآنی که در مناطق محروم انجام می شود، برای هر ترم مبلغ ناچیز ۳۰ هزار تومان (در صورت توان) دریافت می شود. البته این مبلغ برای ضمانت حضور در کلاس ها گرفته می شود و در صورت شرکت در تمام کلاس ها، در اتمام دوره مبلغ اخذ شده برگردانده شده با برای قرآن آموزان جایزه تهیه می شود.

دنبال کردن طرح پویش «زندگی با آیه ها» در روستاها

طرح زندگی با آیه ها بسیار خوب و اثر گذار است؛ البته ماه رمضان سال گذشته ما مشابه این طرح را تحت عنوان طرح الرحمن به اجرا در آورده و ۳۰ فراز کاربردی قرآن را در پایگاه های قرآنی دنبال کردیم.

در این طرح ۳۰ فراز اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در قرآن انتخاب و در طول جزء خوانی یک آیه را حفظ می کردیم؛ ذیل آن آیه یک روایت و داستان عبرت آموز از بزرگان مطرح می شد. همچنین روحانیان در مساجد موظف بودند که آن یک آیه را همراه با ترجمه و تفسیر توضیح دهند.

هر کسی که متناسب با آیه یا موضوع آیه، تجربه یا خاطره ای داشت در پایان جزء خوانی تعریف می کرد و سپس افراد با یکدیگر بحث و تبادل نظر می کردند. طرح الرحمن در محدوده ای که ما اجرا کردیم بسیار اثر گذار بود؛ قطعاً پویش زندگی با آیه ها نیز به دنبال ایجاد یک گفتا ن عمومی در سطح جامعه با محوریت قرآن کریم باعث انس مردم با قرآن خواهد شد.

خنثی سازی نقشه دشمنان

امروزه ما در جنگ رسانه ای و اقتصادی قرار داریم و در این شرایط، کار در مباحث فرهنگی سخت است. چنانچه پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: «مَنْ لَا مَعَالِيَ لَهُ لَا مَعَادَ لَهُ» برای هر کس که معاشی نباشد، معادی نیز نیست. از طرف دیگر، خداوند در آیه ۶ سوره علق می فرماید: «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ»؛ راستی که انسان سرکش و مغرور می شود؛ چون که خود را در غنا و دارایی ببیند. نکته اینجاست که متأسفانه هجمه های رسانه ای روی سر مردم به خصوص نوجوان و جوان بسیار زیاد است. در چنین شرایطی، گسترش پویش زندگی با آیه ها در مدارس و دانشگاه ها در خنثی سازی نقشه های دشمن می تواند اثر گذار باشد؛ به شرط آنکه ما اساتید متخصص و با انگیزه برای این کار تربیت کنیم. کلید حل معضلات قرآنی در کشور تربیت نیروهای متخصص و متعهد است. اگر می خواهیم هجمه های رسانه ای دشمن خنثی شود باید به این سمت و سو برویم که انسان های متعهد و متخصص تربیت کنیم. قطعاً هجمه های فرهنگی دشمن در ضعیف کردن رویکرد مردم به مسائل قرآنی اثر داشته است؛ اما ما ناامید نیستیم.

اگر مسئولان دست از جناح بازی و کارهای سلیقه ای بردارند، نگاه واقع بینانه ای به مباحث قرآنی و فرهنگی داشته باشند و مشکلات اقتصادی را حل نمایند، خیلی از مشکلات کشور خودبه خود حل خواهد شد.

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيُخْرِجَهُمْ بَيْنَهُمْ
أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

گفتار مؤمنان - وقتی به سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند تا میانشان
داوری کند- تنها این است که می گویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم.»
اینانند که رستگارند.

آیه ۵۱ سوره نور



طرح شاخه طوبی برای حفظ و تدبر در قرآن

ما طرحی با عنوان «شاخه طوبی» در پایگاه قرآنی مناطق روستایی ایجاد کرده ایم. در این طرح افراد در گروه های سنی مختلف در ابتدا بخشی از قرآن از جمله سوره های حجرات، لقمان و جزء ۳۰ را همراه با ترجمه حفظ می کنند و سپس از جزء اول شروع به حفظ قرآن می نمایند. افرادی که سواد ندارند نیز با روخوانی سوره انعام شروع می کنند و اگر توان حفظ دارند، به حفظ این سوره می پردازند.

کلاس های قرآنی در تابستان دو روز در هفته و دو ساعت برگزار می شود؛ در پاییز و زمستان و بهار به جهت تداخل با سال تحصیلی، کلاس ها دو ساعت در یک روز انجام می شود. به طور کلی، کلاس ها در دو یا سه ترم، ۱۸ جلسه دو ساعته



اجرای پویش زندگی با آیه ها در ماه رمضان نظر کارشناسان و چهره های فرهنگی و مذهبی را جلب کرد



تمجید از گام نخست

نهضت ملی زندگی با آیه ها با هدف تبیین آیات ناظر به موضوعات کاربردی و مورد نیاز امروز نهضت اسلامی در درگیری با جبهه دشمن، در ایام ماه مبارک رمضان سال ۱۴۰۲ اولین گام خود را برداشت و با هدف ترویج و نهادینه سازی آموزه های قرآنی در زندگی روزمره مردم آغاز به کار کرد. در این مرحله، تلاش بر این بود تا با بهره گیری از ظرفیت های رسانه ای، فرهنگی و اجتماعی، آیات قرآن کریم به زبانی ساده و کاربردی برای عموم مردم ارائه شود. فعالیت های مختلفی مانند جلسات تفسیر قرآن، مسابقات قرآنی، برنامه های آموزشی و تبلیغات گسترده در فضای مجازی از جمله اقدامات این پویش در ماه رمضان بود که با استقبال گسترده مردم مواجه شد. در این میان نظر برخی از چهره های شناخته شده فرهنگی و مذهبی را جویا شدیم تا آنها نسبت به اجرای این طرح سخن بگویند که متفقاً آن را مورد تأیید قرار دادند. ادامه برخی از این سخنان را مرور کرده ایم.



رسید؛ اما کم صبری در داستان حضرت خضر باعث شد او از بعضی معارف محروم شود. امروز نیز اگر انسان در زندگی خود صبر و تأمل کند از خیلی مواهب بهره مند خواهد شد. حرکت هم افزای ملی زندگی با آیه ها خواسته های مقام معظم رهبری برای قرآنی شدن جامعه را تا حد زیادی محقق کرد.

● برجسته سازی آیات

من همیشه می گویم شاید نتوانید همه قرآن را حفظ کنید، اما ربناهای قرآن یا سوره های کوچک قرآن را همراه با ترجمه هایشان حفظ کنید؛ چون ما وقتی کاری را بزرگ می کنیم، انجام آن سخت می شود؛ اما قرائت همراه با فهم و تفسیر آیات کار را برای ما آسان تر می کند و طرح حرکت هم افزای ملی زندگی با آیه ها گام بلند و موثر نهضت قرآنی در این مسیر است. پویش زندگی با آیه ها با همین نگاه توانست با برجسته کردن تنها یک آیه در روز زمینه تدبر و تفکر در آیات قرآن را فراهم کند. قرآن ما را سفارش به خواندن کرده است؛ چنان که خداوند در آیه ۲۰ سوره مزمل می فرماید: «فَاقْرَأْ مَا تَمْسُرُ مِنْهُ» در هر حال آنچه میسر و آسان باشد به قرائت قرآن بپردازید. قرآن همچنین درباره آثار خواندن قرآن در آیه ۸۲ سوره اسراء می فرماید: «وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ» و ما آنچه را برای مومنان مایه درمان و رحمت است از قرآن نازل می کنیم. لذا قرآن هم شفا و هم رحمت است. آیه ۵۷ سوره یونس نیز نزول قرآن را شامل موعظه، شفاعت، هدایت و رحمت می داند و می فرماید: «فَذِجَاءُ تَكْمُ مَوْعِظَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ» همانا از سوی پروردگارتان پند و اندرز برای شما آمد که مایه شفا برای آنچه در سینه های شماست و هدایت و رحمتی برای مومنان است. سفارش به خواندن قرآن و بیان آثار آن کلام خداست؛ هر کسی را باید با کلامش شناخت. حضرت امیر (ع) در نهج البلاغه می فرمایند خدا در قرآن تجلی کرده است؛ منظور از این سخن کلام خداوند است. اگر بخواهید بدانید که خدا کیست و حرفش چیست طبعاً باید با قرآن آشنا شوید؛ به همین دلیل به قرائت قرآن توصیه شده است. به دلیل جنبه عقلانیت و تفکری که قرآن در انسان ایجاد می کند، هر مسلمانی مثل باورمندان به سایر ادیان باید در درجه نخست با کتاب دینی خود آشنا شود.

● محفل مردم راسر ذوق آورد

محفل یکی از برنامه های شاخص قرآنی در ماه رمضان است که اقشار مختلفی را سر ذوق می آورد؛ یعنی یک بچه ده ساله وقتی

راه های افزایش انس با قرآن

حجت الاسلام دکتر ناصر رفیعی
استاد حوزه علمیه



● تلاوت همراه با تدبر

بیش از خواندن قرآن، تدبر و تفکر و اجرایی شدن آن مهم است. به همین جهت قرآن در قرائت، توصیه به خواندن قرآن می کند و می فرماید: «فَاقْرَأْ» اما در تدبیر می فرماید: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ» ام علی قُلُوبٌ أَفْقَالُهَا» (آیا در قرآن نمی اندیشند [تا حقایق را بفهمند] یا بر دل هایشان قفل هایی قرار دارد؟) آنچه از این آیه استفاده می شود آن است که شرط بهره وری از مفاهیم عالی قرآن فهم و تدبر در قرآن است. در همین راستا در ماه رمضان شاهد بودیم که کارهای شایسته ای انجام شد؛ از جمله پویش زندگی با آیه ها که با برجسته کردن تنها یک آیه در روز زمینه تدبر و تفکر در آیات قرآن را فراهم می کرد. مثلاً ما آیه ای داریم که به ما خط سیر استکبار ستیزی و دشمن ستیزی می دهد تا امروز به جای «تبت یدای لیب» بگوییم: «تبت یدای تنانیا هو». قرآن کریم داستان هایی را از اصحاب الجنة، اصحاب رقیم، اصحاب کهف یا حضرت موسی و خضر بیان می کند که تمام شده اند؛ اما امروز پیام این داستان ها مهم و درس آموز است که چطور حضرت موسی با تأمل و صبر به پیروزی

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

مسیریابی سعادت بشر

حجت‌الاسلام محمد مهدی ماندگاری
استاد حوزه و دانشگاه

● کمک به تدبیر بیشتر در قرآن

پویش زندگی با آیه‌ها با تدبیر روزانه در یک آیه به ما می‌فهماند که قرآن مسیریاب سعادت است؛ از روزی که نرم‌افزار مسیریاب به موبایل‌ها راه یافت، مردم به دلیل توانمندی‌های این نرم‌افزار که مسیرهای خلوت را انتخاب می‌کند، دست‌اندازها، دوربین پلیس، ترافیک و... را اعلام می‌کند و مسیر را به راحتی به راننده نشان می‌دهد، تمایل به استفاده از این برنامه دارند. پویش زندگی با آیه‌ها نیز با تدبیر روزانه در یک آیه از قرآن به ما می‌فهماند که قرآن مسیریاب سعادت است؛ چنانچه در سوره بقره آمده است: «ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ؛ این کتاب که هیچ شکی در آن نیست، راهنمای پرهیزگاران است.» آیه ۹ سوره اسراء نیز می‌فرماید: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ؛ همانا این قرآن به راست و استوارترین طریقه هدایت می‌کند.» لذا آثار و برکات قرآن هدایت مسیریاب درست در زندگی بشر است؛ چون زندگی ما یک لایه عینی و یک لایه غیبی دارد. مسیریاب لایه غیبی و رابطه ظاهر و باطنی زندگی عالم، قرآن است که آثار و برکات آن شامل سعادت، هدایت، رشد، پیروزی و موفقیت می‌شود.



● رسانه ملی به رسالت اصلی خود برسد

رسانه ملی همانگونه که رهبر معظم انقلاب بارها تاکید کرده‌اند، دانشگاه است. متأسفانه گاهی احساس می‌کنیم که صدا و سیما به یک زنگ تفریح تبدیل شده است. این در حالی است که حضرت آقا صدا و سیما را به مثابه یک دانشگاه عمومی می‌دانند که وظیفه گسترش دین، اخلاق، امید و آگاهی و ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی در میان آحاد ملت را بر عهده دارد. اگر چه دانشگاه و مدرسه زنگ تفریح دارد اما همه آن تفریح نیست. اساس دانشگاه و مدرسه بر تعلیم و تربیت است. اگر رسانه به عنوان یک دانشگاه به رسالت اصلی خود برسد و جایگاه قرآن را برای مردم توضیح دهد، مردم به قرآن به عنوان مسیریاب سعادت اعتماد کنند، قرآن را تلاوت کنند و در آن تدبیر نمایند، حتماً سعادت بشر در بُعد فردی، خانوادگی و اجتماعی در تمام ابعاد تضمین خواهد شد. ان شاء الله اگر دانشگاه‌ها، مساجد، هیئات و رسانه نقش تعلیم و تربیتشان را پررنگ کنند، اتفاقات خوبی در زمینه توسعه فرهنگی قرآنی در کشور رقم خواهد خورد. صدا و سیما باید کارهای تعلیمی و پرورشی را بر عهده داشته باشد؛ پرورشی به این معنا که صدا و سیما باید جایگاه آیه به آیه و نکته به نکته قرآن را در زندگی انسان‌ها در موضوعات مختلف تبیین کرده و سپس نمونه‌های تأثیرپذیری از قرآن را برای مردم بیان کند.

● مربی باید وسط میدان باشد

برنامه محفل با ایده‌ای اخلاقانه و با محوریت قرآن توانست زمینه تدبیر در قرآن را برای مخاطبان رسانه ملی به ارمغان آورد. اگر رسانه بتواند با تداوم



حافظ قرآنی را می‌دید، احساس می‌کرد که باید به این سمت برود؛ چون ما غالباً الگوی پریم، وقتی یک خانم خانه‌دار می‌بیند که مثلاً یک بچه او نیست یا بچه‌ای که مشکل ذهنی دارد قرآن را حفظ کرده است، همین باعث ایجاد انگیزه برای حفظ قرآن در او می‌شود. این برنامه پر مخاطب ضمن جاذبه‌ای که داشت، باعث ایجاد انگیزه در اقشار مختلف مردم به خواندن و حفظ قرآن شد. برنامه محفل خیلی‌ها را به سمت قرآن سوق داد و متولیان این برنامه از جمله سازمان تبلیغات اسلامی کمک کردند کار فرهنگی خلاقانه و نوآورانه‌ای انجام شود. فرمایش رهبر انقلاب در نماز عید فطر نیز مهر تأییدی بر این کار خوب بود. یکی دیگر از راه‌های انس بیشتر مردم با قرآن رواج روضه‌های خانگی است. در ایام محرم روضه‌های خانگی رواج پیدا می‌کند و شلوغ می‌شود؛ چون خانم‌ها اغلب در این ۲ ماه محرم و صفر نذر دارند که در خانه‌شان روضه برپا کنند. اما این روضه‌های خانگی باید در تمام ایام سال و برای جلسات قرآنی نیز برپا شود. نذرهای ما می‌تواند به سمت جلسات قرائت قرآن، تفسیر قرآن و مانند آنها سوق پیدا کند تا ان شاء الله زمینه‌های انس مردم با قرآن بیش از پیش فراهم شود.



برنامه‌هایی مشابه برنامه محفل تأثیر قرآن در زندگی افراد و همچنین حل مشکلات مردم را بیان کند، قطعاً در انس مردم با قرآن اثر گذار خواهد بود. نقش نهادهای فرهنگی از جمله سازمان تبلیغات اسلامی در تحقق جامعه قرآنی را نیز نباید فراموش کرد. سازمان تبلیغات اسلامی یا هر نهاد فرهنگی دیگر باید به طلاب و مبلغین آموزش دهد که چگونه می‌شود با زبان، عمل و روش‌های تربیتی مردم را با قرآن مانوس کرد؛ این اقدام تأثیر زیادی در انس مردم با قرآن خواهد داشت. ما نباید موعظه کننده باشیم بلکه باید مربی باشیم، مربی باید وسط میدان باشد و مسائل و مشکلات مردم را مستند به قرآن حل نماید. اگر راه و روش‌های استفاده از قرآن در دوره‌های آموزشی سازمان تبلیغات کار شود، قطعاً حضور مبلغین تأثیر بیشتر خواهد داشت. اگر بعد از ماه رمضان و ماه محرم مراجعه مردم به مراکز پاسخگویی به سؤالات، روحانیت، مسجد و قرآن بیشتر شد، معلوم می‌شود که روحانیان و بالطبع سازمان تبلیغات اسلامی خوب کار کرده‌اند.

● انس بیشتر مردم با قرآن

برای انس بیشتر مردم با قرآن باید چند مسئله را مورد توجه قرار داد. یکی از راه‌های انس بیشتر مردم با قرآن اعتمادسازی است. در حال حاضر مردم آنقدر که به اینترنت و فضای مجازی اعتماد دارند به قرآن اعتماد ندارند. مشکل ما این است که به قرآن اعتقاد داریم اما اعتماد نداریم. اعتقاد یعنی می‌دانیم که قرآن راه‌حلی دارد اما اعتماد سپردن خودمان به قرآن است. وقتی قرآن می‌گوید این کتاب راه‌حل و کتاب رشد است، مردم باید اعتماد کنند. ما وقتی به پزشکی اعتماد می‌کنیم، ریش و قیچی را به دست او می‌سپاریم. اگر ما به قرآن اعتماد کردیم، راه‌حل‌ها را از قرآن می‌پرسیم. یکی دیگر از راه‌های انس مردم با قرآن تلاوت و تدبیر در قرآن است. خداوند در آیه چهارم سوره مزمل می‌فرماید «فَوَيْلٌ لِلْقُرْآنِ تُرْتِيلًا؛ به تلاوت آیات قرآن با توجه کامل مشغول باش.» البته اگر چه به تلاوت قرآن بسیار تأکید شده اما خوب است که در کنار هر تلاوتی، تدبیر قرآن را هم مدنظر قرار دهیم. تدبیر در قرآن باعث می‌شود تا مردم شیرینی قرآن را بچشند. ما باید نتایج عمل به قرآن را برای مردم تبیین کنیم و شیرینی آن موفقیت را به مردم بگوییم. آیه «تواصوا بالحق» دستورالعملی برای زندگی است. مردم باید یاد بگیرند که راه‌حل‌های قرآن را برای همدیگر تبلیغ کنند، از قرآن دفاع کرده و پای قرآن ایستادگی کنند. اگر جریان‌سازی این مراحل در جامعه اتفاق بیفتد، انس مردم با قرآن بیشتر خواهد شد.

طرح جدیدی برای فهم قرآن

حجت‌الاسلام مهدی نیلی پور
مدیر بنیاد مهدویت و آینده پژوهی استان اصفهان



● ارتقای هوش معنوی

از نظر ساختار وجودی، انسان دارای دو ساحت و بُعد است. یکی بُعد جسمانی و مادی و یکی بُعد روحانی و غیبی. قرآن عمدتاً بر اساس ساختار وجودی انسان

ملاحظه هر دو بُعد را کرده است؛ اما عمده‌ترین راه تغذیه بُعد روحانی و بُعد ملکوتی و غیبی انسان از طریق دستاوردهای آسمانی است. انسان‌هایی که بخواهند سرمایه‌ای در بُعد ملکوتی و غیبی خود داشته باشند و آن بُعد خودشان را تقویت کنند، اینها ناگزیرند که با یک دستاوردهای غیبی و ملکوتی اصیل آشنا باشند و قرآن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای پیامبر اکرم (ص) که خود سرتاسر غیب و ملکوت بوده، برای انسان‌ها قرار داده شده است. اگر افراد بخواهند در جنبه‌های ملکوتی و غیبی خودشان را رشد دهند، اینها ناگزیر از تماس با قرآن به‌عنوان تجلی اسماء الهی در روی زمین هستند.

امروزه از قرآن تحت عنوان هوش معنوی یاد می‌شود. افراد اگر بخواهند هوش معنوی خودشان را ارتقا دهند باید به قرآن مراجعه کنند؛ چون یکی از مؤلفه افراد دارای هوش معنوی، ارتباط با کتب قدیمی و عتیق است و یکی از کتاب‌های عتیق و مصون از هر گونه خطا و اشتباه قرآن کریم است؛ لذا از یک دیدگاه هر کسی اهل قرآن نباشد معلوم می‌شود که هوش معنوی خوبی ندارد. عرفا و بزرگان ماعموماً حداقل روزی یک مراجعه قرآنی داشتند و حضرت

ویژه نامه زندگی با آیه ها

با آیات المهدی می توانید پیدا کنید و آنها را ارائه دهید. آیات قرآن معجونی است که شما در آن توحید، اخلاق و عقاید می بینید؛ لذا این پویش های منظم باید در تمام طول سال با عنوان های متفاوتی اجرا شود؛ مثل پویش سبک زندگی از نگاه قرآن.

پویش زندگی با آیه ها کار موفق و خوبی بوده و ان شاء الله خداوند به متولیان این امر قوت و همت عالی دهد تا بتوانند این اتفاق را با موضوعات متنوع و فراگیر و جذاب بیشتری در سطح کلان حتی در سطح جهانی ایجاد کنند. چون قرآن مخصوص ما نیست و خطاب قرآن به کل مردم است؛ بنابراین این گونه پویش ها نباید محدود به ایران باشد و باید در جهان اسلام و حتی با نگاه بین المللی رقم بخورد تا همه مردم به شکلی از این مائده الهی و آسمانی بهره مند شوند.

اتصال مردم به قرآن

دکتر محمد حسین ساعی
رئیس دانشگاه بین المللی سوره

● نیاز به فرهنگ سازی

انس با قرآن زمینه پیشرفت کشور را فراهم می کند. فرهنگ ما، فرهنگ ایرانی اسلامی است و ستون اصلی فرهنگ اسلامی در سراسر جهان قرآن است. یعنی اگر ما بخواهیم یک هویت قوی بر مبنای پیشرفت معنوی و مادی داشته باشیم باید به این مبانی فرهنگی خودمان توجه ویژه کنیم. هرچقدر قرآن و عمل به آن به عنوان یک کتاب اجتماعی بین مردم کشورمان بیشتر مورد توجه قرار بگیرد، بالطبع زمینه برای پیشرفت های مادی فراهم خواهد شد، اختلافات در جامعه کمتر می شود، همبستگی ملی بهتر خودش را نشان می دهد و همه اینها زمینه پیشرفت کشور را فراهم می کند. ورود قرآن به زندگی مردم نیازمند فرهنگ سازی است. همان طور که نظام تربیتی از خانواده، مساجد و مدارس آغاز می شود، در وارد کردن قرآن به زندگی هایمان نیز باید رسانه های جمعی به عنوان مکمل شبکه خانواده و مساجد و مدارس در این حوزه عمل کنند و البته هر بخش دیگری که در حوزه فرهنگی کمک می کند، باید نقش خودش را در این حوزه ایفا کند. در واقع، به همان صورتی که هر فرهنگی قرار است گسترش پیدا کند، به همان شیوه باید فرهنگ قرآنی را گسترش دهیم.

● موفق ترین پویش قرآنی

پویش زندگی با آیه ها توانست تقریباً همه ظرفیت های فرهنگی - تربیتی جامعه را به خدمت بگیرد. با این پویش خانواده ها، مساجد، کلاس های قرآن، رسانه و فضای مجازی درگیر شدند. این همگرایی در استفاده از انواع و اقسام ابزارها و رسانه های فرهنگی نقطه قوت این پویش است و چیزی هم که باعث موفقیت این پویش شده ناشی از همین مورد بوده است. در سال های اخیر ما با کمتر برنامه ای در کشور مواجه بودیم که این میزان از افراد را با



امام روزی سه جز قرآن تلاوت می کردند. علامه طباطبایی بالاترین هوش معنوی را داشته و ۲۰ سال شبانه با قرآن مأنوس بوده تا تفسیر المیزان را تحویل ما داده است.

● کار های منظم نتیجه می دهد

پویش «زندگی با آیه ها» اقدامی مؤثر در انس بیشتر مردم با قرآن است. حقیقتاً پویش زندگی با آیه ها که توسط سازمان تبلیغات اسلامی اجرا می شود، کار بسیار تحسین برانگیزی است؛ چرا که قرآن یک کتاب نظم پذیر و نظم ده به انسان بوده و پویش زندگی با آیه ها نیز کار منظمی است که باعث مدیریت ذهن، زمان و فهم می شود. چند سال قبل نیز ما در بنیاد مهدویت اصفهان کاری مشابه پویش زندگی با آیه ها را اجرا کردیم و هر روز یک آیه از آیات المهدی در فضای مجازی به مسابقه گذاشته می شد. این گونه کار های منظم با موضوعات مختلف مثل مهدویت ظرفیت بالایی است که شما در هر جز چند آیه مرتبط

تقدیر از حضور در محفل چارک

آیت الله غلامعلی صفایی بوشهری نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه بوشهر



از حضور پر شور مردم در بزرگترین گردهمایی قرآن دوستان در دهکده قرآنی چارک شهرستان دشتی که در روز شهادت امیرالمؤمنین علی علیه السلام حماسه قرآنی به پا کردند تقدیر می شود. این نشان می دهد مردم استان بوشهر و روستای چارک ریشه در قرآن دارند و این کار بزرگی است که علما انجام دادند و تلاش گران عرصه قرآنی آن را گسترش دادند.

تنها راه نجات انسان رجوع به قرآن و عترت است و استان بوشهر بر پایه قرآن و عترت و ولایت مداری حرکت و پایتخت مقاومت، بصیرت و بیداری بر اساس پایه های فرهنگی قرآن و مکتب اهل بیت است. این حضور باشکوه نشان از تاریخ پرشکوه قرآنی استان است و این فرهنگ در تاریخ استان بوده است. این حضور قرآنی نشان می دهد مردم هیچ گاه دین و اسلام و علی (ع) را فراموش نمی کنند و همه چیزشان با دین تعریف می شود. این حضور پر شور مردم در این محفل پیام بزرگ بزرگ به جهانیان صادر کرد که ما با قرآن هستیم و زندگی قرآنی داریم و جانمان در راه قرآن و دین می گذاریم.

تدبر در قرآن، از جزء به کل

حجت الاسلام محسن قرائتی استاد و مفسر قرآن



پیامبر فرمود کتاب الهی و عترت من نباید از هم جدا شوند اما در حال حاضر این دو امر را تفکیک شده می بینیم. در حال حاضر روضه داریم ولی جلسه تفسیری که عوام بفهمند نداریم. تفسیرهای قرآن ما برای خواص هستند. باید طوری بر نامه بریزیم که هم عوام متوجه شوند و هم خواص بپسندند.

طرح زندگی با آیه ها که توجه به حفظ موضوعی ۳۰ آیه قرآن در ۳۰ روز ماه مبارک است را باید ادامه بدهید اما خودتان یک منبع فکری داشته باشید. همچنین توجه داشته باشید جلسات قرآن طول نکشد. قرآن همه چیز ما است قرآن را نور چشم ما باید قرار داده شود. باید امور قرآنی را بازنگری کنیم و تفسیر آن را بفهمیم و برای این امر باید به عنوان مثال از تفسیر نمونه استفاده کنیم. همچنین اگر کلاس داری می خواهید انجام دهید تفسیر نور می تواند کمک کند.

متأسفانه سخنرانی های ما هیچکدام استاندارد قرآنی ندارد. قبل از انقلاب جلسه داشتم اما تخته سیاه برای کلاس وجود نداشت، به همین خاطر از یک مقوا استفاده کردم و برای گچ از زغال و از جوراب برای تخته پاک کن استفاده کردم و با همان شیوه ها سوره های کوچک و قصه های قرآنی را نقل کردم. باید برای فهم مردم ارزش قائل بشویم؛ قرآن ذکر است و باید شیرین باشد. ما اخلاص هایمان گیر دارد و درگیر شرک است. من معتقدم همه ما با هم باید خاک این باغچه را عوض کنیم. تدبر در قرآن باید از جزء به کل باشد. یعنی از فروع به اصول باشد، از زمان استفاده کنید و کار را تعطیل نکنید. برخی برنامه ها نیاز نیست و هزینه بر است و برخی مبنا ندارد اما برخی کارها که مهم است باید مدیریت شوند ماه رمضان کبریت است. کبریت بعد از روشن شدن سریع خاموش می شود لذا باید سریع آن را به گاز برسانید و آن را روشن کنید گاز هم به غذا و غذا هم به انسان وصل است و انسان نیز به خدا متصل است. برخی از ما قرآن را علم نمی دانیم اما امام رضا (ع) می فرماید قرآن علم واقعی است و لذا کار برای قرآن را باید جدی بگیرد.

ان شاء الله این کار زندگی با آیه ها را نظام مند کنید و از کسانی هم که در کنار و کارتان نیستند مشورت بخواهید. این طرح کار مهمی است. بعد از ماه رمضان ادامه دهید. اینکه همه قرآن بخوانند ولو به اندازه یک سوره توحید بسیار مهم است. در این امر کمک بگیرید با کسی هم قهر نکنید و در خط سیاسی هم نیافتید. پیامبر (ص) زمانی که وارد مدینه شد خط سیاسی نبود ولی قبیله بازی بود. هر کسی که می خواهد برای مردم کار فکری و فرهنگی کند دیگر نباید خط سیاسی داشته باشد. خط سیاسی را از رهبری و عقل بگیرید چرا که همه خوبی ها و بدی ها یکجا جمع نمی شوند. ممکن است کسی ضد ما باشد ولی صاحب نظر باشد و ما موظفیم از نظرات آنان استفاده کنیم.

فرهنگ قرآنی مرتبط کند. قبلاً ما پویش هایی داشتیم که صداوسیما هم ورود پیدا می کرد؛ اما آمارها و مشاهدات شهودی و تجربی نشان می دهد که این پویش موفق ترین پویش قرآنی در همه ادوار بوده است. اجرای این پویش باعث انس جوانان با قرآن شد؛ همچنین ابعاد عاطفی، احساسی، فکری، تدبیری و تعمیدی خوب و طراحی شده ای دارد. این پویش زمینه ای ایجاد کرد که هم بسترهای تربیت قرآنی کشور به این پویش متصل شوند و هم از سمت رسانه ها، تقویت و اعتبار سازی و برای این محافل و سازمان های تربیتی و فرهنگ قرآنی ایجاد شود. این مجموعه و زنجیره تا حد خوبی باعث اتصال مدارس و دانشگاه ها و حتی خانواده ها به قرآن شده است و مثل یک سیستم ساعتی بسیار مرتب و منظم حرکت می کند.

نقش چهره های برجسته و دستگاه های فرهنگی

برای تأثیر گذاری بیشتر این پویش در جامعه و محیط های آموزشی، اساتید و چهره های برجسته نقش بی بدیلی دارند. هر چقدر خواص جامعه، بزرگان تربیت فرهنگی جامعه و افراد تأثیر گذار روی مردم بیشتر ورود پیدا کرده، تبلیغ کنند و خودشان را مخاطب و استفاده کننده از این پویش نشان دهند، لاجرم این مسئله بر روی بقیه افراد تأثیر می گذارد. این نقطه اصلی است که ما برخی چهره های جدی که وجود دارند یا چهره هایی که باید ساخته شوند را به مردم معرفی کنیم. اتفاق خوبی که در برنامه محفل افتاد این بود که چند چهره را توانست به مردم معرفی کند و آنها هم از اعتباری که برایشان ایجاد شده در نسخه های فرهنگی - قرآنی استفاده کنند. یکی دیگر از راهکارهای تأثیر گذاری این پویش، همگرایی سازمان ها و نهادهای تربیتی - فرهنگی و رسانه ای است. مجموعه ای از مجلات و روزنامه ها، فضای مجازی و سازمان صداوسیما و حتی روابط عمومی دستگاه ها، باید شبکه ای در کنار شبکه مساجد و مدارس و بسیج به صورت یک کل واحد و یک مجموعه بزرگ منسجم به هم ایجاد کنند؛ این مجموعه می تواند کسانی که به آنها مرتبط می شوند را هم به لحاظ احساسی و عاطفی و هم به شکل دانشی و پویشی و تدبیر و تأمل از روی مفاهیم و تفاسیر قرآن اقناع کرده و زمینه خوبی برای آنها ایجاد نماید؛ لذا با تقویت این دو زمینه، پویش زندگی با آیه ها هر چه بهتر خواهد شد.

برکات فردی و اجتماعی

قرآن در سطح فردی، اجتماعی، پیشرفت معنوی و مادی یک نسخه نجات بخش است که باعث تعالی ما می شود؛ لذا اگر بتوانیم به هر شکل و بهانه ای از قرآن بهره مند شویم، قطعاً از آن بهره خواهیم برد و هر چقدر خودمان را از قرآن دور کنیم از لحاظ فردی و اجتماعی ضرر خواهیم کرد. تلاوت، تدبر و عمل به قرآن امر شایسته ای است و چنانچه این کار ارزشمند به صورت جمعی و در یک پویش بزرگ چند میلیون نفری اتفاق بیفتد، این جمع بزرگ و همبسته برکاتی برای فرد شرکت کننده و جامعه در پی خواهد داشت؛ چنانچه حضرت علی (ع) در خطبه ۲۷ آنهج البلاغه بر همگامی و همراهی با سواد اعظم یعنی جمعیت عظیم مسلمین و پرهیز از هر گونه تک روی تأکید می کند و با صراحت می فرماید: «يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ» دست خدا با جمعیت است.



مشارکت در پیشبرد بزرگترین پویش قرآنی کشور
در ماه رمضان چشمگیر بود

بهار زندگی با آیه‌ها



وَقُرْآنَ فِي بُيُوتِكُمْ ۖ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ ۚ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ
وَأَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ
أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

و در خانه‌هایتان بنشینید و آرام گیرید (و بی‌حاجت و ضرورت از منزل بیرون نروید) و مانند
دوره جاهلیت پیشین با آرایش و خود آرای بیرون نیابید، و نماز به پا دارید و زکات (مال
به فقیران) بدهید و از امر خدا و رسول اطاعت کنید. خدا چنین می‌خواهد که هر رجس و
آلایشی را از شما خانواده (نبوت) ببرد و شما را از هر عیب پاک و منزّه گرداند

آیه ۳۳ سوره احزاب

پویش زندگی با آیه‌ها به عنوان مسیری ادامه‌دار در رمضان سال ۱۴۴۶ قمری که از روزهای انتهایی سال ۱۴۰۳ آغاز شد همچنان کوشید آیاتی از کلام‌الله مجید را بیش از قبل در فرهنگ عمومی کشور تثبیت کند و قرآن را به سهم خود بیش از همیشه به متن زندگی مردم بیاورد. این دومین ماه مبارکی بود که زندگی با آیه‌ها مهمان خانواده‌های ایرانی شد؛ پویشی که در آن ۳۰ آیه قرآن انتخاب شدند تا مردم علاوه بر تدبیر در این آیات، آنها را در زندگی روزمره خود به کار ببرند.

حجت الاسلام محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی پس از پایان ماه مبارک رمضان در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ویراستی با اشاره به برگزاری نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» و استقبال مردم از آن نوشت: «مشارکت ششور انگیز میلیون‌ها ایرانی در نهضت ملی زندگی با آیه‌ها، جلوه‌ای از عشق و باور ملت قرآن بود. حضور ۱۱ میلیونی مردم، نشان داد که قرآن نه تنها در حافظه، بلکه در رفتار و انتخاب‌های روزمره‌ی جامعه‌ی ایران اسلامی جاری است. حالا با آغاز «گام دوم: ۱۰۰ آیه‌ی آشنا»، این حرکت ملی وارد فصلی نو و پرامید شد؛ فصلی برای عمل و انس بیش‌تر به قرآن. ان‌شاءالله این مسیر نورانی، با همت مردم و همراهی و تعامل فعال و انگیزه‌مند همه‌ی نهادها، محکم‌تر از همیشه ادامه خواهد یافت.»

حجت الاسلام رضا عزت زمائی، معاون فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی نیز در نشست با اشاره به رویداد قرآنی زندگی با آیه‌ها و تأکیدات رهبر معظم انقلاب در دیدار با خادمان قرآن، اعلام کرد: «رهبر معظم انقلاب پس از شنیدن گزارش فعالیت‌های انجام شده درباره زندگی با آیه‌ها فرمودند: به همه کسانی که قدمی در مسیر زندگی با آیه‌ها برداشتند، خسته نباشید بگویند و سلام برسانید.» مسیر زندگی با آیه‌ها در رضانی که گذشت را در صفحات پیش‌رو مرور کرده‌ایم.

حجت الاسلام محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی پس از پایان ماه مبارک رمضان در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ویراستی با اشاره به برگزاری نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» و استقبال مردم از آن نوشت: «مشارکت ششور انگیز میلیون‌ها ایرانی در نهضت ملی زندگی با آیه‌ها، جلوه‌ای از عشق و باور ملت قرآن بود. حضور ۱۱ میلیونی مردم، نشان داد که



مروری بر فعالیت‌های قرآنی زندگی با آیه‌ها در ماه رمضان گذشته

تبدیل مخاطبان به کنشگران فعال

طرح ملی نهضت زندگی با آیه‌ها و حفظ ۳۰ آیه قرآن کریم در ماه رمضان امسال به صورت گسترده در سراسر کشور برگزار شد. این طرح به منظور آشنایی و انس هرچه بیشتر مردم با آیات کاربردی قرآن کریم در ماه رمضان با استقبال خوب مخاطبان روبه‌رو شد و بسیاری از مردم در مسابقات و برنامه‌های این طرح ملی شرکت کردند. سازمان‌ها و نهادهای بسیاری در راستای هرچه بهتر برگزاری این طرح مشارکت داشتند و از این رومی توان گفت این طرح ملی با تلاش مردم و همه دست‌اندرکاران توانست قدم خوبی در جهت انس بیشتر با قرآن که از مطالبات جدی رهبر انقلاب است بردارد. با این حال این طرح بازهم متوقف نشده و همچنان به مسیر پربار خود ادامه می‌دهد. طرح «زندگی با آیه‌ها» با استقبال اساتید و کارشناسان قرآنی روبه‌رو شده و آنان آمادگی خود را برای ارائه نظرات و پیشنهادات تکمیلی در جهت بهبود هرچه بیشتر این طرح اعلام کرده‌اند. این طرح، با توجه به تأکیدات بزرگان دینی بر اهمیت فراگیری و تدبیر در آیات قرآن کریم، می‌تواند گامی مؤثر در ارتقای سطح معنوی و فرهنگی جامعه باشد. در ادامه این فعالیت‌های قرآنی رابه شکل گذرامرور کرده‌ایم.



چشم‌انداز ۳ ساله

آن طور که حجت الاسلام رضا عزت زمانی، معاون فرهنگی و تبلیغی سازمان تبلیغات اسلامی خبر داده، نهضت ملی زندگی با آیه‌ها قرار است طی سه سال برگزار شود؛ او در این باره گفت: «نهضت زندگی با آیه‌ها و طرح حفظ و انس با ۱۰۰ آیه منتخب و پر کاربرد از سال گذشته شروع شده و امسال جدی‌تر در ماه رمضان برگزار شد. در طول سال نیز این نهضت را با آیات مأنوس ادامه خواهیم داد. تا سه سال این طرح به صورت مستمر در طول سال اجرا می‌شود و در همه مناسبت‌ها حول محور یک یا چند آیه قرآن مجموعه برنامه‌های تبلیغی، برنامه ریزی و ساماندهی شده است.»

وی با اشاره به همکاری ۳۰ دستگاه و نهاد در اجرای طرح زندگی با آیه‌ها در ماه رمضان امسال هم گفت: «هم‌افزایی و همکاری ۳۰ دستگاه فرهنگی در این حرکت بزرگ اتفاق بی‌سابقه‌ای بود که توانستیم در موضوعی فرهنگی حضور این حجم از مجموعه و دستگاه‌ها را داشته باشیم. رویدادهای متنوع قرآنی در کنار مسابقات زنده تلویزیونی و فضای مجازی برگزار شد. تقریباً تمام برنامه‌های سحر و افطار استان‌ها و شبکه‌های ملی به این طرح اشاره داشتند. در این میان برنامه «محفل» میدان‌دار عرصه فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی آیات منتخب زندگی با آیه‌ها شد؛ برد بین‌المللی محفل قابل توجه بود به طوری که این برنامه در

۱۰ کشور منطقه پخش شد و فضای خوبی را شکل داد.»

حجت الاسلام علی تقی‌زاده، دبیر نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» نیز درباره این پویش گفت: «با عنايات خداوند متعال و در راستای تبدیل مفاهیم قرآنی و آیات منتخب قرآن کریم به مسلمات فکری، رایج‌ترین افکار مشترک و گفتمان‌های عمومی بین همه قشرهای مردم، گام دیگری از نهضت ملی زندگی با آیه‌ها با محوریت ۳۰ فراز از ۳۰ جز قرآن کریم با عنوان «امت پیروز» در ماه مبارک رمضان اجرا شد. به لطف الهی و با همکاری نهادهای مختلف، این حرکت به یک جریان مردمی و ملی تبدیل شده که نشان‌دهنده ظرفیت فوق‌العاده قرآن در ایجاد نهضت ملی و حتی بین‌المللی است. زندگی با آیه‌ها با مشارکت ۳۰ دستگاه و هزاران مجموعه و چهره‌های فعال مردمی در عرصه قرآن کریم در سراسر کشور شکل گرفته و سعی شده به این منظور تولیدات و زیرساخت‌های لازم تمهید و تولید شود. از جمله این تلاش‌ها می‌توان به تدوین بیش از ۱۰ کتاب و تولید بیش از ۱۰۰۰ محصول رسانه‌ای و گرافیکی از جمله پویانمایی، مدرسه حفظ، کلیپ صوتی و تصویری تلاوت و تبیین آیات، بریده فیلم، عکس‌نویس و پوستر اشاره کرد.

هم‌چنین ایجاد زیرساخت‌های فنی از جمله اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها، دستیار هوشمند تولید محتوا و اطلس محافل و تشکل‌های قرآنی و طراحی، تولید محتوا و ایجاد بسترهای نوین با کمک فناوری‌های جدید در قالب بازی‌وارسازی مخصوص کودکان و نوجوانان از جمله نرم‌افزارهای «ایلیگ» و «قطار قرآنی» و مسابقات و رویدادهای دانش‌آموزی متعدد همچون «زندگی با آیه‌ها»، «خدا میگه»، «نورا»، «معمای نجات» و «مسیر» از این جمله هستند. در کنار این اتفاقات نیز با برنامه‌ریزی مسابقات مختلفی در تلویزیون، فضای مجازی، مسابقات گروهی و... نیز سعی شد از مسیر و منطق مسابقه نیز برای این پویش استفاده کنیم. ضمن آنکه همکاری و همراهی صداوسیما و برنامه‌های سحرگاہی و افطار رسانه ملی نیز جزو اتفاقات مهم و قابل اعتنا بود. به طور خاص درباره برنامه محفل نیز سعی شد بُعد بین‌المللی آن تقویت شود و گامی برای ارتقای تصویر بر ساخت جمهوری اسلامی ایران در عرصه قرآن در کشورهای منطقه برداشته شود. یکی دیگر از مهم‌ترین بسترهای برگزاری مسابقات، اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» بود که در فضایی جذاب

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

را ایفا می‌کنند. هر سفیر آیه‌ها می‌تواند در فضای خود، اعم از محیط‌های خانوادگی، اجتماعی و مجازی، جریان قرآنی ایجاد کند.»

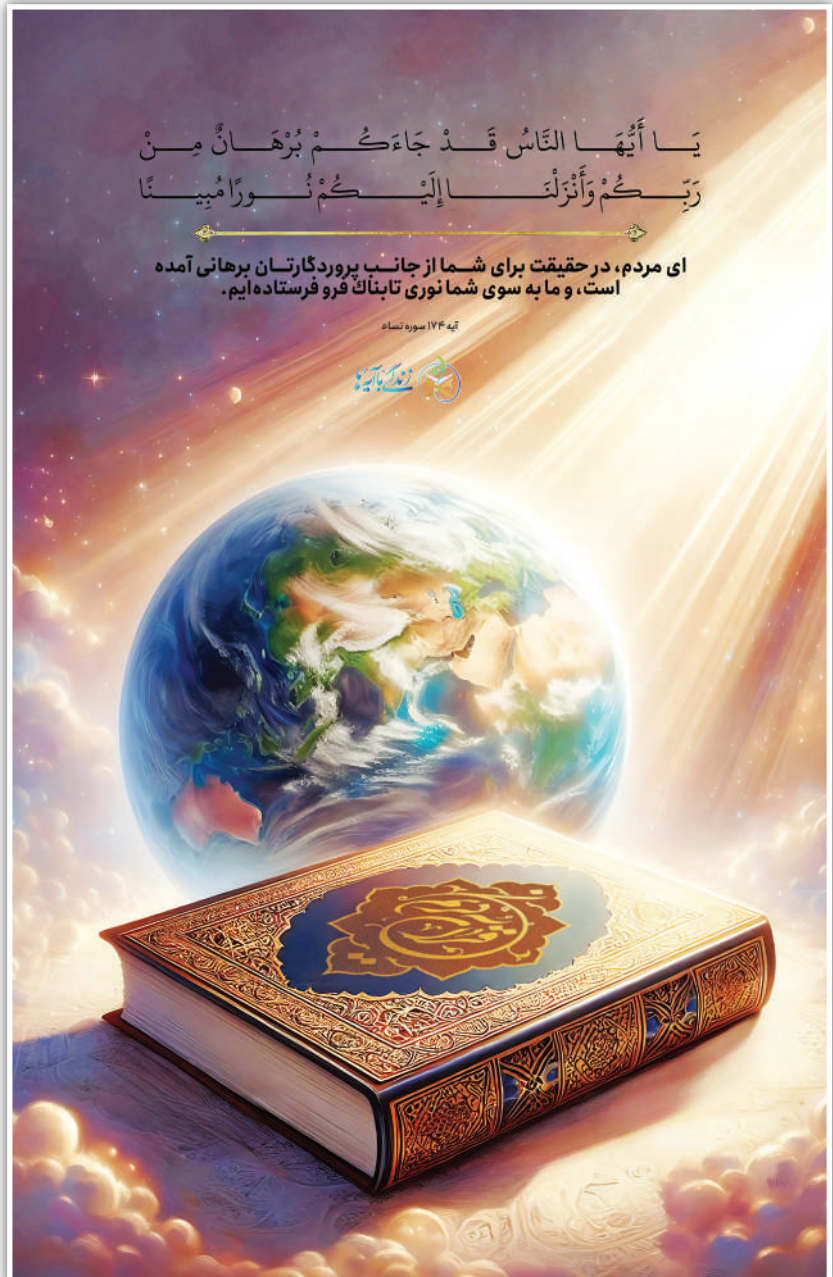
زندگی با آیه‌ها به روایت آمار

حرکت هم‌افزای ملی زندگی با آیه‌ها توانست امسال، بیش از ۱۱ میلیون نفر را به صورت مستقیم با خود همراه سازد و علاوه بر این حدود ۴ میلیون نفر آیات زندگی با آیه‌ها را حفظ کردند و حائز دریافت مدرک معتبر شدند. زندگی با آیه‌ها در سراسر کشور در جریان بود و تک‌تک استان‌های ایران میزبان این پوشش بزرگ قرآنی شدند. در ماه مبارک رمضان حدود ۲،۵ میلیون محفل قرآنی در کشور برگزار شد که از این میان ۶۶۸۰ محفل برای نوجوانان بود.

تولیدات گرافیکی «زندگی با آیه‌ها» علاوه بر شبکه‌های تلویزیونی، روی بیلборدهای شهری و دیوارنگارها نقش بست. همچنین این پوشش در بیش از ۲۰ برنامه تلویزیونی، میان‌برنامه و آیتم تصویری مطرح شد. تولید محصولات متنوع از جمله تدوین بیش از ۱۰ کتاب و تولید بیش از ۱۰۰۰ محصول رسانه‌ای و گرافیکی از جمله پویانمایی، مدرسه حفظ، کلیپ صوتی و تصویری تلاوت و تبیین آیات، بریده فیلم، عکس‌نوشت و پوستر از دیگر دستاوردهای این پوشش بود. علاوه بر تمام این آمار و ارقام که نمایی از حضور و همراهی مردم با این پوشش بزرگ قرآنی بود، حدوداً ۳۰ دستگاه و هزاران مجموعه فعال مردمی نیز در این پوشش مشارکت داشتند.

یک بازی قرآنی

بازی موبایلی «قطار قرآنی» که زیرساختی برای حفظ و تدبیر قرآن کریم برای خردسالان فراهم کرده بود، موفق به جذب بیش از یک میلیون کاربر فعال شد. بازی «قطار قرآنی» به والدین کمک می‌کند تا بتوانند با استفاده از این زیرساخت به همراه بازی و سرگرمی، آموزش‌های قرآنی را در اختیار کودک خود قرار دهند. هدف «قطار قرآنی» این است تا با استفاده از بازی‌های مختلف و مناسب کودکان، تصاویر زیبا و جذاب و رنگارنگ و به کارگیری صوت‌های زیبا، کودکان را سرگرم کرده و هم‌زمان سوره‌های مختلف را به آنها آموزش دهد. افزون بر این، رویدادهای مختلف دانش‌آموزی در ذیل زندگی با آیه‌ها و تحت عناوین متعدد همچون «خدا می‌گه»، «تورا»، «معمای نجات» و «مسیر» برگزار شد. در راستای تقویت این پوشش زیرساخت‌های دیگری نیز طراحی شد و در اختیار عموم مردم قرار گرفت که یکی از آنها اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها بود که با استفاده از آن مخاطبان می‌توانستند در مسابقه این پوشش بزرگ قرآنی شرکت کنند. علاوه بر آن، ایجاد اطلس محافل و تشکل‌های دینی و دستیار هوشمند تولید محتوا نیز از جمله کارهای انجام شده در خصوص این پوشش بود. البته که پوشش زندگی با آیه‌ها با پایان



و حرفه‌ای، مخاطبان را در مسیر حفظ و فهم ۳۰ آیه همراهی می‌کرد. این برنامه، تصویری دقیق از میزان مشارکت و همراهی مخاطبان در این مسیر ارائه داد. یکی از مهم‌ترین اهداف نهضت «زندگی با آیه‌ها»، تبدیل مخاطبان به کنشگران فعال در عرصه تبلیغ و ترویج معارف قرآنی بود؛ راهبردی که نهضت را از یک پوشش مقطعی به یک جریان پایدار مردمی تبدیل کرد. در این راستا، دو مفهوم کلیدی تعریف شد؛ **اول؛ «محفل زندگی با آیه‌ها»** که یک چارچوب انعطاف‌پذیر و آسان برای برگزاری محافل قرآنی است که شامل ۵ بخش اصلی «تبیین، تطبیق، عهد، تلاوت و هم‌خوانی» است. این محافل در هر جمع و دورهمی، از جلسات خانوادگی گرفته تا مساجد و مدارس، قابل برگزاری است. **دوم؛ «سفیران آیه‌ها»** افرادی که از مخاطب صرف فراتر رفته و نقش مجری، تسهیل‌گر و مبلغ آیات قرآن



زندگی با آیه‌ها از نگاه همراهان

● **حجت الاسلام سید مصطفی حسینی، دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی**
همه نهادها دست به دست هم دادند و بدون اینکه نام و نشانی از مجموعه خاصی مطرح شود، یک حرکت فراگیر و نهضت قرآنی گسترده در سطح کشور شکل گرفت.

● **محمدحسین کشکولی، مدیر شبکه قرآن و معارف سیما**
رسانه ملی به عنوان قرارگاه اصلی این طرح، نقش خود را در هماهنگی جریان‌های مردمی به خوبی ایفا کرد. اتفاق قرآنی «زندگی با آیه‌ها» بزرگ‌ترین حرکت قرآنی پس از انقلاب اسلامی است که توانست مشارکت گسترده‌ای رقم بزند. تنوع مخاطبان، از کودکان و نوجوانان تا بزرگسالان، و تولید برنامه‌های متنوع از جمله برنامه‌های گفت‌وگومحور، سفره‌ای رنگارنگ از محتوا را پیش روی مخاطبان قرار داد.
گسترده‌ای اجرای طرح در شبکه‌های مختلف تلویزیونی و استقبال چشم‌گیر مخاطبان از جمله نقاط قوت آن بود. این طرح همچنان ادامه دارد و برای سال آینده نیز برنامه‌ریزی شده است. بازخوردهای مثبت مخاطبان نشان می‌دهد که توانسته‌ایم آیات زندگی‌ساز قرآن را وارد زندگی روزمره مردم کنیم.

● **حجت الاسلام مهدی متقی‌فر، معاون امور فرهنگی کمیته امداد امام خمینی (ره)**
از میان ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار مددجو، بیش از یک میلیون نفر در طرح «زندگی با آیه‌ها» شرکت کردند. بیش از ۳۰ هزار نفر موفق به دریافت گواهینامه از سازمان دارالقرآن شدند که بیشتر آنان در رده سنی ۱۰ تا ۳۰ سال قرار دارند. آماده‌سازی ۱۰ هزار کنش‌گر از میان مددکاران افتخاری، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این طرح بود.

● **میکائیل باقری، مدیر کل قرآن، عترت و نماز آموزش و پرورش**
حدود ۱۶ میلیون دانش‌آموز به صورت مستقیم یا غیرمستقیم درگیر طرح «زندگی با آیه‌ها» شدند. جلسات توجیهی حضوری و غیرحضوری برای گروه‌های سنی مختلف برگزار شد و از آیتانی که در کتب درسی وجود دارد و با اهداف آموزشی هم‌راستا هستند، بهره گرفته شد. محتواهای تولیدشده برای دانش‌آموزان در سنین مختلف، متناسب با سلیقه و ذائقه آنان طراحی شده است. در حوزه فرهنگی‌ان نیز ۴۶۰ هزار معلم در دور اول آزمون شرکت کردند که از این تعداد، ۲۵۰ هزار نفر موفق به قبولی شدند.

چکیده عملیات زندگی با آیه‌ها در رمضان ۱۴۴۶

- هدف نهضت زندگی با آیه‌ها/تسهیل زندگی بر اساس آموزه‌های قرآن برای عموم مردم
- راهکار رسیدن به هدف/رساندن کامل پیام آیات قرآن و تطبیق آن با زندگی روزمره مردم و زمینه‌سازی برای عمل به آیات
- محوریت محتوایی رمضان ۱۴۴۶/آیات سبک زندگی در روابط اجتماعی ملت مقاوم با عنوان امت پیروز
- مدل تحقق هدف/استفاده از ظرفیت حلقه‌های میانی موجود و بالقوه به عنوان سفیران آیه‌ها
- هدف عملیاتی ماه رمضان ۱۴۴۶/برگزاری یک میلیون محفل زندگی با آیه‌ها با محوریت آیات امت پیروز و روایت آن توسط سفیران آیه‌ها

محفل زندگی با آیه‌ها چیست؟

یک محفل کوتاه و آسان که در ۱۰ تا ۱۵ دقیقه با محوریت یک آیه از آیات امت پیروز برگزار می‌شود و شامل ۵ بخش است؛

۱ تبیین پیام آیه

در این بخش ابتدا با استفاده از تکنیک‌های جلب توجه، توجه مخاطب جلب می‌شود و سپس پیام آیه مطابق با مخاطب، تبیین می‌شود.

۱ تطبیق با زندگی مخاطب

در این بخش موقعیت‌هایی از زندگی روزمره مخاطب که آیه روز با آنها قابل تطبیق است بیان شده و رفتار صحیح

یافتن ماه مبارک رمضان به کار خود خاتمه نداد و هم چنان این پویش در فرازهای جدید از آیات قرآن کریم ادامه دارد.

زندگی با آیه‌ها به روایت اعداد

- ۳۰ آیه از ۳۰ جزء قرآن کریم با عنوان «امت پیروز» با موضوع مقاومت برای رمضان امسال انتخاب شد.
- ۱۱ میلیون نفر در مسیر فهم و حفظ آیات قرآن در حرکت هم‌افزای ملی زندگی با آیه‌ها قرار گرفتند.
- ۴ میلیون و ۶۵ هزار نفر آیات زندگی با آیه‌ها را حفظ کردند. (حدود ۲ میلیون نفر بیش تر از سال قبل)
- ۳۱ استان میزبان پویش زندگی با آیه‌ها شدند.
- ۲،۵ میلیون جلسه قرآنی در ماه مبارک رمضان امسال در کشور برگزار شد.
- ۱۷۰ هزار محفل روزانه و هفتگی در مساجد، منازل، هیئات، مدارس، ادارات و اماکن عمومی برگزار شد؛
- ۳۹ درصد در مساجد
- ۳۴ درصد در منازل
- ۱۰ درصد در هیئات
- ۱۰ درصد در مدارس
- ۵ درصد اماکن عمومی
- ۲ درصد ادارات
- ۶۸۰ محفل قرآنی در ماه رمضان امسال برای نوجوانان بود.
- ۱۲۰ هزار محفل قرآنی فعالیت خود را پس از ماه مبارک رمضان ادامه دادند.
- ۱۱۰ هزار نفر در دستیار هوش مصنوعی برای زندگی با آیه‌ها تولید محتوا کردند.
- ۲۰ برنامه تلویزیونی، میان‌برنامه و آیتم تصویری، «زندگی با آیه‌ها» را در ماه رمضان امسال پوشش دادند.
- ۱،۵ میلیون کاربر اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها را نصب کردند.
- ۱۰۰۰ مجموعه فعال مردمی در پویش زندگی با آیه‌ها مشارکت داشتند.
- ۳۰ دستگاه اجرایی برای اجرای بهتر پویش زندگی با آیه‌ها همکاری کردند.
- ۱۵۰ هزار جلد کتاب محوری زندگی با آیه‌ها برای کنشگران و مبلغان منتشر شد.
- ۱۰ کتاب برای حرکت هم‌افزای ملی زندگی با آیه‌ها منتشر شد.
- ۱ میلیون کودک و نوجوان جذب بازی موبایلی «قطار قرآنی» برای حفظ قرآن کریم شدند.
- ۱۰۰۰ محصول رسانه‌ای و گرافیکی از جمله پوینمایی، مدرسه حفظ، کلیپ صوتی و تصویری تلاوت و تبیین آیات، بریده فیلم، عکس‌نوشت و پوستر برای پویش زندگی با آیه‌ها تولید شد.
- ۴۷۰ سازه تبلیغی در تهران
- ۱۶۰۰ سازه تبلیغی زندگی با آیه‌ها در استان‌های دیگر

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

فرگیری آیات کاربردی قرآن

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد قمی
رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

طرح «زندگی با آیه‌ها» پس از بررسی و جمع‌بندی نظرات صاحب‌نظران، با محوریت آیات مورد تأکید حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری، علامه طباطبائی، شهید مطهری و سایر بزرگان تدوین شده است. هدف اصلی این طرح، فراگیر شدن آیات کاربردی و مورد نیاز جامعه در میان عموم مردم، حفظ این آیات توسط اقشار مختلف و در نهایت، ترویج فرهنگ قرآنی در سطح جامعه است.

یکی از نکات قابل توجه در «زندگی با آیه‌ها»، انتخاب آیاتی است که با وجود آشنایی نسبی مردم با آن‌ها، دارای پیام‌های معرفتی و راهبردی عمیقی هستند که در بیانات بزرگان مورد تأکید قرار گرفته‌اند.

بسیاری از مردم با آیات مهم و راهبردی قرآن کریم آشنایی دارند، با این حال این طرح می‌کوشد با تکیه بر این ظرفیت، هویت دینی و قرآنی مردم را تقویت کرده و زمینه درک عمیق‌تر معانی و مفاهیم آیات الهی را فراهم آورد.

امیدواریم با همکاری تمامی مجموعه‌ها و دستگاه‌های حامی فعالیت‌های مردمی و جلسات قرآنی، بتوانیم در یک بازه زمانی سه‌ساله، زمینه حفظ ۲۰۰ آیه مهم توسط ۱۰ میلیون نفر را فراهم کرده و از این طریق، فضای گفت‌وگویی جامعه را به سمت معارف قرآنی سوق دهیم.



مطابق با آیه بیان می‌شود.

۱ عهد جمعی

در این بخش با هدف برداشتن گام اول برای عمل به آیه، یک عهد جمعی بر اساس ویژگی‌های مخاطب بسته می‌شود.

۱ تلاوت آیه

در این بخش آیه روز، یک یا چندبار به صورت ترتیل یا قرائت، تلاوت می‌شود.

۱ همخوانی آیه

در این بخش آیه روز، یک یا چند بار به صورت جمعی همخوانی می‌شود.



مروری بر برنامه‌های تلویزیون برای پوشش يك پویش قرآنی

زندگی با آیه‌ها در قاب سیمما

مرکز هنری رسانه‌ای نهضت، در ماه مبارک رمضان با هدف ایفای رسالت خود به عنوان یکی از نهادهای سازمان تبلیغات اسلامی و ایجاد سرگرمی معنوی برای مخاطبان روزه‌دار، اقدام به تولید و مشارکت در تهیه آثار هنری متنوعی کرد. این مرکز با همکاری گسترده و مؤثر با سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، تمرکز ویژه‌ای بر پویش ملی زندگی با آیه‌ها داشت. در این راستا، نهضت با تولید آثاری همچون تیزر، موشن گرافی، نماهنگ، مستند و مشارکت در برنامه‌های تلویزیونی سحرگاهی و ویژه افطار، به ترویج هرچه بیشتر این پویش پرداخت. پویش زندگی با آیه‌ها که از ماه رمضان سال گذشته با هدف تبیین روزانه یک آیه از قرآن کریم آغاز شده بود، امسال با محوریت آیات مربوط به «امت پیروز» ادامه یافت. هدف اصلی این پویش، وارد کردن قرآن به متن زندگی روزمره و ایجاد انس بیشتر مردم با آیات الهی بود. در ادامه این برنامه‌ها را مرور کرده‌ایم.



ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



ترکیب داوران محفل در فصل جدید تغییر کرد و ترکیب شیعه-سنی و ایرانی- خارجی ترکیب منسجمی را به وجود آورد. سید جلال‌الدین معصومی مدرس و قاری بین‌المللی قرآن که به پنج زبان زنده دنیا تسلط دارد جایگزین استاد رضوان درویش شد و ترکیبی از هنر، موسیقی و معنویت را برای محفل به ارمغان آورد. استفاده از هوش مصنوعی، از دیگر بخش‌های جدیدی بود که تیم محفل برای جذب مخاطب نسل جوان و به تصویر کشیدن مفاهیم قرآنی به آن روی آوردند

مرحله آخر هم به ۱۰۰ نفر رسیده است و این جمع ۱۰۰ نفره در نهایت به فصل سوم محفل راه پیدا کردند.

همچنین ترکیب داوران در فصل جدید تغییر کرد و ترکیب شیعه-سنی و ایرانی- خارجی ترکیب منسجمی را به وجود آورد. سید جلال‌الدین معصومی مدرس و قاری بین‌المللی قرآن که به پنج زبان زنده دنیا تسلط دارد جایگزین استاد رضوان درویش شد و ترکیبی از هنر، موسیقی و معنویت را برای محفل به ارمغان آورد.

استفاده از هوش مصنوعی، از دیگر بخش‌های جدیدی بود که تیم محفل برای جذب مخاطب نسل جوان و به تصویر کشیدن مفاهیم قرآنی به آن روی آوردند. بیان داستان‌های قرآنی از هبوط حضرت آدم تا نوح نبی، داستان کم فروشی قوم شعب و حضرت صالح و قوم یاجوج و ماجوج از جمله نوآوری فصل جدید این برنامه پر مخاطب بود که با استفاده از هوش مصنوعی تصویرسازی شد.

همچنین داستان پیامبران نیز در قالب مستندهایی مجزا با حضور حجت‌الاسلام قاسمیان و آریتا ترکاشوند تهیه شد که آموزه‌هایی که در زندگی روزمره کاربرد دارد را به مخاطب یادآور می‌شود و گاه نیز بیان این داستان‌های قرآنی و آشنا شدن مخاطب با مکان‌های جدید برای او تازگی داشت.

این فصل در انتخاب سوژه‌ها نیز با اولین‌هایی همراه بود؛ از جمله حضور زینب نصرالله، دختر رهبر کبیر مقاومت، شهید سید حسن نصرالله که به بیان ویژگی‌های شخصیتی این رهبر بزرگ می‌پرداخت. محفل در فصل سوم خود به چند زبان انگلیسی و عربی هم در سایر رسانه‌های بین‌المللی پخش شد و در ماه مبارک رمضان نیز همزمان دو کشور پاکستان و اندونزی بود. محفل اکنون تبدیل به یک برند شده است و به عنوان پلی میان مرزها و فرهنگ‌ها که با این کلام قرآنی آشنا هستند شناخته می‌شود.

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

و بگو: «حق آمد و باطل نابود شد. آری، باطل همواره نابودشدنی است.»

آیه ۸۱ سوره اسراء



محفل؛ گل سرسبد

فصل سوم «محفل» در ماه مبارک رمضان با تغییرات جزئی به لحاظ محتوا و ساختار از شبکه سه سیما به روی آنتن رفت. این فصل با دکوری از مسجد الاقصی یادآور روزهای تلخ غزه و مقاومت آنها در دو سال گذشته بود و از طرقی نقبی به آیات مرتبط با پوشش زندگی با آیه‌ها با عنوان «امت پیروز» زد.

بنابر اظهار تیم سردبیری نیز حدود ۳۰۰ سوژه در اختیار این تیم بوده است که از این تعداد افرادی غربال شده و به بعد مصاحبه تصویری دعوت و بعد از آن هم مصاحبه حضوری انجام شده است که تعداد این افراد به ۴۰۰ نفر و ۲۰۰ نفر و در



ماه خدا؛ حاوی پیام مقاومت

در سحرهای ماه مبارک رمضان، برنامه «ماه خدا» با رویکردی تازه، تلفیقی از آموزه‌های قرآنی، آیین‌های محلی و پیام‌های مقاومت را از قاب شبکه یک به خانه‌های مردم آورد. این برنامه به تهیه‌کنندگی محسن رفیعی و اجرای حسن سلطانی، تبدیل به یکی از پر مخاطب‌ترین ویژه‌برنامه‌های سحرگاهی سیما شد.

ماه خدا امسال هم همچون گذشته، سحرهای رمضان را با نغمه‌های معنوی، مناجات‌های عرفانی و قرائت آیات نورانی قرآن رنگ آمیزی کرد. این برنامه که در مرکز هنری رسانه‌ای نهضت به تولید رسید، از شبکه یک سیما و در ساعات پیش از اذان صبح به صورت زنده پخش شد. در نیمه نخست ماه مبارک رمضان، حجت الاسلام مهدی نخلولی و در نیمه دوم حجت الاسلام محمدرضا فالح شیروانی، به عنوان کارشناسان برنامه حضور داشتند و در هر سحر، نکاتی از پویش زندگی با آیه‌ها را برای مخاطبان تشریح کردند. مناجات و ادعیه با نوای حاج منصور ارضی، دعای سحر و همچنین قرائت اشعار عرفانی، وصیتنامه شهدا، مناجات‌های عرفانی امام خمینی (ره) و پیام‌های آیت الله محمدتقی مصباح یزدی نیز از بخش‌های این فصل از برنامه بود. یکی از تازگی‌های این برنامه آیتام و ویژه‌های چون آداب و رسوم سحر در استان‌ها، معرفی فرهنگ بومی هر منطقه، حضور خانواده‌ها در استودیو خانگی، و نمایش سفره‌های سحری، رنگ و بوی سنتی و بومی بود که برای اولین بار اتفاق افتاد. بخش مقاومت هم با پخش بیانات شهدا و بزرگان مقاومت چون شهید حاج قاسم سلیمانی، شهید آوینی و شهید چمران، یادآور ارزش‌های والا و فرهنگی اینثار و شهادت بود. از دیگر نوآوری‌های ماه خدا امسال می‌توان به پخش اذان از پالایشگاه‌های پارس جنوبی اشاره کرد که با حضور قاریان برجسته، نماد پیشرفت ملی و پیوند معنویت با تلاش جمعی بود. در پایان برنامه نیز ارتباط زنده با حرم مطهر امام رضا (ع) و پخش جزء خوانی قرآن، حال و هوای خاصی به سحرهای رمضان می‌داد.

آیه زندگی؛ تغییرات در سبک زندگی

برنامه تلویزیونی «آیه زندگی» با اجرای شفیع شعله کار و با حضور حجت الاسلام مهدی گودرزی از شبکه افق سیما به روی آنتن رفت. این برنامه تولید مرکز هنری رسانه‌ای نهضت، تلاشی ملی برای انس با قرآن و ایجاد تغییرات مثبت در سبک زندگی مردم بود. محور این برنامه نهضت ملی زندگی با آیه‌ها بود که بر تدبیر در آیات قرآن و استفاده عملی از آموزه‌های آن در زندگی روزمره و به پیوستن به این نهضت ملی و شرکت در مسابقه زندگی با آیه‌ها متمرکز بود. این برنامه با ترکیب بخش‌های مختلف توانست آمار شرکت مخاطبان در این پویش را تغییر دهد و تا انتهای ماه مبارک رمضان حدود ۱۰ میلیون نفر در این پویش شرکت کردند.

برنامه تلویزیونی آیه زندگی در ایام ماه مبارک رمضان به عنوان یکی از اقدامات شاخص نهضت ملی زندگی با آیه‌ها، از شبکه‌های مختلف سیما و با ترکیبی از مجریان مختلف از جمله شبکه یک، شبکه دو سیما، قرآن، تهران، افق، امید و شبکه پویا و نهال پخش شده است. یکی از بخش‌های این برنامه، مسابقه زندگی با آیه‌ها بود که روزانه ۵ سؤال قرآنی مطرح می‌کرد. برای تسهیل مشارکت مخاطبان، اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» در دسترس قرار گرفت و کاربران با نصب این اپلیکیشن توانستند منابع پاسخ سوالات، تفسیر آیات و فایل‌های صوتی و تصویری مرتبط با برنامه را دریافت کنند. این اپلیکیشن همچنین به کاربران اجازه داد تا امتیازات خود را ثبت کرده و به طور مؤثرتر در برنامه مشارکت کنند. هدف از ایجاد اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها و مسابقه مرتبط با آن، فراهم کردن فرصت‌های بیشتر برای تعامل مخاطبان از سراسر کشور بوده است. برنامه زندگی با آیه‌ها پس از پایان ماه مبارک رمضان نیز الگویی برای سایر برنامه‌های معنوی است.

ارائه مفاهیم قرآنی به زبان ساده و قابل فهم، تقویت ارتباط معنوی مردم با قرآن، و توجه به نیازهای مخاطبان از جمله اهداف پویش زندگی با آیه‌ها است که در طول سال نیز ادامه یافت. این برنامه در ماه مبارک رمضان موفق شد جامعه را به ارزش‌های معنوی و آموزه‌های قرآنی نزدیک‌تر کند و امید است این تلاش‌ها به نتایج پایدار در زندگی مردم منجر شود. زندگی با آیه‌ها گامی بزرگ به سوی سبک زندگی قرآنی است که در ماه رمضان به عنوان بهار قرآن، معنای ویژه‌ای پیدا کرد.

دل آرام؛ از حرم حضرت معصومه (س)

برنامه تلویزیونی دل آرام، هر روز ساعت ۳ بامداد از حرم حضرت معصومه (س)، فضایی معنوی و آرامش‌بخش را برای سحرهای ماه مبارک رمضان فراهم کرد. این برنامه کاری از مرکز هنری رسانه‌ای نهضت به تهیه‌کنندگی محسن جمالی بود و برای مخاطبان آیتام‌هایی متنوع و جذاب ارائه کرد. این برنامه با آیتام‌هایی همچون زیارت نیابتی، نقاشی شهدا و پویش «زندگی با آیه‌ها» تلاش کرد دل آرام مخاطبان شبکه دو سیما باشد. در زیارت نیابتی مخاطبان می‌توانستند با ارسال اسامی عزیزان خود از طریق پیامک در این بخش معنوی شرکت کنند و زیارت حرم حضرت معصومه (س) به نیابت از مخاطبان



ماه من؛ پربیننده‌ترین

در میان برنامه‌های مختلف رسانه ملی در ایام رمضان، «ماه من» توانست با فضایی آرام تبدیل به پر مخاطب‌ترین برنامه ماه رمضان امسال شود. ویژه‌برنامه سحرگاهی ماه من، ماه رمضان امسال با رویکردی متفاوت بازگشت؛ ترکیبی از گفت‌وگوی دینی، فضای معنوی و تأملی عمیق بر زندگی با آیات قرآن. این برنامه که با مشارکت مرکز هنری رسانه‌ای نهضت تولید شده بود، کوشید فضایی معنوی را از قاب تلویزیون به دل خانه‌ها بیاورد. بر اساس آمار مرکز مخاطب سنجی متا، ویژه‌برنامه رضانی ماه من با ۱۳ درصد مخاطب، پربیننده‌ترین ویژه‌برنامه سحرگاهی تلویزیون شد. ماه من با تکیه بر محور زندگی با آیه‌ها، با اجرای نجم الدین شریعتی و حضور کارشناسانی همچون حجج اسلام محمد قمی و سیدحسین آقامیری، هر شب موضوعی از قرآن انتخاب می‌کرد. تفسیر و شرح آیات قرآن با کاربرد در زندگی روزمره، گفت‌وگوهای معرفتی با محوریت تأثیر آیات قرآن بر خانواده، اخلاق و اجتماع، مناجات خوانی و تواشیح، روایت‌هایی مستند از سبک زندگی دینی و تجربه‌های شخصی مهمانان بخش‌های مختلف این برنامه را تشکیل می‌دادند.

ویژنه‌نامه زندگی با آیه‌ها

ستاره‌های زمین؛ محفل خانگی قرآن

فصل پنجم برنامه «ستاره‌های زمین» با هدف آشنایی مخاطبان با شیوه‌های برگزاری جلسات خانگی قرآن برای گروه‌های سنی و اجتماعی مختلف در ماه رمضان هر روز عصر در شبکه قرآن و معارف سیما مهمان خانه‌های علاقمندان به قرآن کریم بود. این فصل از برنامه با ۵ مدل کودکانه، بانوانه، نوجوانانه، خانوادگی و عمومی تولید شد. گفتنی است در راستای پویش ستاره‌های زمین بیش از ۹۰۰۰ جلسه خانگی قرآن کریم در سامانه قرارگاه جلسات خانگی قرآن کریم به ثبت رسید.

به روایت اعداد

۳۲ شبکه استانی

پویش زندگی با آیه‌ها را روایت کردند

۵۱۴۷ آیتام و ام‌سی

در مجموع شبکه‌های استانی پخش شد

۳۷۲ محتوا

از پویش در برنامه‌های تلویزیونی تکرار شد

۱۹ برنامه تلویزیونی

در شبکه‌های مختلف پویش

زندگی با آیه‌ها را پوشش دادند

۱۱۴۴ زیرنویس

از پویش زندگی با آیه‌ها در برنامه‌های مختلف پخش شد

۳۴۵ آیتام

از پویش زندگی با آیه‌ها در برنامه‌های گوناگون پخش شد

۲۲۳ پلاتو

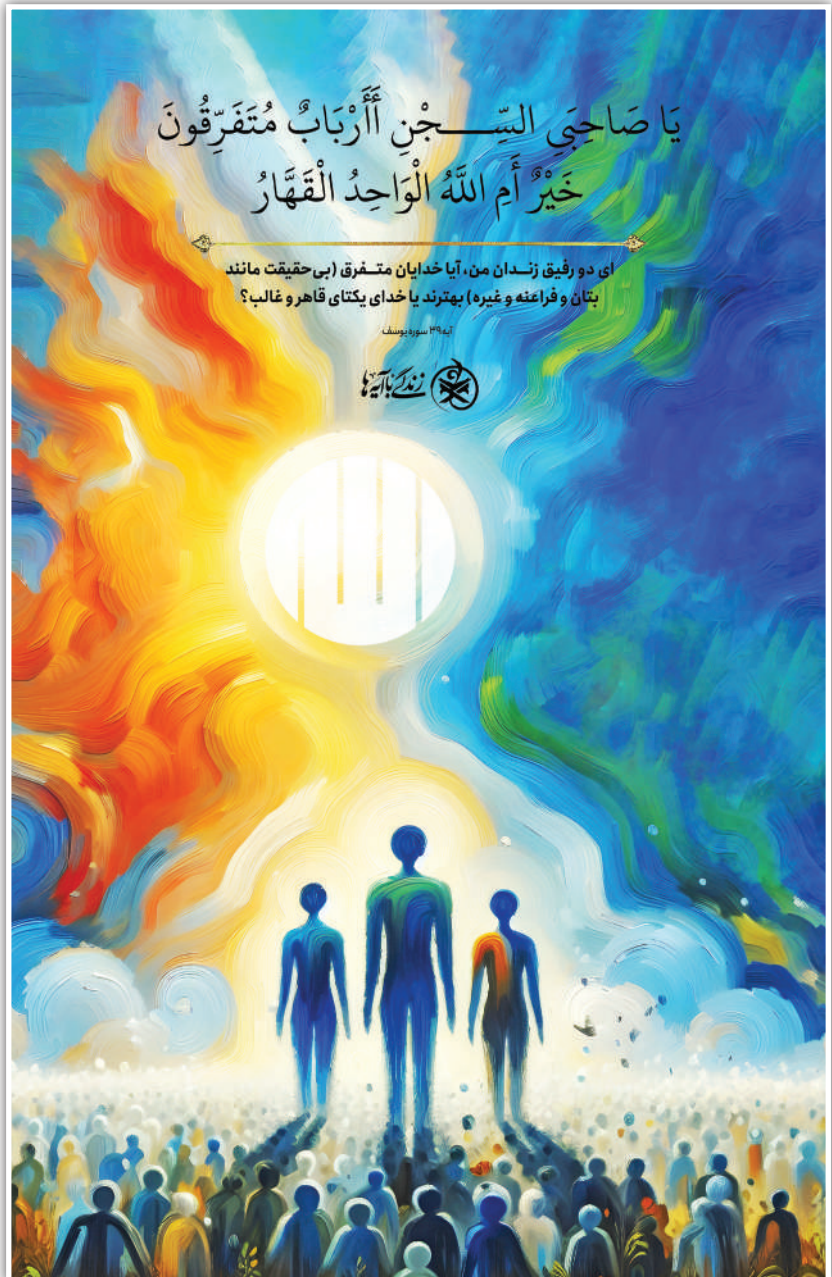
از پویش زندگی با آیه‌ها در برنامه‌ها گفته شد

۴ نماهنگ ملی

برای زندگی با آیه‌ها تولید شد

۳ نماهنگ

استانی روی آنتن رفت



انجام شده و نماز زیارت توسط مجری برنامه به نیت افراد اقامه می‌شد. در بخش نقاشی شهدا، روزانه پرتره یکی از شهدای روستاهای سراسر کشور توسط یک نقاش نوجوان به تصویر کشیده شده و پس از ماه رمضان به خانواده‌های آنها تقدیم می‌شد. با توجه به پویش زندگی با آیه‌ها، در برنامه دل آرام هر روز به یک آیه قرآنی پرداخته شده و حجت‌الاسلام دکتر ناصر رفیعی کارشناس مذهبی دل آرام به تفسیر پیام‌های آن پرداختند. تیم برنامه‌سازی تمام تلاش خود را برای خلق فضایی متفاوت و معنوی به کار گرفتند تا این برنامه بتواند همراهی شایسته برای مخاطبان در ماه رمضان بوده و به زوایای مختلف اجتماعی و معنوی ماه مبارک رمضان توجه کند. برنامه دل آرام با رویکردی نو و بهره‌گیری از کارشناسان و هنرمندان، سعی کرد فضایی متمایز برای سحرهای رمضان فراهم کرده و کوشید تجربه‌ای آرامش‌بخش و دلنشین را به خانه‌های ایرانیان بیاورد.

استان‌های مختلف کشور چطور به استقبال طرح ملی زندگی با آیه‌ها رفتند



۳۰ روز زندگی با آیه‌ها

ماه رمضان به پایان رسید اما زندگی با آیه‌ها همچنان ادامه دارد. آمار و ارقام از افزایش هر روز افرادی حکایت دارد که دلشان برای اسلام و قرآن می‌تپید و یکی بعد از دیگری به سیل عظیم مردمی می‌پیوندند که از اواخر سال گذشته و همزمان با آغاز ماه رمضان، زندگی با آیه‌ها را آغاز کردند. حالا با پایان یافتن ماه مبارک رمضان، آمار از این حکایت دارد که در رمضان گذشته بیش از ۱۱ میلیون نفر به این پویش ملی پیوستند و «زندگی با آیه‌ها» باز هم با استقبال شگفت‌انگیز مردم در جای جای کشورمان روبه‌رو شد تا ثابت کند آیات قرآن همچنان بزرگترین منجی و آرامش‌دهنده دل‌هاست. در این داده‌نامه به بررسی حضور مردم استان‌های مختلف کشور و میزان مشارکت آنها در این طرح ملی پرداخته‌ایم و محافل قرآنی برگزار شده در سراسر کشور.



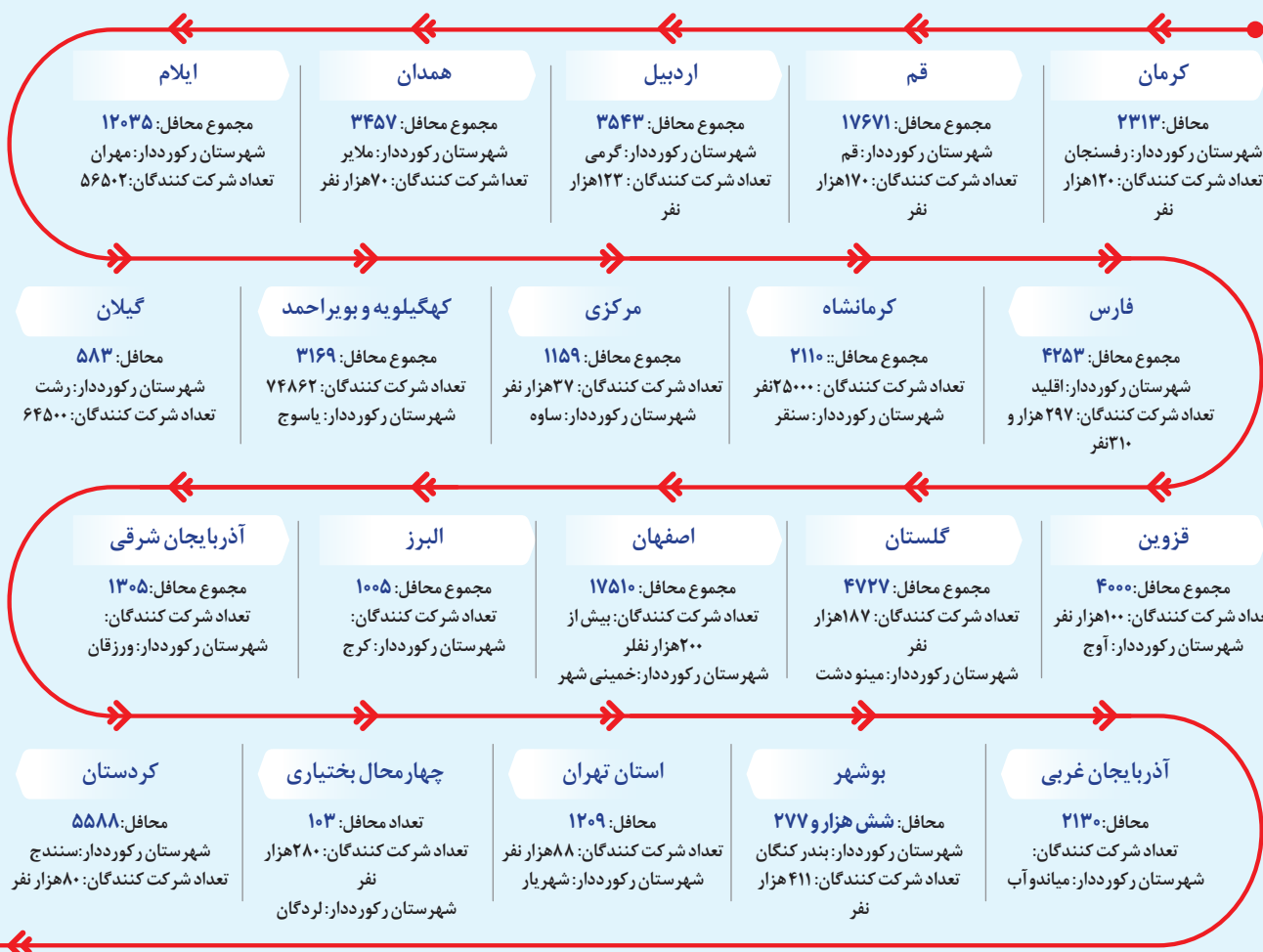
هزاران مجموعه و چهره فعال مردمی
در عرصه قرآن کریم در این پویش حضور داشتند



۳۰ دستگاه و نهاد
در این طرح مشارکت کردند



۱۱ میلیون نفر
شرکت‌کنندگان در سراسر کشور



۹۰ هزار محفل قرآنی توسط ۶۰ هزار سفیر آیه‌ها برگزار شد؛ که ۷۷ درصد محافل به صورت روزانه، ۲۳ درصد شبانه، ۴۳ درصد در مساجد، ۲۹ درصد در خانه‌ها و ۲۸ درصد در مکان‌های دیگر از جمله ادارات و مدارس تشکیل می‌شد.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



۹۰ هزار محتوای شخصی سازی شده
در سامانه سفیران آیه‌ها تولید شد

زندگی با آیه‌ها



۱۰ کتاب
منتشر شد



۹۰ هزار محفل قرآنی

توسط ۶۰ هزار سفیر آیه‌ها برگزار شد (۷۷ درصد محافل به صورت روزانه، ۲۳ درصد شبانه، ۴۳ درصد در مساجد، ۲۹ درصد در خانه‌ها و ۲۸ درصد در مکان‌های دیگر از جمله ادارات و مدارس تشکیل شد)



هزار محصول رسانه‌ای و
گرافیکی
تولید شد



زندگی با آیه‌ها در شبکه اجتماعی اینستاگرام دیده شد

کلام خدا بر دل‌ها نشست



و سوم، تحریف‌های گسترده‌ای که در فضای اینستاگرام در مورد هویت فرهنگی و مذهبی جامعه ایرانی صورت می‌گیرد. ساده‌تر بگوییم، «مردم ایران در اینستاگرام» گاه فاصله زیادی با «مردم واقعی ایران» دارند؛ هم در دغدغه‌های فرهنگی، هم در مسائل اجتماعی و هم در سبک زندگی. مصداقی از همان جمله‌ای که در پاییز ۱۴۰۱ در توئیتر فراگیر شد: «جمهوری اسلامی روزی پنج‌بار در اینستاگرام سقوط می‌کند... ولی هنوز هست!»

محتواهای تولید شده توسط «نهضت ملی زندگی با آیه‌ها» برای فضای اینستاگرام، در عین سادگی، بسیار پرمخاطب و محبوب شدند. ترکیب آیات قرآن در ویدئوهای ۱۵ ثانیه‌ای، طراحی پوسترهای خلافتانه و بهره‌گیری از زبان گرافیک برای بیان کلام وحی، همچنین قاب‌بندی آیات الهی در سکانس‌های سینمایی، همه باعث شد تا تنها در ماه رمضان امسال، این محتواها بیش از ۸۰۰۰ بار به‌صورت مستقیم منتشر شوند. غیر از حدود ۱۱ میلیون نفر که در طرح «زندگی با آیه‌ها» وارد فرایند حفظ و فهم و عمل به آیات منتخب شدند، میلیون‌ها کاربر اینستاگرام نیز خواسته و یا ناخواسته در این پلتفرم در ماه مبارک رمضان در معرض آیات کلام الهی قرار گرفتند. با محاسبه‌ای ساده، و با در نظر گرفتن الگوریتم‌های رایج اینستاگرام، می‌توان با اطمینان گفت که دست کم ۱۰ میلیون نفر از مردم ایران محتوای این پویش را دیده‌اند، حتی اگر نامی از «نهضت ملی زندگی با آیه‌ها» به خاطر نداشته باشند؛ عددی که نشان از یک اتفاق بزرگ دارد و گامی بلند

کنونی خود را پیموده بودند. کافی است نگاهی به استفاده خودمان از شبکه‌های اجتماعی در آن زمان بیندازیم و با امروز مقایسه کنیم. حالا به این تفاوت، ضریب نفوذ ۴۹ میلیون نفری اینستاگرام در ایران را هم اضافه کنید؛ سکویی اینترنتی که با وجود فراز و فرودهای بسیار، امروز برای نزدیک به ۵۵ درصد مردم ایران نقش آفرینی می‌کند؛ آماري که ایران را در میان ۱۰ کشور اول استفاده‌کننده از اینستاگرام قرار می‌دهد. این مقدمه‌ها گفته شد تا بر اهمیت راهبردی اینستاگرام در برنامه‌ریزی رسانه‌ای تأکید شود. وقتی برای طراحی ارتباط با مخاطبان در پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» فکر می‌کردیم، اینستاگرام را یکی از محورهای اصلی فعالیت قرار دادیم. دلیل این انتخاب روشن بود؛ نخست، ضریب نفوذ بالا به‌ویژه در میان جوانان و نوجوانان؛ دوم، بافت مخاطبانی که بسیاری از آن‌ها لزوماً پیگیر همیشگی فعالیت‌های مذهبی و قرآنی نیستند؛

علی مرادخانی

مسئول روابط عمومی سازمان تبلیغات اسلامی



«شبکه‌های اجتماعی، ساختار اصلی قدرت در جامعه شبکه‌ای هستند. آن‌ها ابزارهایی برای بسیج، سازماندهی و مقاومت‌اند؛ اما همچنین توسط نهادهای قدرت برای نظارت و کنترل نیز به کار می‌روند.» مانوئل کاستلز، جامعه‌شناس و نظریه پرداز برجسته ارتباطات، این جمله را در کتاب معروفش «قدرت ارتباطات» نوشته است؛ جمله‌ای که با وجود گذشت ۱۲ سال، هنوز با واقعیت‌های امروز ما هم‌خوانی زیادی دارد. این جمله در سال ۲۰۱۳ بیان شده؛ زمانی که شبکه‌های اجتماعی هنوز به اندازه امروز در زندگی مردم نفوذ نکرده و تنها نیمی از مسیر

چهره‌هایی که محتوای «زندگی با آیه‌ها» را در صفحه اینستاگرام خود باز نشر دادند



سید مجید صالحی | امین زندگانی | المیرا شریفی مقدم | مبینا نصیری | سعید عزیزی | مجید یراق بافان | احسان بی‌آزار طهرانی | مهدی رسولی



حنیف طاهری | شجاع خلیل زاده | محمد انصاری | علیرضا دبیر | پژمان درستکار | امیرحسین زارع | حامد عسکری | راحله امینیان



ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها



زندگی با آیه‌ها



سوره آل همران آیه ۱۲۹

وَلَا تَهْنُؤُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

سست نشوید! و غمگین نگردید! و شما پرویزید اگر ایمان داشته باشید.

نسبت به سال قبل این پویش محسوب می‌شود. اما این تنها اتفاق مهم قرآنی رمضان امسال در اینستاگرام نبود؛ محتوای تولیدشده برای «زندگی با آیه‌ها»، را بسیاری از چهره‌های سرشناس بازنشر کردند. نیازی به تأکید نیست که در عصر شبکه‌های اجتماعی، نقش «انسان رسانه‌ها» - یعنی چهره‌های شناخته‌شده و جریان‌ساز - چقدر راهبردی است؛ از هنرمندان و بازیگران سینما و تلویزیون گرفته تا خطباء، ذاکرین اهل بیت، ورزشکاران و حتی بلاگرها؛ بسیاری از آنان رمضان امسال را با آیات روح بخش قرآن در قاب استوری‌های «زندگی با آیه‌ها» سپری کردند. آن طور که ما رصد کردیم، دست کم ۱۱۰ چهره سرشناس از محتوای این پویش در صفحات شخصی‌شان استفاده کردند؛ جریانی که ستاره‌های محبوب مردم را به آسمان قرآن پیوند زد. گامی تازه و اثر بخش که به مسیر این نهضت ملی افزوده شد.

داستان رمضان و اینستاگرام امسال به ما نشان داد که اول، هر چند اینستاگرام تمام تلاشش را برای کم کردن بازخورد حرف‌های غیروایرالی، به خصوص کلام مذهبی به کار می‌بندد، ولی ستاره‌های ایرانی قرآن را دوست دارند و از مرور آیات روح بخش آن ایابی ندارند؛ هر چند احتمالاً از خیلی موضوعات دیگر برای شان لایک و فالوور کمتری داشته باشد؛ و دوم این که در روزگاری که پروژه‌های پرهزینه بی‌اثر، در کف شبکه‌های اجتماعی فراموش می‌شوند، هنوز هم می‌توان کارهای بزرگ و پربازده رسانه‌ای انجام داد؛ به شرطی که «حرف خوب» را با زبان و سلیقه مردم بیان کنیم؛ و چه حرفی بهتر از حرف خدا؟

بازتاب زندگی با آیه‌ها در اینستاگرام به روایت اعداد

(برای دقت بیشتر، اعداد با حدود ۳۰ درصد کمتر و تا روز ۲۴ ماه رمضان گزارش شده‌اند)



۷۸۵۰ استوری

با موضوع زندگی با آیه‌ها در صفحات پربازدید منتشر شد

۴۰۰۰ استوری

فقط در شب‌های قدر انتشار یافت



۲۲۵۰ استوری

را چهره‌های سرشناس بازنشر دادند

۵۹,۱۰۰,۰۰۰ مجموع

دنبال‌کنندگان این صفحات در اینستاگرام



گزارشی از فعالیت بخش‌های مختلف سازمان تبلیغات اسلامی در پیشبرد یک حرکت هم‌افزای ملی



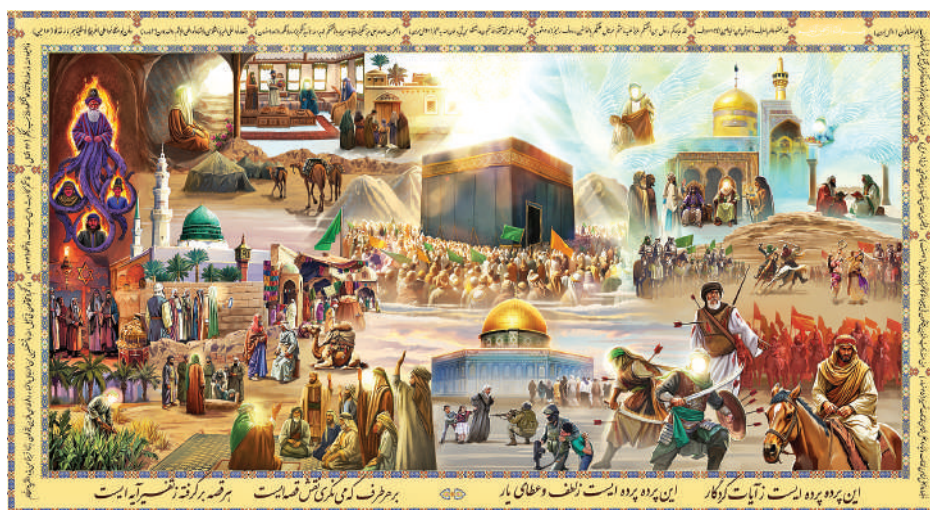
همه با هم زندگی با آیه‌ها

در اجرای حرکت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» همه بخش‌های سازمان تبلیغات اسلامی به میدان آمدند و هر یک فراخور وظیفه سازمانی گامی در این مسیر برداشتند. آنچه در ادامه می‌آید گزیده‌ای از این فعالیت‌هاست.



“

در طرح «پرده خوانی ستاره‌های زمین» که با هدف ارتقای دانش دینی و قرآنی مخاطبان طراحی شد، پنج داستان از تاریخ صدر اسلام در قالب نقش‌های متنوع در اختیار جلسات قرآنی بانوان در سراسر کشور قرار گرفت. در ماه مبارک رمضان بیش از ۳۰ هزار نفر در ۵۰۵۳ جلسه قرآنی از محتوای این طرح بهره‌مند شدند



قاب‌هایی از فیلم‌های خاطره‌انگیز سینمای ایران بود. اتفاقی که در قالب سازه‌های تبلیغی مختلف در شهرهای مختلف کشور به نمایش درآمد و واکنش کاربران در شبکه‌های مجازی را نیز برانگیخت.

دیوارنگاره زندگی با آیه‌ها بر در و دیوار شهر

ماه رمضان امسال بیش از پیش رنگ و بوی آیات قرآن داشت و تبلیغات محیطی هم‌گام با دومین سال برگزاری حرکت هم‌افزای ملی زندگی با آیه‌ها این بار نیز به نمایش درآمد. علاوه بر رونمایی از ابرپروژه‌ها و نمایشگاه‌های کوچک و بزرگ در شهرهای مختلف کشور، دو دیوارنگاره میدان انقلاب تهران، به عنوان بزرگ‌ترین دیوارنگاره شهر، و دیوارنگاره میدان فلسطین تهران، که حالا خود به یک رسانه تبدیل شده است، با طرح‌هایی از آیات محوری زندگی با آیه‌ها همراه با مفهوم مقاومت رونمایی شدند. از دیوارنگاره‌های «با آیه‌ها این زندگی زیباتر» و «در این مسیر استوار باش» در آستانه روز قدس در میدان انقلاب تادیوارنگاره‌های روز قدس و آیات مقاومت در میدان فلسطین. همچنین یکی از اتفاقات دیدنی ماه مبارک رمضان امسال، مرور آیات محوری قرآن کریم در کنار یادآوری

مرکز راهبری و هم‌آهنگی بانوان اجرای پنج طرح قرآنی ویژه بانوان

مرکز راهبری و هم‌آهنگی بانوان سازمان تبلیغات اسلامی همزمان با ماه مبارک رمضان و در راستای پویش ملی زندگی با آیه‌ها، پنج طرح محوری را به اجرا درآورد.

۱ امت پیروز: زندگی با آیه‌ها با محوریت آیات مقاومت برگزار شد. در همین راستا در طرح «امت پیروز» با برگزاری محافل قرآنی و جلسات محتوای تفسیری و مفهومی آیات قرآن کریم به صورت مجازی، فرصتی برای ارتباط و تبادل نظر میان بانوان ایرانی و بانوان جبهه مقاومت شکل گرفت. همچنین محفل بزرگ قرآنی بانوان به صورت همزمان در کرمان و بیروت برگزار شد. در این رویداد مجازی، بانوان ایرانی در کنار مزار شهید حاج قاسم سلیمانی در گلزار شهدای کرمان و بانوان

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

تبادل نظر پرداختند.

۴ آیه نگار: این طرح در قالب برگزاری رویدادهای هنری متنوع در شهرهای مختلف کشور و با محوریت تولیدی محتوای هنری و رسانه‌ای با موضوع زنان و مقاومت برگزار شد.

۵ زندگی بر مدار مقاومت: طرح «زندگی بر مدار مقاومت» با برگزاری دوره‌های توانمندسازی برای بانوان دغدغه‌مند، در راستای شکل‌گیری یک جریان فراگیر از بانوان با رویکرد الگوی سوم زن مسلمان، اجرایی شد.

بنیاد نوجوان زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی

طرح ویژه «زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی» را بنیاد نوجوان سازمان تبلیغات اسلامی در گام دوم زندگی با آیه‌ها در ماه مبارک رمضان امسال اجرا کرد. نوجوانان که پیش از این نیز از مخاطبان خاص این پویش قرآنی بودند، این بار با حرکتی جمعی و متمرکز بیش از پیش در راستای انس با قرآن کریم گام برداشتند. زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی شامل سه برنامه اصلی بود.

۱ مسابقات آی لیگ: در نرم‌افزار کاربردی موبایلی «آی لیگ» نوجوانان ضمن شرکت در رقابت و دریافت جایزه، مفاهیم قرآنی را در قالب بازی مرور کردند.

۲ نمایش قرآنی معمای نجات: در این نمایش قرآنی که براساس آیات محوری گام دوم زندگی با آیه‌ها طراحی شده است، بخش‌هایی از زندگی حضرت موسی در قالب نمایشنامه آماده شد و در اختیار گروه‌های دانش‌آموزی در سراسر کشور قرار گرفت.

۳ محافل قرآنی نوجوانی: برگزاری محافل قرآنی نوجوان محور از بخش‌های اصلی زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی بود که تا پایان ماه مبارک رمضان بیش از ۶۶۸۰ محفل در سراسر کشور برگزار شد و در این میان استان قزوین با ۱۰۰۴ محفل، استان اردبیل با ۶۳۵ محفل و استان خراسان رضوی با ۶۱۴ پیشتاز برگزاری محافل قرآنی زندگی با آیه‌ها به وقت نوجوانی بودند.

مدرسه شمع تبلیغ ویژه پویش زندگی با آیه‌ها

«مدرسه شمع» در ادامه فعالیت خود و همزمان با ماه مبارک رمضان طرحی ویژه پویش ملی زندگی با آیه‌ها اجرا کرد. طرح محوری این دوره با شعار «مقاومت، رمز پیشرفت و موفقیت» شامل دوره‌های آموزشی متنوع با محوریت آیات منتخب در این پویش ملی قرآنی بود. علاوه بر محتواهای تبلیغی کاربردی، امکان ارتباط موثر با اساتید دوره‌ها، بهره‌مندی از تجربیات آن‌ها و تعامل و هم‌فکری با دیگر مبلغان برای ارائه بهترین محتوای تبلیغی از دیگر مزایای این دوره آموزشی بود. مدرسه شمع در این مسیر از همراهی اساتیدی چون حجج اسلام محمدرضا عابدینی، غلامرضا قاسمیان، محمد حاج ابوالقاسم دولابی و دیگر فعالان قرآنی کشور بهره‌مند شد.

نگاهی به آیه ۱۳۹ سوره آل عمران

اندوه‌گین مباش پیروزی با مؤمنان است



پایتخت ۵/ سیروس مقدم

زندگی با آیه‌ها
شرکت در پویش با
ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا
وَأَنْتُمْ أَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
سست نشوید و غمگین نگردید که
شما پیروزید اگر ایمان داشته باشید.

لبنانی در جوار مزار شهید سید حسن نصرالله در بیروت گرد هم آمدند و ضمن تجدید پیمان با آرمان‌های راه مقاومت، آیات قرآن را با یکدیگر مرور کردند.

۲ پرده خوانی ستاره‌های زمین: در طرح «پرده خوانی ستاره‌های زمین» که با هدف ارتقای دانش دینی و قرآنی مخاطبان طراحی شد، پنج داستان از تاریخ صدر اسلام در قالب نقش‌های متنوع در اختیار جلسات قرآنی بانوان در سراسر کشور قرار گرفت. در ماه مبارک رمضان بیش از ۳۰ هزار نفر در ۵۰۵۳ جلسه قرآنی از محتوای این طرح بهره‌مند شدند.

۳ پاتوق گفت‌وگو: در این طرح که با محوریت ۱۳۰ آیه منتخب از قرآن کریم شکل گرفت، بانوان تلاش کردند تا با استفاده از محتواهای زندگی با آیه‌ها در قالب گفت‌وگوهای چهره به چهره به تبیین مفاهیم قرآنی و انس بیشتر با آیات قرآن کریم کمک کنند. در ۱۶۴۲۸ جلسه برگزار شده در سراسر کشور بالغ بر ۳۰ هزار نفر در راستای طرح پاتوق گفت‌وگو به بحث و

پویش «زندگی با آیه‌ها» در دل شبستان نمایشگاه قرآن جلوه‌گری کرد



مهمانی آیه‌ها

در نمایشگاه بین‌المللی قرآن امسال، جایی در دل شبستان اصلی مصلاي امام خميني (ره)، غرفه‌ای بود که بچه‌ها با لبخند وارد می‌شدند و بزرگ‌ترها با فکر از آن بیرون می‌رفتند. نه خیری از خطابه بود، نه تکرار کلیشه‌ها. فقط یک تجربه ناب از زیستن با آیه‌ها؛ از بازی کودکان گرفته تا قرعه‌کشی سفرهای زیارتی. پویشی که با خلاقیت، محتوا و مشارکت جمعی، توانست مفاهیم قرآنی را از قاب رسمی بیرون بکشد و به زیست روزمره مردم نزدیک کند. حالا بیایید ببینیم پشت این ماجرا چه بود، چه گذشت و چه کسانی آن را پیش بردند؟



بازدیدکنندگان اثر می‌گذارند. یکی از این ابتکارات، پویش «زندگی با آیه‌ها» بود که با حضور موسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان در نمایشگاه قرآن امسال، به یک تجربه متفاوت برای تمامی مخاطبان تبدیل شد. در نمایشگاه قرآن امسال، موسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان غرفه‌ای برای پویش «زندگی با آیه‌ها» در نظر گرفت. این پویش، با هدف ترویج آموزه‌های قرآنی و ایجاد پیوندی معنوی با مردم، در نمایشگاه قرآن مورد استقبال گسترده بازدیدکنندگان قرار گرفت. برای آگاهی بیشتر از جزئیات این مشارکت و برنامه‌های اجرا شده، پای صحبت

غرفه‌ای متفاوت در دل نمایشگاه

نمایشگاه قرآن، جایی است که آموزه‌های قرآنی با زبان هنر، فرهنگ و ابتکار به مردم ارائه می‌شود، اما گاهی در این فضا، ایده‌هایی تازه و مبتکرانه پا به عرصه می‌گذارند که بیش از هر چیزی در دل

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

مسیر خدمت کنیم.

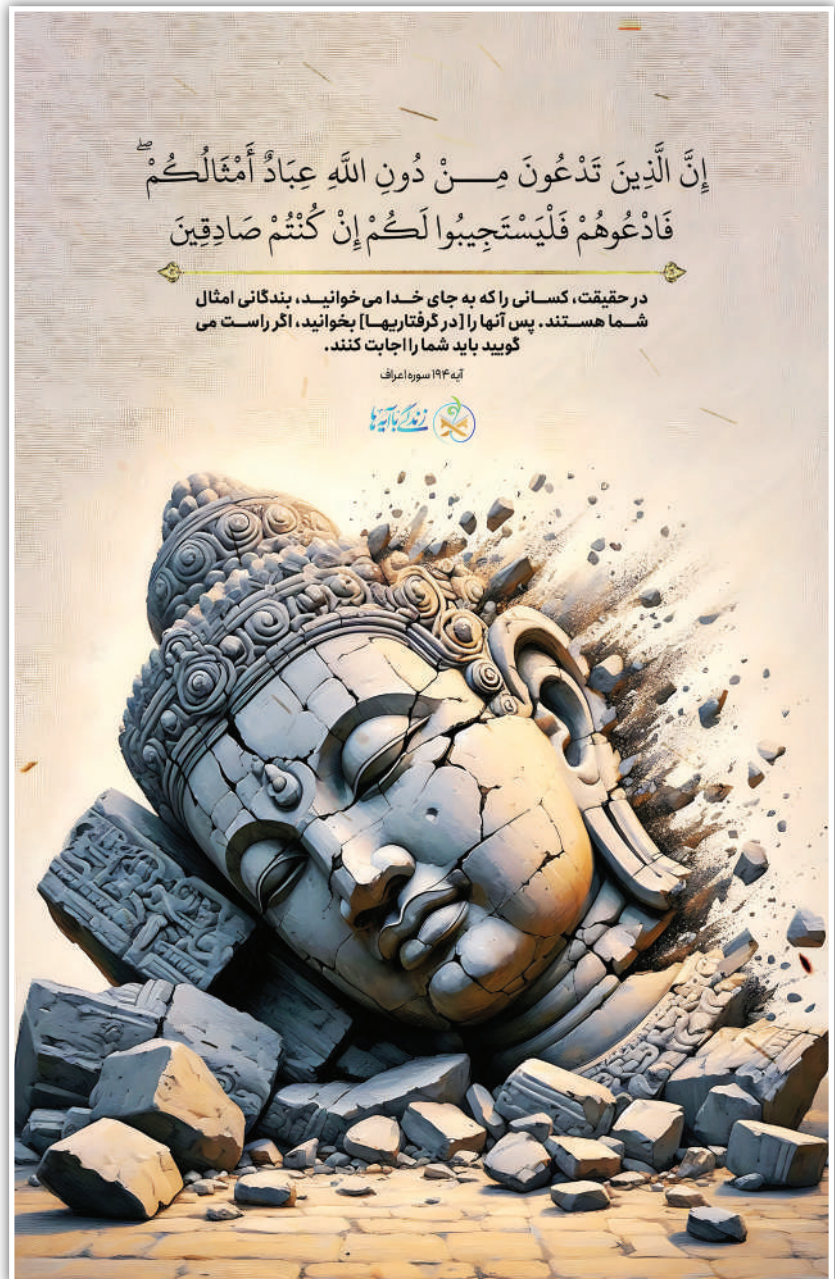
ما ۵۰ کانتر در سراسر نمایشگاه قرار دادیم که از موسسات قرآنی حافظ کل و مربی قرآن بودند. این کانترها هم در نمایشگاه قرآن و هم در نمایشگاه بهاره و نمایشگاه حجاب و عفاف که به‌طور همزمان برگزار می‌شد، حضور داشتند. علاوه بر این، طراحی یک بازی جذاب برای بازدیدکنندگان که به ویژه کودکان را هدف قرار می‌داد، از جمله برنامه‌های مهم ما بود. با این بازی، کودکان سه آیه کلیدی قرآن را حفظ می‌کردند و پس از آن، مفهوم این آیات را می‌آموختند. این روش، استقبال خوبی را از سوی بازدیدکنندگان به دنبال داشت. بازی خانوادگی «زندگی با آیه‌ها» یکی از بازی‌های تولیدی «بامازی» است که توسط موسسه تبیان رشد و توسعه یافته است. این بازی با بهره‌گیری از مفاهیم ۷ آیه کلیدی پویش ملی سال ۱۴۰۳ طراحی شده و خانواده‌ها به همراه کودکان بالای ۱۰ سال می‌توانند از آن بهره‌مند شوند و ضمن سرگرمی، با مفاهیم قرآن مجید زندگی کنند.

استقبال از برنامه‌ها

متأسفانه، امسال نمایشگاه در سطح ضعیفی برگزار شد و مشکلاتی نظیر ناهماهنگی‌ها و فشارهای مالی بر آن تأثیر گذار بود. اما با این حال، غرفه ما با طراحی بازی‌ها و برنامه‌های ویژه‌ای که برای کودکان و بزرگترها داشت، توانست توجه زیادی جلب کند. از جمله جذاب‌ترین بخش‌ها، قرعه‌کشی مشهد و کربلا برای بزرگترها بود که بازدیدکنندگان را جذب می‌کرد. همچنین، غرفه ما در طول نمایشگاه شلوغ‌ترین بخش بود و تعداد زیادی از بازدیدکنندگان برای شرکت در مسابقات و قرعه‌کشی‌ها به غرفه ما مراجعه کردند. ما شاهد حضور گروه‌های مختلف سنی در غرفه بودیم. حدود ۳ هزار نفر از کودکان و نوجوانان در بازی‌های گردونه شانس شرکت کردند و به همین تعداد، بزرگترها از طریق مسابقات پیامکی و کیوآر کدها به فعالیت‌های غرفه پیوستند.

لزوم تداوم پویش

پویش زندگی با آیه‌ها یک حرکت ۳۶۰ درجه بود که در سطح جامعه تأثیر گذاشت. بر خلاف دیگر غرفه‌ها که بیشتر محدود به نمایشگاه بودند، این پویش از طریق تلویزیون، رادیو و بیلبوردهای شهری در دسترس عموم قرار گرفت. حضور این پویش در رسانه‌های مختلف باعث شد تا یادآوری آموزه‌های قرآنی در اذهان مردم تأثیرگذارتر باشد. اگرچه تغییرات ملموس در رفتار مردم بلافاصله مشاهده نمی‌شود، اما این پویش قدم بزرگی بود در جهت ترویج آموزه‌های قرآن. برای رسیدن به نتیجه مطلوب، باید این فعالیت‌ها در طول سال ادامه یابد. برای مثال، اگر پویش را در مدارس، ادارات و دیگر مراکز برگزار کنیم، تغییرات مثبت و ملموس در ذهنیت مردم ایجاد خواهد شد. این پویش تجربه‌ای بسیار خوب بود و ما امیدواریم که در آینده نیز بتوانیم خدمات بیشتری در راستای قرآن و ترویج فرهنگ دینی به مردم ارائه دهیم.



میثم سعیدی، مدیر روابط عمومی موسسه تبیان و مسئول غرفه «زندگی با آیه‌ها»، در نمایشگاه قرآن امسال نشستیم.

آغاز یک پویش قرآنی از دل تجربه

پویش «زندگی با آیه‌ها» از سال گذشته آغاز شد و پیشنهاد برگزاری این پویش در نمایشگاه قرآن کریم به موسسه تبیان داده شد. تبیان هم با توجه به سابقه خوبی که در برگزاری نمایشگاه‌های قرآنی داشت، از این اقدام استقبال کرد و نمایشگاه قرآن سال گذشته به خوبی اجرا شد. امسال نیز، با توجه به موفقیت‌های سال قبل، مسئولیت مجری این غرفه به تبیان سپرده شد و با کمال میل این مسئولیت را پذیرفتیم. برای ما افتخار بزرگی بود که بتوانیم در این

گام دیگری در مسیر بزرگترین پویش قرآنی کشور برداشته شد



زندگی دوباره با آیه‌ها

پس از جمع‌بندی و بررسی قدم‌های طی شده در حرکت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» به عنوان بزرگترین پویش قرآنی کشور، مراسم اختتامیه گام اول پویش ملی زندگی با آیه‌ها و آغاز گام دوم آن در آخرین روزهای اردیبهشت برگزار شد. گام اول این پویش در ماه مبارک رمضان برگزار شده بود؛ هرچند که این حرکت از مدت‌ها پیش تر کلید خورده و با پشتوانه محکمی از تجربه‌های قبلی گام جدید برداشته شد. در روزهای ۲۴ تا ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ با برپایی یک نشست، یک مراسم محفل و یک اختتامیه در تلویزیون، پرونده گام قبلی زندگی با آیه‌ها بسته شد و صفحه‌های جدیدی برای آغاز حرکتی تازه جهت آشنایی بیشتر با آیات آشناگشوده گردید. زندگی با آیه‌ها دوباره شروع شد.

۲۴ اردیبهشت / نشست جمع‌بندی / مجتمع سرچشمه

نشست جمع‌بندی و بررسی طرح «زندگی با آیه‌ها» با حضور مسئولان نهادهای مختلف، روز چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت‌ماه در مجتمع سرچشمه برگزار شد. در این نشست، روند اجرای طرح و دستاوردهای آن مورد بررسی قرار گرفت.

۲۵ اردیبهشت / برنامه قرآنی محفل / میدان ابوذر بیرجند

با حضور عوامل برنامه قرآنی محفل، محفل خادم الرضا (ع) پنجشنبه ۲۵ در بیرجند برگزار شد. یکی از بخش‌های مهم این مراسم، آغاز گام دوم طرح «زندگی با آیه‌ها» با عنوان ۱۰۰ آیه آشنا بود. این طرح معنوی، که از سال‌های گذشته آغاز شده، به منظور ترویج آموزه‌های قرآن کریم و نزدیک کردن مفاهیم الهی به زندگی روزمره مردم طراحی شده است. در این مراسم، با عنوان جدید «۱۰۰ آیه آشنا»، تلاش شد تا مردم با آیات قرآنی که بیشتر با زندگی روزمره‌شان ارتباط دارد آشنا شوند و این آیات را در زندگی خود پیاده کنند.

۲۶ اردیبهشت / مراسم اختتامیه پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» / بخش زنده از شبکه‌های دو، سه، افق، قرآن و تهران

مراسم اختتامیه پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» روز ۲۶ اردیبهشت رأس ساعت ۱۴ با اجرای مهران رجبی از شبکه افق آغاز شد. سپس مرتضی پرنیان از شبکه تهران در ساعت ۱۴:۴۵، فاطمه افشاریان از شبکه دو در ساعت ۱۵:۵۵، نجم‌الدین شریعتی از شبکه سه در ساعت ۱۷ و سید وحید مرتضوی از شبکه قرآن در ساعت ۱۷:۴۰ اجرای برنامه را بر عهده



ویژه نامه زندگی با آیه ها



**حجت الاسلام قرائتی: قرآن را باید در
مجامع عمومی بیاوریم. اگر نیاید، ضرر
می کنیم. این کم توجهی شبیه استفاده
ابزاری از قرآن است؛ ما قرآن را برای
برنامه های خودمان می خواهیم، نه برای
خودش. این درست نیست. قرآن باید
محور زندگی مان باشد**

شاید این نهضت گامی به سوی قرآنی شدن زندگی ما باشد که جمعیت زیادی در آن شرکت کردند. اینکه ۱۱ میلیون نفوذ حفظ و تفسیر و راه کاربردی کردن در زندگی شوند، بسیار شیرین است. مردم ایران، قرآن دوست هستند. در گوشه و کنار ممکن است مردم به مسائلی معترض باشند اما هیچکس در مقوله قرآن اعتراضی ندارد بلکه متحد هستند. با این طرح نحوه رفتار در جامعه و خانواده بهتر است که قرآنی شود و بسیار شیرین است که مورد توجه قرار بگیرد. ما باید قدری بیشتر با قرآن ارتباط گرفته و آن را در زندگی بکار ببندیم؛ قرآن فقط برای ماه رمضان نیست بلکه در طول مسیر زندگی ما به آن نیاز داریم. همه آیه «انا لله وانا الیه راجعون» را شنیده ایم ولی هنوز آن را درک نکرده ایم که اگر از لحاظ تفسیر و کاربردی کردن آن را بفهمیم بسیار می توانیم آن را کاربردی کنیم. در قدم بعدی زندگی با آیه ها امیدواریم حضور بیش از ۱۱ میلیون نفر را شاهد باشیم.

حجت الاسلام محسن قرائتی

اگر از من بخواهند وصیتنامه ای قرآنی داشته باشم، خلاصه ۵۰ سال معلم قرآن بودن را در ۳۰ نکته می گویم. قرآن نور است، اما ما قرآن را جدی نگرفته ایم. قرآن دواست. قرآن را باید مثل انقلاب امام خمینی (ره) جدی بگیریم. امام از احادی نترسید، چون به عهدش با خدا پایبند بود. خیلی بد است که قرآن را فقط مقدمه برنامه هایمان قرار می دهیم، انگار خودش موضوعیت ندارد. قرآن برای همه چیز حرف دارد. برای لب که می خواهد سخن بگوید، گفته نرم و با محبت باش. برای انتخاب همسر، گفته چه کن. برای دوست بد، راه نشان داد. چرا قرآن دعوی ما نیست؟ چرا سراغش نمی رویم؟ خود قرآن بر «خذ الكتاب» تاکید دارد؛ قرآن را باید در مجامع عمومی بیاوریم. اگر نیاید، ضرر می کنیم. این کم توجهی شبیه استفاده ابزاری از قرآن است؛ ما قرآن را برای برنامه های خودمان می خواهیم، نه برای خودش. این درست نیست. قرآن باید محور زندگی مان باشد. از مردم و مسئولان می خواهیم تا آیات قرآن را نه فقط بخوانند، بلکه در رفتار، گفتار و تصمیم گیری هایشان به کار ببندند. قرآن باید دعوی ما باشد. هر جا مشکلی داریم، سراغ قرآن برویم. این کتاب برای همه زندگی حرف دارد. این پویش با اهدای جوایز مختلف به برگزیدگان به پایان رسید و گام دوم آن با ۱۰۰ آیه آشنا توسط مردم آغاز شد.



اتَّخَذُوا أَجْزَارَهُمْ وَرُءُوبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

اینان دانشمندان و راهبان خود و مسیح پسر مریم را به جای خدا به الوهیت گرفتند، با آنکه مأمور نبودند جز اینکه خدایی یگانه را بپرستند که هیچ معبودی جز او نیست. منزّه است او از آنچه [با وی] شریک می گردانند.

آیه ۳۱ سوره توبه



گرفتند. هر یک از این مجریان، با سبک خاص خود، لحظات متفاوتی از مراسم را به مخاطبان میلیونی تلویزیون منتقل کردند.

حجت الاسلام محمد قمی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

پویش ملی «زندگی با آیه ها» در حقیقت «نهضتی جمعی و مردمی» بود که با مشارکت نهادهای مختلف، از جمله سازمان تبلیغات اسلامی، به بار نشست. براساس افکار سنجی های متقن و مردمی، ما جامعه ای هستیم که قرآن و تقدسش را باور داریم و آن را باعث برکت و نور می دانیم ولی متأسفانه از آن برخوردار نیستیم. زندگی های ما با زندگی قرآنی فاصله دارد و

توصیه کارشناسان برای بکارگیری ظرفیت هنر در ترویج آموزه‌های قرآن



نیاز امروز

روایت هنرمندان آیات الهی

قرآن کریم به عنوان کتاب مقدس اگرچه در اذهان ایرانیان قداست خاصی دارد اما کم‌تر به این فکر شده که قرآن کتاب زندگی نیز هست و برای امروز مادر همه ساحت‌ها از تعلیم و تربیت تا سلامت جامعه و سیاست و اقتصاد و هر موضوع دیگر حرف دارد. برای رفع این کاستی نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» در کشور راه اندازی شده و در این حرکت قرآنی تلاش می‌شود تا نگاه به قرآن به عنوان کتاب زندگی در جامعه ساری و جاری شود و عموم مردم متوجه شوند که قرآن کتاب حیاتی و درس زندگی است و نه صرفاً از جنبه تقدسی بلکه برای فهم و عمل به آموزه‌ها، باید قرآن را بخوانیم. در این میان اهالی نظر معتقدند که بازخوانی و روایت آیات زندگی ساز باید به نحوی باظرافت و هنرمندان باشد که جامعه امروز از آن رانپذیرد. در این باره نظر چند تن از کارشناسان و البته اهالی هنر را جویا شدیم که در ادامه می‌خوانید.

استکبار زندگی کنند. زندگی با آیه‌ها الهامی الهی است که باید از آن بهره گرفت. این مسیر می‌تواند مردم جهان را از سلسله، ظلم و بخران‌ها رهایی بخشد و مشکلات بشر را حل کند.

الهامی الهی

آیت‌الله سید علی‌رضا عبادی
نماینده ولی فقیه در خراسان جنوبی



قرآن کریم نه تنها یک کتاب آسمانی برای مسلمانان، بلکه کتابی جهانی است که پاسخ بسیاری از مسائل بشری را در خود جای داده است. اجرای طرح زندگی با آیه‌ها، الهامی الهی و گامی مهم در راستای رسالت اصلی قرآن است، چرا که این کتاب آسمانی برای جاری شدن در زندگی مردم نازل شده است. ۱۰ سال نخست زندگی مسلمانان در مدینه نمونه‌ای روشن از زندگی با آیه‌ها بود. اما در طول تاریخ، متأسفانه امور قرآنی در دست حکام فاسد و بی اعتقاد قرار گرفت که تنها به دنبال استفاده ابزاری از آن برای رسیدن به اهداف خود بودند. استبداد داخلی و سلطه جهانی، همواره در تلاش بوده‌اند تا قرآن را از زندگی مردم حذف کنند. اما امروز شرایطی به وجود آمده که موجب بیداری ملت‌ها شده و انسان‌ها در جست‌وجوی راه نجات‌اند. بدون تردید، این راه در تمسک به آیات الهی نهفته است. در حالی که ملت‌ها فریاد می‌زنند، برخی حاکمان ترجیح می‌دهند زیر سایه



راحله امینیان
مجری صداوسیما

یک الگوی مناسب

پویش زندگی با آیه‌ها در شرایط امروز جامعه و گرایش نسل جوان به تغذیه‌های فست‌فودی، توانسته خوراکی مناسب و جذاب برای این نسل باشد. این پویش از یک کار کوچک شروع شد و به همین دلیل مورد استقبال قرار گرفت. جامعه امروز نیازمند یک الگوی مناسب و درست است. با رصد اخبار دنیا یا مطالعه یافته‌های دیگران می‌توان به این نتیجه رسید که بشریت گم کرده‌ای جدی دارد به نام آرامش. اما این آرامش به دلیل نبود الگویی مناسب در دسترس نیست و هر کسی با سبک و سیاق خود زندگی‌اش را مدیریت می‌کند. ما به عنوان یک مسلمان، کتاب قرآنی داریم که تمام موارد زندگی ما را مانند یک چراغ راه روشن کرده است. قرآن می‌تواند حکم همان چراغی را داشته باشد که زندگی فردی و اجتماعی ما را روشن و در نهایت به جامعه تسری پیدا کند تا ما جامعه نورانی داشته باشیم. نگاه ما به قرآن باید اینگونه باشد. همان‌طور که در طول ماه مبارک رمضان خود را قائل به خواندن یک جزء قرآن می‌دانیم، در طول ایام سال هم باید این روند را ادامه دهیم.

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

این پویش در ایام تابستان که اوقات فراغتی هم وجود دارد، قطعاً اثرگذار و با استقبال مضاعفی روبه‌رو خواهد شد؛ به این دلیل که این پویش شناخته شده است و نیازی به معرفی و اطلاع‌رسانی ندارد و یک قدم بسیار مؤثر در این زمینه برداشته شده و مهم تداوم آن است. بنابراین اگر به همین ترتیب آهسته و پیوسته پیش برود و مستمر باشد، ان شاء الله نتایج خوبی خواهد داشت.

■ گامی حساب شده برای نسل جوان

مخاطب جامعه امروز ما دانش آموزان و دانشجویان هستند که در اغلب موارد، بخصوص در حوزه مباحث دینی مقاومت‌هایی دارند؛ بنابراین باید در مقابل نسل امروز خیلی حساب شده قدم برداشته شود و گام‌هایمان گل درشت و شعاری نباشد چرا که همین قدم‌های کوچک اما مستمر بسیار اثرگذار تر از کارهای در عمل انجام شده و سنگین است. برای اجرای کارهای فرهنگی در فضای دانشگاه‌ها و مدارس یا برای جذب جامعه حتی خاکستری، اقدامات باید با فکر و خیلی به‌روز باشد؛ تا اثرگذاری مثبت آن را مشاهده کنیم، بخصوص برای نسل نوجوان ما که متأسفانه دانش و شناختش از قرآن در حد همان کتاب قرآن مدرسه است. در این شرایط پویش زندگی با آیه‌ها گامی حساب شده برای نسل جوان است. پویش زندگی با آیه‌ها با کمک یک تیم متخصص در حوزه‌های مختلف و با استفاده از روانشناس‌ها و جامعه‌شناسان زبده، حتماً اثرگذار تر خواهد بود، چون فطرت انسان خداجوست؛ یعنی هر چقدر هم نسل امروز بخواهد گارد بگیرد اگر درست به سمت آن برویم، یقیناً آن فطرت بیدار و آگاه است و کمک می‌کند.

■ چگونگی گسترش یک پویش

برای اثرگذاری هر چه بیشتر این پویش باید نکته‌ای کلیدی را فراموش نکرد. متأسفانه کارهای فرهنگی ما هر وقت دچار تعجیل شده شکست خورده است؛ لذا در کنار مستمر بودن پویش زندگی با آیه‌ها لازم است تا این پویش را بدون هیچ تعجیلی، خیلی تخصصی، طبق دانش روز و البته با استفاده از رسانه‌های نوین ارتقا داد. یکی دیگر از راه‌های اثرگذاری هر چه بیشتر این پویش هدف قرار دادن خانواده‌هاست. هر اقدامی از بدنه خانواده به نتیجه بهتری خواهد رسید. برنامه محفل در ورزشگاه آزادی ثابت کرد که وقتی خانواده‌ها جامعه هدف باشند، خود خانواده‌ها پای کار می‌آیند. کاری که ما می‌توانیم از بدنه خانواده شروع کنیم، موفق خواهد بود؛ لذا این پویش با هدف قرار دادن خانواده‌ها که در آن همه طیف از کودک، نوجوان، جوان و میانسال وجود دارد، قطعاً به موفقیت‌های بزرگی دست خواهد یافت.



■ طرحی نو و آسان برای تدبیر در قرآن

پویش زندگی با آیه‌ها با استقبال بی‌نظیر مردم مواجه شد. این پویش خواندن روزی یک آیه بود و مورد استقبال واقع شد. اما اگر بنا بر خواندن و حفظ و تدبیر روزی ۱۰ آیه بود، قطعاً کار کمی سخت‌تر می‌شد و چندان مورد استقبال قرار نمی‌گرفت. ولی کار برای مخاطبین این پویش کار کم زحمتی است و با ادامه این پویش اتفاقات خوبی رقم خواهد خورد. اگر کسی در ۳۰ روز ماه مبارک رمضان با این پویش همراه شده باشد، امروز ۳۰ آیه حفظ است. اگر همین قدم‌های کوچک و شمرده و پیوسته را در ادامه این پویش برداریم، به راحتی می‌توانیم قرآن را وارد زندگی‌هایمان کرده و در آن تدبیر کنیم.

ادْفَعْ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ
وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۲۱﴾

سوره فصلت

شرکت در پویش با ارسال عدد ۱ به ۳۰۰۰۲۱۲

**جواب بدی رو
با خوبی بده!**

زندگی با آیه ها

دانش آموزان جذاب کنیم، نوع رفتار معلم، نحوه تدریس در این دروس و استفاده از شیوه های مختلف می تواند نقش بسیار موثری در جذب دانش آموزان به قرآن داشته باشد. یکی دیگر از راه های جذب مردم به قرآن استفاده از هنرمندان و جاذبه های هنری است. ما در حوزه های مختلف هنرمندان خوبی داریم و برای جذب مردم به قرآن باید از جاذبه های هنری بهره بگیریم. جاذبه های هنر باید در خدمت قرآن قرار گیرد. ما برای جذابیت قرآن بویژه برای نسل جوان باید به شیوه های مختلفی متوسل شویم. مثلاً علی وزیران، گرافیک، نقاش و سینماگر کشور چند سال است که مسابقه ای تحت عنوان «اسماء الحسنی» برگزار می کند و اثرات هنری زیادی با مضمون اسماء یا آیات الهی به تصویر کشیده می شود. لذا در حوزه قرآن باید از هنرمندان و ایده پردازان بهره گرفت تا با تولید محصول هنری جذاب و زیبا قرآن را وارد زندگی ما کنند.

ما تاکنون چند مسابقه قرآنی برگزار کرده ایم؛ یکی از این مسابقات موضوع «وَلِیْلَ الْمُطَفِّفِینَ»؛ وای بر کم فروشان» بود. اغلب تصور می شود منظور از کم فروشی فروختن اجناس است، در حالی که مرد یا زن شاغلی که بعد از ساعت کاری، خسته و بداخلاق وارد خانه می شود و انرژی اش را صرف کار خود می کند، مصداق کم فروشی است. ما این موضوع را در قالب کاریکاتور ارائه کردیم و بسیار موثر واقع شد. پویش زندگی با آیه ها نیاز به این دارد تا ما طیفی از هنرمندان شاخه های مختلف هنری را کنار هم جمع کنیم و از ایده های قرآنی آنها در این پویش بهره بگیریم. دست اندرکاران پویش زندگی با آیه ها نباید این پویش را ساده تلقی کنند، چرا که این پویش در عین حال که ساده به نظر می آید، جای کار بسیاری دارد. پویش زندگی با آیه ها و کارهای خلاقانه مشابه حتی روی دشمن هم اثر وضعی می گذارد. حتی دشمنی که معاند اسلام است، اگر اثرات مثبت یک کار فرهنگی خلاق و مؤثر را ببیند، تأثیر می گیرد. ما در یک جنگ ترکیبی قرار داریم که دشمن با تمام توان پای کار آمده است؛ بیش از ۲۰۰ شبکه فارسی زبان وجود دارد که علیه اسلام، قرآن و خانواده شبانه روز کار می کنند. اگر ما با تمام وجود پای کار بیاییم، در جنگ ترکیبی برنده خواهیم شد؛ چون صحبت ما حرف خداست و کلام خدا قطعاً اثر گذار است. در حالی که دشمنان در بخشی از جنگ ترکیبی القا می کنند مردم از اعتقادات خود دست کشیده اند، استقبال مردم از پویش زندگی با آیه ها، برنامه محفل و اجتماع بزرگ امام حسنی ها خط بطلانی بر نقشه های شوم دشمن بود و ان شاء الله با ادامه این پویش و تدبیر در قرآن به نتایج بهتری دست خواهیم یافت.

برنامه های قرآنی باید نوآورانه باشد

حجت الاسلام علی سرلک
استاد حوزه و دانشگاه

■ راهکار اصلی برای انس بیشتر مردم با قرآن این است که مردم باور کنند که قرآن برای زندگی آنها مفید است و این به کارآمدی حکومت اسلامی که بر اساس معارف اسلامی شکل می گیرد، برمی گردد. این مساله خیلی مهم است که اگر به نام قرآن و اسلام، حکومت می شود، مردم احساس کنند که تحولات مثبتی در زندگی آنها ایجاد می شود و این سبب می شود که مردم به قرآن روی آورند. کارآمدی نظام جمهوری اسلامی باید در سطح



جاذبه هنری، جذب مردمی

سیدمسعود شجاعی طباطبایی
هنرمند کارتونست و مدیر خانه کاریکاتور



■ پویشی برای خارج کردن قرآن از مهجوریت

ملت های مسلمان برای دوری از شر مستکبران جهان باید به قرآن روی آورند، زیرا عزت، عظمت و عدالت در زیر سایه قرآن محقق می شود. پویش زندگی با آیه ها اتفاق بسیار خوبی برای وارد کردن قرآن به زندگی است. بزرگان ما تأکید می کنند کاری کنید قرآن مهجور نماند، چرا که خواندن قرآن بسیار کارگشاست و آثار و برکات زیادی در زندگی می گذارد. متأسفانه در طول سال اندکی نسبت به قرآن کم توجهی می شود و پویش زندگی با آیه ها اتفاق بسیار مبارکی است تا مردم توفیق تلاوت و تدبیر در قرآن را پیدا کنند.

در برنامه قرآنی «محفل» ما روزانه شاهد یک اعجاز قرآن بودیم. یکی از این موارد پسر بچه مبتلا به اوتیسم بود که سوالات ساده را نمی توانست پاسخ دهد اما بدون هیچ استاد و آموزشی حافظ کل قرآن بود. مسابقه قرآنی پویش زندگی با آیه ها بسیار جذابیت داشت و باعث می شد افراد فارغ از انگیزه دریافت جایزه در مسابقه شرکت کنند و به سوالات پاسخ دهند تا میزان انس خود با قرآن را ارزیابی کنند، همچنین این مسابقه مفاهیم جدی قرآن را تعلیم می داد. لذا این پویش و فعالیت های قرآنی از این دست، خیلی در انس مردم با قرآن اثر گذار است و می تواند قرآن را از مهجوریت خارج کند.

■ جای خالی جاذبه های هنری

ایجاد انگیزه برای جذب جوانان به قرآن جای کار بسیاری دارد. ما باید از راه درست هر کاری وارد شویم. اگر ما با قرآن دستوری و ابلاغی برخورد کنیم، تأثیر معکوسی خواهد داشت. در مدارس باید آموزش دروس قرآنی مثل عربی و دین و زندگی را برای

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

قرآن در برنامه محفل بسیار نویدبخش بود. همه برنامه‌های قرآنی باید نوآورانه، حساب شده و با طرح و راهبرد باشد تا باعث جذب نسل هیجانی امروز شود.

زیبایی زندگی با آیه‌ها

فرزاد جمشیدی
مجری صداوسیما

رهبر انقلاب در اولین روز ماه مبارک رمضان ۱۴۰۳، در محفل انس با قرآن کریم ضمن اشاره به رشد تلاوت قرآن و جلسات قرآنی و حلقه‌های قرآنی در کشور فرمودند: «امروز بحمدالله



هزاران محفل قرآنی وجود دارد؛ دستگاه‌های مختلفی از جهات مختلف به مسائل قرآنی می‌پردازند؛ اوقاف یک جور، سازمان تبلیغات یک جور، بخش‌های مربوط ویژه قرآنی یک جور؛ انصافاً خوب است؛ در این تردیدی نیست؛ اما من عقیده‌ام این است که ما هنوز کم داریم؛ سر قضیه حفظ، سر قضیه تلاوت، سر قضیه انس با قرآن هنوز جای کار زیاد است.» منظور رهبر معظم انقلاب اسلامی تنها تلاوت قرآن نیست، بلکه قرآنی کردن جامعه است؛ یعنی اگر مردم زندگی خودشان را همان طور که پیامبر فرمودند: «نوروا بیوتکم بتلاوه القرآن»؛ قرآنی کنند، و به فرموده ایشان خانه‌هایشان پر از انوار تلاوت قرآن شود، این امر در استحکام روابط خانوادگی هم موثر است. به هیچ عنوان منظور حضرت آقا این نبود که مافقط قرآن بخوانیم و از روی آن بگذریم؛ به قول استاد شریعتی، قاریان مصری وقتی به صورت طولانی و بدون نفس کشیدن قرآن را تلاوت می‌کنند مردم بعد از اتمام شروع به تعریف و تمجید می‌کنند؛ استاد شریعتی می‌فرماید قرآن که امتحان نفس گرفتن نیست؛ گویی ما راه را اشتباه رفته ایم. زیبایی‌های قرآن به عمل کردن آن است. اگر جامعه قرآنی شد حتی با یک آیه، زندگی افراد متحول می‌شود.

زندگی با آیه‌ها کاری کرد که قرآن به جامعه وارد شود. اتفاقاً اختتامیه گام نخست زندگی با آیه‌ها مصادف با ولادت آقا امام رضا (ع) معروف به همسنگ قرآن و استاد علم قرآن است. امام رضا (ع) هر سوالی را با قرآن جواب می‌دادند. جامعه باید با قرآن زندگی کند، نه این که آیه‌ها به صورت روزمره دربیاید. خیلی باید از قرآن مراقبت کرد تا قداست آن حفظ شود.



سوره انعام آیه ۱۶۲

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

ای پیامبر بگو: نماز من و عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداوند، پروردگار جهانیان است.



قابل قبولی باشد تا مردم بدانند که این از دولت قرآن است و مسئولان باید بدانند که در برابر قرآن موظف هستند. چنانچه قرآن در آیه ۹۱ سوره حجر گلايه می‌کند و می‌فرماید «الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ» آنان که قرآن را (به میل خود و غرض فاسد خویش) جزء جزء و پاره پاره کردند یعنی بعضی را قبول و بعضی را رد کردند».

■ برنامه محفل بسیار موثر بوده و کمک شایانی به انس مردم با قرآن کرد. امیدواریم این برنامه و پویش زندگی با آیه‌ها، گام اول در این زمینه باشد و در گام‌های بعدی شاهد موفقیت‌های بیشتری باشیم. برنامه محفل، هم در شکل و هم در محتوا چند گام به جلو بود و باید به سازمان تبلیغات اسلامی و دست‌اندرکاران این برنامه فاخر تبریک گفت. در دورانی که صدا و سیما در حال از دست دادن مرجعیت اصلی خود است، این همه دیدن و شنیدن

بسیاری از برنامه های جمهوری اسلامی با قرآن آغاز می شود؛ اما چند نفر متوجه معنا و تفسیر آیات خوانده شده در ابتدای مراسم می شوند. ای کاش به جای قرآن خوانی صرف، معنی و تفسیر دو-سه آیه نیز خوانده شود.

■ دور از تشریفات و تکلف

پویش زندگی با آیه ها طر حی است که قرآن را از حالت تشریف و تکلیف خارج می کند. در خیلی از موارد ما از قرآن به صورت تشریفاتی استفاده می کنیم؛ مثلاً قبل تر، برخی خودروسازان داخل داشبورد ماشین قرآن می گذاشتند، همه سفره های عقد قرآن دارند، اول مجلس ختم قرآن می خوانند، هنگام بدرقه مسافر او را از زیر قرآن رد می کنند و مانند اینها. اما ما نباید کاری کنیم که قرآن به اسباب تشریف و تکلیف در زندگی تبدیل شود، کاری نکنیم که از قرآن تنها برای مناسبت ها استفاده شود، کاری نکنیم وقتی صدای قرآن شنیده می شود یاد ترحیم بیفتیم؛ بیاییم با آیه ها زندگی کنیم. به نظرم حتی عنوان پویش زندگی با آیه ها بسیار هوشمندانه انتخاب شده است؛ قرآن باید مثل جویبار در زندگی جاری باشد و نباید مثل مرداب یک جایی ساکن بماند.

حتی انجام برخی کارهای کوچک باعث رشد معنوی در زندگی انسان می شود. انتشارات آستان قدس رضوی در نمایشگاه کتاب امسال برای رده سنی کودکان کتابی چاپ کرد به نام «اسم های شکلاتی خدا». قصه های این کتاب ماجرای خواهر و برادری به نام حامد و هانیه است که برای اولین بار با معانی اسم های خداوند مهربان مثل؛ ملک، القدوس، سلام، مومن یا مهیمن، عزیز، جبار، مصور، حکیم، متکبر آشنا می شوند. این کتاب با یک داستان قشنگ و با عنوانی قشنگ توجه مردم را به اسم «الله» جلب کرد.

■ چطور قرآن را وارد زندگی هایمان کنیم؟

اگر مردم چرایی این مسئله را متوجه شوند و قرآن را به عنوان یک داروخانه و درمانگر بشناسند، خودشان به سمت قرآن سوق پیدا می کنند. مهم ترین راه قرآنی کردن جامعه این است که دست از تظاهر و به نمایش گذاشتن قرآن برداریم. جامعه زمانی قرآنی می شود که ما با قرآن نمایش ندهیم و تظاهر نکنیم. این همه فیلم در تلویزیون و سینما ساخته شده، اما چند فیلم با موضوع یک آیه از قرآن داریم؟! در حالی که از ده ها موضوع قرآنی می توان فیلم و سریال ساخت. رسانه می تواند به هنری کردن قرآن توجه کند؛ در حالی که ما به وجوه هنری قرآن کمتر توجه می کنیم؛ لذا رسانه باید کاری



مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ نَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْيُتُوتِ لَيَبْنِي الْعَنْكَبُوتُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

داستان کسانی که به جای خدا سرپرستانی دیگر گرفتند مثل عنکبوت است که سست ترین خانه را می سازد اگر آن ها این مساله را می دانستند.



کند که هنرمندان نسبت به قرآن التفات بیشتری داشته باشند. ما باید از هنرمندان درخواست کنیم همه پای کار بیایند، نظر دهند و فکر کنند. استاد حسین علیزاده پنجاه سال پیش در دستگاه های نوا، یک موسیقی به نام «نینوا» ساختند. آن زمان که ایشان این قطعه را ساختند دستگاه نوا دستگاه مهجوری بود؛ این یک قطعه آن چنان تاثیری گذاشت که حتی غیرمسلمانان با شنیدن آن، حالت اعزاز و اکرامی نسبت به امام حسین (ع) پیدا می کردند؛ بنابراین، برای اثر گذاری بیشتر پویش زندگی با آیه ها برنامه های تلویزیونی باید رنگ و بوی قرآنی پیدا کند و در این امر، از ابزارهای هنری و هنرمندان جامعه استفاده شود.



مروری بر فعالیت زندگی با آیه‌ها از غدیر تا امروز و فردا

قرآن، چراغ راه روزهای مقاومت و حماسه



—سوره زلزال، آیه ۷ و ۸—

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

هر کس به اندازه‌ی ذره‌ای کار خوب یا بد کرده باشد، سزای آن را خواهد دید.

چنان که در رویداد جاماندگان اربعین در شهرهای مختلف کشور نیز پیگیری شد.

موسم بعدی، هفته وحدت و جشن‌های «امت احمد» بود که باز هم آیات این پویش در آن کاربرد یافتند و بر سر زبان‌ها بودند و پس از آن بسته آیات نصر برای دیگر ایام سال تا ماه رجب و شعبان پیش رو اعلام شد. اینک این پویش همچنان به راه خود ادامه می‌دهد تا در انتهای زمستان و در بهار قرآن با فرارسیدن ماه رخصانی دیگر با مخاطبان انبوه خود همراه شود. در ادامه مروری بر این فعالیت‌ها داشته‌ایم.

زندگی با آیه‌ها قرار بود کار خود را به روال انجام دهد. با پایان عملیات رمضان و اختتامیه گام اول این حرکت هم‌افزای ملی، آیاتی برای روزهای دیگر سال و کارویژه‌هایی برای مناسبت‌های خاص انتخاب شدند اما با حمله ناجوانمردانه رژیم کودک‌کش صهیونیستی به خاک مقدس کشورمان، این روال هم دستخوش تغییر شد اما مانند دیگر فعالیت‌های روزمره در زندگی شهروندان، معطل نماند. زندگی با آیه‌ها در ماه محرم نیز باشکوهی هر چه تمام‌تر دنبال شد و پس از آن در راهپیمایی اربعین در طریق و مرزها تداوم یافت؛ آن



گزارشی از پویش زندگی با آیه‌ها در تابستانی که گذشت

زمزمه کلام خدا در خدای‌ترین روزها

زندگی با آیه‌ها در هفته آخر اردیبهشت ۱۴۰۴ اختتامیه گام اول خود را برگزار کرد و در مرحله‌ای جدید شد. برای این مرحله ۱۰۰ آیه آشنا انتخاب شدند تا در ایام سال و در مناسبت‌ها و اردیبهشت پویش شوند. میانه خرداد ماه بود که آیات منتخب برای عید غدیر خم اعلام شدند و پس از آن در مناسبت‌های مختلف و در حالی که کشور پیروز از دفاع مقدس دوم بیرون آمده بود، آیات دیگری برای مناسبت‌های خاص در این نهضت قرآنی بازخوانی و مورد دقت قرار گرفتند. در خدای‌ترین روزهایی که نام بهترین بندگان خدا و رد زبانه بود، مردم مسلمان در جای‌جای این آب و خاک، کلام وحی رانه تنها زمزمه می‌کردند که تلاش داشتند آنها را چراغ راه زندگی خود سازند. با هم رویدادهای این چند ماهه که در تابستانی گرم از عشق به «ثقلین»، قرآن و عترت سپری شد را مرور می‌کنیم.



ویژه نامه زندگی با آیه ها

و آشنایی با آیات زندگی با آیه ها بود. مطابق برنامه ریزی ها قرار بود شرکت کنندگان در این پویش به سوالاتی پیرامون این آیات پاسخ دهند و به پویش زندگی با آیه ها در این روزهای عید در کل کشور و همه استان ها بپیوندند.

با این حال با حمله ددمنشانه رژیم صهیونیستی ماجرا به شکل دیگری رقم خورد. یک روز قبل از برگزاری مهمانی کیلومتری غدیر، در حمله شبانه این رژیم به برخی از نقاط کشورمان، تنی چند از بهترین فرزندان امت به شهادت رسیدند. با این وجود و در شرایطی که تصور می شد این مراسم برگزار نشود، راهپیمایی «ایران؛ ذوالفقار علی» در نقاط مختلف کشور و از جمله در تهران برپا شد و در این شرایط آیه شریفه «الیوم یئس الذین کفروا من دینکم» کاملاً تناسب یافت. حضور مردم دشمنان را مایوس و ناامید کرد.

محرم آمد؛ حماسی تر از همیشه

همزمان با آغاز ماه محرم، سازمان دارالقرآن الکریم برای پیشبرد «زندگی با آیه ها» با تولیدات متنوعی با همکاری نهادهای استانی، صداوسیما و هیأت های سراسر کشور، برنامه هایی برای تدبیر در قرآن و ارتباط بیشتر مردم در ایام عزاداری با قرآن طراحی و اجرا کرد. برای این روزها که هنوز جنگ با رژیم صهیونیستی بر کشورمان سایه انداخته بود، ۱۰ آیه معرفی شدند.

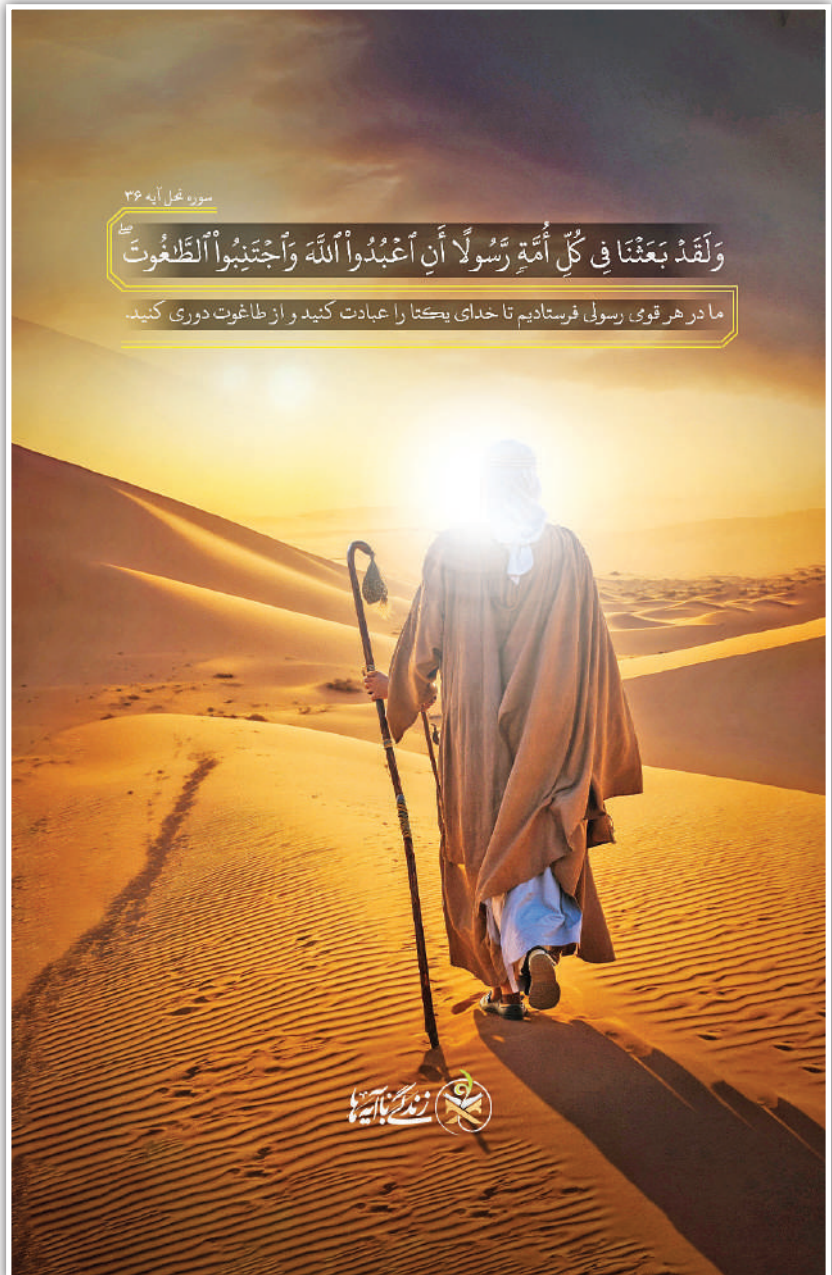
خط گفتمانی محرم امسال بحث «جریان سازی گفتمان مقاومت» بود که با توجه به تحولات منطقه از غزه تا ایران، فرصتی فراهم آمد تا قیام حضرت سیدالشهدا (ع) ظرفیت گفتمان سازی مقاومت و ایجاد ادبیات مشترک در جهان را داشته باشد و لذا از آیات بیان شده توسط حضرت از زمان آغاز حرکت تا روز عاشورا ۱۰ آیه انتخاب شد که دارای یک محور اصلی با توجه به آیه «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا» است.

همراهی اهالی منبر

هماهنگی با مداحان سرشناس و مبلغان مشهور برای بکار بردن آیات منتخب در مجالس عزاداری سیدالشهدا (ع) و یاران باوفایش، از دیگر اقداماتی بود که با استقبال گسترده ای مواجه شد.

برپایی کرسی تلاوت تدبری

در ۱۲ روز نخست ماه محرم، با هدف تعمیق ارتباط دل ها با قرآن کریم، در چندین استان کشور کرسی های تلاوت تدبری برگزار شد. این محافل نورانی که با حضور قاریان برجسته و مخاطبان مشتاق همراه بود، تلاش داشتند مفاهیم بلند آیات الهی را با فضای عاشورایی ایام محرم پیوند بزنند. بخشی از این کرسی ها نیز از طریق برنامه تلویزیونی «محفل» به صورت گسترده



کافران ناامید شدند

زندگی با آیه ها برای «عیدالله الاکبر»، عید سعید غدیر خم برنامه ریزی داشت. دو آیه آشنا برای این ایام انتخاب شدند؛ آیه اول؛ «الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ» (مانده / ۳) و آیه دیگر «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ» (حجرات / ۱۰) مخاطبان پویش را به دقت، حفظ و عمل به این آیات دعوت می کردند.

بنا بر این بود که بنرها و خیمه هایی در سطح شهرها برپا شوند. همه کارهای اجرایی انجام شد و مثلاً در تهران ۵۰ خیمه برای نصب تدارک دیده شده و ۲۰۰ بنر هم رونمایی شدند که شامل دعوت مردم به جشن

پوشش داده شد و در معرض دید عموم مخاطبان قرار گرفت.

■ انتشار محتوای تبلیغی

با انتشار کتاب «پیروز تاریخ» تلاش شد تا عاشورا نه صرفاً یک واقعه تراژیک، بلکه یک «پیروزی راهبردی» از دل آموزه‌های قرآنی و منطق مقاومت بازخوانی شود. این اثر در قالب ۱۲ منبر مکتوب برای ۱۲ شب محرم تدوین شد و با نگاهی نو به حرکت امام حسین علیه‌السلام، به بررسی ابعاد تمدنی، قرآنی و آینده‌نگرانه این قیام پرداخت. همچنین با هدف تبیین آموزه‌های عاشورایی بر پایه قرآن، از اثر تازه‌ای تحت عنوان «روایت پیروزی» نیز رونمایی شد. این کتاب کوچک اما تأثیرگذار، شامل ۱۲ قطعه تلاوت تدریجی بر اساس ۱۲ آیه منتخب قرآن کریم است و توانست به عنوان مقدمه جلسات عزاداری محرم، محتوایی معنوی، مفهومی و منسجم در اختیار قاریان، سخنرانان و مربیان هیئات قرار دهد. این اثر به ویژه در محافل «زندگی با آیه‌ها» مورد استفاده قرار گرفت.

■ پرده خوانی عاشورایی

با همکاری اداره کل امور بانوان، ویژه برنامه‌ای از پرده خوانی‌های عاشورایی در دو ماه محرم و صفر برگزار شد که محور اصلی آن، آیه شریفه «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» (آل عمران، ۱۳۹) بود. این آیین‌ها با رویکردی تلفیقی از هنر آیینی و مفاهیم قرآنی، تلاش داشتند پیام عزت‌محور عاشورا و منطق مقاومت را در قالبی اثرگذار و روایی برای مخاطبان به‌ویژه بانوان بازگو کنند. اجرای این برنامه‌ها، گامی در جهت ترویج معارف قرآنی در بستر هنرهای نمایشی و احیای سنت‌های اصیل مذهبی در ایام سوگواری اهل بیت علیهم‌السلام بود.

■ بکارگیری سفیران آیه‌ها

راه‌اندازی سامانه هوشمند «سفیران آیه‌ها»، اقدام دیگری بود که امکان تولید محتوای منبر قرآنی را تنها با چند کلیک برای مبلغان فراهم کرد. این ابزار با دریافت آیه انتخابی و توصیف مخاطب، در عرض چند ثانیه محتوایی متناسب، زنده و الهام‌بخش برای سخنرانی در مجالس محرم تولید می‌کند. به عنوان نمونه، برای هیأتی نوجوانان در فضای مذهبی و بسیجی اصفهان، متنی تولید شده که با استناد به آیه «وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ»، نوجوانان را به تقویت سواد رسانه‌ای، آمادگی فکری و مقاومت فرهنگی در برابر جنگ نرم دشمن دعوت می‌کند. این ابتکار، گامی مهم در هوشمندسازی تبلیغ دینی و به‌روزرسانی محتواهای قرآنی متناسب با مخاطب امروز محسوب می‌شود.

اربعین؛ جهانی شدن پیام مقاومت و برائت

امسال پیاده‌روی میلیونی اربعین، تنها یک گردهمایی معنوی



نبود بلکه بستری شد برای به‌صدا درآمدن پیام روشن قرآن در عصر ظلم، اشغال و بیداری جهانی. پوشش ملی «زندگی با آیه‌ها» در اربعین ۱۴۴۷، تمرکز خود را بر آیات «نصر و برائت» قرار داد تا در بستر بزرگ‌ترین اجتماع مردمی جهان، مفاهیم مقاومت، تولی و تبری به‌صورت میدانی و مردمی تبیین شود.

این مرحله از پوشش «زندگی با آیه‌ها» با تکیه بر ۱۰۰ آیه ساده، آشنا و اثرگذار از قرآن کریم طراحی شده است؛ آیاتی که نه تنها برای عموم مردم قابل فهم هستند بلکه با زیست روزمره و مسائل اجتماعی گره خورده‌اند. این مجموعه قرآنی به‌صورت هدفمند در چهار بسته محتوایی سامان یافته است: گروهی از آیات بر مفاهیم پیروزی و مقاومت تأکید دارند (۳۰ آیه نصر)، بخشی دیگر آیات شناخته‌شده‌ای هستند که در حافظه جمعی جامعه جای گرفته‌اند (۳۰ آیه آشناتر)، بسته‌ای از آن‌ها ناظر به سبک زندگی و الگوهای فردی

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

تَتَّبِعْ مِلَّتَهُمْ» به عنوان شعار اصلی پویش در نظر گرفته شد. این آیه نماد روشنی از برائت، مقاومت در برابر سلطه طلبی و قطع وابستگی به دشمنان فکری و سیاسی اسلام است. با توجه به تحولات اخیر فلسطین و فجایع انسانی در غزه، این آیه به نوعی ندای مشترک و گفت‌وگو برای آزادی خواهان جهان بدل شد که از زبان زائران اربعین، با صراحت به جهانیان اعلام گردید. چهار آیه دیگر که در کنار این شعار اصلی به صورت گسترده مورد استفاده قرار گرفتند، هر یک وجوهی از ایمان، جهاد، ایستادگی و وعده‌های الهی را بازگو می‌کردند. در آیه ۱۳۹ و ۱۴۰ سوره آل عمران، خطاب به مؤمنان آمده است: «وَلَا تَهِنُوا وَاتَّبِعُوا الْأَعْلَوْنَ...» که دعوتی صریح به حفظ روحیه و امید در میانه میدان است. در سوره عنکبوت آیه ۶۹، خداوند می‌فرماید: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا...» که به تلاش خالصانه در مسیر الهی وعده هدایت می‌دهد. آیات ۲۴۹ تا ۲۵۱ سوره بقره، ماجرای رویارویی مؤمنان اندک تعداد با سپاه جالوت را روایت می‌کنند و دعای ماندگاری را ثبت می‌کنند که زائران اربعین نیز با همان روحیه پا در راه گذاشتند. همچنین در آیه ۱۶ سوره جن، چنین آمده است: «وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا» که نوید رحمت و گشایش برای کسانی است که در مسیر مستقیم الهی استقامت می‌ورزند.

■ اجرا در چند میدان

پویش زندگی با آیه‌ها فقط به طریق نجف تا کربلا محدود نشد بلکه به صورت شبکه‌ای در چهار میدان اصلی به اجرا رسید؛ ■ در استان‌های کشور، فضا سازی فرهنگی در مساجد، هیئات، مدارس و معابر شهری با استفاده از پوسته‌های طراحی شده انجام شد. ائمه جماعات و مبلغان مردمی با محافل تبیینی، معارف این آیات را در نمازها، مجالس و محافل روایت کردند. برای جاماندگان نیز برنامه‌های ویژه‌ای طراحی شد که از طریق صداوسیما و شبکه‌های اجتماعی محلی اعلام شدند. ■ در استان‌های مرزی، مبادی ورودی زائران مانند مرز مهران، شلمچه، چذابه و خسروی، رسانه‌های میدانی پویش مجهز شدند. این مناطق به نوعی خط مقدم ارتباط اولیه زائران با فضای قرآنی پویش بودند که در موبک‌های خاصی پذیرای زائران شدند.

■ در عتبات عالیات، حرم‌های شریف، مراکز فرهنگی و پاتوق‌های تجمع زائران، پایگاه‌های مهم ترویج آیات نصر و برائت برپا بود.

■ مسیر پیاده روی نجف تا کربلا، قلب تپنده اجرای میدانی پویش زندگی با آیه‌ها به شمار می‌رفت. در طول این مسیر، موبک‌هایی با عنوان «زندگی با آیه‌ها» برپا شدند. همچنین سفیران قرآنی آموزش دیده در موبک‌ها فعالیت می‌کردند و محافل تدبیر، مسابقات، توزیع کتابچه‌ها و بسته‌های محتوایی از جمله اقدامات آنان بود.



و اجتماعی است (۲۰ آیه سبک زندگی) و در نهایت، مجموعه‌ای از آیات به ترسیم جهان بینی قرآنی و نگاه کلان توحیدی می‌پردازند (۲۰ آیه جهان بینی). در شرایط کنونی که فضای فکری و رسانه‌ای جهان اسلام به شدت تحت تأثیر جنگ‌های شناختی و مقاومت منطقه است، پویش «زندگی با آیه‌ها» تمرکز خود را در اربعین و پس از آن بر بسته ۳۰ آیه نصر معطوف کرد. از میان این مجموعه، ۵ آیه محوری به عنوان حلقه اتصال پیام‌های رسانه‌ای، محافل مردمی، تبلیغات محیطی و فعالیت‌های فرهنگی انتخاب شدند.

■ تعیین شعار اصلی

در مسیر راهپیمایی اربعین امسال، آیه ۱۲۰ سوره بقره با مضمون، «وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ



■ ابزارهای فرهنگی و تولیدات محتوایی

برای پشتیبانی از این فعالیت میدانی، تولیدات متنوعی در قالب پوستر، کلیپ، آبجکت موشن، نقاشی شن، موشن گرافی و کتابچه‌های ویژه تدارک دیده شدند. این محصولات هم در فضای شهری و هم در شبکه‌های اجتماعی در دسترس مخاطبان قرار گرفتند. همچنین وبسایت رسمی پویش «زندگی با آیه‌ها» برای ثبت نام در مسابقات، دریافت گواهی و بهره‌مندی از جوایز فعال بود و از زائران خواسته شد تا به صورت فعال در این بستر نیز مشارکت کنند. کانال «سفیران آیه‌ها» هم برای هماهنگی میدانی با فعالان فرهنگی و خادمان مسیر طراحی شد.

■ فعالیت‌های اربعینی

پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» در اربعین حسینی، فعالیت‌های گسترده‌ای را در سراسر کشور و مسیر پیاده‌روی نجف تا کربلا انجام داد تا پیام‌های قرآن کریم و محور «عهد برائت» را به مخاطبان منتقل کند. این فعالیت‌ها در سه محور اصلی اجرا شد؛

۱ تولید محتوا و ابزار فرهنگی

در این محور، تمرکز بر آماده‌سازی محتوای آموزشی و فرهنگی بود. کتاب «عهد برائت» تولید و چاپ شد و میان مبلغین و حلقه‌های فعال قرآنی توزیع گردید. آیات محور اربعینی نیز انتخاب و برای استفاده در فعالیت‌های میدانی ابلاغ شد. علاوه بر این، انواع ابزار فرهنگی شامل پوسترها، کلیپ‌ها، موشن گرافی‌ها، آبجکت موشن، نقاشی شن، پرچم‌های گرافیکی و آویزهای ویژه برای کوله‌پشتی زائران طراحی و تولید شدند. همچنین بخش ویژه اربعین در اپ پویش فعال شد و وبسایت رسمی برای ثبت نام در مسابقات و دریافت گواهی در اختیار مخاطبان قرار گرفت.

۲ فعالیت میدانی

فعالیت‌های میدانی پویش در مسیرهای مختلف و بخش‌های متنوع انجام شد؛

■ مسیر پیاده‌روی نجف تا کربلا؛ در مسیر اربعین، بیش از ۳۰ تیم پس از توجیه محتوایی برای تبلیغ به مواکب اعزام شدند و ۱۵۰۰ سفیر با واسطه نیز برای ترویج پویش «زندگی با آیه‌ها» آموزش و توجیه شدند. هزاران بنر، آویز، پوستر و کتیبه توزیع شد و قاریان اعزامی کمیته فرهنگی نیز فعالیت داشتند.

■ مرزهای اصلی کشور؛ نمایشگاه‌های «زندگی با آیه‌ها» در ۵ مرز برپا شد و مبلغان در طول ایام ورود زائران حضور فعال داشتند. چند هزار تراکت تبلیغاتی توزیع شد و تبلیغات شهری شامل عرشه پل‌ها و سنگ‌نوشته‌ها اجرا شد. همچنین پوشش خبری در صداوسیما و رسانه‌های محلی ارائه شد.

■ جاماندگان؛ برای افرادی که امکان حضور در مسیر پیاده‌روی را نداشتند، برنامه‌های ویژه اجرا شد. بنرهای متعدد در استان‌ها نصب شد، ۴۰ خیمه در تهران برپا گردید، سفیران مبلغ حضور داشتند و بیش از ۳۰ هزار تراکت توزیع شد.

۳ تولیدات رسانه‌ای و هم‌افزایی

در این محور، تلاش شد پیام‌های پویش به گسترده‌ترین شکل ممکن در فضای رسانه‌ای منتشر شود. بیش از ۱۲ خبر مرتبط با فعالیت‌های مخاطبان ویژه تولید و در بیش از ۵۰ خبرگزاری منتشر شد. پادکست‌ها و نقاشی شن به عنوان تولیدات رسانه‌ای منتشر شدند و با ۳۰ شبکه فعال در فضای مجازی ارتباط برقرار شد تا تولیدات پخش و باز نشر شوند. همکاری با هیأت‌ها و آموزش و پرورش نیز شکل گرفت و کمپین قرائت آیات، اکران شهری و استفاده از آرم آگهی در این بستر انجام شد. پس از اربعین، فعالیت‌ها در استان خراسان رضوی ادامه یافت؛ ۴۸ بنر بزرگ در خیابان امام رضا (ع) نصب شد، مراکز اسکان عمومی مجهز شدند و مبلغین آموزش دیدند تا پیام‌های قرآنی در این منطقه نیز به شکل گسترده انتقال یابد.



ویژه نامه زندگی با آیه ها



با اتمام هفته وحدت، اما نهضت «زندگی با آیه ها» به پایان نرسید و با معرفی ۱۲ آیه نصر همچنان تا فرارسیدن ایام پربرکت ماه های رجب و شعبان ادامه دارد. قرآن مناسبتی نیست و برای هر روز و هر لحظه زندگی ما چراغ راه و هدایتگر است

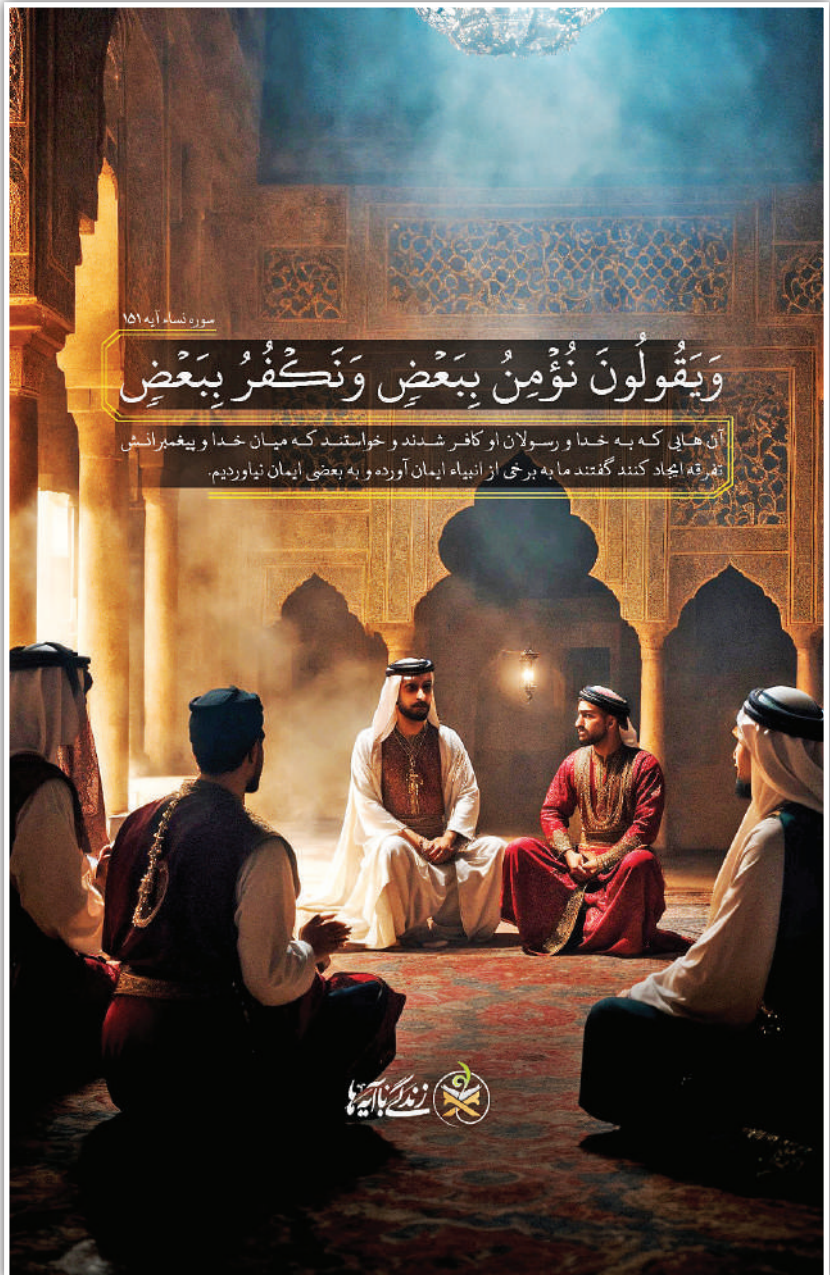
میان امت اسلامی شویم. بر این اساس در فضای طرح زندگی با آیه ها تلاش شد تا در راستای وحدت و همبستگی بیشتر میان امت اسلامی اقدامی مؤثر و کلیدی به انجام برسد. برای این ایام با در نظر گرفتن ۵ آیه از کلام الله مجید، زندگی با آیه ها مجموعه ای از کارهای تبلیغی، ترویجی را به انجام رساند و بیش از پیش، زمینه را برای وحدت میان اهل سنت و تشیع فراهم آورد. آیه ابتدایی و کلیدی در نظر گرفته شده برای این ایام، آیه ۲۹ سوره مبارکه فتح بود که می فرماید: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ...» در حقیقت در این آیه دو روش یا دو ویژگی شخصی حضرت محمد(ص) توصیف شده است که باید به عنوان الگو از آن بهره برداری کرد؛ همچنانکه آن حضرت در میان همراهان و هم کیشان خود سمبل رحمانیت و مهربانی و گذشت بودند، اما در عین حال در مواجهه با دشمنان بسیار محکم بوده و به تعبیر قرآن با آنها بسیار شدید برخورد می کردند.

بر مبنای این ۵ آیه که از میان ۱۰۰ آیه ساده طرح کلی زندگی با آیه ها انتخاب شدند تلاش شد تا اقلام محتوایی تولید و عرضه شوند، که از جمله آنها انتشار کتابی تحت عنوان «امت احمد» بود که مبنایی برای طراحی سؤال و مسابقات شد. با استناد به برخی از این آیات تیزرهایی تولید شد و همچنین تصویرسازی و اکران های محیطی شهری نیز برای این منظور به نمایش گذاشته شدند. مسابقاتی بزرگ بر این اساس ویژه نوجوانان نیز تدارک دیده شد که در فضای مجازی آموزشی شاد با همکاری آموزش و پرورش و همچنین همراه اول برای استفاده قشر وسیعی از نظام ارتباطات سیار برپا بود.

نهضت ادامه دارد

با اتمام هفته وحدت، اما نهضت «زندگی با آیه ها» به پایان نرسید و با معرفی ۱۲ آیه نصر همچنان تا فرارسیدن ایام پربرکت ماه های رجب و شعبان ادامه دارد.

طبیعتا شور و حالی که زندگی با آیه ها در ماه مبارک رمضان یا مناسبت های خاص دیگر دارد در این روزها مشهود نباشد ولی این طرح همچنان باقوت به کار خود ادامه می دهد؛ چرا که اساسا قرآن مناسبتی نیست و برای هر روز و هر لحظه زندگی ما چراغ راه و هدایتگر است. امید که قرآن که در زندگی احاد جامعه نمود عینی بیابد.



اثبات برادری در هفته وحدت

در هفته وحدت نیز، جشن بزرگ «امت احمد(ص)» در ۸ استان کشور با محوریت آیه ۲۹ سوره فتح برگزار شد. واقعیت آن است که هفته وحدت یک مناسبت در تقویم نیست؛ هفته وحدت یک ضرورت و آرمان قرآنی است و باید متناسب با آن اقدام مؤثری انجام شود.

در شرایطی که دشمن در تلاش است تا از همه ابزارش در ضربه زدن به اسلام استفاده کند و شاهدیم که چه فجایع انسانی را به وجود آورده است، مهمترین مسئله ای که باید مورد توجه قرار گیرد، جلوگیری از ایجاد تفرقه و دودستگی در میان امت جهان اسلام است و در نتیجه باید به طور ویژه و با پراهمیت دانستن هفته وحدت در تلاش باشیم تا مانع از تفرقه



همراه با تنی چند از علمای اهل سنت درباره پویش زندگی با آیه‌ها



وحدت در سایه قرآن

قرآن کریم، به عنوان کلام الهی و آخرین رسالت آسمانی، همواره منبع اصلی هدایت و سعادت بشر و چراغ راه امت اسلامی در طول تاریخ بوده و هست. این کتاب تعالی بخش، علاوه بر تبیین مبانی اعتقادی و احکام شرعی، بر مفاهیم حیاتی چون عدالت، رحمت، صبر و مهم‌تر از همه، وحدت و همدلی تأکید ویژه‌ای دارد. وحدت در جامعه اسلامی، نه تنها یک فضیلت اخلاقی، بلکه یک ضرورت حیاتی برای بقا، پیشرفت و عزت مسلمانان است. در پرتو این کتاب آسمانی، آموزه‌های وحدت، اخوت و همدلی، نه تنها یک ارزش معنوی، بلکه یک ضرورت راهبردی برای بقا، عزت و پیشرفت مسلمانان به حساب می‌آید. شیعه و سنی، با اتکا به مشترکات عمیق خود که ریشه در توحید، نبوت و قرآن دارد، باید دست در دست یکدیگر نهاده و با پرهیز از هرگونه تفرقه و اختلاف، به سوی آینده‌ای روشن و قدرتمند گام بردارند. دشمنان اسلام، همواره در پی دامن زدن به اختلافات بوده‌اند، اما وحدت در پرتو قرآن، قدرتمندترین سلاح مادر برابر توطئه‌های آنهاست. خداوند متعال، در آیات نورانی قرآن خود، راه وحدت و برادری را برای ماگشوده است و وعده رحمت را به کسانی داده که به ریسمان او چنگ زنند و میان یکدیگر اصلاح برقرار کنند. نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها» حرکت ارزشمندی است که در سایه سار آیات کلام الله می‌توان این همدلی و اخوت را افزون‌تر کرد. نظرتی چند از علمای اهل سنت که هموطنان مادر گوشه و کنار این آب و خاک اسلامی هستند را جویا شدیم. آنها متفق القول بودند که «زندگی با آیه‌ها» و استفاده از قرآن در زندگی احاد جامعه بهترین راه مقابله با توطئه دشمنان در ایجاد اختلاف مذهبی در کشور هستند.

اندیشه‌ای مشترک بیاورد و همین اشتراک فکری، نقطه‌ای برای اتحاد و انسجام امت اسلامی خواهد بود. به امید خدا، حرکت‌هایی مانند پویش «زندگی با آیه‌ها» بر کات خود را خواهد داشت؛ اما توصیه من این است که باید از ثمره زحمات خود پاسداری کنیم. هنگامی که برای وحدت و انسجام امت اسلامی گام بزرگی برمی‌داریم، این گام نباید شکست بخورد. نباید اجازه دهیم دشمنان یا حتی دوستان ناآگاه با دامن زدن به تفرقه، این تلاش‌ها را بی‌ثمر سازند. باید با هوشیاری، اتحاد به‌دست آمده را حفظ کنیم.

نقش پویش «زندگی با آیه‌ها» در وحدت اسلامی

سید حسین توانا

مدیر دارالعلوم امام نووی گووده شهرستان بستک استان

قرآن یک نقطه عطف و محور وحدت است. تمام ادیان، مذاهب اسلامی و حرکت‌های اسلامی بر این محور اتفاق دارند. پویش زندگی با آیه‌ها از روزی که آغاز شد، بنده شخصاً در جریان آن بوده‌ام. این حرکت واقعاً تأثیر بسزایی دارد؛ به‌ویژه با حضور علمای اهل سنت در ترویج زندگی با آیه‌ها. حضور آنان از سوی سازمان تبلیغات اسلامی در صدا و سیما تأثیر بسیار خوبی داشته و اعتمادسازی قابل توجهی ایجاد کرده است. اگر این روند ادامه پیدا کند، یقیناً نتایج بهتری به همراه خواهد داشت. با توجه به اینکه امروز دشمنان اسلام بیشترین سرمایه‌گذاری خود را بر ایجاد اختلافات مذهبی متمرکز کرده‌اند، تدبیر در آیات قرآن نقش مهمی در خنثی کردن این نقشه‌ها دارد. از آنجا که متأسفانه هجوم به دینداری در این روزها افزایش یافته است، ما می‌توانیم با برگزاری کارگاه‌های مفید در زمینه رد شبهات وارد عمل شویم. قرآن کتابی است که پاسخگوی همه مشکلات و نیازهای بشریت است، به شرط آنکه به‌درستی تبیین شود. امروز برخی از



تدبیر در قرآن و خنثی‌سازی توطئه دشمنان اسلام

دکتر ماموستا محمد عزیز حسامی

امام جمعه موقت جوارود و استاد دانشگاه



قرآن و پیامبر اکرم و اهل بیت پیامبر صلوات الله و سلام علیه سه محور اساسی وحدت میان مسلمانان هستند و پویش تدبیر در آیات قرآن قطعاً می‌تواند یک انسجام فکری و یک اتحاد عملی در میان مسلمانان ایجاد کند. وقتی یک آیه به عنوان راهنما برای مسیر زندگی مسلمانان انتخاب شود و همگان در پرتو آن حرکت کنند، در حقیقت همه در یک جریان مشترک قرار می‌گیرند. چنین رویکردی می‌تواند زمینه‌ساز همگرایی فکری و تقویت وحدت میان مسلمانان باشد. دشمنان اسلام برای دامن زدن به اختلافات مذهبی و حزبی تلاش می‌کنند اما تدبیر در قرآن می‌تواند این نقشه‌ها را خنثی کند. نخست آنکه خود قرآن سراسر برکت است؛ معنویتی دارد که دل انسان را نرم و رقیق می‌سازد و او را به خداوند نزدیک می‌کند، به گونه‌ای که صفات رحمانیت الهی در وجود انسان متجلی می‌شود. از جنبه عملی نیز، تدبیر در قرآن موجب می‌شود مسلمانان

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

قرآن، نماد وحدت اسلامی

مولوی عبدالستار حسین زهی امام جمعه اهل سنت خاش و مدیر مدرسه علوم دینی علمای شهرستان



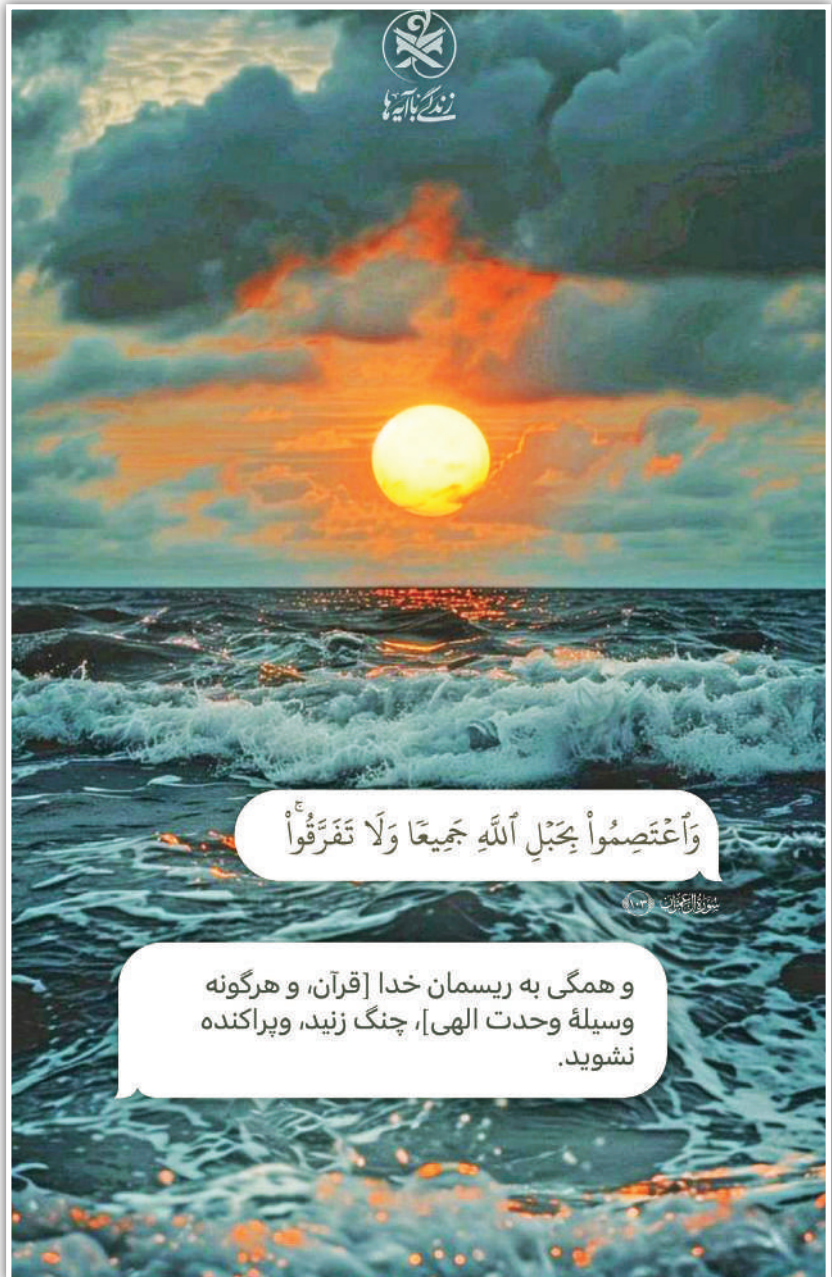
پویش «زندگی با آیه‌ها» می‌تواند نقشی بسیار مؤثر و شایسته در تقویت وحدت اسلامی و انسجام امت اسلام ایفا کند. قرآن نماد وحدت است و محور اصلی همگرایی مسلمانان به شمار می‌رود. زمانی که زندگی ما با قرآن و آموزه‌های قرآنی همراه باشد، تمامی امور زندگی ما در مسیر وحدت اسلامی تضمین خواهد شد. توصیه من این است که قرآن، کتابی آسمانی و از مهم‌ترین وجه مشترکات میان فریقین است. در انتخاب آیات برای پویش زندگی با آیه‌ها، باید توجه شود که آیاتی برگرفته از مشترکات بیشتر میان مذاهب انتخاب شود تا جذابیت مطالعه این محتوا برای عموم مردم افزایش یابد. ضمن آنکه کل قرآن محور وحدت است، این انتخاب می‌تواند نقش مؤثری در انسجام و همگرایی امت اسلامی ایفا کند. برگزاری جشن «امت احمد» و راه‌اندازی پویش «زندگی با آیه‌ها» فرصتی برای گفت‌وگو و فعالیت‌های مشترک فرهنگی فراهم آورده؛ پیشنهاد من این است که در راستای عنوان ارزشمند «امت احمد» و به موازات پویش زندگی با آیه‌ها، ما باید بتوانیم با همکاری یکدیگر، دوشادوش و همراه، در تولید محتوا و عمل به آموزه‌های قرآنی تلاش کنیم و کوشش مستمر داشته باشیم تا این حرکت به یک جریان پایدار و مؤثر در جهان اسلام تبدیل شود.

قرآن، مبنای اخلاق و وحدت امت اسلام

ماموستا سید زکریا حسینی
امام جمعه موقت مسجد قباوی بهاران سنجندج



پویش «زندگی با آیه‌ها» در تقویت وحدت امت اسلامی نقش زیادی دارد. مبنای دین اسلام در اصل قرآن است. اخلاق پیامبر اخلاق قرآنی بود؛ پس طبیعی است وقتی یک جامعه می‌خواهد از جهت اخلاق به کمالات خودش برسد، باید تابع پیامبر باشد. بنابراین مبنای تعالی اخلاق همان قرآن می‌شود. خداوند به بهترین وجه، زحمتی که در مسیر برگزاری پویش «زندگی با آیه‌ها» کشیده می‌شود را پاداش می‌دهد؛ اما برای اینکه این تلاش‌ها به ثمر بنشینند، لازم است هم دعوت علمی و هم دعوت عملی وجود داشته باشد. آنچه از نظر علمی انجام می‌شود، باید در عمل نیز در جامعه نمود پیدا کند و به عنوان الگویی روشن برای دیگران ارائه شود. خداوند در آیه ۱۴۳ سوره بقره می‌فرماید: «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ»؛ یعنی ما شما را امتی میانه قرار دادیم تا گواه بر دیگر امت‌ها باشید، و پیامبر نیز گواهی بر شما است. بنابراین، لازم است هم بعد علمی کار به خوبی انجام شود و هم بعد عملی آن به روشنی در جامعه دیده و تجربه شود.



مردم به دلیل فهم نادرست یا نبود درک صحیح، تصور می‌کنند قرآن کتابی ناقص است؛ در حالی که اگر با ایجاد کارگاه‌های پاسخ به شبهات و تبیین بهتر آیات وارد میدان شویم، یقیناً نقش مؤثری در حفظ سلامت ذهنی جامعه خواهد داشت. برنامه‌هایی همچون پویش زندگی با آیه‌ها یا برگزاری مراسمی چون «امت احمد» می‌تواند فرصتی برای گفت‌وگوی میان ادیان و اقوام مختلف و نیز پایه‌گذاری پروژه‌های مشترک فرهنگی و اجتماعی باشد و در عمل نیز چنین بوده است. اما از آنجا که استارت این حرکت‌ها زده شده، باید بیش از پیش روی آنها کار شود. حضور و مشورت افکار گوناگون در این میدان ضروری است. تمرکز بر آیاتی که مورد اتفاق همه است؛ مانند آیاتی با محوریت اخلاق، تزکیه نفس و مسائل مشترک، می‌تواند زمینه‌ساز همگرایی و گرد همایی مسلمانان باشد و در نهایت زیر سایه پروژه بزرگ «زندگی با آیه‌ها» می‌توان مسیر را به خوبی پیش برد.

گفت‌وگو با امیرحسین قزل ایاغ درباره تحول سبک زندگی و انس با کلام خدا



تجربه قرآنی نسل جدید با اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها»

پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» با طراحی و توسعه اپلیکیشن ویژه، کوشیده است تجربه انس با قرآن را به زندگی روزمره مخاطبان وارد کند و علاوه بر آموزش و حفظ، زمینه مشارکت فعال و تجربه عملی ارزش‌های قرآنی را فراهم آورد. برای آشنایی با جزئیات این اپلیکیشن و راهبردهای آن، گفت‌وگویی داشتیم با امیرحسین قزل ایاغ، مسئول دبیرخانه نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها»، که از اهداف، چالش‌ها و امکانات این اپلیکیشن سخن گفت و روشن کرد چگونه می‌توان نسل جوان را درگیر زیست قرآنی کرد.



هم‌زمان آنان بود. برای نمونه، در بخش مسابقات، بیش از ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار نفر در مدت کوتاه ۵ دقیقه وارد اپلیکیشن می‌شدند و به‌طور هم‌زمان شرکت می‌کردند. این رقم بسیار سنگین است و فشار قابل توجهی بر سامانه وارد می‌کند، به‌ویژه هنگامی که تمام بخش‌ها یکپارچه طراحی شده باشند. اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» به گونه‌ای طراحی شد که تمام ورودی‌ها اعم از پاسخ به پیامک، سایت، بنرها یا اپلیکیشن اصلی و حتی USSD، همگی در یک سامانه ثبت و پردازش شوند. این امر با وجود فشار مضاعف، موجب شد فرایندهایی مانند ثبت امتیاز، رقابت و رتبه‌بندی به‌صورت منسجم و یکپارچه انجام گیرد. همکاران ما معتقد بودند ارزش آن را دارد که چنین فشاری تحمل شود تا هدف اصلی، یعنی ایجاد اثرگذاری پایدار، محقق گردد.

اپلیکیشن زندگی با آیه‌ها دقیقاً چه بخش‌ها و امکاناتی دارد و هر کدام از این بخش‌ها چطور به مخاطب کمک می‌کنند تا تجربه واقعی‌تری از انس با قرآن داشته باشد؟

اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» در نسخه‌های وب‌اپ و اندروید در دسترس است و نسخه iOS آن نیز در حال تکمیل است. این اپلیکیشن مجموعه‌ای از بخش‌ها و امکانات متنوع را در بر می‌گیرد که هر یک به گونه‌ای طراحی شده‌اند تا نیازهای مختلف مخاطب را پاسخ دهند و او را به تجربه‌ای عمیق‌تر و واقعی‌تر از ارتباط با قرآن نزدیک سازند. در گام نخست، بخش «لندینگ» در سایت قرار دارد که از طریق جست‌وجوی اینترنتی در دسترس است. در این بخش اخبار، اسامی برندگان، محصولات جدید، اتصالات به سایر اپلیکیشن‌ها و اطلاعات مربوط به جوایز به‌صورت شفاف ارائه می‌شود. بخش مهم دیگر، مسابقات است که تنوع بالایی دارد؛ از جمله «چرخه» که همراه با هیجان و سرگرمی، آموزش آیات را دنبال می‌کند، مسابقات لحظه‌ای، مسابقات تلویزیونی (MC)، و آزمون‌های مرحله‌ای که هم دانش مخاطب از آیات را می‌سنجند و هم منابع آموزشی لازم را

نخستین چه نیازی بود پویش «زندگی با آیه‌ها» به سمت طراحی و عرضه یک اپلیکیشن برود؟

پیش از هر چیز، ما برای پیشبرد اهداف و تحقق برنامه‌های کمپین نیازمند ابزاری ویژه بودیم؛ ابزاری که بتواند بستر مناسبی برای مسابقات، ارتباطات و سایر فعالیت‌های پویش فراهم آورد. هر کمپینی که بخواهد کار ویژه‌ای انجام دهد، نیازمند چنین ابزاری است و هر چه این ابزار قدرتمندتر باشد، کارآمدی آن نیز بیشتر خواهد بود. اما حقیقت این است که نگاه ما فراتر از یک ابزار صرف بود. دغدغه اصلی «زندگی با آیه‌ها» زندگی مردم است؛ اینکه زندگی مردم قرآنی شود، رفتارهای جدید شکل گیرد، سبک زندگی تغییر کند و باورها و گفتمان‌های قرآنی در خانواده‌ها و در سطح جامعه نهادینه شود. بنابراین اپلیکیشن طراحی شد تا علاوه بر نقش ابزاری در خدمت کمپین، بستری برای همراهی مستمر با مخاطب و اثرگذاری بر او ایجاد کند.

نخستین اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» در عمل با چه چالش‌هایی مواجه شد؟

یکی از چالش‌های اصلی، حجم بالای کاربران و فشار ناشی از ورود



دغدغه اصلی «زندگی با آیه‌ها» زندگی مردم است؛ اینکه زندگی مردم قرآنی شود، رفتارهای جدید شکل گیرد، سبک زندگی تغییر کند و باورها و گفتمان‌های قرآنی در خانواده‌ها و در سطح جامعه نهادینه شود

از دیگر امکانات، «کلپ جوایز» است که کاربران می‌توانند با امتیازات خود جوایز مختلفی دریافت کنند، در قرعه‌کشی‌ها شرکت نمایند یا حتی امتیازشان را به امور خیریه اختصاص دهند. بخش «گواهی» نیز اهمیت ویژه‌ای دارد؛ مخاطبان می‌توانند با موفقیت در آزمون‌های مربوط به آیات، گواهی معتبر دریافت کنند که از سوی دبیرخانه حفظ طراحی شده و ارزش رسمی دارد. افزون بر این، اپلیکیشن قابلیت اتصال به سایر سامانه‌ها را نیز فراهم کرده است. برای نمونه، «دستیار هوشمند» ویژه مبلغان که با بهره‌گیری از هوش مصنوعی آیات را تبیین و مثال‌های مرتبط ارائه می‌کند، یا «اطلس محافل» و سامانه محصولات قرآنی، همگی از طریق این اپلیکیشن در دسترس هستند.

همچنین، اپلیکیشن متناسب با مناسبت‌های مختلف مانند ربیعین، غدیر یار و یادادهای نوجوانان، بنرها و مسابقات ویژه‌ای را به‌صورت مقطعی فعال می‌کند. بخشی تحت عنوان «داستان من و زندگی با آیه‌ها» نیز در نظر گرفته شده که مخاطب می‌تواند تجربیات شخصی خود را از ارتباط با آیات به اشتراک بگذارد. به این ترتیب، اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» تنها یک ابزار مسابقه‌ای نیست، بلکه بستری جامع برای آموزش، تمرین، مشارکت و تجربه‌زیسته از انس با قرآن به شمار می‌آید.

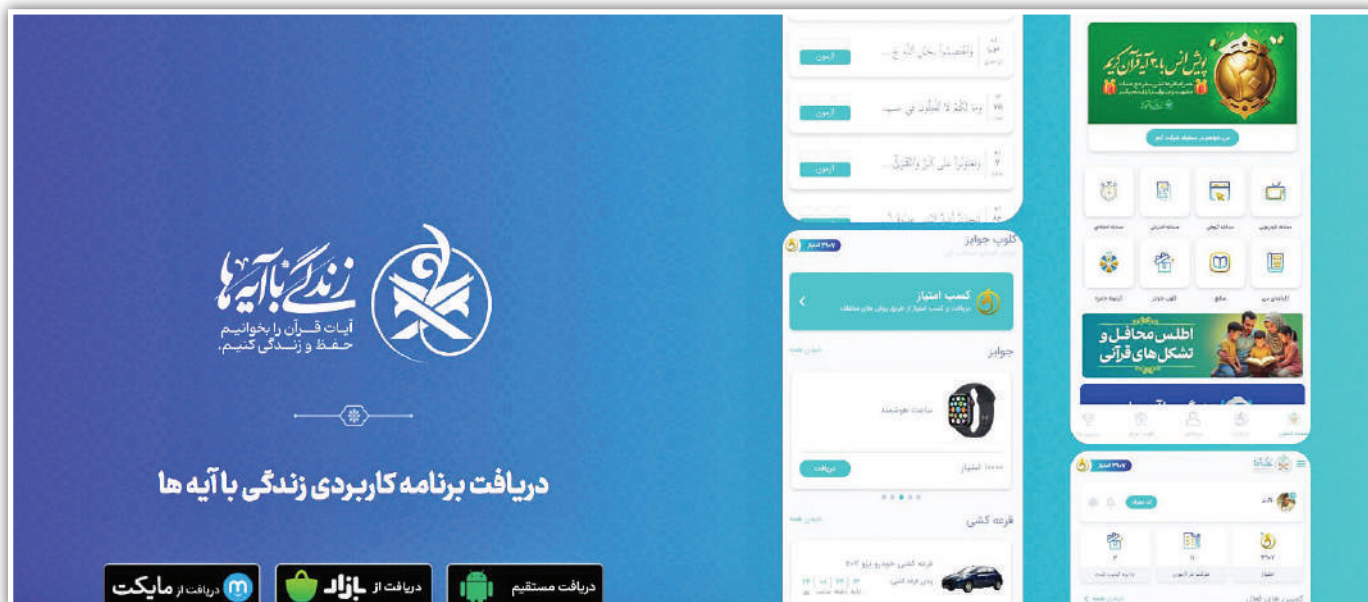
بخش تازه‌افزوده شده «قرآن» در اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» چه ویژگی‌هایی دارد و چه نقشی در ارتقای تجربه قرآنی مخاطبان ایفا می‌کند؟

بخش «قرآن» که به‌تازگی به اپلیکیشن افزوده شده، از مهم‌ترین و جدی‌ترین محصولات پویا به شمار می‌آید. بر اساس بررسی‌های انجام‌شده، حدود ۱۳ تا ۱۴ درصد از مخاطبان به‌طور مستقیم به محتوای قرآنی مراجعه می‌کنند و این رقم طی دو سال اخیر روندی رو به رشد داشته است. از همین رو، این بخش با محوریت آیات قرآن و محتوای متناسب طراحی گردیده و به امکاناتی همچون قرائت، تفسیر و تبیین مجهز است که ارتباطی جذاب و مؤثر برای مخاطب فراهم می‌سازد. افزون بر این، اتصال مستقیم به سایت، توسعه بخش آموزشی مبتنی بر فناوری‌های روز، یادآوری حفظ آیات، و ایجاد امکان رقابت و مسابقه، این بخش را به بستری جامع برای انس با قرآن تبدیل کرده است. بدین ترتیب، مخاطب می‌تواند هم در بُعد آموزشی و هم در قالب رقابت و مشارکت جمعی، تجربه‌ای کامل‌تر از زیست قرآنی به دست آورد.



برای یادگیری ارائه می‌دهند. این مسابقات بر سه محور طراحی شده‌اند: تبیین آیه و کاربرد آیه در زندگی روزمره. به این ترتیب، مخاطب صرفاً به دانستن متن بسنده نمی‌کند بلکه تلاش می‌کند آیه را در موقعیت‌های واقعی به کار گیرد.

این اپلیکیشن دیگر چه امکاناتی دارد؟
در کنار مسابقات، بخش «منابع» مجموعه‌ای از محتواهای متنوع از قبیل قرائت، متون، تبیین‌های اساتید، تیزرها و موشن‌گرافی‌ها را در اختیار کاربر قرار می‌دهد. همچنین «کارنامه من» بخش دیگری است که وضعیت هر مخاطب را به‌صورت دقیق نشان می‌دهد؛ شامل تعداد پاسخ‌های صحیح و غلط، سطح موفقیت در هر بخش و میزان پیشرفت در کمپین‌ها. تاکنون بیش از ۱۲ و نیم میلیون مخاطب یکتا در این سامانه ثبت شده‌اند که حدود ۴ میلیون نفر واجد دریافت گواهی قرآنی هستند.



مخاطب نه تنها وارد اپلیکیشن شده بلکه درگیر فرایندها و مسابقات شده و مسیر آموزش و انس با قرآن را ادامه داده است. بسیاری از کاربران نیز اعلام کرده‌اند که پس از همراهی با اپلیکیشن، وقت کمتری را صرف اپلیکیشن‌های غیرسازنده مانند اینستاگرام و تلگرام می‌کنند و تمرکز خود را بر «زندگی با آیه‌ها» قرار داده‌اند. در راستای تقویت این تجربه، بخش‌های آموزشی مبتنی بر فناوری روز در حال اضافه شدن است که شامل یادآوری حفظ آیات، ابزارهای آموزشی نوین و بازی‌های گروهی و چندنفره می‌شود. اتصال به تلویزیون و برگزاری مسابقات ناگهانی، طراحی رابط کاربری ساده و جذاب، پشتیبانی سریع و شفافیت در جوایز نیز همه از عوامل درگیر کننده و اعتمادساز برای مخاطبان است. یکی از اقدامات آینده نیز هویت‌سازی برای کاربران فعال است؛ به‌طوری که مخاطبانی که امتیازات ویژه کسب می‌کنند، با اپلیکیشن احساس تعلق و هویت بیشتری داشته باشند. این اقدام بخشی از مدل درگیر کردن مخاطب در فضای کمپینی و تربیتی است و امیدواریم در ادامه بتواند پایدار و مؤثر باشد.

مخاطب در طراحی اپلیکیشن «زندگی با آیه‌ها» بیشتر به چه مسئله‌ای توجه داشتید؛ بالا بردن سواد قرآنی مردم یا تغییر سبک زندگی آن‌ها؟

ما در «زندگی با آیه‌ها» به رسالت و هدف خود کاملاً باور داریم و هدف اصلی مان این است که قرآن به زندگی مردم وارد شود و تأثیر عملی خود را بر سبک زندگی افراد بگذارد. بنابراین هدف غایی ما تغییر سبک زندگی مردم است، اما برای رسیدن به این هدف، مسیرهایی وجود دارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها افزایش سواد عمومی مردم نسبت به فضای قرآن، آموزش و ایجاد انس و ارتباط با آیات است تا بتوان از طریق آن‌ها انگاره‌هایی در ذهن مخاطب شکل داد و به تدریج این انگاره‌ها به باور و رفتار تبدیل شوند. برای نمونه، در اپلیکیشن ما تمرکز صرف بر حفظ و تبیین آیات نیست؛ بلکه کاربرد آیات در زندگی روزمره مردم نیز مدنظر قرار گرفته است. به‌طور مثال، در بخش سوالات، مخاطب با موقعیت‌های واقعی زندگی مواجه می‌شود؛ مثلاً گفته می‌شود «مریم امروز درگیر فلان مسئله بوده و با فلانی قهر کرده، کدام یک از آیات می‌تواند به او کمک کند تا راه بهتری پیدا کند؟» این روش باعث می‌شود ذهن مخاطب به صورت عملی درگیر شود و همزمان با پاسخ‌دهی به سوالات، انگاره‌های قرآنی در ذهن او شکل بگیرد و در زندگی روزمره پیاده شود. اگر مخاطب سوالی را اشتباه پاسخ دهد، می‌تواند بارها تلاش کند و این تلاش‌ها او را برای استفاده واقعی از آیات در زندگی آماده می‌کند. علاوه بر این، تولیدات رسانه‌ای ما نیز با محوریت کاربرد در زندگی طراحی شده‌اند. در ابجکت موشن‌ها، بخش ابتدایی بر مسائل و چالش‌های زندگی روزمره متمرکز است و در پایان، کاربرد آیه در زندگی مخاطب نشان داده می‌شود تا درگیری و فهم عملی افزایش یابد. سایت زندگی با آیه‌ها نیز در سامانه‌ی محافل «زندگی با آیه‌ها» در سراسر کشور کمک می‌کند؛ سال گذشته ۱۷۰ هزار محفل ثبت شده داشتیم، علاوه بر محافلی که اجرا شده و ثبت نشده‌اند. این محافل به پیاده‌سازی آیات در زندگی مردم کمک می‌کنند و فعالیت آن‌ها از طریق سایت تسهیل و توسعه می‌یابد. در پایان تبیین‌های ارائه‌شده، یک عهد کوچک به

مخاطب با توجه به اینکه نسل جوان امروز بیشتر به سمت اپلیکیشن‌های پرزرق و برق و سرگرم‌کننده گرایش دارد، چه اقداماتی انجام دادید تا «زندگی با آیه‌ها» تنها یک نرم‌افزار مذهبی خشک نباشد و بتواند با نیازهای واقعی جوانان رقابت کند؟

برای تحقق این هدف، ابتدا بررسی‌های گسترده‌ای بر روی اپلیکیشن‌های اسلامی در کشورهای عربی، کشور خودمان و سایر کشورها انجام دادیم و حتی نمونه‌هایی از اپلیکیشن‌های مسیحی مرتبط با کتاب مقدس را مورد مطالعه قرار دادیم. این مطالعات به ما کمک کرد تا نقاط قوت و ضعف نمونه‌های مشابه را شناسایی کنیم و بتوانیم طراحی بهتری ارائه دهیم. در کنار این بررسی‌ها، با بهره‌گیری از خلاقیت داخلی و مشورت‌های متعدد، چند اقدام کلیدی انجام شد.

نخست، ایجاد جذابیت‌های گیمیفیکیشن بود. هدف این بود که مخاطب پس از ورود به اپلیکیشن، درگیر بخش‌های مختلف شود و پیش از ترک فضا، با تجربه‌ای تازه روبه‌رو گردد. به این ترتیب، هر بار ورود، انگیزه کشف و تعامل بیشتر را فراهم می‌کند. مسابقات متنوع، رده‌بندی‌ها، رقابت‌ها و جوایز نیز یکی دیگر از عوامل درگیر کننده است؛ حتی در صورتی که جایزه‌ای ارائه نشود، رقابت جذاب به خودی خود برای نوجوانان و جوانان ارزشمند است. علاوه بر این، تولیدات متنوع رسانه‌ای و محتوای تبیینی متناسب با نیاز مخاطب فراهم شد تا هر فرد با ورود به اپلیکیشن، تجربه‌ای کامل و آموزنده داشته باشد. در بخش جوایز، با استناد به سنت پیامبر در صلح دادن برای جذب مخاطب و تشویق به عمل صالح، مسیر تشویق به نحوی طراحی شد که ارزش‌ها و زیست‌بوم دینی حفظ شود و مخاطب با فعالیت‌های مثبت و آموزنده درگیر شود. نتایج این اقدامات بسیار ملموس بود. سال گذشته تعداد مخاطبانی که موفق به دریافت گواهی شدند حدود یک میلیون و دویست هزار نفر بود، اما امسال این رقم به چهار و نیم میلیون نفر افزایش یافت. این آمار نشان می‌دهد که

ویژنه‌نامه زندگی با آیه‌ها



مادر «زندگی با آیه‌ها» به رسالت و هدف خود کاملاً باور داریم و هدف اصلی ما این است که قرآن به زندگی مردم وارد شود و تأثیر عملی خود را بر سبک زندگی افراد بگذارد. بنابراین هدف غایی ما تغییر سبک زندگی مردم است، اما برای رسیدن به این هدف، مسیرهایی وجود دارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها افزایش سواد عمومی مردم نسبت به فضای قرآن، آموزش و ایجاد انس و ارتباط با آیات است

یکی از چالش‌های مهم کارهای قرآنی، «مقطعی بودن» است. چه تضمینی هست که این آپ بعد از موج اولیه نصب، به فراموشی سپرده نشود؟

هر چند این اپلیکیشن و سایت مرتبط با آن باید نیازهای کمپین را در برهه‌های حساس تأمین کرده و وظایف تسهیل‌کننده کمپین را انجام دهند، اما هدف نهایی ما از این محصول، فراتر از یک ابزار مقطعی است. ما این اپلیکیشن را به عنوان یک محصول زنده و مستقل طراحی کرده‌ایم؛ محصولی که نیازی به فشار کمپین برای ورود مخاطب ندارد و به محض آگاه شدن مخاطب، خود او به صورت طبیعی از آن استفاده خواهد کرد. نکته کلیدی این است که محصول از دل نیازهای واقعی مخاطب شکل گرفته و تلاش کرده‌ایم این نیازها را به صورت جامع پوشش دهیم؛ در نتیجه، از مسیر پاسخ به نیازهای مخاطب، نیازهای کمپین نیز تأمین می‌شود. در این مسیر، نظرسنجی‌ها و تحلیل‌های گسترده‌ای از نیازهای مردم نسبت به قرآن و فرایندهای مذهبی انجام شده، مشاوره‌هایی با مجموعه‌های علمی و فکری صورت گرفته و تجربه‌های میدانی نیز به این فرآیند اضافه شده است. نیازهایی که در میان مخاطبان شناسایی شده شامل آموزش قرآن، حس رقابت، علاقه به کار خیر، حفظ و توجه به تقدس قرآن، ارائه خدمات مرتبط مانند دسترسی به قاریان و مبلغین و نیز محتوای مناسب برای جلسات قرآن است. مادر یافتیم بسیاری از مجموعه‌ها و موسسات، محتوای کافی و کاربردی برای مدیریت جلسات قرآن ندارند؛ محتوایی که هم ساده، روان و مثال‌دار باشد و هم تبیین و کاربرد در زندگی روزمره را ارائه دهد. برای پاسخ به این نیازها، اپلیکیشن علاوه بر ارائه محتوای آموزشی و حفظ، از عناصر جذابیت‌زا مانند گیمیفیکیشن، مسابقات و جوایز بهره می‌برد تا مخاطب انگیزه و حس مطلوب در استفاده مداوم داشته باشد. هدف ما رسیدن به محصولی است که بتواند یک زیست قرآنی پایدار ایجاد کند؛ محصولی که مخاطب را مدت‌ها درگیر کند و بتواند تمام نیازهایش را اعم از آموزش، حفظ، رقابت، سرگرمی و حتی مدیریت جلسات قرآن پاسخ دهد. در نهایت، ما امیدواریم با ادامه این مسیر و با لطف خداوند، اپلیکیشن به نقطه‌ای برسد که مخاطب بتواند به صورت مستمر و فعال با قرآن زندگی کند و این تجربه پایدار در طول زمان حفظ شود.



مخاطب داده می‌شود تا آیه‌ای را در زندگی خود به کار گیرد؛ این اقدام، گامی عملی برای تبدیل سواد قرآنی به سبک زندگی محسوب می‌شود. یک نکته فنی مهم این است که در بسیاری از فرایندهای فرهنگی، سواد قرآنی و تغییر سبک زندگی جداگانه بررسی می‌شوند، اما ظرفیت قرآن به گونه‌ای است که فهم و تدبیر در آیات، به خودی خود، اثر مستقیمی بر رفتار و سبک زندگی انسان‌ها دارد. بنابراین علاوه بر اقدامات فرهنگی و گفت‌وگامانی اپلیکیشن، خود قرآن این امکان را فراهم می‌کند که تغییرات در سبک زندگی رخ دهد. بدیهی است که هر چه انگاره‌های قرآنی عمیق‌تر و گسترده‌تر باشد، تثبیت آن‌ها و تغییر سبک زندگی زمان بیشتری می‌طلبد. ما تلاش کرده‌ایم این مسیر را در طول چند سال با اقدامات مستمر ادامه دهیم تا آثار بزرگ و ماندگاری در سطح کشور ایجاد شود و امید داریم با لطف خداوند این هدف محقق گردد.



همراه با معاون امور استان‌های سازمان دارالقرآن درباره روش‌های نوین ترویج «زندگی با آیه‌ها»

هوش مصنوعی در خدمت کلام الهی



پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» اکنون تاحد زیادی برای علاقمندان به قرآن شناخته شده و توانسته میلیون‌ها مخاطب داشته باشد. هدف اصلی این طرح، افزایش آگاهی قرآنی، ترویج آموزه‌های کتاب خدا و پیوند آن با زندگی روزمره آحاد جامعه است که با هم افزایی دستگاه‌ها و نهادهای مختلف تلاش می‌کند تا دستورات قرآنی را به متن زندگی افراد بیاورد. در این میان نباید از یاد برد که استفاده از فناوری‌های روز می‌تواند در پیشبرد این طرح و جلب نظر مخاطبان این پویش موثر باشد. یکی از این رویکردها، استفاده از فناوری هوش مصنوعی است که می‌تواند به طور مؤثر و گسترده‌تری طرح «زندگی با آیه‌ها» را در جامعه ترویج دهد. در این راستا، با حجت الاسلام مسعود راییجی، معاون امور استان‌ها، مردمی‌سازی و امور تبلیغی سازمان دارالقرآن الکریم به گفت‌وگو نشستیم.

استفاده از هوش مصنوعی در طرح «زندگی با آیه‌ها» امسال، به عنوان یکی از رویکردهای نوین معرفی شد. این فناوری می‌تواند به تسهیل فرآیند اجرای طرح کمک کند و به افراد در هر مکانی که هستند، این امکان را بدهد که به راحتی با آیات قرآن ارتباط برقرار کنند و زندگی‌شان را بر اساس آموزه‌های قرآن تنظیم کنند. هدف نهایی این است که آیات قرآن در زندگی مردم نهادینه شود و مردم خود به مجری این طرح تبدیل شوند. با استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، امیدواریم که این روند تسریع شده و ابعاد گسترده‌تری پیدا کند.

تسهیل برگزاری محافل «زندگی با آیه‌ها»

در گام‌های قبلی که طرح «زندگی با آیه‌ها» اجرا شد، عموم مردم به عنوان مخاطبان اصلی طرح درگیر آن شدند. با این حال، یکی از مشکلاتی که پیش آمد، سردرگمی فعالان و انگیزه‌مندان بود که نمی‌دانستند دقیقاً چه اقدامی باید انجام دهند. با ارائه الگوهای ساده، توانستیم افرادی که علاقه‌مند به مشارکت بودند را راهنمایی کنیم تا بتوانند دغدغه‌های خود را به عمل تبدیل کنند.

در راستای تسهیل برگزاری محافل، دوره‌های آموزشی طراحی و برگزار شد تا مردم روش‌های برگزاری این محافل را یاد بگیرند. همچنین، برای رفع چالش‌های سفیران آیه‌ها در تطبیق آیات برای مخاطبان مختلف، ایده دستیار تولید محتوا شکل گرفت. این ابزار هوشمند به سفیران آیه‌ها کمک می‌کند تا در کمتر از ۳۰ ثانیه محتوای مناسب برای هر گروه از مخاطبان را تولید کنند.

این ابزار به سفیران آیه‌ها این امکان را می‌دهد که محتوای مورد نیازشان را سریعاً تولید کنند و در کنار آن، محتوای سایر سفیران را نیز ببینند تا در نهایت بهترین روش‌ها برای تطبیق و تبیین آیات پیدا شود. بخشی از هزینه‌های تولید محتوا را سازمان دارالقرآن الکریم تأمین کرده و هدف این است که سفیران آیه‌ها بتوانند به صورت رایگان از این دستیار استفاده کنند. پس از اینکه کار کرد سایت و ارزش هوش مصنوعی مشخص شد، قیمت هر محتوا به مبلغ بسیار پایینی کاهش پیدا خواهد کرد، که نهایتاً برای هر محتوای اختصاصی بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ تک تومانی هزینه دربر خواهد داشت.

بهره‌گیری از فناوری‌های نوین

تلاش بر این است که طرح زندگی با آیه‌ها از یک طرح صرفاً ابلاغی به یک برنامه مشارکتی تبدیل شود که در آن، افراد خود به عنوان مجریان این طرح عمل کنند، نه تنها به عنوان مخاطب آن. در این مسیر، هدف این بود که بتوانیم کار را برای مردم ساده کنیم تا هر فردی که دغدغه و انگیزه دارد، بتواند به مجری طرح تبدیل شود. این امر با ارائه الگویی ساده و قابل اجرا برای اجرای جلسات قرآن تحت عنوان «محفل زندگی با آیه‌ها» تحقق یافت. طراحی این الگو، و تشکیل این محفل کوچک می‌تواند در هر مکانی، حتی در محیط‌های غیر رسمی مانند مساجد، مدارس، خانه‌ها و حتی در نانوایی‌ها و مطب‌ها اجرا شود و برای فعالان قرآنی تسهیل‌گر باشد. این الگو به ما کمک کرد تا افرادی که انگیزه دارند، اما نمی‌دانند چگونه وارد عمل شوند، بتوانند در قالب یک محفل ساده و مختصر به راحتی جلسات قرآن را اجرا کنند. در این الگو، تنها ۱۰ دقیقه زمان نیاز است و در ۵ بخش ساده شامل تبیین آیه، تطبیق با مخاطب، تعیین عهد، تلاوت و همخوانی آیه، می‌توان محتوای مفیدی ارائه داد.

با بررسی‌هایی که داشتیم، متوجه شدیم که انگیزه برای مشارکت در این طرح بسیار بالاست، اما توان مردم برای تبدیل شدن به مجری این طرح بسیار پایین بود. از این رو، تصمیم گرفتیم که با طراحی الگوهای ساده و قابل اجرا، توان مردم را برای مشارکت افزایش دهیم.

ویژه نامه زندگی با آیه‌ها

این ابزار «دستیار سفیران آیه‌ها» نام گذاری شده و دلیل انتخاب این عنوان آن است که افراد فعال در طرح «زندگی با آیه‌ها» که به عنوان سفیران آیه شناخته می‌شوند، از این ابزار به عنوان دستیار خود برای تولید محتوا و تسهیل فرآیند اجرایی طرح استفاده کنند. محتوایی که این دستیار تولید می‌کند، قبل از انتشار امکان ویرایش توسط سفیران آیه‌ها را دارد. به این ترتیب، اگر محتوای تولید شده نیاز به اصلاح یا بهبود داشته باشد، سفیران می‌توانند قبل از انتشار آن در سایت خود، تغییرات لازم را اعمال کنند. در حالی که احتمال خطا وجود دارد، تیم اجرایی طرح تست‌های زیادی برای کاهش خطاها انجام داده است و تلاش شده تا مشکلات پیش‌بینی شده کاهش یابد. با این اقدامات، خطای محصول به حداقل ممکن رسیده است.

ابزاری مکمل برای ترویج قرآن، نه جایگزین تدبیر

این ابزار با روش‌های سنتی تدبیر در قرآن کاملاً تفاوت دارد. اساساً این ابزار برای فعالیت‌های ترویجی قرآنی طراحی شده و کارکرد آن بیشتر در این زمینه است تا در فعالیت‌های تدبیری. آن عمقی که در نگاه تدبیر به قرآن نیاز است، حتی توسط کتب و اساتید متخصص نیز به طور کامل محقق نمی‌شود. در حال حاضر این ابزار به‌ویژه در ترویج قرآن، با بیان‌های شیوا و متناسب با مخاطبین مختلف، به گونه‌ای کار می‌کند که در مقایسه با روش‌های سنتی، می‌تواند با کیفیت بالاتر و سرعت بیشتر محتوای مدنظر را ارائه دهد.

همچنین این ابزار به‌طور ویژه برای افرادی که آشنایی تخصصی با مباحث ترویجی قرآنی ندارند، اما انگیزه فعالیت‌های قرآنی دارند و اندکی با فضای قرآن آشنا هستند، طراحی شده است تا آن‌ها را توانمندتر کند. این دستیار هوشمند هیچ گاه نمی‌تواند جایگزین روش‌های تدبیری یا اساتید در این زمینه باشد و در واقع، این ابزار نه تنها جایگزین نخواهد شد بلکه به هیچ عنوان رقیب این روش‌ها نخواهد بود.

چشم‌انداز دستیار هوشمند «زندگی با آیه‌ها»

این ابزار برای استفاده عموم مردم در دسترس است. آدرس دستیار هوشمند برای گروه‌های خاص از جمله مبلغان، معلمان قرآن و معلمان پرورشی مدارس از طریق پیامک ارسال می‌شود. اما عموم افراد نیز می‌توانند برای دسترسی به این هوش مصنوعی و استفاده از آن، به صفحه اصلی سایت «زندگی با آیه‌ها» مراجعه کنند.

تمام هدف این است که به نقطه‌ای برسیم که هر فرد، با هر سطح از نیاز و هر نوع مخاطب، بتواند از این ابزار برای توضیح و تبیین آیات قرآن بهره‌برداری کند. به عبارت دیگر، هدف این است که افراد با کمک این دستیار بتوانند آیات قرآن را به شکلی مناسب و متناسب با هر جمعیت و مخاطب بازگو کنند. بهبود محتوای دستیار هوشمند باید از سوی کسانی که از این ابزار استفاده می‌کنند، انجام شود و فضایی فراهم کند که این بستر به صورت خود تقویت‌کننده عمل کند. همچنین، این ابزار از نظر آیات می‌تواند توسعه یابد و محدود به آیات طرح «زندگی با آیه‌ها» نباشد بلکه برای تمامی آیات قرآن قابل استفاده باشد.



دستیار سفیران آیه‌ها

در طرح «زندگی با آیه‌ها» تعدادی آیه انتخاب می‌شوند. برای هر آیه، پیام محوری آن پس از مشورت با اساتید و مسئولین محتوای طرح تعیین می‌شود. سپس این پیام محوری به همراه آیه مورد نظر به دستیار هوشمند داده می‌شود. پیام آیه توسط خود هوش مصنوعی تشخیص داده نمی‌شود، بلکه این پیام محوری از طرف تیم اجرایی طرح به هوش مصنوعی داده می‌شود. هوش مصنوعی در این فرایند تنها وظیفه قالب‌ریزی محتوا بر اساس پیام محوری تعیین شده را دارد. در واقع، این فناوری کمک می‌کند تا محتوای مدنظر در قالب‌هایی که تیم اجرایی طرح دنبال آن هستند، تولید شود.

اقتراح

توصیه‌ها و نظرات چند چهره قرآنی درباره پویش زندگی با آیه‌ها

بازگویی کلام وحی بالحن امروزی

اگرچه نهضت هم‌افزای ملی «زندگی با آیه‌ها» در مناسبت خاصی متوقف نشده و به بازتاب پربرکت آیات نورانی قرآن در جامعه ادامه می‌دهد ولی این حرکت در اربعین تبلور خاصی یافت و توانست چشمگیر شود. مرزها، طریق، اعتبار مقدسه و هر جا حضوری بود، تلاش شد زندگی با آیه‌ها نیز بدرخشد و اینگونه بود که حضور قاریان بخصوص داوران «محفل» در «طریق الحسین» به یادماندنی شد. با چند چهره قرآنی هم‌کلام شدیم تا آنها از هم‌نشینی آیات قرآن در مجال اربعین بگویند یا به‌طور کلی و فارغ از مناسبت، درباره چند و چون زندگی با آیه‌ها صحبت کنند. حرف‌هایشان خواندنی است.

در بطن زندگی مردم قرار گرفته و اعتقادات مردم تقویت شده است.

یکی از راهکارهای مؤثر برای انس بیشتر جوانان با قرآن تربیت معلمان قرآنی است. متأسفانه زمان اختصاص داده‌شده به قرآن و پژوهش‌های قرآنی در مدارس کم است؛ لذا اولین قدم برای تأثیرگذاری بیشتر پویش زندگی با آیه‌ها این است که قرآن را در مدارس وارد کنیم، همچنین لازم است معلمان قرآنی آشنا به تلاوت، تجوید، ترجمه و تفسیر تربیت شود تا به واسطه آنها، دانش آموزان قرآنی نیز وارد اجتماع شوند.

زندگی به سبک قرآنی

عباس سلیمی

قاری بین‌المللی قرآن کریم

برگزاری پویش زندگی با آیه‌ها برای قرآنی کردن مراسم اربعین، یقیناً می‌تواند در تعمیق معنوی این رخداد عظیم تأثیرات آشکار و مؤثری داشته باشد. قرآن، چراغ هدایت امت اسلامی است و اگر در چنین اجتماع باشکوهی محوریت یابد، اثراتش در روح و جان مردم ماندگار خواهد بود. هدف اصلی پویش ملی «زندگی با آیه‌ها» نیز در یک جمله، حفظ آیات قرآن توسط مردم و مسلط شدن احاد جامعه به مفاهیم کتاب خداست؛ نتیجه این امر، تغییر در شیوه زندگی و حاکمیت سبک زندگی قرآنی در کشور خواهد بود. به همین دلیل، برگزاری مراحل مختلف این پویش در مناسبت‌های خاص مذهبی، به ویژه در مسیر راهپیمایی اربعین، چه در عراق و چه در ایران، بستر بسیار مناسبی برای نشر و ترویج فرهنگ حیات‌بخش قرآن به شمار می‌رود. فعالان فرهنگی و مذهبی از شأن و جایگاه رفیعی برخوردارند، اما مسئولیت خطیری بر عهده دارند و فردای قیامت در پیشگاه خداوند پاسخگو خواهند بود. تلاش‌ها و اقدامات زمانی تأثیر عمیق در جامعه خواهد داشت که خود فعالان در خط مقدم یک زندگی پاک و خداپسندانه حضور داشته و برای سایرین الگو باشند. امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: «مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلْيُبْدِأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ»؛ یعنی هر کس خود را پیشوای مردم قرار می‌دهد، باید پیش از تعلیم دیگران، خود آن را بیاموزد و با عمل، نه زبان، تربیت کند؛ همان‌گونه که امام صادق (ع) فرمودند: «كُونُوا دُعَاةَ لِلنَّاسِ بِغَيْرِ أَلْسِنَتِكُمْ»؛ مردم را با غیر زبان، یعنی با عمل، به سوی حق دعوت کنید تا پارسایی و عبادت را در رفتار شما ببینند؛ که این بهترین تبلیغ است.



آیات زندگی ساز باید در معرض دید مردم باشد

حاج ماشاءالله عابدی

مدیحه‌سرای اهل بیت علیهم السلام



پویش‌های قرآنی نیاز به تبلیغات بیرونی دارد، لازم است پویش «زندگی با آیه‌ها» در خیابان‌ها، مراکز و میادین شهرهای مختلف در معرض دید مردم قرار گیرد، این تبلیغات بیرونی پویش زندگی با آیه‌ها در پیوستن هر چه بیشتر مردم به این پویش بسیار مؤثر است و باعث می‌شود آیات زندگی‌ساز هر روز در معرض دید مردم قرار گیرد؛ این امر به خودی خود قطعاً اثرگذار است. اگر قرآن به زندگی مردم ورود پیدا کند، زندگی‌ها متحول می‌شود و در هر سطحی که این کار انجام شود، باعث تغییر جامعه خواهد شد؛ چراکه قرآن برای عمل و تأمین زندگی دنیا و آخرت نازل شده است.

این پویش از چنان تأثیری برخوردار بوده که مورد تقدیر مقام معظم رهبری قرار گرفته است. طی چند سال اخیر، جریانات قرآنی و نظایر این پویش به برکت توصیه‌های مقام معظم رهبری رواج داشته است و اثرات آن در جامعه مشاهده می‌شود. باتوجه به حجم‌های گسترده دنیا علیه اسلام و به‌خصوص ایران، عاملی که توانسته است با این تهاجم مقابله کند، قرآن و پویش‌های قرآنی است. اگر قرآن و انس مردم با این کتاب الهی نبود، دشمن به پیروزی می‌رسید. هدف دشمن حذف اسلام، قرآن و نظام جمهوری اسلامی است؛ اما دشمن نه تنها به هدف خود دست نخواهد یافت؛ بلکه به برکت برنامه‌های قرآنی همچون «محفل» و پویش «زندگی با آیه‌ها» قرآن

ویژه‌نامه زندگی با آیه‌ها

حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، مقاومت، مبارزه با دشمنان اسلام و استقامت در راه خدا بیان کرده است. این‌ها درس‌هایی است که ما از قرآن گرفته‌ایم. قطعاً حرکت‌هایی مانند پویش «زندگی با آیه‌ها» که دو سالی است با محوریت پیوند زندگی روزمره مردم با قرآن به ویژه در اربعین و تمرکز بر پنج آیه محوری مرتبط با مقاومت و برائت برگزار می‌شود، می‌تواند تأثیرگذار باشد؛ چرا که قرآن کتاب آسمانی ما و بهترین مرجع برای امت اسلام است. وقتی قرآن کریم به صراحت برخی دستورات را مطرح می‌کند، دیگر جای هیچ شبهه‌ای باقی نمی‌ماند. مؤمنان با شناخت آیات و با معرفت به دستورات قرآن کریم، می‌توانند راه و نقشه راه خود را از قرآن دریافت کنند و در اعتقاد خود راسخ بمانند و استقامت ورزند.

امام حسین (ع) با قرآن معنا پیدا می‌کند

هادی ربیعی

دبیر شورای قرآن و عترت نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

اغلب موضوع اربعین و برنامه‌های مربوط به اهل بیت (ع) را به صورت جداگانه و غیر قرآنی می‌بینیم. ذهن ما به صورت ناخودآگاه این دورا از هم جدا می‌کند؛ در حالی که قرآن و اهل بیت (ع) یک اصل



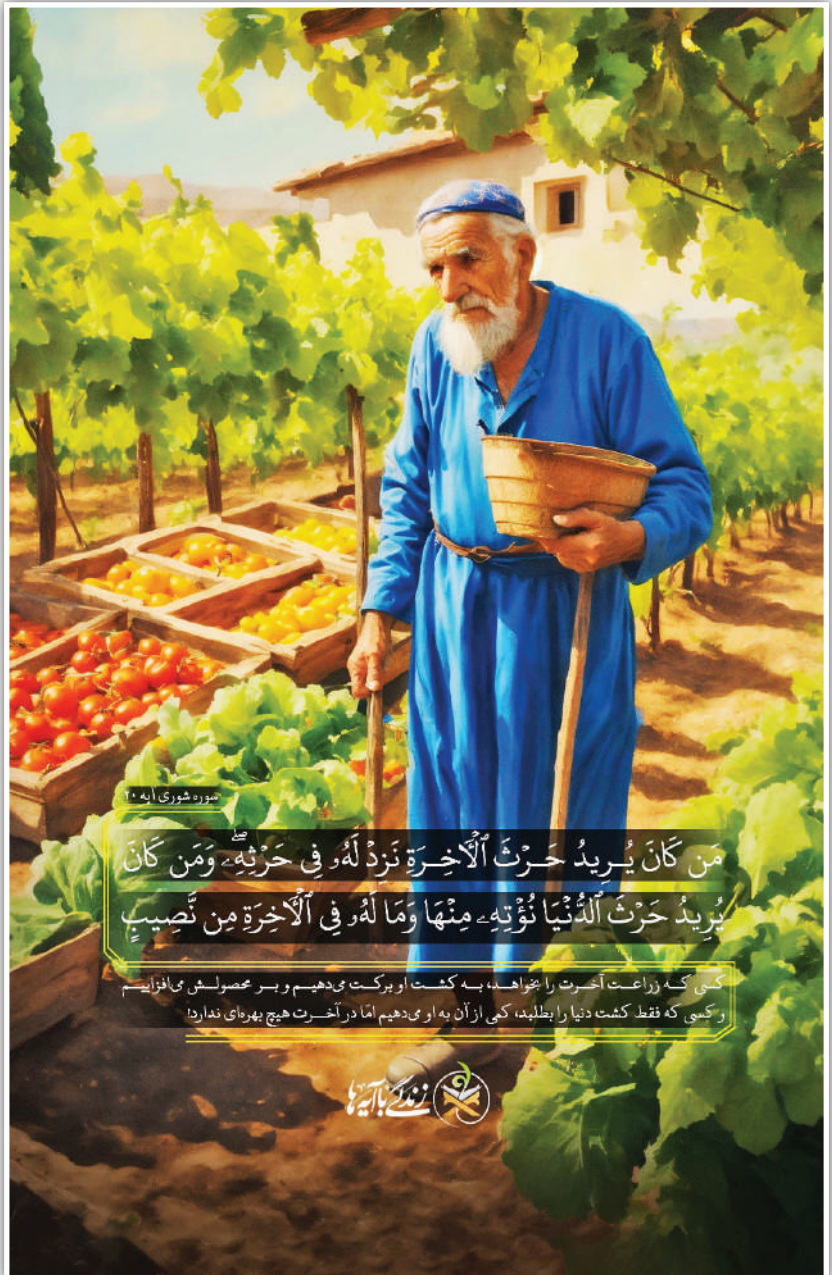
واحد و نور کامل هستند. اگر این نگاه درست شود، حرکت امام حسین (ع) از آغاز تا پایان، که برای ابدیت بشر است، در ذیل آیات و مفاهیم قرآن قابل درک خواهد بود.

برای بروز این نگاه در جامعه باید آیاتی را که خود امام حسین (ع) در مسیر حرکتشان از مدینه تا کربلا و پس از شهادت، راس مبارکشان تلاوت کردند، به صورت جدی مفهوم‌شناسی کنیم. باید به جامعه توصیه کنیم که چرا امام حسین (ع) در مواجهه با پدیده‌های مختلف، آن آیات را تلاوت کرده‌اند و درباره آن موضوعات سخن گفته‌اند. این مفهوم‌شناسی کمک می‌کند تا نکات مطرح شده از سوی امام حسین (ع) به شکل تعمیم یافته به جامعه منتقل شود. در کل، نهضت امام حسین (ع) برای اصلاح و احیای دین جدشان است که این دین با قرآن معنا می‌یابد.

دین امام حسین (ع) با قرآن معنا دارد؛ معرف پیامبر نیز قرآن کریم است که وحی الهی است. پس معرف حسین (ع) که می‌فرماید «حُسَيْنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» نیز قرآن است. بنابراین نهضت امام حسین (ع) را قرآن می‌تواند معرفی می‌کند.

پویش ملی زندگی با آیه‌ها در اربعین امسال بر پنج آیه محوری تأکید دارد که به موضوع مقاومت، برائت و ایستادگی در برابر استکبار اشاره دارند و در مسیر پیاده‌روی اربعین در مرزها و موبک‌های قرآنی به نمایش گذاشته شدند. وقتی نهادی مانند سازمان تبلیغات اسلامی از ابزارهای مختلف برای بیان مفاهیم قرآنی استفاده می‌کند، توجه مردم به آن آیات جلب می‌شود. هر چقدر به سراغ مفاهیمی برویم که کمتر شناخته شده یا کمتر به آن پرداخته شده، قرآن از محجوریت خارج می‌شود.

مهم‌ترین توصیه‌ای که به خودم می‌کنم این است که اهل قرآن باشیم؛



سوره شوری آیه ۲۰

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يَرْيِدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

کسی که زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او برکت می‌دهیم و بر محصولش می‌افزاییم و کسی که فقط کشت دنیا را بطلبد، کمی از آن به او می‌دهیم اما در آخرت هیچ بهره‌ای ندارد



درس‌هایی از قرآن

محمد رضا پورزرگری

قاری بین‌المللی قرآن کریم

آنها که در رویداد اربعین شرکت می‌کنند غالباً قشر مؤمن، اهل هیأت و مسجد هستند و با آموزه‌های دینی بیگانه نیستند. اما میزان انس ما با قرآن نسبت به سایر مباحث دینی کمی کمتر است. مردم ما در فضای اربعین که هیجان حسینی بر آن حاکم است، می‌توانند با آموزه‌های قرآنی نیز آشنا شوند. شایسته است که این آموزه‌ها در لابه‌لای مسائل تبلیغی این رویداد به مردم معرفی شود؛ آموزه‌هایی که قرآن کریم درباره قیام



بالایی از محتوای نامناسب در شبکه‌های مجازی و رسانه‌های بیگانه قرار دارند؛ این مثل میوه‌ای است که به‌زور و با مواد شیمیایی رسیده می‌شود، نه به‌طور طبیعی روی شاخه. نوجوان امروز گاهی با مطالبی مواجه می‌شود که اصلاً مناسب سنش نیست. کار فرهنگی و قرآنی امروز باید این واقعیت را درک کند و با برنامه‌ریزی اصولی به میدان بیاید. تبلیغ دینی مؤثر در شرایط امروز نیازمند هم‌افزایی میان گروه‌های مختلف است؛ یک مبلغ باید دانش و مهارت‌های لازم را داشته باشد، اما برای اثرگذاری واقعی باید کنار او هنرمندان، متخصصان رسانه و پژوهشگران هم حضور داشته باشند. این یک جنگ رسانه‌ای و فکری تمام‌عیار است و با چند آیه یا چند سخنرانی پراکنده نمی‌توان پیروز شد. باید کارهای عمقی، هنری و علمی را در کنار هم پیش برد.»

پلی بین قرآن و دل‌های مشتاق

کامیلا سلسستینو، بانوی تازه‌مسلمان برزیلی



■ سوره «خلاص» در مسلمان شدنم نقشه‌ای بسیار مهمی داشت. این آیات نورانی دلم را تکان داد و حقیقت را دیدم. من پیش از آن، مسیحی و پیرو مذهب کاتولیک بودم و در آن عقیده به تثلیث وجود دارد؛ اما عقل و دل من هرگز نمی‌پذیرفت که حضرت عیسی (ع) پسر خدا باشد. هنگامی که سوره اخلاص را خواندم، گویی پرده‌ای از مقابل چشمانم کنار رفت و خداوند یگانه و حقیقی را شناختم. این لحظه آغاز پذیرش اسلام برای من بود و قلبم آرامشی را یافت که سال‌ها در جستجوی آن بودم.

■ پویش «زندگی با آیه‌ها» به نظرم بسیار ارزشمند است، به ویژه وقتی در کنار حرکت عظیم و معنوی اربعین قرار می‌گیرد. این حرکت باعث می‌شود که قرآن فقط یک کتاب مقدس برای خواندن نباشد، بلکه به منبعی زنده و راهنمایی عملی در زندگی روزمره زائران تبدیل شود. در زمان امام حسین (ع)، نور اسلام واقعی به دلیل ظلم، بی‌عدالتی و فساد رو به خاموشی بود، اما امام حسین (ع) با مقاومت و استقامت خود، این نور را با تکیه بر قرآن دوباره روشن کرد. این پیام مهم باعث شده که پویش زندگی با آیه‌ها و راهپیمایی اربعین به هم گره بخورند و الهام‌بخش میلیون‌ها زائر باشند.

■ دیدن اینکه مردم با آیات قرآن انس می‌گیرند و این آیات در مسیر زیارت امام حسین (ع) به آنها قوت و امید می‌دهد، بسیار الهام‌بخش است. این پویش به نوعی دل‌ها را به هم نزدیک می‌کند و باعث می‌شود که معنای قرآن و پیام امام حسین (ع) بیشتر درک شود و زنده بماند. معتمد این حرکت نه تنها به تقویت ایمان و روحیه مقاومت زائران کمک می‌کند، بلکه پیامی جهانی از وحدت، ایستادگی و برائت از ظلم به همه می‌رساند. برای من، زندگی با آیه‌ها در اربعین، پلی است بین قرآن و دل‌های مشتاق مردم که عاشقانه در مسیر حق قدم برمی‌دارند.

مسیر یاب امت اسلام در جاده مقاومت

حجت الاسلام روح‌الله حریزای
معاون آموزش و تعالی سازمان تبلیغات اسلامی



نسبت جبهه کفر با اسلام

آیه ۱۲۰ سوره بقره می‌فرماید: «وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ... هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد مگر آنکه پیروی از آیین آنها کنی و البته اگر از میل و خواهش آنها پیروی کنی بعد از آنکه طریق حق را دریافتی، دیگر از سوی خدا یار و یاور نخواهی داشت.» این حقیقتی همیشگی درباره نسبت جبهه کفر با اسلام است. علامه طباطبایی در تفسیر المیزان تأکید می‌کنند که مقصود آیه، بیان یک قاعده کلی است؛ این «لن ترضی» بیان‌گر یک دشمنی راهبردی و ریشه‌ای است نه یک اختلاف مقطعی. بر همین اساس است که امام خمینی (ره) بارها هشدار می‌دادند که دشمن با اصل اسلام مشکل دارد، نه با افراد یا روش‌ها؛ و می‌فرمودند: اگر ما از اسلام ناب دست بکشیم و اسلام آمریکایی و سازش‌کار را جایگزین کنیم، آن وقت دشمنان لبخند رضایت خواهند زد، اما این رضایت، مساوی با مرگ اسلام است.

رهبر معظم انقلاب نیز تاکنون عبار مفاد این آیه را تبیین و بارها تأکید کرده‌اند که دل بستن به لبخند دشمنان خطایی راهبردی است. ایشان فرموده‌اند: «اگر دشمنان از ما راضی شوند، باید در خودمان شک کنیم.» این دقیقاً ترجمان همان حقیقت قرآنی است که رضایت جبهه کفر نشانه انحراف و فاصله گرفتن از مسیر حق است. زیرا جبهه باطل هیچ‌گاه با حقیقت

هم از تلاوت روزانه بهره ببرم و هم به مفهوم قرآن توجه کنم. انس با قرآن در زندگی باید واقعی و مأنوس باشد. سپس آنچه را از قرآن درک کردیم، به دیگران توصیه کنیم. خوشبختانه مسئولان مانیز در این مسیر نگران و فعال هستند و تلاش می‌کنند.

علم و هنر؛ کلید فهم عمیق پیام قرآن

جواد فروغی، مبلغ بین‌المللی و پژوهشگر قرآنی



■ در شرایط فعلی، جنگ اصلی، «جنگ رسانه و افکار» است و دشمن با بهره‌گیری از ابزارهای نوین و شبکه‌های اجتماعی همچون اینستاگرام، ذهن‌ها را هدف قرار می‌دهد. در چنین فضایی، قرآن به خودی خود اثرگذار است، اما صرف تلاوت یا حتی تفسیر آیات در جمع‌های محدود، کافی نیست. باید با کارهای هنری فکر شده، علمی و خلاقانه وارد عمل شویم. همان‌طور که تولید یک سریال قرآنی ماندگار مثل «یوسف پیامبر (ص)» توانست سال‌ها مخاطب را پای تلویزیون بنشاند، باید با زیبایی و جذابیت مشابه، پیام آیات را به نسل امروز منتقل کنیم.

ما در انتقال پیام آیات به جوانان و نوجوانان امروز، عقب هستیم. نسل جدید با فضای مدرن و تولیدات هنری قوی ارتباط برقرار می‌کند. اگر می‌خواهیم آیات قرآن در دل و جان این نسل بنشیند، باید آن را در قالب فیلم، نمایش، آثار تصویری و فعالیت‌های جذاب فرهنگی ارائه کنیم. همه باید دست به دست هم دهند تا این کار نهادینه شود.

■ پویش زندگی با آیه‌ها نقش مهمی در آشنا کردن مردم با معارف قرآن دارد. این نوع اقدام‌ها ارزشمندند، اما برای تأثیرگذاری بیشتر باید گستردگی و اطلاع‌رسانی وسیع‌تری داشته باشند تا افراد بیشتری از آن بهره ببرند. این کارها مثل یک عمل جراحی پیچیده است که به حضور چندین متخصص نیاز دارد؛ همان‌طور که برای یک بیمار ممکن است جراح چشم، جراح ارتوپد و متخصص بیهوشی هم‌زمان همکاری کنند، در عرصه تبلیغ دینی هم باید مبلغان، هنرمندان و پژوهشگران کنار هم قرار بگیرند؛ این یک کار تک‌نفره نیست.

مبلغ دینی باید به سلاح علم و هنر روز مسلح باشد و زیبایی‌های کار فرهنگی را بشناسد. اگر تنها به بیان مطالب بسنده کنیم و از ظرفیت‌های هنری و علمی روز استفاده نکنیم، ممکن است تأثیر کارمان سطحی باشد؛ مثل کسی که فقط پایش را کمی در آب فرو می‌برد اما به عمق نمی‌رود. تبلیغ دینی مؤثر، تبلیغی است که به عمق جان مخاطب برسد.

■ باید بدانیم جوان امروز چه امکاناتی در دست دارد و چه چالش‌هایی پیش روی اوست. قرآن گاهی داستان‌هایی را بدون ذکر نام اشخاص بیان می‌کند تا به همه زمان‌ها و مکان‌ها تعمیم پیدا کند؛ مثل ماجرای زلیخا که نشان می‌دهد همه ما ممکن است در معرض خطر وسوسه باشیم. این پیام‌ها برای نسل امروز هم کاربرد دارد، اما باید با زبان و ابزار روز منتقل شود. امروز جوانان در معرض حجم

ویژه نامه زندگی با آیه ها

گرفت که معیار اصلی در تشخیص صحت مسیر انقلاب و جامعه اسلامی، نه رضایت قدرت های جهانی، بلکه میزان پایبندی به حقیقت اسلام و نصرت الهی است.

■ پیروزی به شرط استقامت

قرآن در آیات آیه ۱۳۹ و ۱۴۰ سوره آل عمران «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ... «مؤمنان را در بحبوحه شکست های ظاهری دعوت به صبر و امید می کند. این آیات پس از واقعه احد نازل شد؛ در فضایی که مسلمانان شکست ظاهری خورده بودند؛ عده ای به شهادت رسیدند و روحیه یأس در برخی دل ها رسوخ کرده بود. در تفسیر المیزان، علامه طباطبایی توضیح می دهد که «اعلون» به معنای برتری واقعی است که ریشه در اتصال به حقیقت الهی دارد و نه برتری موقت ظاهری. بنابراین قرآن به مؤمنان هشدار می دهد که شکست های نظامی یا سختی های موقت، دلیل بر عقب ماندگی یا بی ارزشی راه آنان نیست، بلکه سنت الهی این است که امت مؤمن در نهایت پیروز می شود، به شرط آنکه به ایمان و صبر و استقامت پایبند بماند.

امام خمینی (ره) با تکیه بر همین آیات، بارها تأکید می کردند که شکست های ظاهری انقلاب ها یا حرکت های اسلامی نباید موجب سستی شود. ایشان می فرمودند: «ما مأمور به تکلیف هستیم، نه مأمور به نتیجه». این سخن در حقیقت ترجمان همان مضمون قرآنی است که اگر امت اسلامی در میدان جهاد و مقاومت، ایمان خود را حفظ کند، حتی در سخت ترین فشارها و تهاجم ها، باز هم «اعلون» است و برتری از آن اوست، چرا که متصل به الله است. رهبر معظم انقلاب نیز در شرایط معاصر، بارها از همین آیه برای تقویت روحیه مقاومت استفاده کرده اند و تأکید دارند که پیروزی های محور مقاومت، چه در لبنان و فلسطین و چه در سایر جبهه های مقاومت، نشان داده است که وعده قرآنی «أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ» یک حقیقت عینی و جاری است.

این آیات چراغ راه امت مقاومت اند، زیرا امید را در دل ها زنده نگه می دارند، استقامت را تقویت می کنند و اجازه نمی دهند که شکست های ظاهری، اتصال ایمانی آنها را از حق تعالی قطع کند و مسیر تاریخی پیروزی امت اسلامی را مخدوش سازد.

■ داستان طالوت و جالوت

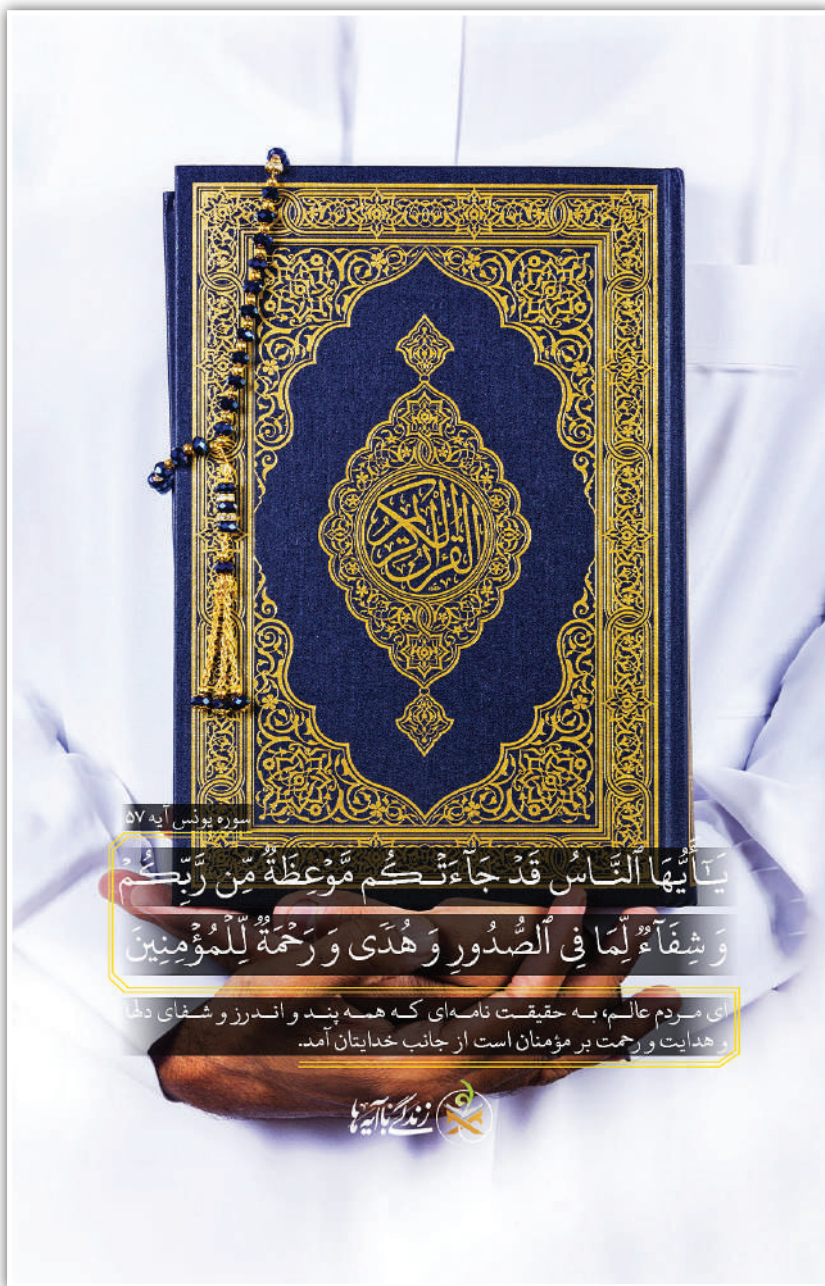
روایت طالوت و جالوت که در آیات ۲۴۹ تا ۲۵۱ سوره بقره آمده، یکی از پرمعناترین نمونه های قرآنی برای تبیین نسبت مقاومت اقلیت مؤمن با اکثریت طاغوتی است. در این ماجرا، گروه اندکی از بنی اسرائیل که پس از غریبال شدن در آزمون الهی باقی ماندند، در برابر سپاه عظیم و مجهز جالوت ایستادند. قرآن می فرماید: «كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ»، یعنی بارها گروهی اندک، بر جمعیتی بسیار به اذن خدا پیروز شدند. این بیان قرآنی، سنتی الهی را آشکار می کند: ملاک پیروزی نه کثرت ظاهری نیرو و تجهیزات، بلکه ایمان، صبر، استقامت و اتکال به نصرت الهی است. علامه طباطبایی در المیزان تأکید می کند که در این داستان، ایمان به خدا و تسلیم در برابر او بود که اقلیت مؤمن را به پیروزی رساند، نه عوامل مادی صرف.

شباهت های امروزی این داستان با وضعیت مقاومت اسلامی بسیار



ناب کنار نمی آید، و هر وقت احساس کند که اسلام در حال استحاله شدن در فرهنگ و خواسته های اوست، اظهار خشنودی می کند. از همین روست که رهبر انقلاب مفهوم «جهاد کبیر» را از همین آیه استنباط کرده اند؛ یعنی تبعیت نکردن از کفار در عرصه فرهنگ، سیاسی و اقتصادی و حفظ استقلال هویتی اسلام.

در منابع روایی نیز این مضمون تأکید شده است. امام صادق (ع) در ذیل این آیه می فرماید که مراد، پیروی از خواسته های اهل کتاب است و هر مؤمنی که در این دام بیفتد، از ولایت الهی محروم می گردد. این همان نکته ای است که در پایان آیه نیز آمده است: «وَلَوْ لَثَنَ أَهْوَاءُهُمْ... مَا لَكَ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ»؛ یعنی اگر از خواسته های آنان پیروی کنی، دیگر نه ولی الهی خواهی داشت و نه نصرتی از جانب خدا. بنابراین، این آیه هم هشدار اعتقادی است و هم هشدار سیاسی - تمدنی، که اگر امت اسلامی به دنبال کسب رضایت دشمن برود، نصرت الهی را از دست خواهد داد. بنابراین، می توان این طور نتیجه



يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

ای مردم عالم، به حقیقت نامه‌ای که همه‌پند و اندرز و شفا‌ی دلتا و هدایت و رحمت بر مؤمنان است از جانب خدایتان آمد.



■ امید واقع‌بینانه

اگر بخواهیم از میان آیات نصر، پیامی واحد استخراج کنیم، آن پیام چیزی جز دعوت به استقامت در راه حق و ایمان به وعده قطعی نصرت الهی به مجاهدان راه خدا نیست. این آیات، هر یک در سیاقی متفاوت، یک حقیقت مشترک را بازگو می‌کنند: رضایت جبهه کفر هرگز حاصل نمی‌شود مگر با انحراف، شکست‌های ظاهری هرگز نباید موجب یأس شود، جهاد خالصانه در راه خدا همواره به هدایت ویژه می‌انجامد، اقلیت مؤمن توان غلبه بر اکثریت طاغوتی را دارد و استقامت امت اسلامی کلید نزول رحمت و برکت‌های الهی است. این مضمون مشترک در حقیقت، همان چیزی است که امام خمینی (ره) در قالب «هاموریت برای تکلیف و نه به نتیجه» بیان کردند و رهبر معظم انقلاب در قالب نظریه «جهاد کبیر» و «امید واقع‌بینانه» تبیین کرده‌اند.

روشن است. در یک سو، جبهه استکبار جهانی به رهبری آمریکا و صهیونیسم قرار دارد که به سلاح، رسانه و ثروت مجهز است؛ و در سوی دیگر، گروه‌های مؤمن و اندکی از ملت‌ها ایستاده‌اند که تنها سرمایه‌شان ایمان و روحیه جهادی است. همان‌طور که در ماجرای طالوت، بسیاری در آزمون‌ها کنار رفتند و تنها اقلیتی مخلص باقی ماندند، در عصر حاضر نیز بسیاری از دولت‌های اسلامی در برابر استکبار به سازش افتاده‌اند، اما جریان مقاومت همچون همان گروه اندک، استوار ایستاده است. و همان گونه که داوود جوان با سنگی کوچک جالوت را سرنگون کرد، امروز نیز جوانان مقاومت با کمترین امکانات، ضربات سنگینی به رژیم صهیونیستی و حامیان‌ش وارد می‌کنند.

سنت الهی که در آیات طالوت و جالوت بیان شده است، امروز عینیت یافته است. رهبر انقلاب این حقیقت را چنین خلاصه کرده‌اند: «در دنیای پر از طاغوت، ایمان و استقامت مؤمنان، سرنوشت‌ها را رقم می‌زند». این پیوند میان گذشته و حال، نشان می‌دهد که قرآن صرفاً تاریخ‌نگاری نمی‌کند، بلکه الگویی زنده برای همه دوران‌ها ارائه می‌دهد. داستان طالوت و جالوت چراغی است که وضعیت امروز جبهه مقاومت اسلامی را معنا و مشروعیت می‌بخشد و وعده قطعی الهی را یادآور می‌شود: اقلیت مؤمن، اگر در مسیر حق بایستد، بر اکثریت طاغوتی پیروز خواهد شد. ان شاء الله.

■ اربعین، مظهر استقامت امت اسلامی

آیه ۱۶ سوره جن با تعبیر «وَأَلَّوْاْ اسْتَقَمُوا عَلَى الْطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا»، یکی از وعده‌های بسیار امیدبخش قرآن به جریان‌های مؤمن است. علامه طباطبایی در المیزان توضیح می‌دهد که «الطريقه» همان مسیر ایمان و بندگی خداست و «ماء غدا» کنایه از رزق فراوان، علم گسترده و رحمت الهی است. یعنی اگر انسان‌ها و جوامع بر مسیر حق پایدار بمانند و استقامت ورزند، درهای فیض الهی به روی آنان گشوده خواهد شد؛ هم در عرصه مادی و معیشتی و هم در عرصه معنوی و معرفتی. این آیه در حقیقت سنتی الهی را معرفی می‌کند: استقامت بر ایمان، سبب نزول برکات و شکوفایی زندگی فردی و اجتماعی می‌شود.

وقتی این آیه را در فضای اربعین بنگریم، معنای آن روشن‌تر می‌شود. اربعین صحنه‌ای است که در آن وفاداری و استقامت امت اسلامی در تبعیت از راه اهل بیت (ع) به شکلی باشکوه آشکار می‌شود. میلیون‌ها انسان با وجود سختی‌ها، رنج سفر و... در مسیر عشق حسینی گام برمی‌دارند و استقامت خود را به نمایش می‌گذارند. این استقامت یکی از مصادیق همان «الطريقه» است و وعده خدا در این آیه نیز ناظر به چنین جریان‌هایی است: امت مؤمن اگر در این راه ثابت‌قدم بماند، مشمول رحمت و رزق فراوان الهی خواهد شد. برکاتی که امروز در اربعین مشاهده می‌کنیم - از همبستگی امت اسلامی، بیداری ملت‌ها، تقویت هویت دینی و حتی توسعه اقتصادی و فرهنگی در پرتو این حرکت - همه نمونه‌هایی از همان «ماء غدا» است که خداوند به استقامت‌کنندگان عطا می‌کند.

همچنین این آیه به جریان‌های مؤمن و استوار وعده می‌دهد که اگر بر مسیر ایمان و مقاومت باقی بمانند، نه تنها از نصرت الهی در برابر دشمن برخوردار می‌شوند، بلکه درهای رحمت، برکت، معرفت و کرامت الهی نیز بر آنان گشوده خواهد شد. اربعین خود گواه زنده تحقق این وعده است؛ حرکتی که هم مظهر استقامت امت اسلامی است و هم مجرای نزول فیوضات و برکات الهی بر آنان.